

Archeologische opgraving “Boerderij
Landzicht” aan de Ouddiemerlaan,
gemeente Diemen.

HOLLANDIA reeks 364

COLOFON

Hollandia reeks nr.	364
Titel:	Archeologische opgraving "Boerderij Landzigt" aan de Ouddiemerlaan te Diemen
Gemeente:	Diemen
Toponiem:	Plangebied Noordflank Centrum
In opdracht van:	Gemeente Diemen Postbus 1 1110 AD Diemen
Contactpersoon opdrachtgever:	Mevr. L. Kleijbeuker, 020-3144748
Adviseur archeologie:	Dr. J. Gawronski Bureau Monumenten en Archeologie (BMA) Postbus 10718 1001 ES Amsterdam 020-251.49.00
RD-coördinaten:	125.711/484.071 126.207/484.045 125.847/483.888 126.033/483.798
Kaartblad:	25G
Onderzoeksmeldingsnr.:	34269
Auteurs:	R.W. Vanoverbeke, A. Griffioen & D. van Smeerdijk.
Uitvoering veldwerk:	G. van den Berg, R. Floore, T. Hubregtse, T. Hoogendijk, C. Ravesloot, K. Salomons, J. Vaars, R. Vanoverbeke & J. Verduin.
Bijdrages:	D. van Smeerdijk, M. Dominguez & K. Salomons
Wetenschappelijke leiding:	P. Floore
Illustraties:	J. Kaarsemaker, R.W. Vanoverbeke & K. Salomons
Definitieve versie:	2011
Oplage:	8
ISSN:	1572-3151

© **HOLLANDIA** archeologen, Zaandijk 2011

HOLLANDIA archeologen

Tuinstraat 27a

1544 RS Zaandijk

☎ 075 - 622 49 57

✉ info@archeologen.com

Inhoudsopgave

---

1. Inleiding	7
2. Bekende historische waarden en verwachtingen	9
3. Vraagstelling	27
4. Strategie	29
5. Onderzoeksresultaten	31
5.1 Stratigrafie	31
5.2 Sporen	35
5.2.1 Fase 1	37
5.2.2 Fase 2	49
5.2.3 Fase 3	52
5.3 Conclusie bij de opgravingsresultaten	56
6. Vondstmateriaal	59
6.1 Aardewerk	59
6.2 Glas	74
6.3 Metaal	74
6.4 Hout	81
6.5 Leer	88
6.6 Natuursteen	90
6.7 Dierlijk bot	92
6.8 Conclusie bij het vondstmateriaal	95
7. Paleo-ecologische onderzoek (D.G. van Smeerdijk)	95
8. Beantwoording vragenstellingen	97
9. Synthese en conclusie	99
10. Literatuur	101
Bijlagen	105

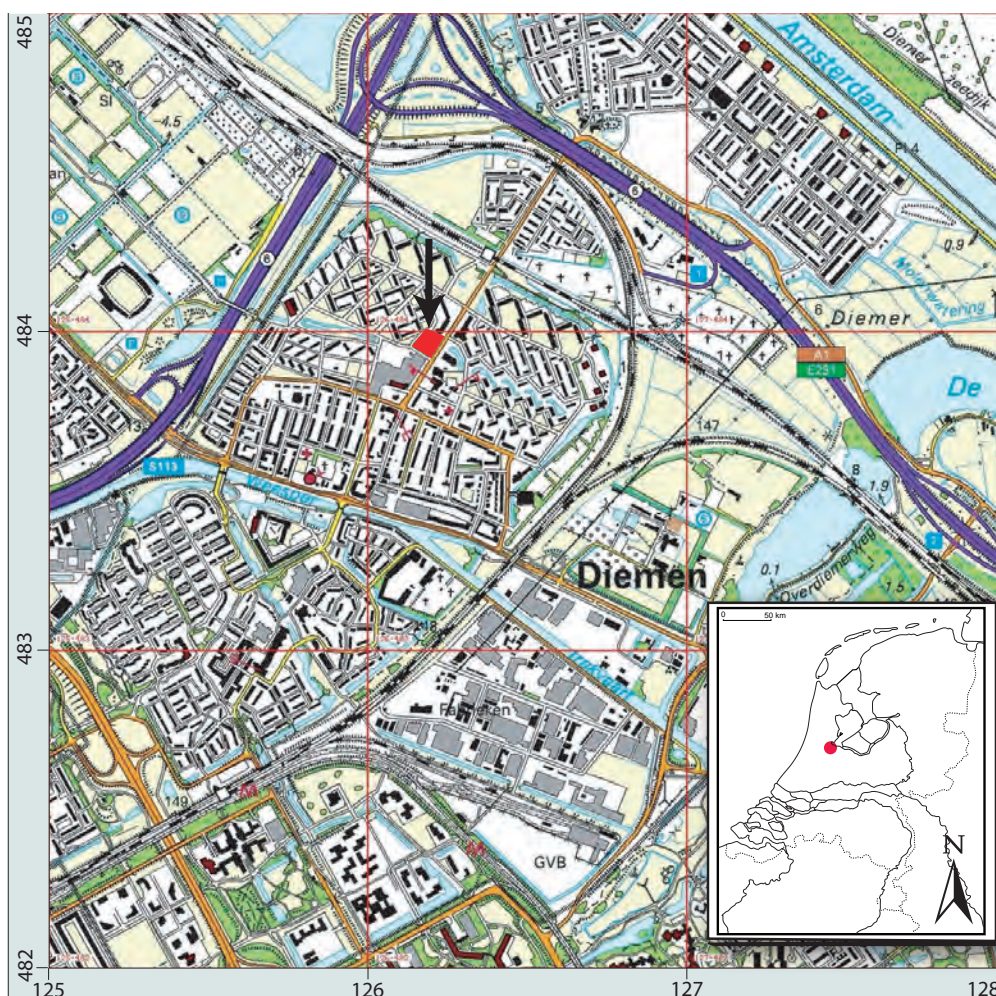

1. Inleiding

Van 1 april 2009 tot en met 28 april 2009 werd door Hollandia archeologen aan de Ouddiemerlaan te Diemen een archeologische opgraving uitgevoerd. Het betreffende plangebied, Noordflank Centrumgebied, zal in de toekomst grondig veranderen. De aanleiding voor dit archeologisch onderzoek was de herinrichting van het winkelcentrum Diemerplein. Hierbij zal langs de Ouddiemerlaan een ondergrondse parkeergarage worden gerealiseerd. Er zal grondverzet plaatsvinden tot ca. 6m onder het huidige straatpeil. Deze bodemingreep heeft schade aan eventuele archeologische overblijfselen in de ondergrond tot gevolg. Het plangebied is gelegen aan de Ouddiemerlaan en wordt omsloten door de Rene Cassinlaan en de Albert Loethoelstraat (afb. 2). De Ouddiemerlaan is al eeuwen een oude verkeersas die Oud Diemen, het historische centrum in het noorden, verbindt met Ouderkerk in het zuiden. De onderzoekslocatie bevindt zich ten westen van deze straat, ongeveer midden tussen beide centra in.

Het plangebied heeft een oppervlakte van ongeveer 8 ha, het onderzoeksgebied zelf meet circa 50 m bij 40 m (afb. 1 en 2).

Dit rapport gaat uit van de gestelde onderzoekseisen en -vragen in het programma van eisen (Veerkamp 2009). De onderzoeksdocumentatie wordt na afronding van het onderzoek aanleverd aan het archeologisch depot van de provincie Noord-Holland te Wormer. De werkzaamheden zijn uitgevoerd conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie versie 3.1.

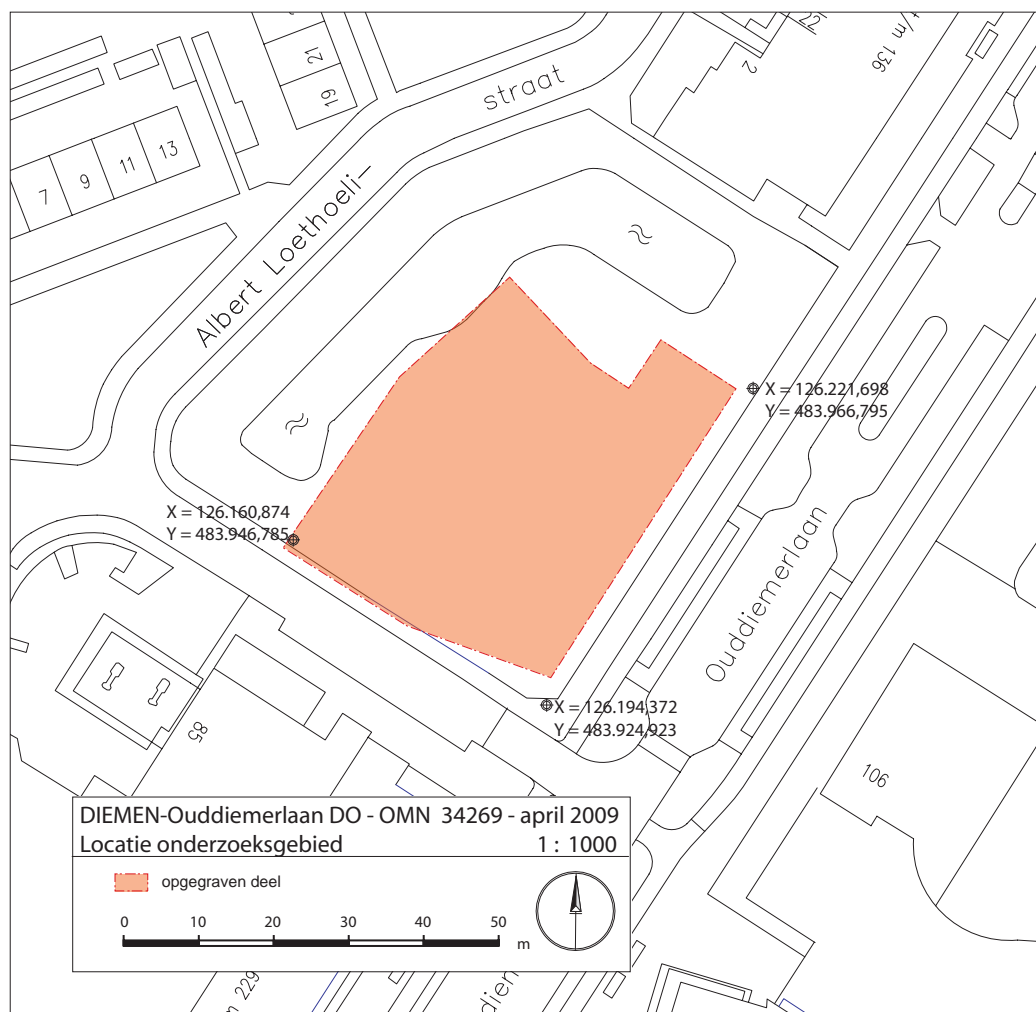

Afbeelding 1: De ligging van het onderzoeksgebied (in rood) op de topografische kaart en binnen Nederland.

2. Bekende archeologische waarden en verwachtingen

Archeologisch onderzoek heeft aangetoond dat de vroegste bewoning langs de Ouddiemerlaan dateert uit de 11de eeuw (Lagerweij / Veerkamp 2009). Vanaf de 13de eeuw wordt Diemen als dorp vermeld en vanaf de 16de eeuw zijn diverse kaarten en tekeningen beschikbaar om de verspreiding van de boerderijen in Diemen te volgen (Schmitz 2002). Ondanks de sterke groei van Diemerbrug heeft het plangebied zijn agrarische karakter tot 40 jaar geleden behouden, tot dat het nu te renoveren winkelcentrum werd gebouwd.

Afbeelding 2: De ligging van het onderzoeksgebied en het opgegraven areaal (in kleur) op de kadastrale ondergrond.

De geschiedenis van Diemen neemt aanvang in de periode van grootschalige ontginning in het Noord-Hollandse hoogveengebied vanaf de 10de eeuw. De veenvorming had al ver voor het begin van onze jaartelling aanvang genomen, dit ten gevolge van vernatting van de bodem. De grote veenontginningen worden gezien als de belangrijkste ontwikkeling in de nederzettingsgeschiedenis van Noord-Holland (Besteman *et al.* 1990). Als hoofdreden voor deze ontwikkeling wordt aangenomen dat er behoefte was aan beschikbaar land voor akkerbouw. Door onder andere de bevolkingsstijging, het verlies van bewerkbaar land in de duinenregio als gevolg van zandverstuivingen en de verbeterde hydrologische condities van het veengebied zelf gaan de mensen op zoek naar nieuw land,

Afbeelding 3: Detail uit een kaart van Beeldsnijder, ca. 1575 (kopie uit 1593). Het noorden is links, zonder schaal.

wat ze uiteindelijk zelf gaan moeten ‘maken’ (Besteman e.a. 1990).

De veenontginningen zijn min of meer steeds op dezelfde wijze tot stand gebracht en volgens dezelfde uitgangspunten, onafhankelijk van de oorspronkelijke aard en ligging van het veen (de Bondt 2009). Voor de eerste ontginners was het noodzakelijk een goed ontwaterings- en afwateringssysteem te ontwikkelen om zo het veen begaanbaar, bewerkbaar en bewoonbaar te maken en het bovendien in die staat te houden. De grondwaterstand in het veen was namelijk zeer hoog en praktisch gelijk aan het maaiveld. Als eerste bepaalde men een ontginningsas, dit kon bijvoorbeeld een waterloop of een bestaande weg zijn. De verdere ontginning van het gebied vond plaats vanuit deze as waarbij haaks op deze lijn sloten werden gegraven. Op deze manier ontstond een patroon van regelmatige percelen. Om te voorkomen dat water van de omliggende, nog onontgonnen, delen op deze ontgonnen landerijen kwam, werden deze op hun beurt afgeschermd door de aanleg van zij- en achtersloten (afb. 4). Dergelijke planmatige aanpak vergde het samenwerken van een groep mensen, een gemeenschap en was dus een collectief gebeuren. Het in het rauwe veen kappen, branden, ontwateren en drooghouden van één perceel is per definitie onmogelijk voor een enkeling (de Bondt 2009).

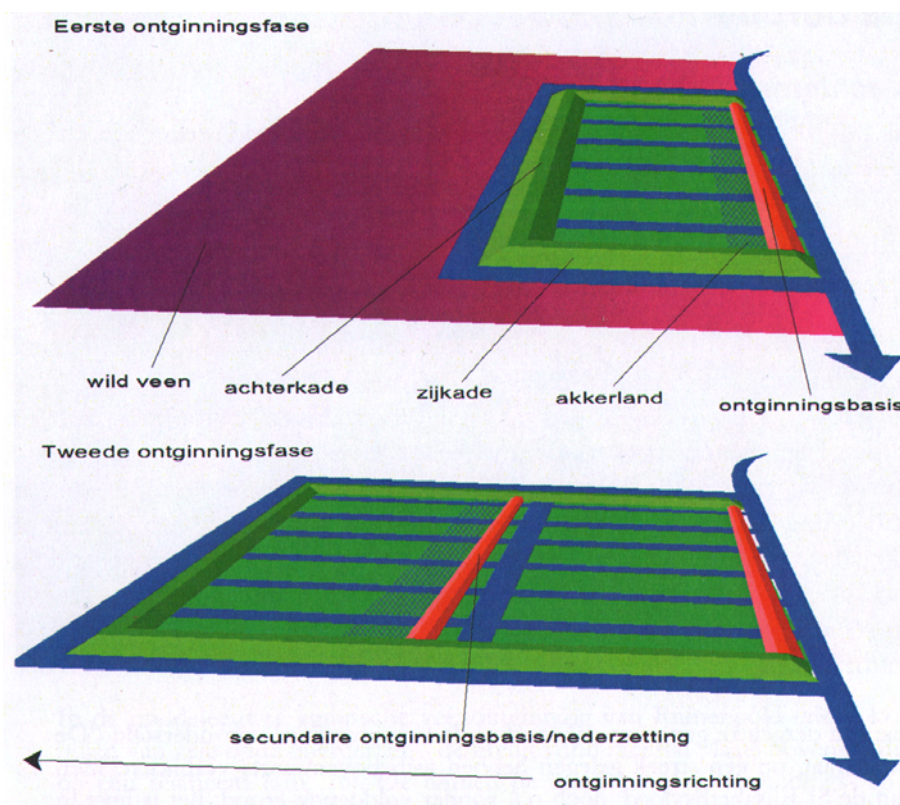
De ontginning van het veengebied van Diemen geschiedde in twee fases (van Reenen / Ibelings 2009). Een eerste fase van ontginning situeerde zich tussen 1000 en 1070 AD. Deze eerste kolonisten waren waarschijnlijk afkomstig uit Muiden of het Gooi en vestigden zich te Overdiemen (het huidige Diemerdam) op de oeverwallen van de Diem, een veenstroom aan de oostelijke rand van het veengebied. Van daaruit werd in westelijke richting het gebied ontgonnen. Hoogstwaarschijnlijk leefden deze eerste boeren van visserij, landbouw en veeteelt. Het vee graasde hierbij op de velden aan de rand van de nederzetting. Wanneer echter oxidatie en inklinking optrad, met als gevolg bodemverlaging en wateroverlast, groeven de boeren nieuwe sloten verder de velden in, waardoor de lengte van de ontginningskavels groeide. Deze velden, tot dan toe nog onontgonnen wildernis, lagen hoger dan de ontginningen, tot zij na

ontginning zelf onderhevig werden aan oxidatie en klink. De ontginningen langs de Diem breidden zich vervolgens langzaam aan beide kanten van de Diem verder uit. Aanwijzingen voor deze eerste fase werden in 1992 door het Bureau Monumenten en Archeologie (Amsterdam) aangetroffen. Aan de oostzijde van de Diem, langs de Overdiemerweg, werd toen een huisterp opgegraven. De oudste resten bestonden uit constructiedelen van een boerderij uit het tweede kwart van de 11de eeuw (Lagerweij / Veerkamp 2009). De jongste boerderij op de terp dateerde uit het derde kwart van de 12e eeuw.

Een tweede ontginningsfase vond plaats vanaf circa 1070 tot 1150. Deze fase ging deze keer niet uit van de oeverwallen, maar werd gestuwd vanuit het zuiden, namelijk Ouderkerk.

De belangrijkste ontwikkelingskern van deze tweede periode is oorspronkelijk Oud-Diemen. De Ouddiemerlaan, die vanaf de Diemerzeedijk naar Ouderkerk aan de Amstel liep, fungeerde vermoedelijk als westelijke begrenzing van de ontginning, de zogenaamde achterdijk. Deze kon vervolgens dienen als nieuwe ontginningsbasis (Haag 2001). Op de kaart van Beeldsnijder (afb. 3) is deze weg goed te zien.

Archeologische sporen op verschillende plaatsen langs de Ouddiemerlaan wijzen op een continue bewoning vanaf de 13de tot de 20ste eeuw (Mulder *et al.* 1987). Dit beeld wordt deels door historische kaarten bevestigd. Op een kaart uit 1575 (afb. 3) zijn de boerderijen nog schematisch weergegeven, maar de kaart van Wandelaar uit 1749 (afb. 5) is nauwkeuriger wat betreft de locaties van de toenmalige boerderijen.

*Afbeelding 4:
Schematische
voorstelling van
veenontginning
(De Bont 2009)*

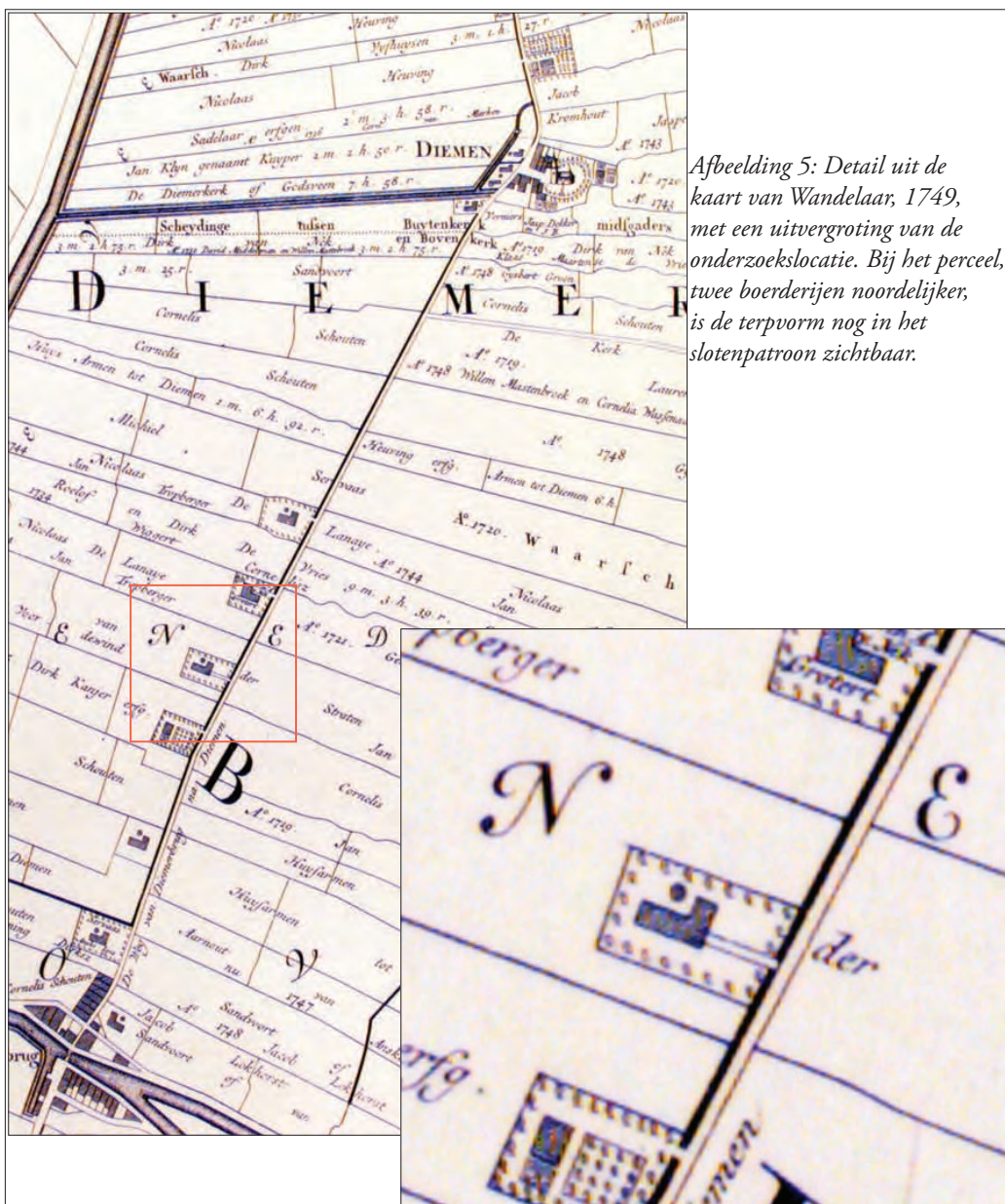
Het gebied langs de Ouddiemerlaan tussen de Rijkersloot en Oud Diemen en aan de Ouderkerkerlaan had vanaf de eerste ontginning een agrarisch karakter dat tot zeer recent behouden bleef.

In het midden van de 17de eeuw werd de Weespertrekvaart gegraven, goeddeels samenvallend met de Rijkersloot, en vervolgens werden de zandpaden verbreed tot een

wagenweg. Als gevolg van het sterk groeiende scheepvaart- en wegverkeer van en naar Amsterdam verschoof het zwaartepunt van de Diemense bebouwing gaandeweg van Oud Diemen naar Diemerbrug (Mulder *et al.* 1987). Ondanks de toename van bevolking en bedrijvigheid bleef de bebouwing beperkt tot een smalle strook langs de trekvaart. De Ouddiemerlaan ten noorden- en de Ouderkerkerlaan ten zuiden van de Weespertrekvaart behielden tot ver in de 20ste eeuw hun landelijke en agrarische karakter.

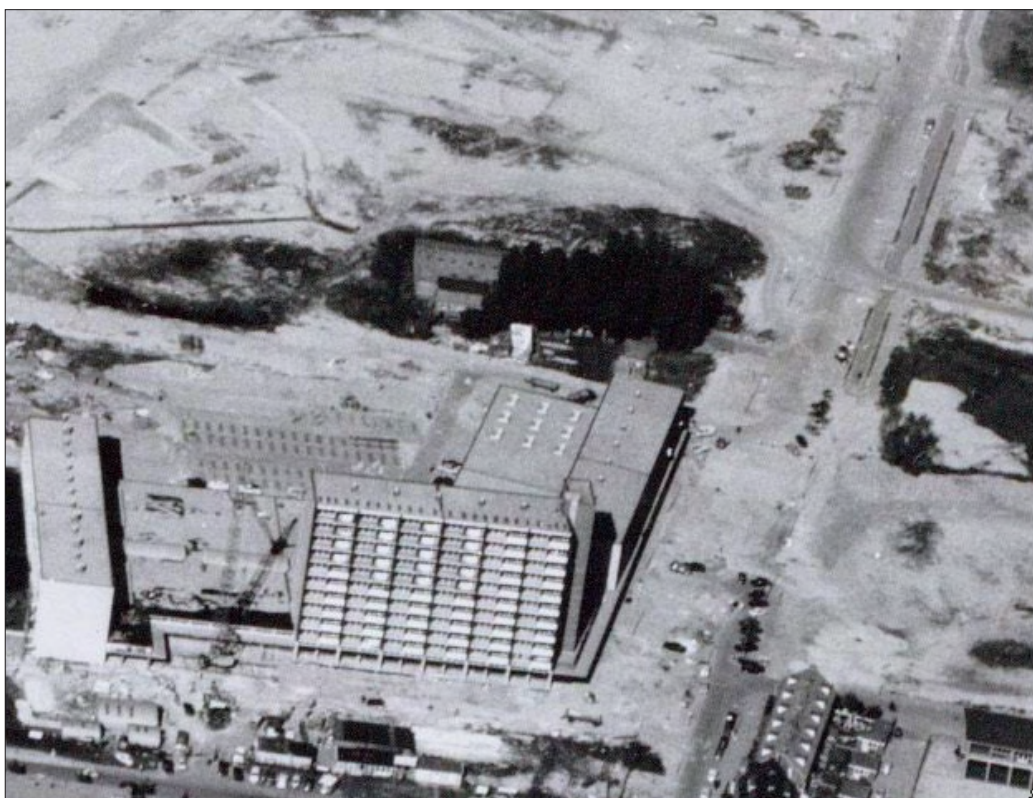
In 1959 was de nieuwbouw opgeschoven vanuit Diemerbrug tot het Wilhelminaplantsoen, de zuidgrens van het plangebied, dat ongeveer 500 meter ten noorden van de Weespertrekvaart ligt. Het onderzoeksgebied bestond in 1959 nog uit weiland en langs de Ouddiemerlaan stonden nog diverse boerderijen. De eerste en meest zuidelijke boerderij was die van de familie W. Vedder, gebouwd in 1912 en gesloopt in 1967 om plaats te maken voor een apotheek (Schipper 1997; Teiwes 2003). Daarnaast stond de boerderij

Afbeelding 5: Detail uit de kaart van Wandelaar, 1749, met een uitvergroting van de onderzoekslocatie. Bij het perceel, twee boerderijen noordelijker, is de terpvorm nog in het slotenpatroon zichtbaar.

Diemervreugd. Een derde boerderij die moest wijken voor het winkelcentrum was de nog iets noordelijker gelegen boerderij Landzigt: deze bevond zich ter hoogte van de in/uitrit van de geplande parkeergarage. Het gebouw dateerde uit 1904, maar had met zekerheid voorgangers, want op de zeer gedetailleerde kaart van Wandelaar uit 1749 (afb. 5) was hier al een boerderij, bestaande uit een woonhuis met haaks daarop een lange stal omgeven door bomen en sloten en mogelijk zelfs een hooiberg, zichtbaar. Het is deze laatste boerderij die binnen de onderzoekslocatie is gelegen.

Afbeelding 6: Detail uit een luchtfoto van ca. 1970. Ten noorden van het winkelcomplex in aanbouw ligt de onderzoekslocatie met boerderij en loods. Foto richting noorden (bron: Beeldbank Amsterdam).

Vergelijkbaar onderzoek

Dat de huidige onderzoekslocatie mogelijk oude bewoning bevatte die gelegen was langs een oude (ontginnings)as werd reeds in 1968 bewezen door de vondst van 11de-12de eeuws aardewerk (een vrijwel compleet Paffrath-kogelpotje) op de plaats van de afgebroken boerderij (Archis waarneming 18586). Ook was van historisch kaartmateriaal bekend dat hier in ieder geval vanaf de 17de eeuw voorganger(s) van de laatst bekende boerderij “Landzigt” gestaan moeten hebben. Deze boerderij die op een terpachtige verhoging langs de Ouddiemerlaan stond, moest ca. 1968 wijken voor het zich verder naar het noorden uitbreidende Diemen. Na de sloop werd de locatie voor een deel ingericht als plantsoen en deels vergraven voor een waterpartij. In 2008 is op de huidige onderzoekslocatie door Hollandia archeologen, Zaandijk, een inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven en boringen uitgevoerd. Dit onderzoek heeft aangetoond dat op de onderzoekslocatie mogelijk archeologisch waardevolle resten uit de late middeleeuwen en de nieuwe tijd aanwezig zijn (Hoogendijk 2008). Naar aanleiding van de resultaten van dit

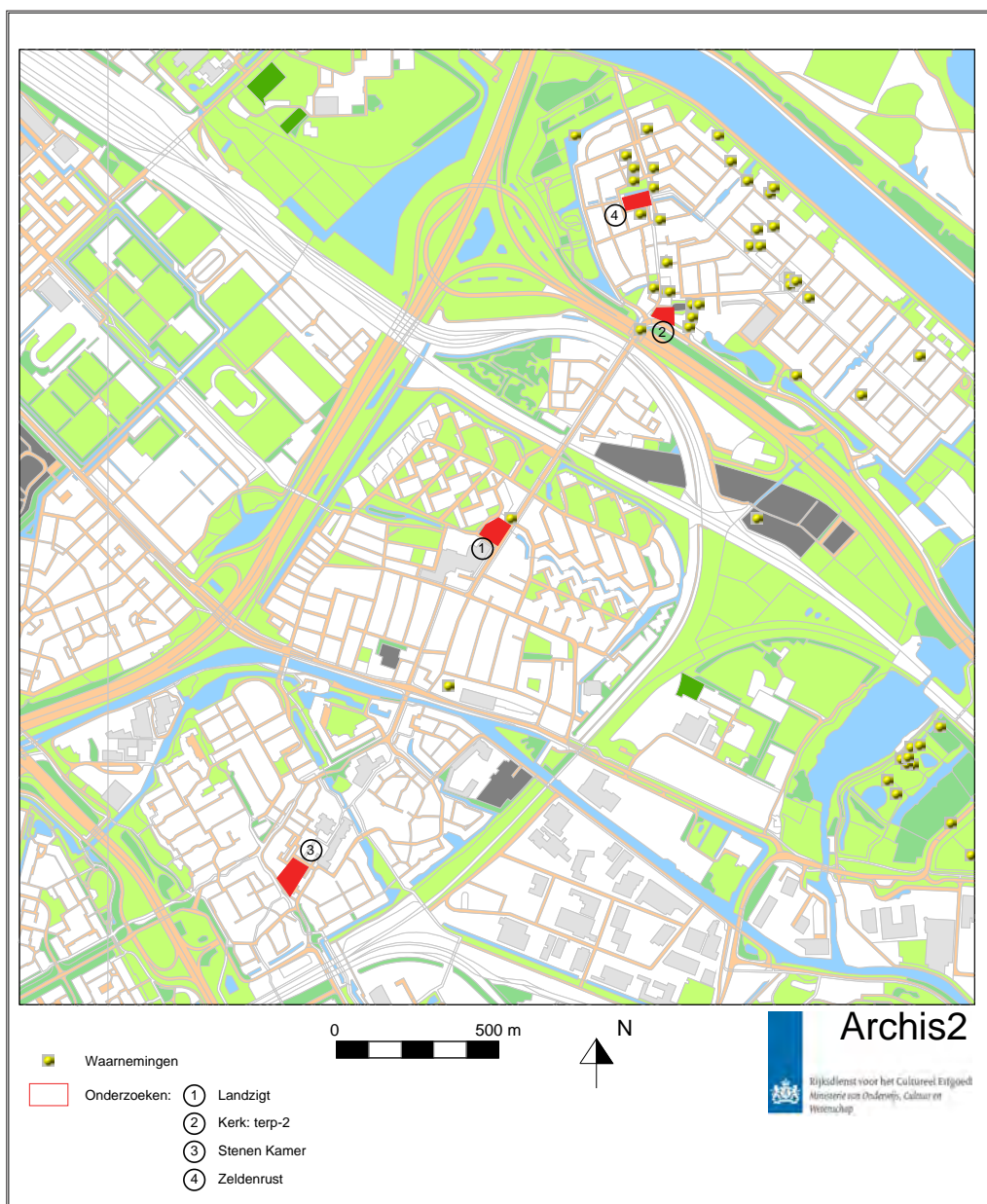

Afbeelding 7: Detail uit de Topografische minuutkaart uit 1849. Met de weergave van de boerderij genaamd “Landzigt”.

waardestellend onderzoek is het selectiebesluit genomen om de geconstateerde archeologische waarden veilig te stellen door middel van een definitieve opgraving. In het verleden is in de directe omgeving van de huidige onderzoekslocatie reeds veelvuldig archeologisch onderzoek uitgevoerd. Een aantal relevante onderzoeken worden hier verder besproken (afb. 8).

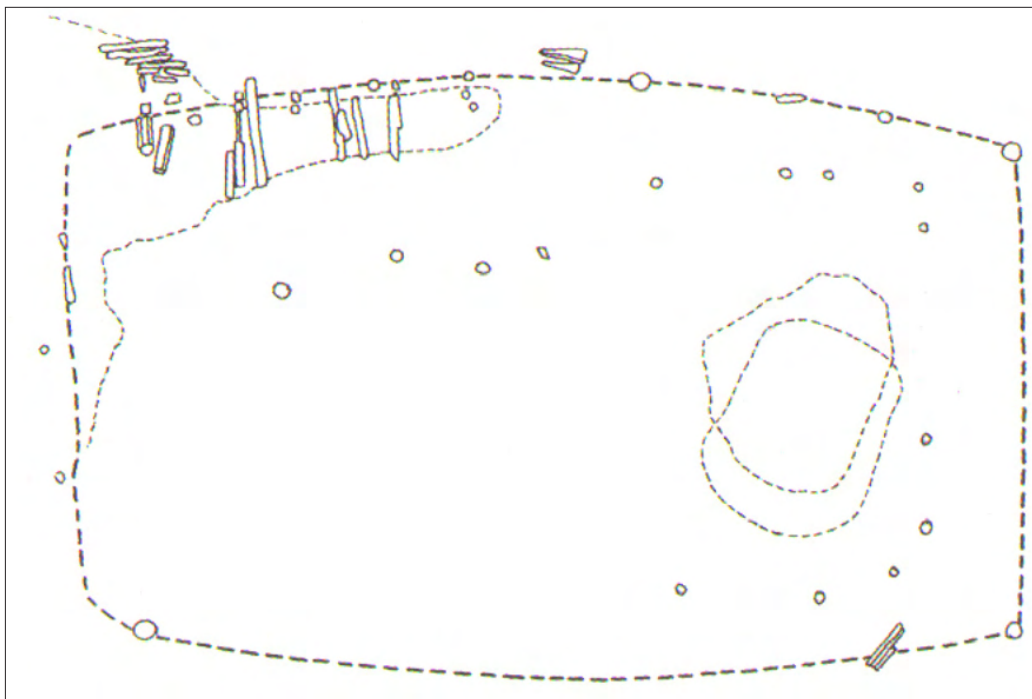
Ten zuiden van het plangebied is in 1963 door het Instituut voor Prae- en Protohistorie (IPP) van de Universiteit van Amsterdam archeologisch onderzoek verricht aan de westzijde van de Ouderkerkerlaan (de voormalige Diemerlaan) te Diemen. Dit onderzoek staat bekend onder de naam ‘Stenen Kamer’ (Van Regteren Altena / Sarfatij 1969). Het onderzoek heeft aangetoond dat in de loop van de 12de eeuw de eerste bewoning daar werd opgetrokken direct op het natuurlijke veen. Er werd een boerderij(terp) met erf aangetroffen, met een oudste datering van ca. 1100 AD. De locatie was kort daarna enkele malen met veen-en kleiplaggen opgehoogd, als reactie op de inklinking van het veen. Uit het pollenonderzoek kon worden geconcludeerd dat de hoofdactiviteit van deze kolonisten hoogstwaarschijnlijk akkerbouw was. Andere aanwijzingen hiervoor werden aangetroffen in ploeg- en spitsporen in het veen. Op dit veen werd een woonniveau aangetroffen van donkere humeuze klei van 0,10 tot 0,40m dikte, waarin diverse kogelpotscherven, geïmporteerd aardewerk (Pingsdorf, Paffrath en Andenne), een spinsteentje en fragmenten bewerkt hout werden aangetroffen. Tijdens dit onderzoek werden minstens vijf sedimentatieniveaus waargenomen die toe te schrijven zijn aan diverse overstromingen die de streek overspoelden in de loop van de 12de en 13de eeuw. Het leek erop dat tijdens en na deze woelige periode het land werd gebruikt als grasland. De site bleek echter een aantrekkelijke locatie te zijn, want aan het eind van de 16de eeuw werd de terp opgehoogd

Afbeelding 8: De in de tekst beschreven onderzoekslocaties te Diemen (ondergrond Archis2).

en verscheen een boerderij de Stenen Kamer (Van Regteren Altena / Sarfatij 1969). Deze bebouwing zou er, mits een latere herbouw, tot in de 20ste eeuw blijven. Tussen 1983 en 1990 zijn door de AWN en de afdeling Archeologie BMA verschillende opgravingen langs de Ouddiemerlaan verricht. Bij de kerk van Oud-Diemen (Ouddiemerlaan 158-166) heeft BMA in 1991 drie woonterpen opgegraven. In een van deze terpen (terp-2) werden tien opeenvolgende huisplattegronden, daterend tussen 1075 en 1190 AD, gedocumenteerd (Lagerweij / Veerkamp 2009). De tien huisvloeren, met daarin de haardplaatsen, werden gescheiden door ophogingslagen. Ondanks het ontbreken van wandconstructies was het toch mogelijk een idee te vormen van het uiterlijk van de boerderijen. De éénbeukige boerderijen waren waarschijnlijk rechthoekig van vorm. De eerste zes boerderijen hadden een constante afmeting van circa 5 meter lang en ongeveer 4 meter breed (Lagerweij / Veerkamp 2009, 37). De laatste vier boerderijen werden

Afbeelding 9: Gereconstrueerde plattegrond van de jongste boerderij op terp-2 met een lengte van 17m en een breedte van 10,5m (Lagerweij / Veerkamp 2009).

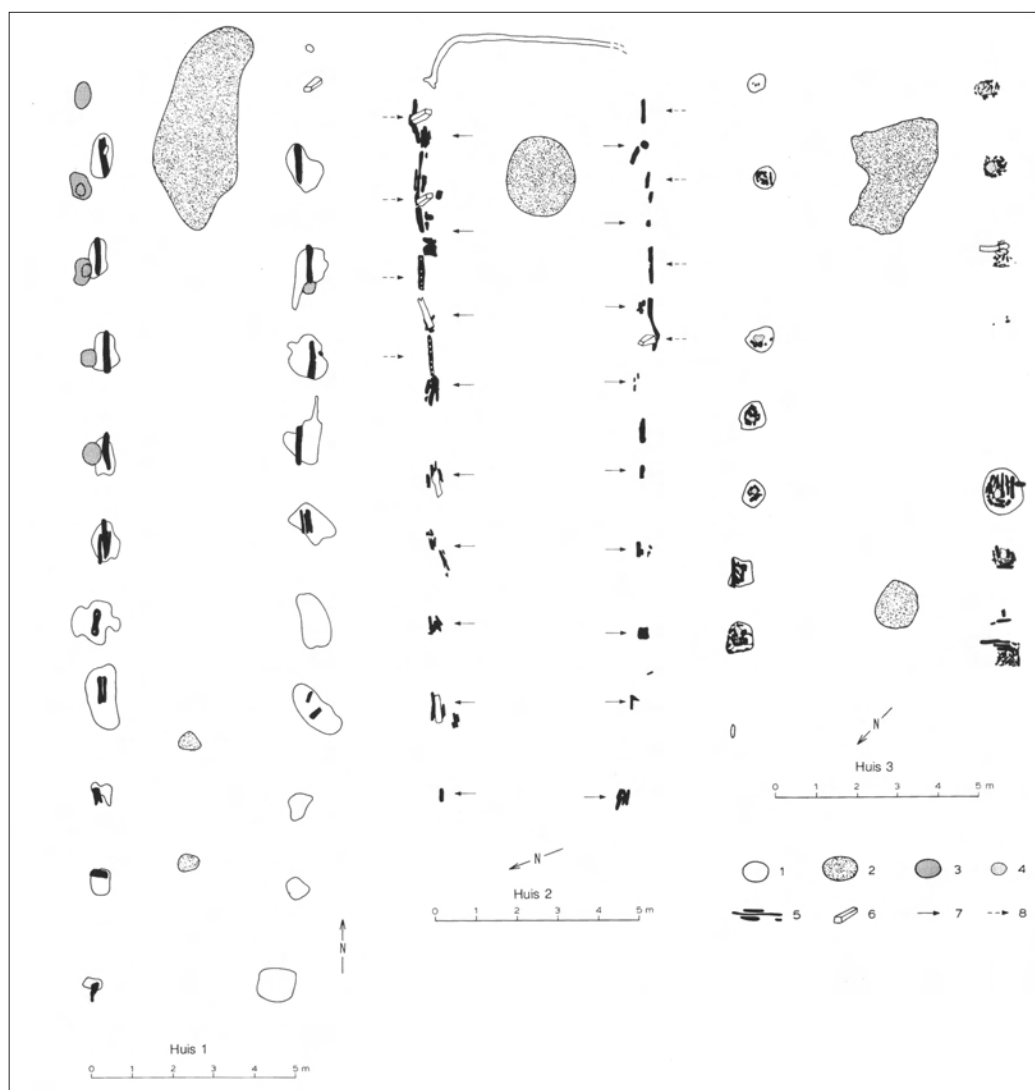
gaandeweg groter. De jongste boerderij kende een afmeting van 17 meter lang en 10,5 meter breed. In tegenstelling tot de plattegronden die ouder waren, kon men van het laatste huis meer sporen documenteren. Op afbeelding 9 is de jongste plattegrond weergegeven. De vorm en constructie verschilt van zijn voorgangers. Waar zijn voorgangers waarschijnlijk rechthoekig van vorm waren, had dit huis meer een bootvorm. Tevens lijkt er sprake te zijn van een driebeukige constructie. Driebeukige huisplattegronden in de vorm van een boot komen in de late middeleeuwen vaker voor in west en zuid Nederland.¹

Het vondstmateriaal uit deze opgraving vertoonde gelijkenissen met dat van de Stenen Kamer en de hier onderzochte terp van boerderij Landzigt: hoofdzakelijk lokaal geproduceerd kogelpotaardewerk met daarnaast import. De resultaten van dit onderzoek zijn een graadmeter voor de goede conservering van het bodemarchief in dit deel van Diemen. In het onderstaande betoog zal diverse malen naar deze opgraving als directe parallel worden verwezen.

Een derde onderzoek, uitgevoerd door BMA in 2005, aan de Ouddiemerlaan 543 betreft de locatie van de boerderij Zeldenrust. Het proefsleuvenonderzoek heeft de aanwezigheid van drie tot vier opeenvolgende 12de-13de eeuwse aanleg- en gebruiksfases van terpbewoning aangetoond. Huisplattegronden zelf werden niet aangetroffen omwille van het feit dat de locatie van de proefsleuven zich op de rand van de terp bevond. Nadat de terp in onbruik was geraakt werden op dezelfde locatie in de 17de en 18de eeuw ophogingen aangebracht die verband hielden met het gebruik van de historische boerderij Zeldenrust. Bouwsporen van delen van dit boerderijcomplex en de voorgangers van het huidige resterende woonhuis ontbraken (Gawronski / Tousain 2009).

Zowel uit het onderzoek van de Stenen Kamer en terp-2 aan de kerk van Oud-Diemen is gebleken dat de pioniers op het eind van de 11de en begin 12de eeuw zich aanvankelijk op

¹ In Noord-Holland kennen we bootvormige plattegronden uit onder andere Limmen-De Krocht (Dijkstra et al. 2006).

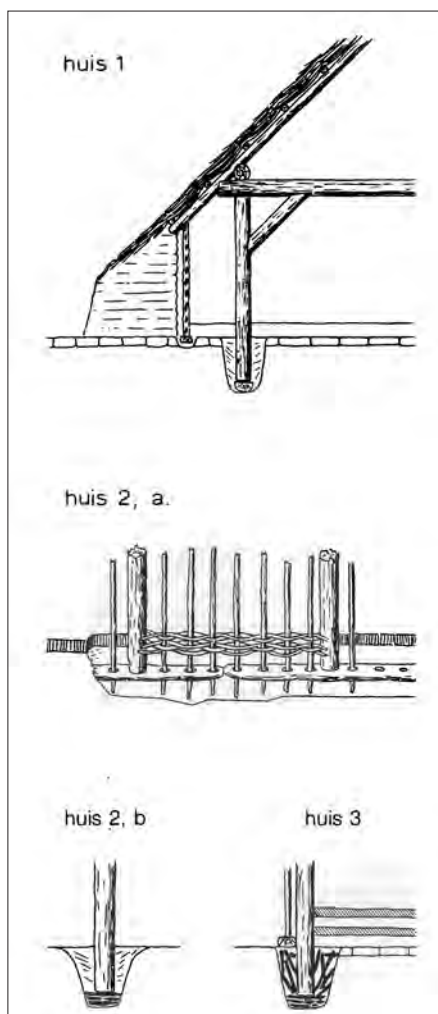

Afbeelding 10: Drie boerderijplattegronden van boerderijen te Assendelft (Besteman / Guiran 1986)

akkerbouw als voornaamste bestaansbron richtten, maar zeker vóór de 13de eeuw overschakelden op veeteelt. Deze verschuiving werd veroorzaakt door het feit dat vanaf het midden van de 12de eeuw grote gebieden rond de Zuiderzee door vernatting minder geschikt raakten voor akkerbouw. De door de ontginning gedaalde grondwaterstand deed het veen inklinken en daardoor daalde de bodem. Vanaf de tweede helft van de 12de eeuw werd het gebied door de vernatting ook duidelijk minder geschikt voor akkerbouw. Door dit inklinken van het veen vormde het water immers een steeds groter probleem. Akkerbouw was alleen nog mogelijk op de hoogste delen, maar werd steeds moeilijker. Als gevolg hiervan nam de veeteelt een steeds belangrijker plaats in. Bij het onderzoek op terp-2 werd aangetoond dat aan het eind van de 12de eeuw de boerderij een aanzienlijk grotere stal kreeg, wat duidde op uitbreiding van de veestapel (Lagerweij / Veerkamp 2009; Mulder *et al.* 1987).

In de Zaanstreek en Waterland, hemelsbreed circa 20km ten NW van Diemen gelegen, zijn eveneens vergelijkbare locaties met betrekking tot de ontginningsgeschiedenis archeologisch onderzocht.

In het veengebied rond Assendelft werden in de jaren '80 van de vorige eeuw elf gebouwen en een kerkje opgegraven (Besteman / Guiran 1986). Het gaat hier steeds om flink

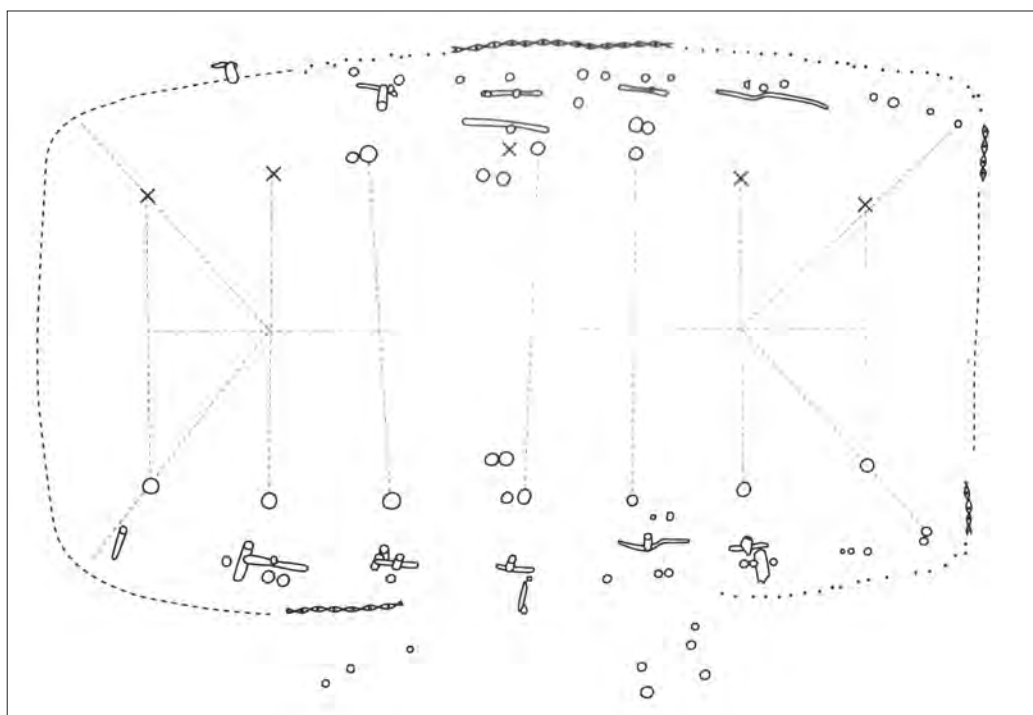
Afbeelding 11: Reconstructie van verschillende funderingsmethodes aangetroffen te Assendelft (Besteman / Guiran 1987).

opgehoogde huisterpjes met vondsten van onder andere aardewerk dat vanaf de 12de-13de eeuw is te dateren. In tegenstelling tot de voorbeelden te Diemen bleven zij tot op heden onbewoond. Uit het onderzoek van de huizen bleek dat deze parallel aan de nog bestaande slootrichtingen zijn gebouwd. Steeds waren er aanwijzingen dat men eerst het veen enigszins ophoogde met soms zeer regelmatig gelegde veenplaggen. Daarop bracht men vloeren van klei en zavel aan. De funderingsconstructie van stijlen en wanden was aangepast aan de specifieke omstandigheden in het veen. Men plaatste onder de staanders horizontaal liggend houtwerk (liggers, sloffen) ter vergroting van het draagvlak in het drassige veen. De huizen waren allen éénbeukig, met breedtes tussen 5 en 6m, de lengtes varieerden tussen 14 en 24m. Er zijn geen bijgebouwen aangetroffen, zodat aangenomen wordt dat het om woonstalhuizen ging. Meestal is aan de ligging van de haard wel duidelijk waar zich het woongedeelte bevond, maar over de verdere indeling van de huizen is vrijwel niets bekend. Van het aangetroffen aardewerk bestond 87% uit kogelpot, naast een kleine hoeveelheid Paffrath- en

Pingsdorfaardewerk, wit Maaslands aardewerk (Andenne) ontbrak hier echter. Verder werden maalsteenfragmenten, weefgewichten, natuursteen, ijzerslakken en botten aangetroffen (Besteman / Guiran 1986).

Een volgende locatie is Poppendam, gelegen in Waterland op circa 8km ten N van Diemen. In 1985 werd daar een middeleeuwse

huisplattegrond opgegraven. De bebouwing was gesitueerd op een lage terp, eveneens opgeworpen uit veenplaggen. In het profiel werden vijf vloerniveaus vastgesteld, bestaande uit verschillende kleilagen. De boerderij was 5,5 tot 6m breed, de lengte echter onbekend. De haardplaats was in het westen van het gebouw gelocaliseerd. Van de totale constructie werden elf staanders teruggevonden, enkele daarvan stonden zonder fundering direct op het veen, twee staanders waren gefundeerd op een houten slof met daarop wat stro en vijf staanders stonden enkel op stro. De overgebleven delen van de wand bestond uit gestapelde veenplaggen. C14 dateringen van de vermoedelijk oudste fase van de boerderij resulteerden in een periode tussen 994 en 1036. Tot het vondstmateriaal behoorde het typische

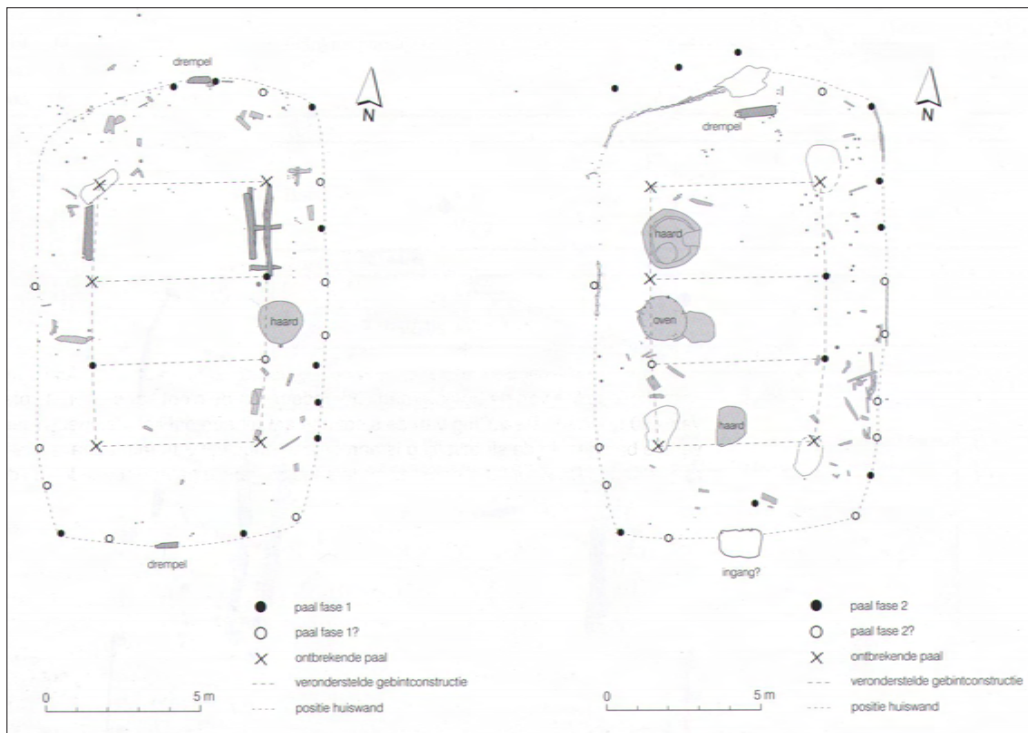
Afbeelding 12: Bootvormige boerderijplattegrond te Gouda, schaal 1/150 (Kok 1999)

aardewerk, namelijk kogelpot, Paffrath en Pingsdorf, naast een paar houten voorwerpen, enkele stenen en een stuk touw. Bij opgravingen in het centrum van Oostzaan werden eveneens dergelijke resten van de plaggenwanden van een terpboerderij aangetroffen, echter zonder duidelijke sporen van gebouwplattegronden (van den Berg 2009).

Laat middeleeuwse plattegronden en terpen in de provincie Zuid-Holland en Noord-Brabant (R. Vanoverbeke / K. Salomons)

Andere representatieve sites bevinden zich buiten Noord-Holland. In 1996 werd in de Oostpolder te Gouda, 40km ten ZZW van Diemen, een 12de eeuwse boerderij opgegraven (Kok 1999). Er konden drie bewoningsfasen worden aangetoond. Tijdens de eerste fase, rond 1100, woonde men direct bovenop het veen (op een niveau van spaanders en stukken gekapt hout). Tussen 1120 en 1135 werd er bewoning vastgesteld op een 0,40m hoge terp die bestond uit een basis van klei met daarop een opgebracht veenophoging. Op deze terp werd een boerderij gebouwd, die uitstekend was bewaard. In het ophogingspakket werden diverse restanten van dakdragende palen en de fundering van wanden gevonden, naast liggende houtconstructies. Alle sporen bij elkaar vormden een bootvormige plattegrond met een gereconstrueerde lengte van 18m en een breedte van 8,9m aan de zijde en 11m in het midden. Het gebouw was driebeukig en had wanden die gemaakt waren van gevlochten wilgenhout. Er werden geen aanwijzingen gevonden voor de versteviging van de wanden met plaggen (zoals te Assendelft) noch aanwijzingen voor het dichtsmere met klei. De laatste fase op de terp werd vertegenwoordigd door een laag vette grijze klei waarin vele vondsten, met een datering in de 2de helft van de 12de eeuw, aangetroffen werden. Van de huisconstructie uit deze derde fase waren geen sporen meer bewaard. Bovenop deze kleilaag bevond zich een afgezet kleipakket dat toegeschreven wordt aan een overstroming, waarschijnlijk die van 1170. De terp lijkt daarna te zijn verlaten.

Afbeelding 13: Plattegrond van huis 1 en 2 te Rotterdam, locatie Blijdorp (Vredenburg et al. 2010, 40).

De boerderij was arm aan vondsten. Dit kan mogelijk in verband worden gebracht met de sociale achtergrond van de ontginners. De grootste groep is aardewerk bestaande uit lokaal vervaardigde kogelpotten en geïmporteerd Paffrath-, Pingsdorf- en Andenne-aardewerk. Naast het aardewerk werden nog spinklosjes, enkel houten voorwerpen, maalsteenfragmenten, stukken leer en touw, etc. aangetroffen.

Archeologisch onderzoek in 1997 te Pijnacker, 50 km ten ZW van Diemen, heeft geresulteerd in twee huisplaatsen waarvan de tweede zich op een terp bevond (Bult 1998, 398, door Vredenburg 2010, 43 geciteerd). Het driebeukig huis had een afmeting van 17,25 bij 11 meter. De wanden bestonden uit vlechtwerk en pluggen. (Vredenburg 2010, 44).

In Rotterdam, 60 km ten ZW van Diemen is op de locatie waar het station Blijdorp moest komen door het Bureau Oudheidkundig Onderzoek van Gemeentewerken Rotterdam (BOOR) een woonterp onderzocht (Vredenburg 2010). De huisplaats is gedateerd in de periode tussen circa 1170 en 1240. Op een kleilaag die waarschijnlijk tijdens de overstroming in 1170 is afgezet, had men verschillende kleipakketten opgebracht. Hierin waren drie fasen te onderscheiden. De terp zelf is ovaal van vorm en kent een afmeting van ongeveer 35 bij 15 meter (Vredenburg 2010, 21). Parallel aan de terp lag een sloot. Daarnaast bevonden op het erf een afrastering, diverse palen, staken en kuilen (Vredenburg 2010, 41-42). Op basis van de stratigrafische positie van de haarden en constructiehout kon het huis in twee fasen worden opgedeeld, waarin een continuering zichtbaar was in de constructiewijze. Huis 1 had een afmeting van ongeveer 9 bij 14,35 meter. Verondersteld wordt dat het huis driebeukig was met een draagconstructie bestaande uit vier gebinten (Vredenburg 2010, 25). De ingangen vonden zich aan de korte zijde van het huis. De wanden bestonden uit stijlen van elzenhout (Vredenburg 2010, 33). Binnen het huis was een stalgedeelte en een woongedeelte. Huis 2 bevond zich op ongeveer 60 à 100cm boven

het onderste niveau van huis 1 (Vredenburg 2010, 29). Net als huis 1 had huis 2 een afmeting van ongeveer 9 bij 14,35 meter. Van dit huis is vastgesteld dat het driebeukig was met een middenbeuk van ongeveer 5,50 meter en twee zijbeuken van die ongeveer 1,66 breed waren. De ingangen bevonden zich aan de korte zijden van het huis (Vredenburg 2010, 29). Voor de wandstijlen was elzenhout gebruikt. In tegenstelling tot huis 1 kon, naast een staldeel en woondeel, bij huis 2 een middendeel onderscheiden worden waar een oven geïntegreerd leek te zijn. Vermoedelijk had het huis een schilddak.

Naast het houden van vee bedreef men akkerbouw. Het aantreffen van complete korrels rogge is hier aanwijzing voor (Vredenburg 2010, 49).

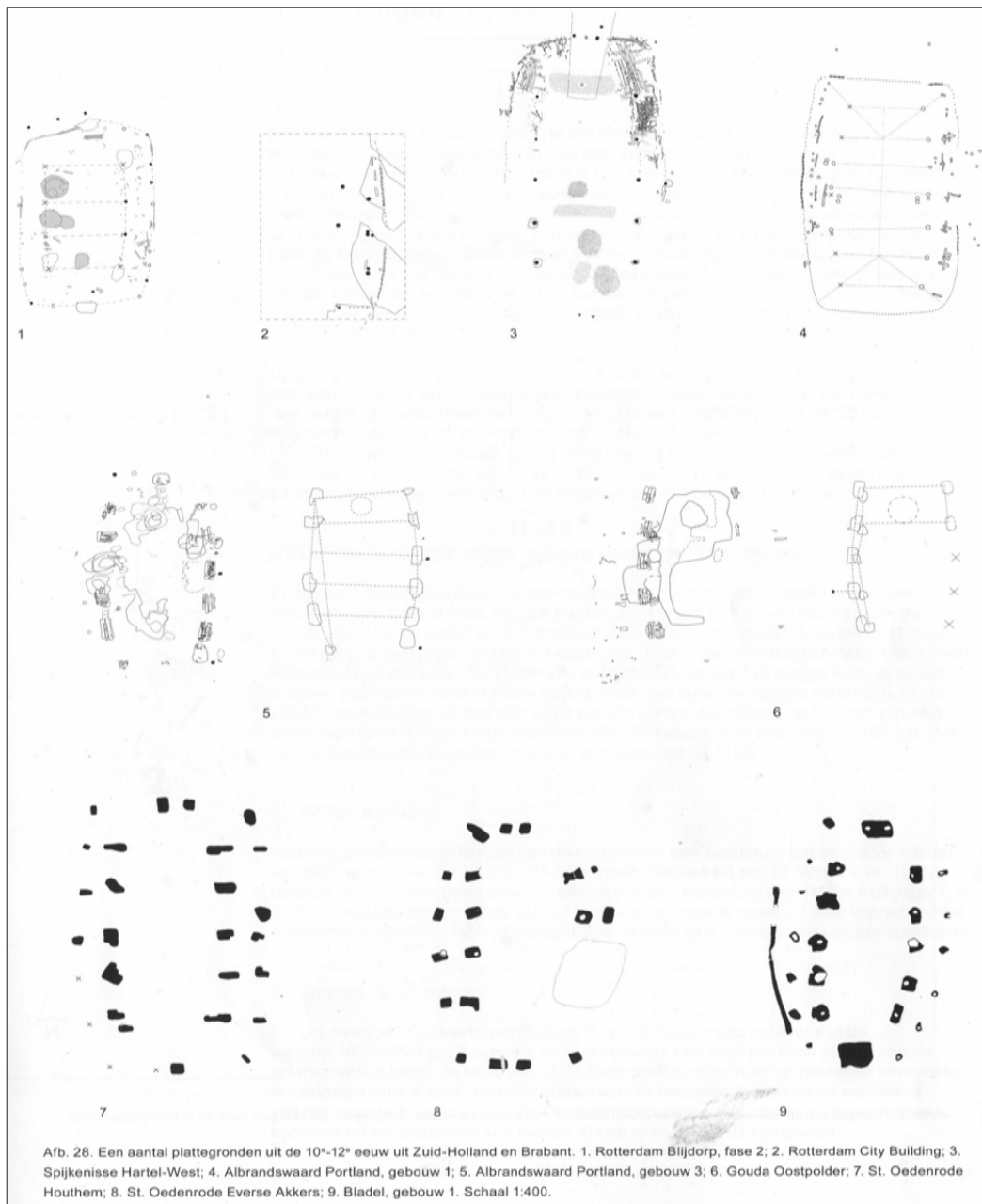
Van het aangetroffen aardewerk bestond het merendeel uit kogelpot. Naast lokaal vervaardigde kogelpot was Andenne het meest voorkomende aardewerk. In mindere mate werd Paffrath, Elmpt, Pingsdorf, Limburgs, rood- en grijsbakkend, proto- en bijna steengoed en post 1300 aardewerk aangetroffen (Vredenburg 2010, 71). Andere vondstcategoriën zoals metalen voorwerpen, houten voorwerpen, glas, natuursteen, leer, textiel en bot waren ook in grote getalen vertegenwoordigd.

Tot nu is alleen aandacht gegeven aan plattegronden op terpen. Uit de periode van de 10de tot 13de eeuw zijn ook plattegronden bekend die niet op terplichamen lagen. Net als de huisplattegronden van Gouda, Rotterdam en wellicht de jongste plattegrond afkomstig van terp-2 te Diemen waren de driebeukige huisplattegronden bootvormig. In het rapport van de opgraving op de locatie Blijdorp, Gemeente Rotterdam, is een vergelijkingstabel opgenomen van de huisplaatsen uit Zuid-Holland, Utrecht en Noord-Brabant. Hiervan worden, met uitzondering van Pijnacker en Blijdorp ook de plattegronden weergegeven (Vredenburg 2010, 44-45). Deze zijn gereproduceerd. Een naar de tekst eenvoudige vergelijkingstabel van huisplaatsen op terpen in Noord-Holland en Zuid-Holland is hierbij toegevoegd.

		datering	lengte *	breedte **	bouken	breedte middenbouw **	aantal gebinten	afstand tussen gebinten opdeling	ingangen lange zijde	ingangen korte zijde	wanden ***	gemiddelde diameter gebintstijlen in cm. ****	houtsoort gebintstijlen	afkragende busstijlen in lange	gebintstijlen in lijn met busstijlen	breedte dakdragers stijlen in K020 2500	afstand tussen de twee dakdragers stijlen	fundering op stoffen
West-Nederland	Blijdorp (beide fasen)	1170 - 1240	14,35	8 - 9	3	6,10	4	2,30	-	2	VW (+ PK?)	15	els	ja	nee	ja	1,20	deels
	Spijkenisse Hartel-West	in periode 9 ^e - 11 ^e eeuw	22,40	9 - 11	3	6,80 - 7,20	5	3,30	1	1+?	VW	32	es/iep	nee	-	ja	ca. 1,40	-
	Gouda Oostpolder	12 ^e eeuw	18	9,80 - 11	3	6,70	7	2 - 2,30	1	1+?	VW	?	els	ja	nee	nee	-	ja
	Pijnacker Zuidendseweg	tweede helft 11 ^e - eerste kwart 12 ^e	17,25	11	3	6,25	6	3	-	1	VW + PK	?	els	nee?	-	ja?	ca. 1,00	-
	Albrandswaard Portland, gebouw 1	tweede kwart 12 ^e eeuw	> 12,35	> 7,50	3?	7,50	6	2,10 - 2,60	1	?	VW?	?	?	nee?	ja	nee	-	ja
	Albrandswaard Portland, gebouw 3	eerste kwart 13 ^e eeuw	> 10,85	> 6,70	3?	> 6,70	5	2,60 - 2,85	1?	?	?	?	?	nee	-	nee	-	ja
Uit	Oud-Leusden	1150 - 1200	20	ca. 12 (licht bootvormig)	3	ca. 6,30	5	ca. 3	1	2	?	35x35	?	ja	ja	ja	ca. 2,00	-
	Dommelen gebouw 8, type B2	late 11 ^e eeuw	ca. 14,50	ca. 10	3	ca. 5	4	ca. 3	?	?	?	26 - 52	?	ja	nee	ja	2,60	-
	St. Oedenrode-Everse Akkers, huis 1	12 ^e of 13 ^e eeuw	19	ca. 8,50 - 12	3	ca. 7 - 8	4	3	?	?	?	?	?	ja	ja	ja	ca. 1,20	-
	St. Oedenrode-Houthem	11 ^e / 12 ^e eeuw	22	13	3	6	5	3	?	?	?	?	?	ja	ja	ja	ca. 1,20	-
Brabant	Bladel gebouw 1	1120 - 1290	18	ca. 7 - 11	3	ca. 5 - 6	5	2,40	?	?	?	?	?	ja	ja	ja	2,40	deels?

* Alle maten worden gegeven in meters, tenzij anders vermeld.
 ** Het verloop in breedte geeft aan dat de huizen aan de kopse kanten smaller zijn dan in het midden van de plattegrond, en daarmee in meer of mindere mate bootvormig zijn. De gebinten kunnen daarbij in een rechte lijn staan (één breedtemaat), of eveneens een bootvorm vormen (verloop in breedtemaat).
 *** VW = vlechtwerk
 PK = planken
 PG = plaggen
 **** De gebintstijlen van Blijdorp zijn boven de grond maximaal 15 à 16 centimeter dik geweest. De in de grondgeplaatste wortelzijde van de stammen lopen uit tot 22 à 30 centimeter. De stijldiameters van de plattegronden buiten West-Nederland zijn afgemeten aan de paalsporen in de paalkuilen. Of ze representatief zijn voor de dikte van de opgaande delen van de palen is de vraag.

Afbeelding 14: Vergelijkingstabel driebeukige plattegronden uit de 10de tot 13de eeuw in Zuid-Holland, Utrecht en Noord-Brabant (Vredenbregt 2010, 40).

Afbeelding 15: Driebeukige plattegronden uit de 10de tot 13de uit Zuid-Holland, Utrecht en Noord-Brabant.

		Datering	Aantal plattegronden	Lengte (variërend)	Breedte (variërend)	Beukig	Vorm	Basis terp t.o.v. ondergrond
Noord-Holland	Diemen, terp-2	1075-1190	10	5-17	4-10,5	1/3?	recht hoekig/ bootvormig?	veenplaggen op veen
	Assendelft	vanaf 12de -13de eeuw	11	14-24	5-6	1	rechthoekig	veenplaggen op veen
	Poppendam	994-1036	1	?	5,5-6	?	?	veenplaggen op veen
Zuid-Holland	Gouda	1120-1135	3	18	8,9-11	3	boot vormig	klei op veen
	Pijnacker	1050-1125	1	17,25	11	3	rechthoekig	?
	Rotterdam, Blijdorp	1170-1240	2	14,35	8-9	3	boot vormig	klei op veen

Afbeelding 16: Vergelijkingstabel plattegronden op terpen uit de 10de tot 13de eeuw in Noord-Holland met plattegronden op terpen in Zuid-Holland.

Verwachtingen

De huidige onderzoekslocatie aan Ouddiemerlaan is gelegen op een ontginningsas van waaruit het veengebied werd gecultiveerd. Op de locatie kunnen dus sporen aanwezig zijn die gerelateerd zijn aan de tweede ontginningsgolf (1070-1150 n.Chr) van de regio en de vroegste bewoningsgeschiedenis van de locatie zelf. Voorafgaand aan het onderzoek wordt aangenomen dat de locatie Landzicht bestaat uit een terp met een continue ontwikkeling van boerderijen vanaf de 12de eeuw tot aan het midden van de 20ste eeuw. De ontwikkeling van boerderijen vanaf de middeleeuwen tot 20ste eeuw moet in de terp te traceren zijn. De te verwachten sporen omvatten bouw- en gebruikssporen van 11de-13de-eeuwse huisplaatsen, evenals afvalkuilen en waterputten. Mogelijk zijn van de jongere boerderij ‘Landzicht’ nog funderingsresten onder het maaiveld aanwezig.

Op basis van de vele uitgevoerde onderzoeken in het verleden konden een aantal algemene kenmerken voor middeleeuwse ontginningsboerderijen geformuleerd worden. Steeds wordt eerst een kunstmatige terp, bestaande uit gestoken veenplaggen, opgeworpen op het natuurlijke veen. Bovenop die basis ging men vervolgens de boerderij optrekken. Bos stelt dat de boerderijen in het veengebied van Noord-Holland uit deze periode over het algemeen rechthoekig of bootvormig van vorm zijn. De breedtes variëren tussen 5 en 6 meter, de lengtes tussen 14 en 25m (Bos 1988). Er is telkens sprake van één plattegrond, d.w.z. geen bijgebouwen. Een boerderij bestond namelijk uit één constructie met daarin een woongedeelte en een werk- en/of stalgedeelte. Het grootste deel van de huizen werd in beslag genomen door wat als bedrijfsruimte wordt geïnterpreteerd. De opstaande constructies zijn van hout, met een wand van vlechtwerk en/of plaggen (Bos 1988). Het dak van de boerderij werd gedragen door twee rijen palen. Twee palen, een uit elke rij, waren onderling verbonden met een dwarsbalk en vormden een frame, een gebinte. Vermoedelijk stonden deze gebinten op een losse vloerbalk. De standers werden

Afbeelding 17: Boerderij ‘Landzicht’ in zijn vermoedelijk laatste gedaante. Onder het raam in de zijgevel is een raam van een kelder of souterrain te zien. Laatst werd de boerderij gebruikt als thuisbasis van het veetransportbedrijf Koopmans. Foto richting westen (bron: Historische Kring Diemen).

een stuk ingegraven en rustten op korte houten liggers of sloffen. Enkele mogelijke funderingstechnieken zijn weergegeven in afbeelding 11. De vakken tussen de gebinten werden gevuld met plaggen of vlechtwerk van twijgen dat werd aangesmeerd met leem en stro (van den Berg 2009). De totale constructie was afgedekt met een rieten dak waarin een gat met luik was uitgespaard waardoor de rook van de haardplaats kon verdwijnen (Lagerweij / Veerkamp 2009).

Tijdens de diverse opgravingen is dikwijls gebleken dat de aangetroffen huisplaatsen opgebouwd waren uit lichte constructies waardoor duidelijke plattegronden soms moeilijk te reconstrueren waren. Resten van opstaande palen en/of wanden ontbraken in de meeste gevallen. Men kan zich afvragen of een dergelijke duidelijke plattegrond op die manier wel bestaan heeft. Het ziet er naar uit dat rurale houtbouw uit de periode rond 1300 zeer zwak en ondiep gefundeerd is geweest waardoor duidelijke houtbouwplattegronden zoals we die uit eerdere perioden kennen, geheel ontbreken. Redenen hiervoor zijn onduidelijk. Houtgebrek? Of maakte men een constructie die weinig fundering behoefde? Ook is het zo dat paalkuilen nauwelijks te herkennen zijn in het veen, er treedt namelijk bijna geen verkleuring op. Een andere verklaring voor het ontbreken van deze solide resten is het feit dat vanaf de tweede helft van de 12de eeuw verscheidene overstromingen het gebied teisterden en de huisplaatsen hebben verwoest. De eerste ontginningen van het veenmoeras rond het IJ werden immers 'beschadigd' door deze overstromingen. Een bewijs hiervan werd op diverse sites aangetroffen in de vorm van een afdekkende kleilaag (van Regteren Altena / Sarfatij 1969).

Daartegen spreekt weer dat de oorspronkelijke laat-middeleeuwse terpen met huisplaatsen meestal verzakt zijn in de natuurlijke ondergrond, en archeologisch onderzoek op vergelijkbare vindplaatsen heeft uitgewezen dat archeologische resten doorgaans nog dicht onder het oorspronkelijke maaiveld liggen. Ook blijken ze vaak goed geconserveerd, niet alleen wat anorganisch materiaal betreft maar vanwege de hoge grondwaterstand ook het organisch materiaal zoals hout, leer, etc. Funderingsresten en beerputten van de jongere boerderijen kunnen ondanks de veelal grondige sloopwerkzaamheden uit de 20ste eeuw nog in de ondergrond aanwezig zijn.

Tot de mogelijk aan te treffen structuren en sporen behoren tevens ophogingslagen van terpen met opeenvolgende plattegronden van huisplaatsen en bijbehorende structuren als vloeren, stookplaatsen, paalsporen, afvalconcentraties en waterputten vanaf de 11-12de eeuw. Verder zal dit alles afgedekt (of verstoord) zijn met plattegronden van 18de of 19de eeuwse boerderijen.

3. Vraagstelling

In het programma van eisen (Veerkamp 2008) werden een aantal vraagstukken geformuleerd waaraan de opgraving ten grondslag ligt. Het archeologisch onderzoek diende de volgende aspecten te behandelen

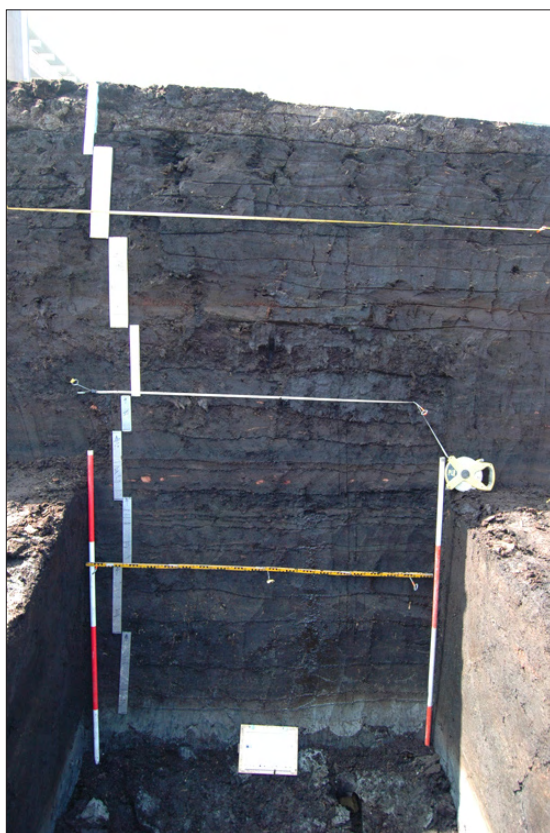
1. De aanwezigheid van specifieke archeologische overblijfselen uit de late middeleeuwen, zoals een terp met huisplaats; en een boerderij uit de nieuwe tijd;
2. De diachrone ontwikkeling van de afzonderlijke vindplaatsen, evenals de fasering hiervan;
3. De mate van clustering van sporen en structuren binnen een vindplaats of huisplaats en de betekenis daarvan;
4. De aanwezigheid van afvalkuilen, waterput en beerput, de constructie hiervan en de samenstelling van eventueel botanisch materiaal van de vulling. Het afval in de kuilen bij de huisplaats(en) en in de beerputten vormt belangrijk onderzoeksmateriaal naar de materiële cultuur als neerslag van sociaal-economische ontwikkelingen in de verschillende perioden;
5. De datering of looptijd van de archeologische vondsten en de vondsttypen of vondst-categorieën waartoe zij behoren;
6. De relatie van deze vindplaats ten opzichte van vergelijkbare vindplaatsen uit dezelfde periode in Waterland en Amstelland;
7. De betrouwbaarheid en informatiewaarde van het historisch topografische materiaal in relatie tot de in de bodem aanwezige archeologische waarden;
8. De mogelijkheden tot beheersmaatregelen wanneer sprake is van eventuele behoudenswaardige archeologische waarden.

4. Strategie

Na de aanleg van de eerste werkput werd al snel een beeld verkregen van de contouren en het middelpunt van de verwachte en dus aanwezige terp. Vervolgens werd in overleg met dr. J.H.G. Gawronski BMA (directievoering namens de gemeente Diemen) besloten om de rest van het terrein direct aan de hand van de, voor terpen meest geëigende, kwadranten-methode op te graven en de reeds aangelegde werkputten 1 en 2 te verdiepen. Er werd daarom afgeweken van het oorspronkelijke plan, om over het gehele terrein

*Afbeelding 18: Detail van het bemonsterde profiel E.
Foto richting zuiden.*

eerst een vlak aan te leggen. Het hele onderzoeksterrein werd verdeeld en opgegraven in vier werkputten. Werkput 2 lag ten westen van werkput 1 en had dezelfde oriëntatie en breedte, bij een lengte van ca. 40 m, Werkput 3 lag in de noordwestelijke hoek van het terrein en werkput 4 in het zuidwesten ervan (afb. 19). Na het afgraven en uitvoerig documenteren van de antropogene ophogingslagen en sporen werd het vlak van ieder kwadrant telkenmale ter controle verdiept tot de natuurlijke ondergrond.

Het totaal aantal opgegraven m² bedroeg 4945 m² (vlak 1: 1410 m², vlak 2: 1330 m², vlak 3: 1320 m², vlak 4: 885 m²). Het initiële oppervlak in het programma van eisen bedroeg twee vlakken van maximaal elk 2000 m². Ondanks de strategiewijziging werd toch nog, in hetzelfde tijdsbestek, een veel ruimer oppervlak dan gesteld in het programma van eisen opgegraven. Over het hele terrein werden tenminste 3 vlakken aangelegd.

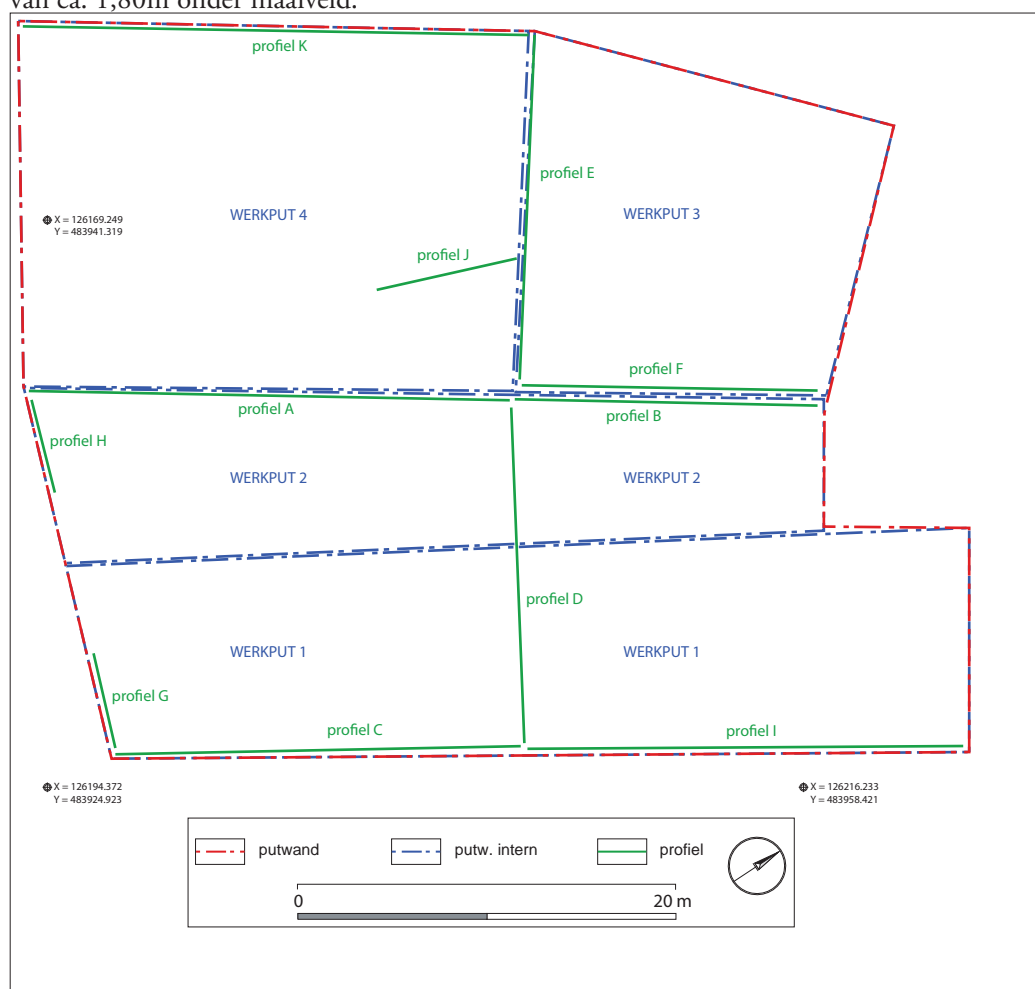
Aan de hand van het opgraven in kwadranten was het tevens mogelijk om 168 strekkende meter aan profielen te documenteren. Hierdoor kon een duidelijk beeld verkregen worden van de stratigrafische opbouw van het onderzoeksterrein.

5. Onderzoekresultaten

5.1 Stratigrafie (bijlage 1)

Na het verwijderen van het recente zandpakket van circa twee meter dikte tekende er zich in het midden van het op te graven terrein reeds duidelijk een lichte verhoging af. De vermoedens dat zich hier een woonterp bevond, werden hierdoor voor aanvang van het graafwerk reeds bevestigd. Het opgravingsareaal beperkte zich tot het deel dat ingeklemd zat tussen de waterpartij langs de Albert Loethoelstraat en de Ouddiemerlaan. *A priori* werd er vanuit gegaan dat het grootste deel van de woonterp zich in dit te onderzoeken gebied moest bevinden. Tijdens het gravend onderzoek werden de vlakken tot een diepte van maximaal 4,0m ±NAP aangelegd, dit komt overeen met circa vier meter onder het huidige maaiveld. Bij het vooronderzoek was gebleken dat de bovenlaag op de onderzoekslocatie tot op circa 2m onder maaiveld opgehoogd was met schoon zand. Deze zandlaag werd in de jaren 60 van de 20ste eeuw aangebracht ter ophoging van het plangebied. Voor aanvang van het onderzoek werd het zandpakket afgegraven tot een diepte van ca. 1,80m onder maaiveld.

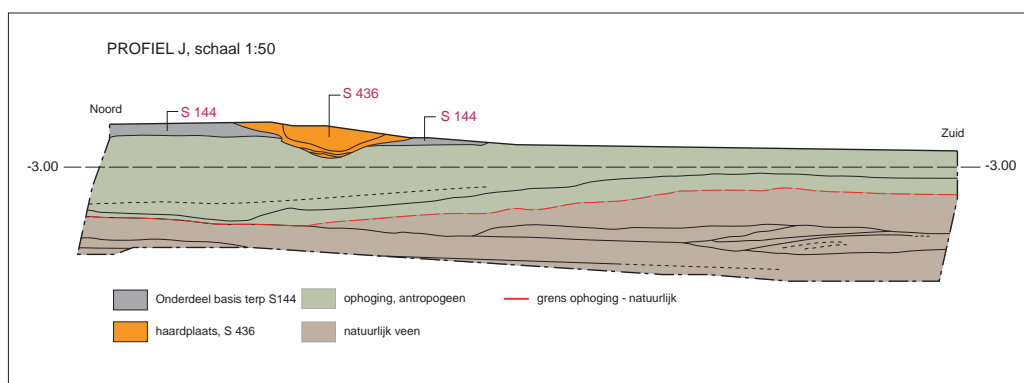

Afbeelding 19: Het profiel- en puttenplan.

Zoals eerder vermeld, werd gedurende de gehele opgraving 168m aan profielen aangelegd en gedocumenteerd. De meest representatieve waren profiel A en B, voor een noord-zuid doorsnede van de terp, en profiel D en E, voor een west-oost doorsnede (zie afb. 19). Bij nader inzien bleek echter dat de kern van de terp zich enkele meters meer naar het zuidwesten bevond, waardoor het gemaakte profielkruis niet over het midden van de terp kwam te liggen. Hieruit volgde dat de profielen A en E het meest representatieve beeld vormden van de terpopbouw. Voor de beschrijving van de stratigrafie wordt verwezen naar bijlage 1, waar profiel E is weergegeven. Dit profiel geeft namelijk het meest complete beeld weer van de opbouw van de terp. Het desbetreffende profiel werd lokaal verdiept tot op de grijze klei van de Formatie van Naaldwijk, Laagpakket van Wormer (zie afb. 18 onderin en bijlage 1) en is beschreven en bemonsterd d.m.v. pollenbakken. Een uitgebreide specialistische paleo- en ecologische analyse werd uitgevoerd door drs. D. van Smeerdijk en is in bijlage 13 weergegeven.

De top van deze grijze klei bevond zich op 6,0m ±NAP. Deze klei werd meer dan 4500 jaar geleden afgezet. Palynologisch onderzoek heeft aangetoond het toen een zoutwateromgeving moet zijn geweest (zie bijlage 13). Op deze klei ontwikkelde zich vervolgens de eerste veengroei. Het totale veenpakket (Hollandveen Laagpakket) onder de terp bleek niet minder dan 2,5 tot 3,0m dik te zijn, wat een weerslag is van honderden jaren ongestoorde veenontwikkeling. De onderste veenpakketten bestonden uit laagveen waarin resten van moerasplanten aanwezig waren. De omgeving moet toen uit een zoetwatermilieu bestaan hebben, maar hier en daar werden ook nog plantjes aangetroffen die wijzen op enige invloed van zoutwater. Sporen van menselijke invloed waren hier volledig afwezig in de pollen en macroresten. De overgang naar hoogveen lag op een diepte van circa 4,8m ±NAP. Het paleo-ecologische onderzoek toonde aan dat er een overgangsvegetatie met broekbos plaatsvond van voedselrijk rietmoeras naar een voedselarme milieu met heide en veenmossen. Dit hoogveen zette zich gelijdelijk voort tot een diepte van 3,36m ±NAP. Op dit niveau verschijnen voor het eerst sporen van verstoringmilieus en/of pioniersvegetatie (o.a. ganzevoet, schapenzuring en reukloze kamille). Ook werden er aanwijzingen aangetoond voor verbouw en verwerking van graan (haver, gerst en rogge). Deze zijn waarschijnlijk niet afkomstig van de locatie zelve, maar van ietsje verderaf gelegen, en eerder gestichtte, woonterpen.

De top van het bruin-rode (hoog-)veen bevond zich, onder de terp, op een diepte van circa 3,2m ±NAP. Langs de randen van de opgraving, tegen de Ouddiemerlaan aan (gedocumenteerd in profiel C en I) zat deze grens tussen ophoging en natuurlijke ondergrond of veenbodem een halve meter lager. Op het eerste zicht lijkt het dat de grens tussen opgebrachte grond en de natuurlijke bodem zich onder de terp op een hoger niveau bevond dan aan de rand van de opgravingsput. Een gangbaar beeld bij woonterpen is echter dat onder de daadwerkelijke woonterp de ophogingslagen naar beneden gedrukt worden. Het gewicht van de opgebrachte lagen (soms honderden tonnen) zorgt voor een grote neerwaartse druk op het onderliggende veen dat daardoor ingedrukt wordt en ontwaterd, waardoor het dikste opgebrachte pakket van de terp ten opzichte van de omgeving zakt en steeds dieper komt te liggen. Dit verschijnsel heet 'inklinken'. Een gevolg hiervan is dan weer dat men die terp telkens gaat of zelfs moet verhogen om het woonoppervlak droog te houden. In profiel E (bijlage 1) is dit fenomeen niet waar te nemen, het werd slechts in heel beperkte mate in profiel J zichtbaar. Hier was een plaatselijke verzakking van de ophogingslagen waarneembaar (zie afb. 20). Deze klink kan zich natuurlijk over zo'n groot oppervlak hebben afgespeeld dat het in de detailopname, die een archeologisch

Afbeelding 20: Profiel J.

bodemprofiel nou eenmaal is, niet of slechts ten dele waarneembaar is. Aan de westzijde van de opgravingslocatie, richting de Albert Loethoelstraat, werd in profiel K deze grens tevens op 3,40m ±NAP vastgesteld. Bij een opgraving uit 1990, uitgevoerd aan de Ouddiemerlaan 158-166 door het Bureau Monumenten en Archeologie, werd onder het terplichaam eveneens geen duidelijke inklinking waargenomen. Ook hier bevond het natuurlijke veen zich op een diepte van 3,50m ±NAP (Lagerweij / Veerkamp 2009). Het verschil in hoogte waarop het natuurlijke veen zich manifesteerde wijst erop dat men bij de aanleg van de eerste terp reeds gekozen heeft voor een natuurlijke verhoging in het veenlandschap, mogelijk een reeds door bomen en struiken begroeide plek. De bovenzijde van dit veenpakket heeft een geschatte datering van 1000 AD. Maar rekening houdend met afgravingen en/ of het verdwijnen van de toplaag, door ontwatering en oxidatie, zelfs voorafgaand aan de eerste bewoning, is het hoogstwaarschijnlijk ouder (van Smeerdijk 2010).

Bovenop het natuurlijke veen hebben de pioniers een plaggenophoging aangebracht. Deze was zichtbaar als een 0,5 tot 0,6m dikke laag van gestoken veenplaggen waarbinnen weinig stratigrafisch onderscheid zichtbaar was (S44-304-305). Deze plaggenlagen manifesteerden zich ook heel duidelijke in het vlak, vooral aan de randen van de terp. In bepaalde zones binnen de opgraving konden deze mooi in het zicht gebracht worden: S 44 in werkput 2 en S 304 in werkput 4 waren bijvoorbeeld overduidelijke plaggenconstructies (afb. 21 en 22). Deze plaggen werden, voorafgaand aan de bouw van de eerste boerderij, vermoedelijk ergens buiten de onderzoekslocatie uit het hoogveen gestoken en als basis van de woonterp in min of meer parallelle banen gelegd. Niet overall was een hierin een duidelijk patroon te herkennen, soms waren de plaggen ook ietwat rommelig gepositioneerd. Deze manier van het bouwrijp maken van de woonzone is niet vreemd en werd op andere onderzoekslocaties in de omgeving aangetroffen. Aan de Kerkbuurt te Diemen bijvoorbeeld vertoonde terp-1 een gelijkaardige opbouw: de oudste huisvloer (midden 12de eeuw) lag op een basis van gestoken hoogveenplaggen (Lagerweij/Veerkamp 2009). Ook andere terpen, in Diemen opgegraven, vertoonden dezelfde opbouw: "... de basis van de laat 12de eeuwse terp aan de Ouddiemerlaan 545 is eveneens opgebouwd uit veenplaggen." (van Smeerdijk *et al.* 2009). Hetzelfde is vastgesteld tijdens het archeologisch onderzoek te Poppendam (Bos 1985). Het gebruik van veenplaggen, geeft ons al een eerste aanwijzing voor datering van de terp, namelijk binnen de periode vanaf de 11de-12de eeuw. Later maakte men blijkbaar gebruik van meer kleiige plaggen, die gewonnen werden uit overstromingslagen (van Smeerdijk *et al.* 2009). In bijlage 3 is de zone aangegeven waarbinnen de plaggenbasis werden aangetroffen (groene omlijning). Wat opvalt is dat deze zone langwerpig van vorm is en een uitloper heeft naar de Ouddiemerlaan toe, de toenmalige ontginningsas. Er werd als het

Afbeelding 21: Plaggenophoging, S 304 (ingekrast). Foto richting noorden.

Afbeelding 22: Plaggenophoging, S 44, met daarin houten funderingsresten van de boerderij. Foto richting noorden.

ware een verbinding of landtong aangelegd.

Het plaggenpakket werd op circa 2,6m ±NAP² afgedekt door een kleilaag. Deze laag, S144, werd in eerste instantie gedefinieerd als het loopvlak van de middeleeuwse woonterp, maar bleek bij nader onderzoek onderdeel te zijn van de basis. In bijlage 3 staat ook de (maximale) zone aangegeven waarbinnen de kleiige ophogingslaag werd waargenomen (rode omlijning). Het betrof een ziltige grijs-bruine kleilaag die zowel in het profiel (S 144 in profiel E, S 142 in profiel A-B, S 216 in profiel D) als in het vlak duidelijk werd waargenomen (voornamelijk in werkput 4). Deze kleilaag werd op zijn beurt weer afgedekt door een laag (ca. 0,20m) kleiig veen (S325 / S296) waarin geen plaggenstructuur (meer) zichtbaar was, maar toch duidelijk bleek te zijn opgebracht. De aangetroffen sporen en structuren die konden worden toegewezen aan de boerderij bevonden zich in deze en onderliggende laag. Ook het overgrote deel van het middeleeuws vondstmateriaal bevond zich in dit pakket.³ Tussen de kleilaag en het natuurlijke veen werd daar echter een niveau van houten spaanders en stukken gekapt hout in plaats van gestoken veenplaggen.⁴

2 Dit is het hoogst waargenomen punt, maar rekening houdend met een verheven terpplicaam, is dit aan de randen lager. De niveaus in NAP weerspiegelen echter niet de contemporaine hoogtes. Door het gewicht van latere opgehogen ter plekke en klink van het gehele veengebied als gevolg van eeuwenlange ontwatering en onderbemaling, zullen de aangetroffen niveaus beduidend hoger ten opzichte van het huidige NAP hebben gelegen.

3 Bij de opgraving te Gouda (Kok 1999) bestond de terp eveneens uit een opgebracht veenpakket bovenop een kleilaag die vervolgens op het natuurlijke veen lag.

4 Op basis van enkele ingravingen, aangetroffen vlechtwerk en staken, kon dit onderste niveau te Gouda geïnterpreteerd worden als een woonvlak dat voorafging aan de bouw van de opgegraven boerderij.

Het effectieve loopvlak moet zich bovenop deze laag kleiig veen hebben bevonden, maar was echter, op een vermoedelijk restant na (S 407), niet meer aanwezig. Hoe het landschap er ten tijde van de ontginning moet uitgezien hebben is redelijk te reconstrueren op basis van de resultaten van het paleo-ecologische onderzoek. In de monsters van de bovenste lagen bevond zich een veel macroresten van planten die in voedselrijk zoetwater groeien met daarnaast planten die voorkomen in graslanden. We moeten ons hierbij een weidelandschap doorsneden door geulen voorstellen. Tijdens de aanleg van de eerste werkputten bleek reeds dat de bovenste 0,20 tot 0,60m van het terrein in meer of mindere mate waren geërodeerd door een sterke (recente) doorworteling. Tot voor kort was het terrein ingericht als dicht begroeid plantsoen met daarbinnen een grote waterpartij (zie ook afb. 2). Ook bleek dat men voorafgaand aan de 20ste eeuwse ophoging de top van de terp heeft geëgaliseerd, waardoor de bewoningslagen uit deze laatste bewoningsfase verder ontbraken. Het vlak met daarin de sporen en ophogingslagen van boerderij Landzigt bestond uit een opeenvolging van zandige kleilagen, met baksteenpuin, schelpjes, mortel, enz. erin vermengd en was maximaal 0,5m dik. Het effectieve woonniveau was reeds verdwenen. Vermoedelijk is bij de activiteiten een halve eeuw geleden minstens twee meter van de terp afgegraven. Op de foto in afbeelding 18 is immers te zien dat (een deel van) de boerderij onderkelderd was. Sporen van deze kelder die toch waarschijnlijk 1,8 tot 2m diep moet zijn geweest) werden niet aangetroffen. Met deze afgraving zijn waarschijnlijk ook alle laat middeleeuwse niveaus verloren gegaan. Onder deze post-middeleeuwse ophogingslagen, maar hier en daar ook direct onder het 20ste eeuws opgebrachte zand, bevond zich reeds de middeleeuwse woonterp. De dikte van het archeologisch waardevolle pakket bedroeg hierdoor slechts maximaal 1,5m.

5.2 Sporen (bijlage 2 t/m 4)

De tijdens de opgraving aangetroffen sporen kunnen opgedeeld worden in drie (bewonings-)fasen:

- Fase 1: 12de-13de eeuw
- Fase 2: 14de-16de eeuw
- Fase 3: 17de-20e eeuw.

De eerste fase betreft de 12de-13de eeuwse bewoning die wordt vertegenwoordigd door een woonoppervlak met haarden en restanten van houtbouw. Fase 2 is de periode van de 14de tot de 16de eeuw: hiervan werden echter geen bewoningssporen teruggevonden. Enkel aan de hand van de aanwezigheid van losse sporen, zoals kuilen en waterputten, kon deze periode vastgesteld worden. Een laatste fase hoorde bij (een voorganger van) boerderij Landzigt. Echter was ook hier geen duidelijke huisplattegrond meer waar te nemen, enkel funderingspalen, een handvol bakstenen structuren en kuilen konden aan de periode binnen de 17de tot 19de eeuw toegeschreven worden. De laat middeleeuwse en vroege nieuwe tijd-sporen ontbraken bijna volledig. Deze werden hoogstwaarschijnlijk tijdens de derde fase afgegraven en waren om deze reden niet meer te bespeuren. Ook de allerlaatste sporen werden vermoedelijk tijdens de herinrichting van midden vorige eeuw verwijderd.

5.2.1 Fase 1: De eerste boerderij, 12de-13e eeuw (bijlage 3)

Bij de aanleg van het eerste vlak in werkput 1 en 2 werden verschillende dagzomende lagen doorsneden die het verloop van de terp in het vlak zichtbaar maakten. De effectieve kern van de terp was aanvankelijk nog niet met zekerheid te lokaliseren, maar vermoedens hieromtrent kwamen snel, daar in dit eerste vlak reeds middeleeuwse ophogingslagen werden aangetroffen. Deze kwamen tevoorschijn in een zone ietwat verwijderd van de huidige Ouddiemerlaan, centraal binnen de onderzoekslocatie. Aardewerkvondsten, voornamelijk kogelpot, dateerden deze lagen als 12de-13de eeuws. Deze door de mens aangebrachte ophogingslagen manifesteerden zich op diverse plekken als lagen met veenplaggen.

De eigenlijke kern/centrum van de middeleeuwse woonterp bleek meer ten zuidwesten van het profielkruis (zoals beschreven het vorige hoofdstuk) te liggen. De meest representatieve sporen voor deze fase waren dan ook grotendeels geconcentreerd in het werkput 4. In dit kwadrant werd de effectieve huisplattegrond aangetroffen. Het tweede vlak, met de meest representatieve sporen, werd hier aangelegd op een hoogte tussen 2,60m ±NAP en 2,80m ±NAP.

De plattegrond was op het eerste zicht erg onduidelijk en de reconstructie ervan beruiste op het combineren van verschillende losse sporen: enkele staande palen, de richting van plaggenbanen, haardplekken en concentraties liggend hout. De effectieve leeflaag, het woonoppervlak, dat bij deze vermoedelijk eerste boerderij hoorde werd helaas niet meer aangetroffen⁵. Deze is waarschijnlijk later afgegraven of met een overstroming weggespoeld.

Afbeelding 24: V389, een bewerkt stuk constructiehout uit S473, gebruikt als ligger of slof.

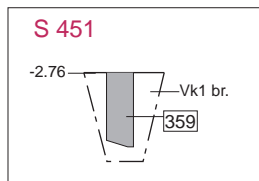

Afbeelding 25: V395, een bewerkt stuk constructiehout uit S484, gebruikt als staander.

Afbeelding 26: V374, S445, gebruikt als staander.

⁵ Te Gouda bevond zich bovenop de opgebrachte veenlaag en binnen het huis een 0,10m dikke vlekkerige beige kleilaag, met daarin verbrand leem (Kok 1999).

Afbeelding 27:
Coupetekening van een
staander, S451 (schaal
1/50).

Eén enkel spoor komt echter wel in aanmerking als mogelijk restant hiervan, namelijk S407. Over een heel klein oppervlak (4,0m op 2,5m) werd een licht-grijze tot bruine zandige kleilaag aangetroffen bovenop de opgebrachte veenophoging (weergegeven in afb. 23 met donker oranje kleur). Door het ontbreken van dateerbaar vondstmateriaal blijft deze interpretatie als looppniveau onzeker.

Het huis

Zoals reeds vermeld was er van een duidelijke huisplattegrond, zoals te Assendelft of Gouda, helaas geen sprake. Door het samenrapen en verbinden van diverse fragmentarische sporen die zich in de basis van de terp bevonden was het toch mogelijk een reconstructie te maken. Deze betreffende sporen bestonden uit kleine paaltjes of staakjes, liggend hout (bijvoorbeeld S473-S440-S441) en schorsconcentraties (S483-S487), de situering van enkele hardplaatsen, enz. Grote paalgaten, staanders en/of opstaand muurwerk, zowel plaggen als vlechtwerk, werden niet aangetroffen. Het ontbreken van solide structuren is hoogstwaarschijnlijk te wijten aan het feit dat de (ontginnings-)boerderijen lichte bouwsels waren en zeer ondiep gefundeerd. Zo werden met behulp van poertjes van hout, schors of stro en/of met behulp van liggers de staanders ondersteund zodat de druk werd verdeeld (de Bont 2009 en Bos 1988). Een andere manier van funderen, die tevens weinig duidelijke sporen nalaat, is het funderen op, in lange smalle banen gelegde, plaggen (van den Berg 2009). Binnen het opgeworpen terplichaam onder het woonniveau werden echter dergelijke funderingsplaggenbanen niet waargenomen.

De reconstructie is gebaseerd op de sporen die in de zuid-oostelijke hoek van het huis het duidelijkst waren. Vervolgens is de totale vorm van de boerderij daaruit voortgekomen. Allereerst kan gezegd worden dat het hier mogelijk om een driebeukig gebouw gaat: rondom een rij buitenstijlen met daarbinnen twee rijen binnenstijlen. De afstand tussen de rij buiten- en binnenstijlen bedroeg 1,90 - 2,0m en de ruimte tussen de stijlen onderling (zowel binnen als buiten) tussen de 1,80 en 1,90m. Van de buitenstijlen werd slechts één

Afbeelding 28: Mogelijke
fundering van de hoek van de
boerderij, bestaande uit liggend
hout, S473.

Afbeelding 29: Mogelijke fundering bestaande uit kleine stammetjes, S483.

exemplaar aangetroffen, een zware staander van 0,80m lengte en 0,25m diameter, dewelke hoogstwaarschijnlijk als de hoek van het huis diende. Een volgende restant van de buitenwand werd gezien in S473, drie houten balkjes bij elkaar die als slof dienst deden (afb. 28).

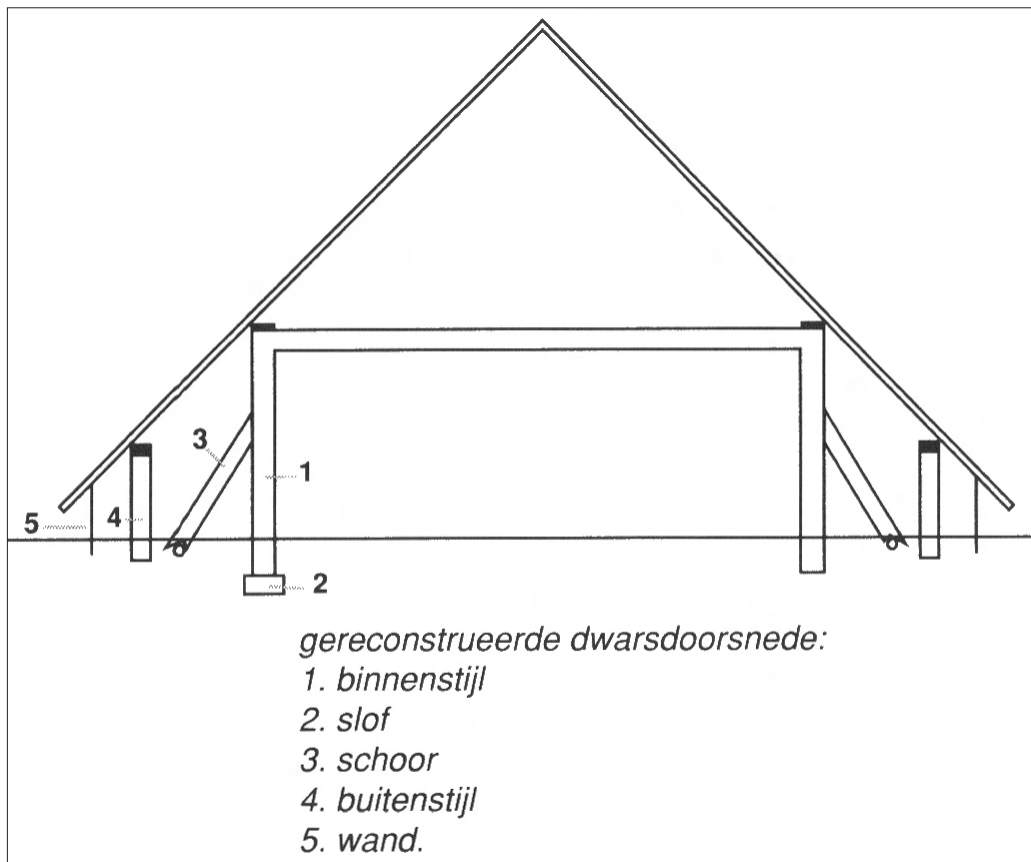
De overblijfselen van de rij binnenstijlen waren beter vertegenwoordigd. Het was mogelijk vijf sporen hieraan toe te schrijven. Er werd echter alweer slechts één duidelijk restant van een staander aangetroffen (S451), deze bleek los op het veen gefundeerd te zijn (zie afb. 27). Op dezelfde lijn van deze staander werden verder nog concentraties schors en liggend hout op regelmatige afstand van elkaar gevonden. In deze rij is er één onderbreking, net ter hoogte van de recente verstoring veroorzaakt door een afwateringsdrain. We kunnen ervan uitgaan dat hier net nog een binnenstijl moet hebben gestaan.

De oostelijke korte gevel van de boerderij werd gevormd door diverse restanten van omgevallen staanders en liggend hout (S445-460-461-470). Ook hier waren de staanders niet op hout of schors gefundeerd. De tegenoverliggende (westelijke) korte gevel werd gereconstrueerd op basis van op S441 en S505: in beide gevallen liggend hout, geïnterpreteerd als fundering voor buitenstijlen.

Net buiten de buitengevel aan de zuidkant werden binnen een kleine zone verschillende kleine paaltjes/staakjes aangetroffen, namelijk S453 tot en met S459. Mogelijk zijn dit restanten van vlechtwerk. Een andere mogelijkheid is dat het onderdelen zijn van een lichte schoorconstructie, in enkele coupes werd immers duidelijk dat de paaltjes schuin waren ingeslagen. Een dergelijke constructie met schuin ingeslagen palen zorgden voor extra stabiliteit van de staander.

De volledige lange zijgevel aan de noordkant berust op het kopiëren van de gegevens van de zuidzijde. Wel werden in eveneens een paar reeks kleinere, op één lijn geplaatste staakjes aangetroffen (S506-507), vergelijkbaar met die aan de andere zijde. Zij gaven een aanwijzing voor (vlechtwerk-)wanden alhoewel er slechts enkele fragmenten huttenleem werden aangetroffen. Op die manier was het mogelijk de maximale noordgrens van de zijgevel te bepalen.

Met al deze aanwijzingen bij elkaar werd een plattegrond verkregen van ca. 14m lengte met een west-oost oriëntatie. De ruimte tussen de binnenstijlen bedroeg ongeveer 5m, de afstand tussen de twee lange zijgevels 9m. De ingang bevond zich hoogstwaarschijnlijk

Afbeelding 30: Gereconstrueerde dwarsdoorsnede van de boerderij te Gouda (Kok 1999).

in de noordoostelijke korte gevel. De gereconstrueerde breedte komt hoger uit dan de gemiddelden die Bos bepaald heeft in Noord-Holland, namelijk tussen 5 en 6m, de lengtes zouden variëren tussen 14 en 25m (Bos 1988). Voor een impressie kan gekeken worden naar de gereconstrueerde bovenbouw van de plattegrond van Gouda (afb. 30).

Indeling huis

Over een verdeling van de binnenruimtes is het moeilijk een uitspraak te doen. Centraal binnen de plattegrond werden wel twee restanten van kleine palen aangetroffen die 0,80m uit elkaar stonden en mogelijk de deurstijlen vormden. De denkbeeldige lijn waarop deze deur zich zou bevinden staat daarenboven haaks op die van de binnenstijlen, met S451, als kruispunt. Aldus ontstaat er een vertrek aan de zuidoostelijke kant dat 7,80m lang is. Het noordwestelijke vertrek heeft dan een lengte van 6,20m. Op basis van de aanwezigheid van een centraal gelegen haardplaats (S436-437, onderbouwing volgt) wordt het grootste vertrek als woongedeelte geïnterpreteerd. Indien dit zo was moet het andere vertrek het stal- of werkgedeelte geweest zijn, alhoewel hier geen directe aanwijzingen voor zijn. Zo ontbrak het namelijk volledig aan sporen van mestlagen- of concentraties. Centraal binnen dit gedeelte was wel een grote houten balk gelegen (S440: 2m lang, 0,30m breed en 0,15m dik) die als onderdeel van een houten vloer, waarop het vee stond, gezien kan worden. (Tussen deze vlonder en de achtergevel bevond zich een zone met deels kleine geoxideerde veenplagjes en kleiplaggen.)

Binnen deze veronderstelde plattegrond werden vijf asconcentraties aangetroffen: S 315-433-435-436-437. Op het eerste gezicht kon niet vastgesteld worden of het hier om haarden of brandplekken ging. De sporen werden reeds in het eerste vlak waargenomen en waren door de bovenste opgebachte veenlaag (S325) en de kleilaag (S144) heen gegraven. De haardplaatsen hoorden hoogstwaarschijnlijk bij het hoger gelegen woonoppervlak, dat echter niet meer aanwezig was.

Het aantal van deze asconcentraties roept wel vragen op: het is ondenkbaar dat deze alle vijf bij één boerderij hoorden. Een mogelijke hypothese is dat er ooit meerdere middeleeuwse woonniveaus aanwezig waren, elk met een haard. Dit is voor huisplaatsen in de regio namelijk een meer dan gebruikelijk beeld. Bij de opgravingen van terp-2 te Diemen

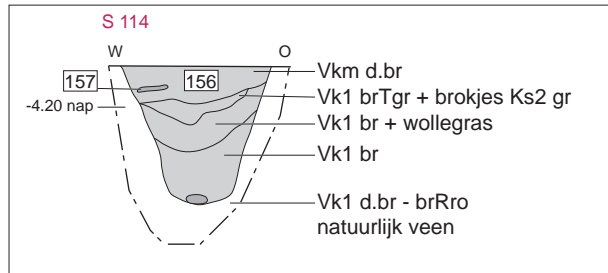
Afbeelding 31: Twee haardplaatsen binnen de plattegrond: S436 (rechts) en S437 (links)

werden immers niet minder dan 10 leefniveaus aangetroffen, onderling gescheiden van ophogingslagen. In elk van die huisvloeren tekenden zich daar de haardplaatsen, in de vorm van ondiepe kuilen, duidelijk af (Lagerweij / Veerkamp 2009).

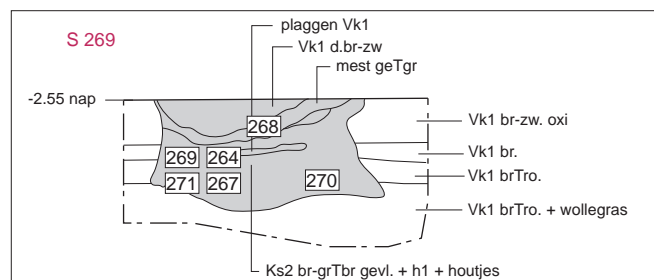
Deze niveaus werden op de Landzigt-terp dan door latere bouwwerkzaamheden afgegraven. De hoger aangetroffen en ingegraven asplekken zouden dan als restanten van latere, hier afwezige, huisplattegronden geïnterpreteerd kunnen worden. Een andere verklaring is dat er een brand heeft gewoed, maar een argument tegen een mogelijke verwoestende brand van het huis is dat het om asconcentraties gaat en er dus geen aslaag werd aangetroffen. Ook in het profiel E werd geen afdekkend brandniveau waargenomen.

Elk van deze asconcentraties werd gecoupeerd en nader onderzocht. S 315-433-435 bleken naderhand geen haarden binnen de gereconstrueerde plattegrond van de eerste fase te zijn, maar hoogstwaarschijnlijk van een latere fase. Helaas bevatten deze sporen geen dateerbare vondsten. Twee andere haarden, S 436 en 437 daarentegen wel (afb. 31). Deze haarden waren tevens centraal binnen de gereconstrueerde huisplattegrond gelegen en lijken

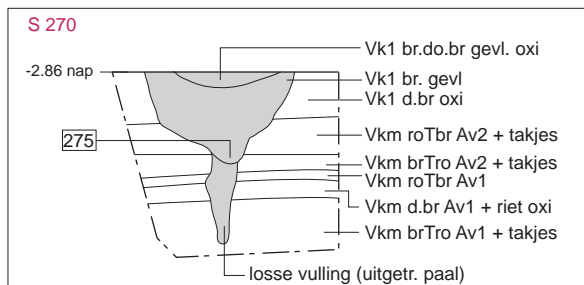

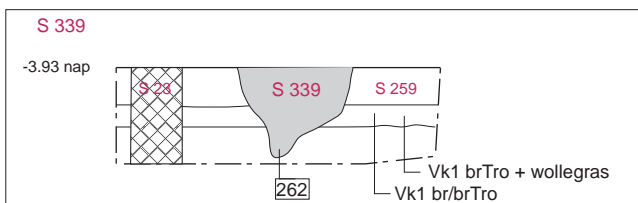
Afbeelding 32 a-b: Foto en tekening van S114 gecoupeerd, kuil met het weefzwaard en foedraal. Schaal tekening 1/50.

Afbeelding 33 a-b: Foto en tekening S269, gecoupeerd. Schaal tekening 1/50.

Afbeelding 34 a-b: Foto en tekening S270, gecoupeerd. Schaal tekening 1/50.

Afbeelding 35 a-b: Foto en tekening S339, gecoupeerd, kuil met het andenne-potje V262. Schaal tekening 1/50.

gelijktijdig of kort op elkaar in gebruik te zijn geweest. S436 was de grootste van de twee, met een diameter van 2,1m tegenover 0,5m van S437. De opbouw van elk van deze kuilen bestond uit een opeenvolging van fijne klei- en veenlagen met veel zwarte tot gele as. Bos stelde al dat deze stookplaatsen te herkennen zijn aan een pakket meestal gele as op een deels verbrand laagje klei of turf. Volgens hem komen deze na de 14de eeuw niet meer voor. In latere tijden werd de hardvloer meestal opgebouwd uit baksteen (Bos 1988). Het ontbreken van een bakstenen vloer doet elk van deze hard- of askuilen zodus vóór de 14de eeuw dateren. Ter controle van de bodemopbouw binnen de huisplaats zelve werd een kort profiel aangelegd pal over de kern van de terp en tevens over 1 van de meest significante as/haardplekken S 436 (profiel J, afb. 20). Hier werd op de bodem van de haardkuil een fijn laagje riet of stro aangetroffen als basis van de haard. De gelaagdheid erboven bestond uit een opeenvolging van verschillende lagen as. Uit deze aslagen werden enkele veelzeggende aardewerkfragmenten aangetroffen: onder andere een stukje Pingsdorf-aardewerk en een fragment Paffrath. Op basis van deze vondsten wordt het gebruik van de haard vóór 1225 n.Chr. gedateerd.

Overige sporen

Parallel aan de lange zijden van de boerderij werden op de rand van de terp twee (restanten van) greppels aangetroffen, S213 en S477, die vermoedelijk met de afwatering van de woonheuvel in verband kunnen worden gebracht (afb. 23, in blauw). We zullen verder zien dat ook bij de boerderij Landzigt, fase 3, twee brede sloten aan de randen van de terp gesitueerd waren en vermoedelijk een verderzetting vormen van deze kleine middeleeuwse greppels.

Aan de rand van de terp kwamen diverse kuilen voor die te koppelen zijn aan het de eerste bewoningsfase(s) van de terp. Deze kuilen bevonden zich hoofdzakelijk op de grens van de opgebrachte plaggenlagen en het natuurlijke veen, met een grootste concentratie tegen de huidige Ouddiemerlaan aan. Een viertal van deze kuilen zijn weergegeven in de afbeeldingen 32 tot en met 35. Wat opvalt is dat er geen kuilen voorkwamen in de directe omgeving van de boerderij. De kuilen verschilden van groottes en dieptes, maar allen in het natuurlijke veen gegraven. Er werden geen waterputten aangetroffen die bij deze eerste fase hoorden. Wel kwamen in de zone met een hoge concentratie aan kuilen, een drietal onderkanten van waterputten voor. Deze werden echter allen in een latere periode gedateerd (zie paragraaf 5.2.2). Het ontbreken van één of meerdere waterputten doet vermoeden dat ten tijde van de eerste bewoning op de terp, er voldoende (drink)water voorhanden was. Het oppervlaktewater kon toen nog aan alle noden voorzien. Enkele van de kuilen bevatten opmerkelijke vondsten, zoals een houten zwaard, een houten foedraal, een houten staf, een (bijna) compleet Maaslands-wit miniatuurpotje, enz. Deze bijzondere vondsten zullen in het hoofdstuk 6 uitvoerig worden beschreven.

Toch verdient één van deze kuilen hier wat meer aandacht, namelijk S 237, de “runderkuil”. In een zone met meerdere kuilen (zie bijlage 3 en afb. 36) kwam een kuilspoor tevoorschijn waarin op z'n minst zes skeletindividuen van runderen gedeponneerd waren. Deze kuil was 2,4m lang en 1,7m breed. Binnen de complexe positionering van het vele botmateriaal konden toch vier individuen onderscheiden worden die in verband lagen. De overige twee individuen waren niet compleet en verzameld uit losse skeletdelen. Een beschrijving van het botmateriaal is verderop in hoofdstuk 6 weergegeven.

De datering van de kuil berust op de aardewerkvondsen en situeerde deze begraving binnen fase 1. Dit wil zeggen dat er toch al enige tijd veeteelt werd beoefend op en rond de terp. Tijdens de uitvoering van het veldwerk werd in eerste instantie gedacht dat het hier, wat betreft ligging en stratigrafie, om een 17de-18de eeuwse spoor ging. Deze datering zou ook beter overeenkomen met de gekende historie, namelijk dat het hier om slachtoffers van een runderpest gaat. Het is geweten dat er in de 18de en 19de eeuw zeker twee grote pestepidemieën in Diemen en omstreken woedden, een eerste in 1713 een tweede in 1769 (Schoen 1987). Deze verwoestende ziekte werd anderzijds ook reeds beschreven door de Romeinen, dus een laat-middeleeuwse uitbraak is hier niet uit te sluiten. Een verklaring voor deze groep skeletten is tot op heden niet helemaal duidelijk, hoogstwaarschijnlijk zijn de dieren gestorven aan een ziekte of gezamenlijk afgemaakt. Het ontbreekt namelijk aan vraat- of snijsporen op de beenderen. Anderzijds lijkt het verwonderlijk dat men deze zieke dieren relatief dichtbij het huis (circa 10m) gaat begraven. Een tweede hypothese is dat deze dieren overleden zijn aan een verdrinkingsdood. We weten namelijk dat in de tweede helft van de 12de eeuw het gebied werd geteisterd door enkele grote overstromingen (Lagerweij / Veerkamp 2009). Verderop zal meer aandacht aan deze overstroming worden gegeven. In ieder geval zal het rampzalig zijn geweest voor het boerengezin, mogelijk betrof het de sterft van nagenoeg de hele veestapel, die in de middeleeuwen niet veel hoger zal zijn geweest dan het aangetroffen aantal.

Afbeelding 36: S237, de runderkuil. Foto richting oosten.

Interessant hierbij te melden is dat bij de opgraving te Gouda een bijna identieke runderkuil werd aangetroffen op 10m ten noorden van de huisplaats. Het enige verschil was dat de kuil te Gouda was afgezet met staken. De runderkuil daar leek eveneens eerder bewust te zijn gegraven voor het snel begraven van dode beesten, waarbij de staken werden geïnterpreteerd als markering van de (besmette) plaats (Kok 1999).

Over de hoofdactiviteit, het soort boerenbedrijf, op de terp wijst deze runderkuil richting een boerderij waar het houden van vee tot de bezigheden behoorde. Ook de aanwezigheid van enkele mestschimmels in de opgebrachte plaggen wijzen vermoedelijk op de aanwezigheid van vee (Van Smeerdijk, bijlage 13). Echter kon binnen de gereconstrueerde plattegrond geen apart gedeelte, laat staan een stalgedeelte, onderscheiden worden. Bij de opgravingen rond de kerk van Diemen werden in terp-2 daarentegen wel verschillende huisplattegronden met een (al dan niet apart) stalgedeelte onderscheiden (Lagerweij / Veerkamp 2009). Bij onze huisplattegrond konden nergens resten van mestlagen of mestconcentraties worden aangetoond, in het vlak noch het profiel. Hierdoor zou op het eerste zicht geconcludeerd worden dat er geen veeteelt-activiteiten plaatsvonden en er dus sprake is van een akkerbouw-bedrijf. Ook het paleo-ecologisch onderzoek heeft in de plaggenophogingslagen direct onder de terp aanwijzingen voor de verbouw en/of verwerking van graan aangetoond waaronder tarwe en rogge. Daarnaast wijzen enkele onkruiden (van de ganzenvoetfamilie en grassen) op akkers en door mens beïnvloedde vegetaties.

Van Smeerdijk stelt overigens dat de aangetroffen pollenkorrels van graan meer waarschijnlijk te maken hebben met het verwerken van graan op de terp dan met de verbouw in de omgeving (zie bijlage 13). Op basis van de verzamelde gegevens moeten we ervan uitgaan dat we hier hoogstwaarschijnlijk met een gemengd bedrijf te maken hebben.

Datering van de boerderij

De hoeveelheid aangetroffen middeleeuws aardewerk was relatief laag. Vondstrijke contexten zoals afvallagen, kuilen of vondstconcentraties in of rondom het huis werden niet aangetroffen. Uit de kleiige laag (S144) kwam echter ook al nauwelijks vondstmateriaal tevoorschijn. De meeste artefacten werden verzameld uit de opgebrachte veenlaag op de klei (S325) waarop zich hoogstwaarschijnlijk het leefniveau of looplaag bevond. De aangetroffen vondsten waren typerend voor de aanwezigheid van een huis. Het gaat hier om maalsteenfragmenten, weefgewichten en gebruiksaardewerk. Op basis van de analyse van het aardewerk (zie hoofdstuk 5) kunnen we nu zeggen dat tijdens het onderzoek geen aardewerk van vóór 1125 gevonden is en dat de oudste scherven uit de periode tussen 1125 en 1175 dateren. Het aanleggen van de terp moet op basis van het aardewerk dan ook binnen deze periode geplaatst worden.

De bewoningsfase van de gereconstrueerde huisplattegrond met haardplaats S436 is dus te situeren in een periode tussen 1125 en 1225 n.Chr (sluitdatum op basis van de datering van de haard). Indien we ervan uitgaan dat de terp ten vroegste in 1125 werd opgeworpen, moet de eerste bewoning dus ten vroegste geplaatst worden in het 2de kwart van de 12e eeuw.

Lagerweij en Veerkamp stellen dat bij het dateren van de verschillende woonfasen in een terp ervan uitgegaan wordt dat het noodzakelijk was om een terp, in verband met inklinking van het veen, elke 10 jaar op te hogen. De gevonden woonlagen in terp-2, aan de kerk, leverden zo voor de terp een levensduur van circa 100 jaar op (Lagerweij / Veerkamp 2009). Uitgaande van deze 10-jaar termijn, kunnen we zo de vroegste bewoning van de terp fijnstellen op een periode van 1125 tot 1135. Maar hoe Lagerweij en Veerkamp deze 10-jaar verifiëren is niet duidelijk en wordt hier dus met enige gereserveerdheid gehanteerd⁶. Baart heeft het zelfs over het vervangen van een vloer elke 5 jaar (Baart 1982).

⁶ Deze termijn is volgens de auteurs zelf ook hypothetisch (pers. med. J. Veerkamp BMA).

Bij de opgraving te Gouda is echter gebleken dat gedurende een tijdspanne van 70 jaar, slechts drie bewoningsfasen hebben plaatsgevonden (Kok 1999). Aldus behelst één woonfase een periode van 20-25 jaar, wat ook een grondige renovatie van de woonplek eens per generatie betekent. Rekening houdend met deze laatste en ruimste termijn valt de vroegste bewoning op de Landzigt-terp tussen 1125 en 1150 te situeren.

Het dateren van de huisplattegrond berustte grotendeels op de aardewerkanalyse. Tijdens de opgraving werden echter ook verschillende monsters genomen ten behoeve van dendrochronologie. Gedacht en gehoopt werd hieruit een precieze datering te verkrijgen. Uit de verzameling bemonsterde bouwonderdelen werden acht houtmonsters geschikt bevonden en onderzocht door RING Amersfoort. Het betrof hier voornamelijk liggend constructiehout en resten van vermoedelijke staanders van de eerste boerderij. Het resultaat van het jaarringenonderzoek was helaas voor het dateren van de boerderij onbruikbaar, doch erg interessant. Van de acht monsters, allen eikenhout, was de helft niet dateerbaar, de andere helft leverde daarentegen een opmerkelijk resultaat. Deze dateerden namelijk, met een zekerheid van 99,99%, allen tussen de 2de eeuw v. Chr. en de 4de eeuw n. Chr., met andere woorden 8 tot 14 eeuwen te vroeg! Dit resultaat lijkt op het eerste zicht onverklaarbaar, maar hiervoor is wel degelijk een uitleg. Het lijkt erop dat de ontginners en bouwers van de eerste boerderij gebruik gemaakt hebben van eeuwenoude veeneiken uit de omgeving van Diemen. Dit ‘Diemerbos’ werd reeds in 1997 tijdens archeologische onderzoek daadwerkelijk aangetroffen. Dit oerbos kon gedateerd worden tussen 1200 v. Chr. en 300 n. Chr. (van Geel *et al.* 2009). De door ons onderzochte monsters vallen precies binnen deze periode. Dit is tevens een aanwijzing voor een omgeving die nagenoeg geen timmerhout kon opleveren. Waarschijnlijk waren er alleen struikages en verder een open veenvlakte. Tijdens de ontginning zullen deze stammen uit het veen tevoorschijn zijn gekomen en geschikt geacht om het tekort aan deugdelijk bouw materiaal aan te vullen. In bijlage 7 zijn de resultaten van het dendrochronologisch onderzoek weergegeven (Dominguez 2009). Dergelijk verschijnsel van het gebruik van sub-fossiel hout werd ook vastgesteld bij een onderzoek te Ellewoutsdijk in de provincie Zeeland (Sier 2003).

Overstroming?

In het hier veelvuldig aangehaalde werk van Lagerweij en Veerkamp wordt de datering van de terp-2 mede verbonden aan een 12de eeuwse overstroming, vandaar ook hun titel: *Een 12e-eeuwse overstroming in de hoofdrol*. Bij een latere in 1992 uitgevoerde opgraving aan de Overdiemerweg te Diemen werd een boerderij aangetroffen die klaarblijkelijk verwoest was door een overstroming (Baart 1993). Reeds hoger zagen we dat in de loop van de 12de eeuw diverse overstromingen de regio Amstelland teisterden. Vooral de zogenaamde Allerheiligenvloed uit 1170 heeft toen grote delen van Noord-Holland overspoeld. Ook bij de opgraving te Gouda werd een kleiafzetting, gesitueerd bovenop de jongste woonfase, aan deze Allerheiligenvloed toegeschreven (Kok 1999). De sporen van deze overstroming werden aan de Overdiemerweg waargenomen als een 0,30 tot 0,50m dikke kleilaag (Baart 1993). Met deze kennis gingen Lagerweij en Veerkamp hun resultaten herzien en ook hier werden sporen van diezelfde kleilaag aangetroffen: één die te koppelen was aan de jongste boerderij. De terp zelf bleek echter niet verzwolgen te zijn geweest en dus zijn nut te hebben bewezen. Vele andere boerderijen, vooral in Overdiemen, zullen wel zijn weggevaagd. Dat is aangetoond bij een boerderij die in Overdiemen bovenop die van 1033 stond (Lagerweij / Veerkamp 2009). Maar de boerderijen die op de hoge terp aan de kerk van Oud-Diemen staan, bleven klaarblijkelijk droog (van Reenen / Ibelings 2009).

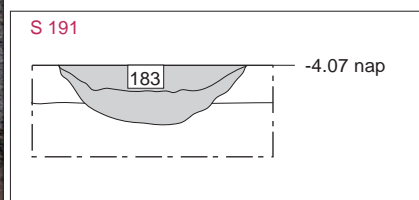
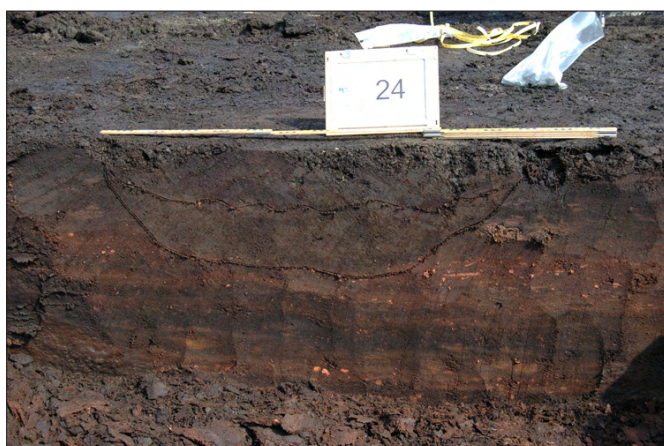

De kleilaag kon op basis van het aardewerk in dezelfde periode als de opgraving uit 1992 worden gedateerd, namelijk eind 12de eeuw.

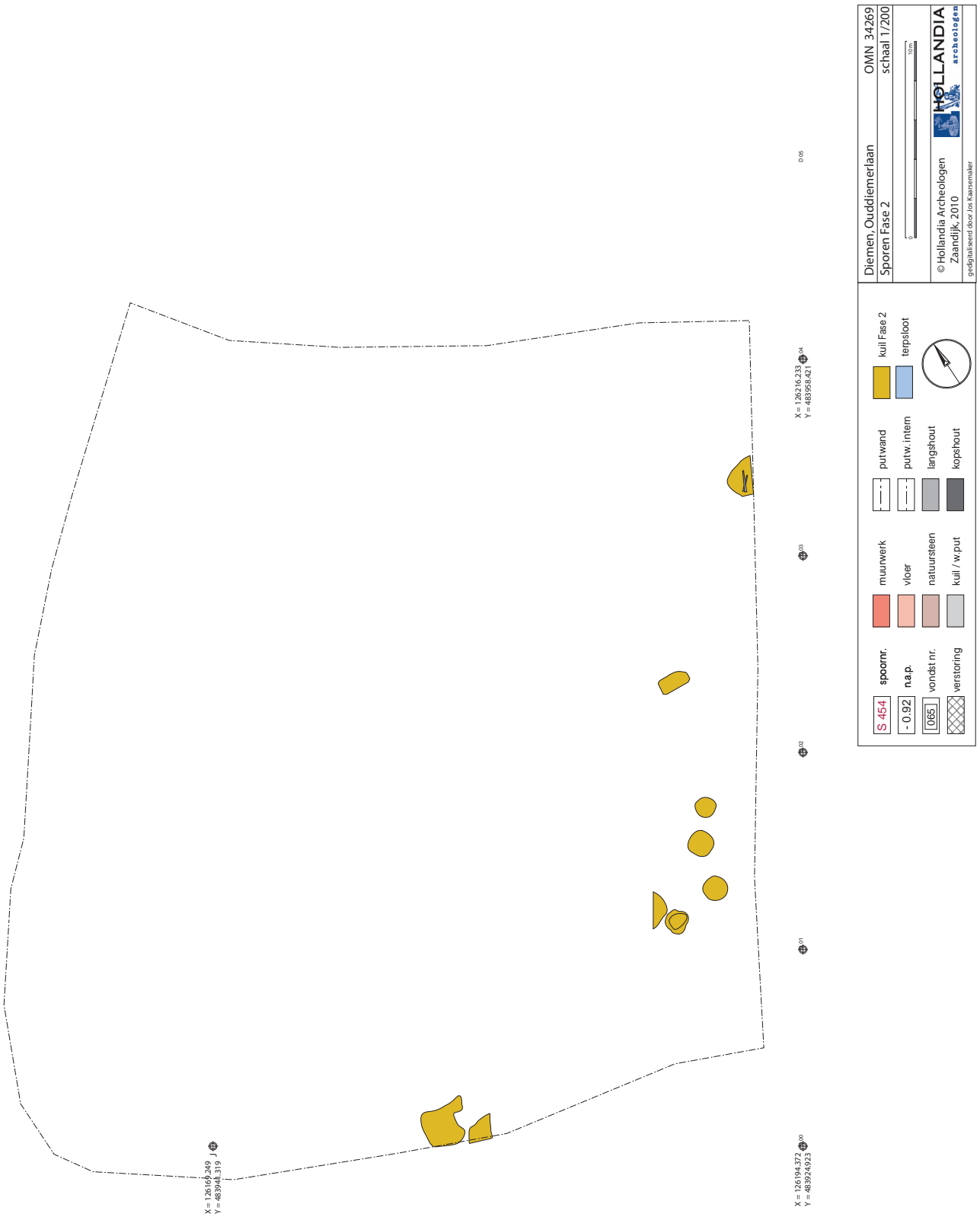
Alhoewel er op de hier onderzochte Landzigt-terp geen aanwijzingen gevonden werden voor een afgezet kleipakket, van gelijk welke overstroming dan ook, zou het rampjaar 1170 een passende sluitdatum zijn voor de eerste bewoning op de terp. De overstroming zou dan ook weer kunnen verklaren hoe het komt dat de resterende constructie dusdanig fragmentarisch is en er geen opstaande structuren of duidelijk loopvlak werden aangetroffen. Misschien heeft men nadien de terp dan ook (tijdelijk) verlaten. Het ontbreken van latere middeleeuwse huisplattegronden zou in dit licht eveneens kunnen verklaard worden. De zes runderen die in de nabijgelegen kuil werden begraven, kunnen in dit verhaal als slachtoffers van deze ramp worden gezien. De dieren bevonden zich op het moment van de overstroming allen in de stal. Als men de terp na de overstroming verlaten heeft, is het verklaarbaar dat de dieren op de achtergelaten huisplaats worden begraven. Het vlakbij begraven ervan is een logische verklaring: de mensen begroeven de kadavers dichtbij, er was geen reden om er honderden meters mee te gaan sleuren.

In het licht van deze overstromingstheorie moeten we er echter rekening mee houden dat de meeste grote rampzalige overstromingen nauwelijks sediment achterlieten. Het bekendste recent voorbeeld is de watersnoodramp in 1953 die in Zeeland, Brabant of Zuid-Holland nauwelijks sediment heeft afgezet. Dit blijkt immers zo voor de hier besproken terp, er werden nergens aanwijzingen gevonden voor natuurlijke afzettingen boven de ophogingslagen. De overstroming biedt wel een verklaring voor de fragmentarische overblijfselen van de huisplattegrond en het ontbreken van jongere (middeleeuwse) huisplattegronden. Al dient bij dit laatste gezegd te worden dat niet kan worden uitgesloten dat ze hoogstwaarschijnlijk in de 20ste eeuw werden afgegraven.

In vergelijking met andere sites te Diemen valt het op dat er hier slechts één middeleeuws woonniveau werd aangetroffen, zowel in het vlak als de profielen. Dit valt moeilijk te verklaren, daar de locatie toch tot in de 20ste eeuw (continu?) werd bewoond. De aanwezigheid van deze enige terpophoging met huisplattegrond doet vermoeden dat latere bewoningsniveaus werden afgetopt en verwijderd tijdens jongere fases, of dat de terp tijdelijk onbewoonbaar werd door een mogelijke overstroming.

Afbeelding 37 a-b: Foto en tekening van een van de gecoupeerde waterputten, S191. Schaal tekening 1/50.

Afbeelding 38: Vereenvoudigd overzicht fase 2.

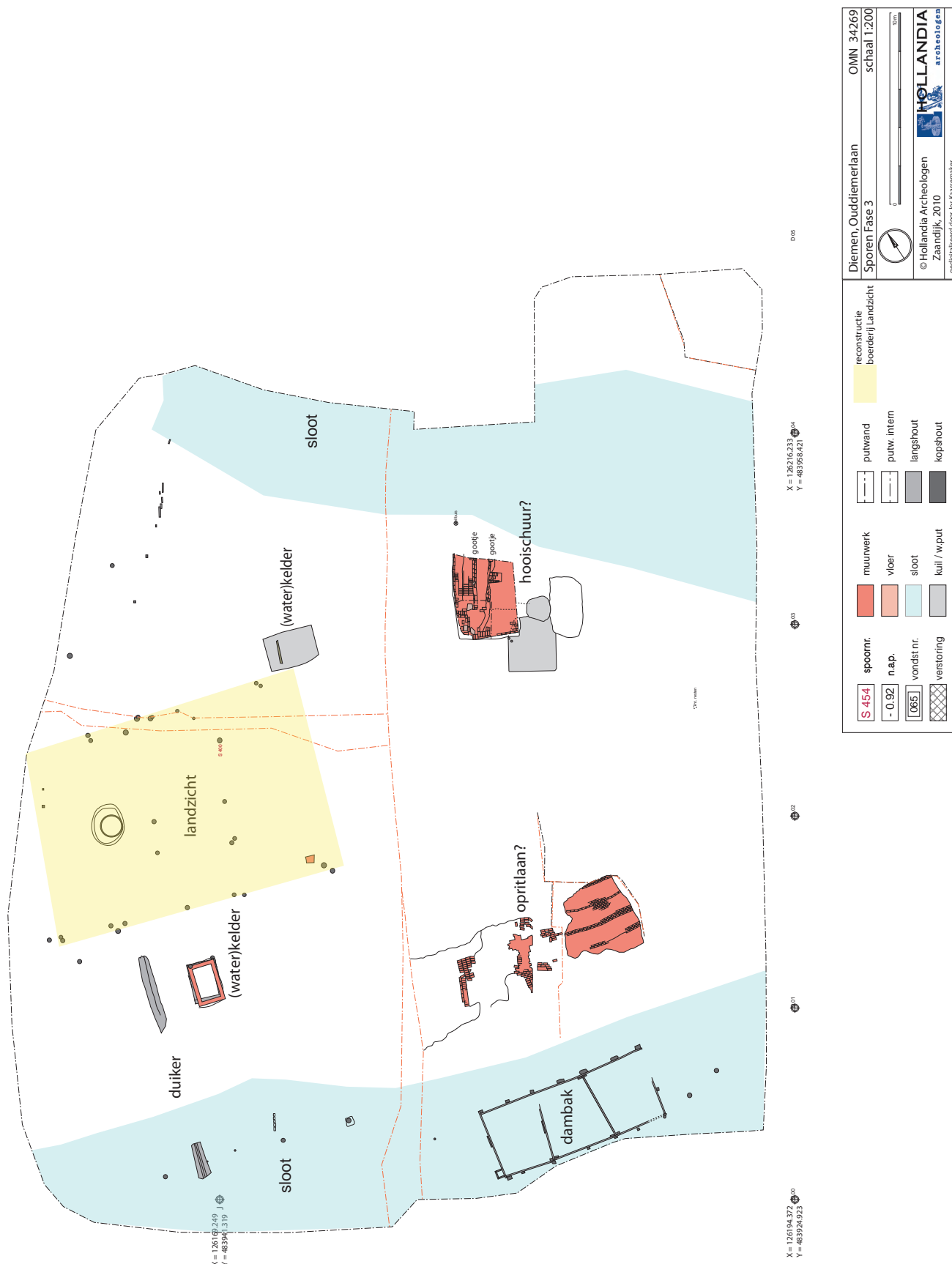
5.2.2 Fase 2: 14-16e eeuw (bijlage 3).

Op basis van de aangetroffen sporen, of juist de *niet*-aangetroffen sporen, zou men concluderen dat de terp tussen de eerste fase en de periode van boerderij Landzigt niet werd bewoond. Niets is echter minder waar. Er waren voldoende aanwijzingen dat er een continuïteit aan bewoning was op deze locatie aan de Ouddiemerlaan.

In het ophogingspakket en tussen de verzameling aangetroffen bouwsporen werd geen direct bewijs aangetroffen voor menselijke aanwezigheid tijdens de late middeleeuwen / begin nieuwe tijd. Deze fase werd daarentegen vertegenwoordigd door een weinig aantal kuilen, dewelke op basis van het aardewerk binnen een periode van de 14de tot de 16de eeuw vallen. Deze sporen lagen verspreid over het terrein, zonder enige samenhang. Ook de restanten van enkele reeds aangehaalde waterputten, konden in deze tussenfase geplaatst worden en zijn een bewijs voor bewoning in de directe omgeving. Deze putten, S190-191-192, lagen ongeveer op een rechte lijn, parallel aan de Ouddiemerlaan en ongeveer 1m uit elkaar (zie afb. 38). Het betrof hier slechts de onderkanten van de putten. De grootste gemeten diepte bedroeg bij S192 nog slechts 0,30m. De diameter van de drie waterputten was gelijkaardig, tussen 1,20m en 1,50m. Op basis van het vondstmateriaal in de vulling (onder andere Siegburg-steengoed) werden deze gedateerd in de 14de-16de eeuw, een periode waarvan tijdens de opgraving verder geen bewoningsstructuren of andere bouwsporen werden teruggevonden. Deze (restanten van) waterputten bevatten geen houten of stenen structuur (meer), maar werden direct in het natuurlijke veen gegraven. Het is aannemelijk dat in het drassige veen een gegraven kuil voldoende was om drinkwater te krijgen. Een eenvoudig gevolg zal zijn dat de kuil volloopt met water. Het is deze aanname waar de interpretatie waterkuil op berust.

De reeds aangehaalde afwezigheid van meerdere middeleeuwse niveaus kan verklaard worden door de afgraving door laat-middeleeuwse bouwactiviteiten, de afwezigheid van de laat-middeleeuwen / begin nieuwe tijden woonsporen, door de vergraving tijdens de fase gekoppeld aan boerderij Landzigt. Echter is het ook niet uitgesloten dat er tijdens deze periode géén bebouwing aanwezig was op de terp en dat de sporen bij nabijgelegen boerderijen horen. Zo werd bij het onderzoek aan de *Stenen Kamer* aan de Ouderkerkerlaan te Diemen eveneens een hiaat in bewoningscontinuïteit vastgesteld. Pas aan het eind van de 16de eeuw verschijnt daar weer een gebouw (van Regteren Altena / Sarfatij 1970).

Afbeelding 40: Vereenvoudigd overzicht fase 3.

5.2.3 Fase 3: Boerderij Landzigt/Landzicht 17de -20ste eeuw (bijlage 4).

Bij de eerste betreding van het terrein, net voor aanvang van de opgraving, werden her en der reeds de eerste aanwijzingen van nieuwe tijd-bewoning aan het oppervlak waargenomen. Deze bestonden uit onder andere losse bakstenen en aardewerk uit de laatste vier eeuwen. De verwachtingen voor het aantreffen van de laatste bewoningsfase, behorende tot de boerderij Landzigt, waren daarom relatief hoog. Het bleek echter dat van deze fase slechts een summier aantal representatieve sporen over waren gebleven. Deze geringe aanwezigheid van de relatief jonge resten bood dan weer in eerste instantie goede perspectieven voor de conservering van eronder gelegen, oudere niveau(s), maar in bovenstaand relaas is reeds gebleken dat ook deze oudere woonlagen en structuren voor een groot deel door menselijk handelen en/of door de kracht van de natuur waren verdwenen. Ook de hoogteverschillen in het eerste vlak, aangelegd op het niveau van het loopvlak (met waterpasmetingen tussen 2,70m en 3,10m ±NAP) en de richting van de dagzomende ophogingslagen wezen op de aanwezigheid van een opgehoogd grondlichaam. In enkele zones was de toplaag sterk geërodeerd, voornamelijk door wortelwerking van het in de 20ste eeuw aangelegde plantsoen. Schaarse vondsten wezen op een niveau te dateren tussen de late 19de en eerste helft 20ste eeuw. Gezien de hoogteverschillen in het vlak en de oriëntatie van de ophogingslagen aan de Ouddiemerlaan is de terp van boerderij Landzigt in een vrij laat stadium (18de eeuw) door middel van een aarden dam verbonden met de Ouddiemerlaan. Op basis van het historisch kaarmateriaal is dit aantoonbaar. In afbeelding 5 (kaart van Wandelaar uit 1749) is de oprijlaan recht voor het huis gelegen. In bijlage 3 (fase 1-sporen) was echter ook al duidelijk geworden dat de basis van de woonterp een uitstulping richting Ouddiemerlaan vertoonde. De oorsprong van deze verbindingsdam kan dus reeds vroeger in de geschiedenis gezocht worden. Als mogelijke reden voor de aanleg van deze dam kan gedacht worden aan de moeilijkheden die men ondervond bij het betreden en verlaten van de terp over de huidige Ouddiemerlaan, te voet of met paard en kar. Door de voortdurende inklinking van het land, met als gevolg de voortdurende ophoging van de terp zal er een behoorlijk hoogteverschil ontstaan zijn tussen de terp en de

Afbeelding 41: S1, een restant van de oprijlaan. Foto richting noorden.

Ouddiemerlaan enerzijds en de rondom gelegen landerijen anderzijds. In minder gunstige weersomstandigheden zal het om die reden lastig zijn geweest de relatief laaggelegen zone tussen de Ouddiemerlaan en de terp over te steken. In afbeelding 5 wordt deze oprijlaan weergegeven.

Aan de noordzijde van het terrein werd de terp begrensd door een gedempte sloot (S12-20) die haaks op de Ouddiemerlaan was gelegen. Deze sloot (afb. 40) is in de tweede helft van de 20ste eeuw gedempt met zand, puin en oliehoudende afvalproducten (te wijten aan vervuiling van het transportbedrijf). Ook aan de zuidkant van het opgravingsterrein bevond zich een gedempte sloot, S380, waarin zich een houten dambak bevond. Bij de bespreking van de sporen uit de eerste bewoningsfase werd reeds gewezen op twee mogelijke voorgangers van deze afwateringssloten.

Het aantal sporen dat toegeschreven kan worden aan bebouwing tijdens de derde fase is net als voorgaande fasen heel schaars. Met uitzondering van een enkele uitbraaksleuf, werden verder geen resten van muurwerk aangetroffen. In werkputten 3 en 4 werden naast een reeks recente en subrecente ondiepe kuilen resten van het Landzigt-woonhuis aangetroffen in de vorm van houten funderingspalen. Het muurwerk van de boerderij was, samen met de bijhorende woonniveaus, echter geheel verdwenen. Dit geschiedde vermoedelijk bij de 20ste eeuwse herinrichting van het plangebied. Wel kon op basis van de ligging van de palen een reconstructie van het huis worden gemaakt (zie bijlage 4). Conclusie hierbij is dat deze (vermoedelijk) laatste boerderij eenzelfde oriëntatie kende als de eerste middeleeuwse huisplattegrond en dat er dus op basis hiervan van een zekere continuïteit kan worden gesproken. In afbeelding 46 is de GBKN-ondergrond weergegeven van vóór de opgraving en dus nog met het plantsoen. Daarop werden de verschillende boerderijen, weergegeven in enkele relevante historische kaarten, geprojecteerd. Het was niet altijd mogelijk de exacte positie van elk van de boerderijen te achterhalen, maar men kan ervan uitgaan dat deze telkens weer bovenop de voorgaande werden gebouwd. Wat uit deze projectie wel duidelijk naar voren komt is het feit dat alle plattegronden dezelfde oriëntatie hebben.

De sporen die wel nog duidelijk aan deze fase toebehoorden werden allen aangetroffen op de flanken van de terp. Aan de oostzijde van werkput 1 werd een laat-19de of vroeg 20ste-eeuws loopvlak opgegraven met de voor terpen typerende glooiende helling. Een klein deel van de zuidoostelijke terpflank was nog voorzien van een deel van de vermoedelijke oprijlaan (S1, afb. 41 en bijlage 4). Deze was opgebouwd uit harde donkerpaarse straatklinkers met diverse afmetingen (o.a. 20 x 7,5 x 4,5 cm). Dit stukje bestrating, met een laagste punt op 2,96m ±NAP en een hoogste op 2,43m ±NAP is gespaard gebleven van de sloop van boerderij Landzigt en werd vervolgens afgedekt met schoon zand.

Een volgende nog in situ zijnde structuur was S48: een bakstenen vloertje van circa 3m bij 4m, gelegen aan de noordkant van het terrein (afb. 42). Opgebouwd uit diverse baksteensoorten en -formaten, o.a. oranje-rode baksteen (23 x 10,5 x 5,5 cm) en gele baksteen (18 x 8 x 3,5 cm), met hier en daar een fragment zandsteen of een enkele plavuis, oogde dit vloerniveau erg rommelig. Dwars over deze vloer liepen, van noord naar zuid, twee evenwijdige banen waar de bakstenen ietsje dieper lagen en werden geïnterpreteerd als gootjes. Aardewerkvondsten (o.a. industrieel wit aardewerk V85) op en onder dit vloerniveau dateren dit spoor in de 18de-19de eeuw. De daadwerkelijke functie of waarvan het onderdeel uitmaakte kon echter niet achterhaald worden. Bij een blik op de kaart van Wandelaar uit 1749 en minuutkaart uit het begin van de 19de eeuw (afb. 5 en 43) is te zien dat ten noorden van de boerderij telkens een rond gebouwtje wordt weergegeven. Hoogstwaarschijnlijk wordt hier een hooischaar of hooitas afgebeeld. Of het aangetroffen

vloertje hier onderdeel van uitmaakte is niet met zekerheid vast te stellen, de ligging ten opzichte van het hoofdgebouw wijkt wat af, maar het is een mogelijkheid.

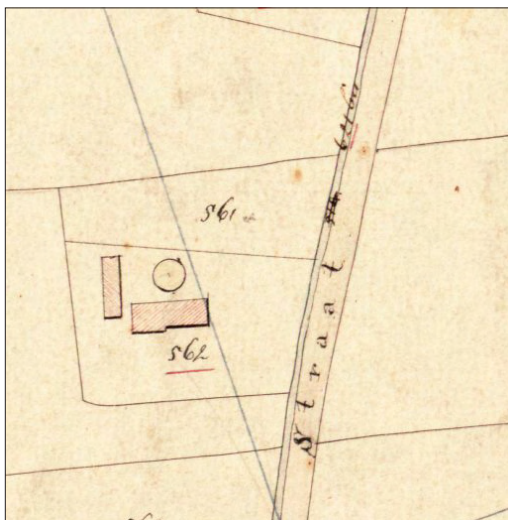
Naast dit spoor bevond zich een grote vierkante kuil, S60 (2,5m breed, 2,8m lang en 0,7m diep) die vermoedelijk werd gegraven na de buitengebruikstelling van het vloertje.

Vervolgens is de grond over het vloertje gekomen. Onduidelijk bestaat wat de precieze aard van deze kuil is.

In werkput 3 en 4 werden verder nog twee onderkanten van (water)keldertjes aangetroffen: S172 en S383. De eerste werd gedateerd tussen 1700 en 1900, de tweede hoorde bij de allerlaatste fase van de boerderij en werd tot in het midden van vorige eeuw gebruikt. Dit kon vastgesteld worden op basis van het vondsmateriaal: onder andere verschillende stukjes plastic en een sigarettenhouder van de firma Goede Waagen (V403).

Een volgend interessant spoor met betrekking tot de nieuwe tijd-fase is de 'dambak'. Aan de zuidkant van werkput 1 en 2, tegen de R. Cassinlaan aan (zie bijlage 4) kwam een langwerpige bekisting aan het licht (afb. 44). Deze houten constructie was opgebouwd uit horizontaal geplaatste planken (30-40cm breed, elk ca. 5cm dik), had afmetingen van

Afbeelding 42: S48, het vloertje. Foto richting noorden.

Afbeelding 43: Boerderij Landzigt op de kadastrale minuut (1811-1832). De Ouddiemerlaan heette toen nog Kerkstraat.

9,0m bij 3,5m en was ca. 1,4m diep. Ook de bodem van deze constructie bestond uit een vloer van dezelfde houten planken. Het geheel was verdeeld in drie compartimenten

Afbeelding 44: S85, de dam, leeggeschept. Foto richting oosten.

van elk 3,0m bij 3,5m. Elk van de drie compartimenten bleek afgestort te zijn met grond (S82-83-84) vermengd met aardewerk, mestconcentraties, puin en resten van paardenskeletten. Een opvallend feit is dat binnen de aardewerkgroep relatief veel fragmenten werden aangetroffen die betrekking hebben op suikerproductie. In het hoofdstuk over het vondstmateriaal zal hier dieper op ingegaan worden. Bij de voortgang van het gravend onderzoek bleek dat deze bekisting in het midden van een sloot geplaatst was. Deze sloot vormde de zuidgrens van het boerderijperceel en werd hoogstwaarschijnlijk samen met de sloot aan de noordzijde in de 20ste eeuw gedempt. Vermoedelijk werd deze houten constructie ergens in de loop van de 17de of 18de eeuw in de sloot geplaatst en opgevuld om zo een dam in de sloot op te werpen. Hierdoor kon men via een kortere weg de omliggende landerijen betreden.

Wat verder naar het westen toe, aan de zuidrand van werkput 4, werd in dezelfde slootkant nog een houten constructie aangetroffen, meer bepaald een deel van een afvoergoot of duiker (afb. 45). Deze 18de-19de eeuwse goot zorgde voor de afvoer van (vuil) water richting sloot. In de buurt van de goot werden op de rand van de sloot verder nog enkele palen aangetroffen, als onderdeel van de slootbeschoeiing.

Bij de planontwikkeling in de jaren '60 van vorige eeuw is een plantsoen aangelegd met daarbinnen een nieuw gegraven waterpartij. Deze 20ste eeuwse uitgraving werd conform de gestelde eis in het PvE in werkput 3 en 4 als westelijke putgrens aangehouden. Bij het plotten van de historische kaarten op de kadastrale ondergrond (afb. 46) is echter gebleken de boerderijen uit de 18de en 19de eeuw voor een deel over deze waterpartij heen komen te liggen. De bij deze opgraving gemaakte reconstructie op basis van de funderingspalen, is dus hoogstwaarschijnlijk slechts een deel van de totale boerderij. Een groot aantal van de nog niet afgegraven sporen

van elk 3,0m bij 3,5m. Elk van de drie compartimenten bleek afgestort te zijn met grond (S82-83-84) vermengd met aardewerk, mestconcentraties, puin en resten van paardenskeletten. Een opvallend feit is dat binnen de aardewerkgroep relatief veel fragmenten werden aangetroffen die betrekking hebben op suikerproductie. In het hoofdstuk over het vondstmateriaal zal hier dieper op ingegaan worden. Bij de voortgang van het gravend onderzoek bleek dat deze bekisting in het midden van een sloot geplaatst was. Deze sloot vormde de zuidgrens van het boerderijperceel en werd hoogstwaarschijnlijk samen met de sloot aan de noordzijde in de 20ste eeuw gedempt. Vermoedelijk werd deze houten constructie ergens in de loop van de 17de of 18de eeuw in de sloot geplaatst en opgevuld om zo een dam in de sloot op te werpen. Hierdoor kon men via een kortere weg de omliggende landerijen betreden.

Wat verder naar het westen toe, aan de zuidrand van werkput 4, werd in dezelfde slootkant nog een houten constructie aangetroffen, meer bepaald een deel van

Afbeelding 45: De duiker in de slootkant, S486.

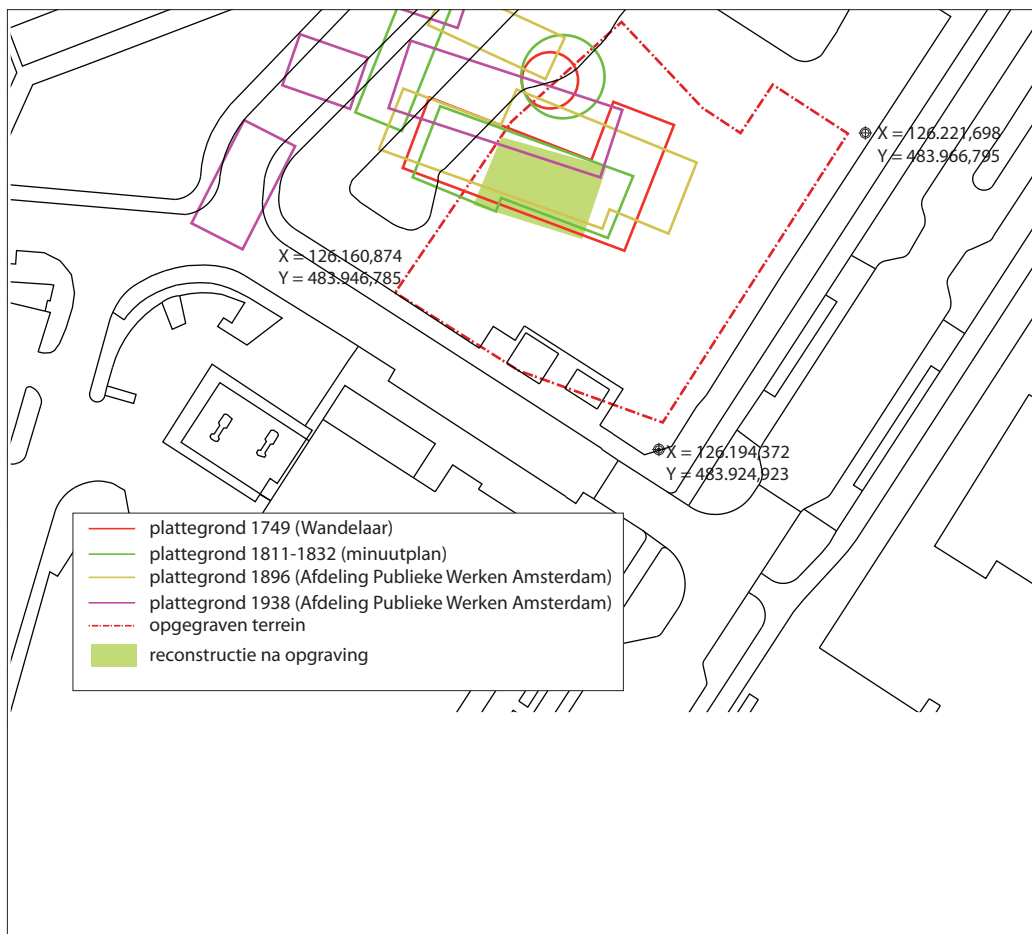
kunnen zich daar nog in de ondergrond bevinden. Sporen karakteristiek voor dergelijke achterterreinen zijn bijgebouwen, beer- en waterputten. Dit deel van het plangebied viel buiten de opgraving, omwille van het feit dat daar geen diepgaande verstoring van de bodem zou plaatsvinden. Indien er nog sporen aanwezig zijn, worden deze *in situ* bewaard.

5.3 Conclusie bij de opgravingsresultaten

Tot besluit kan gesteld worden dat aan de vooropgestelde verwachtingen, neergeschreven in het programma van eisen, werd beantwoord. De aanwezigheid van middeleeuwse bewoning op een terp kon aangetoond worden. Toch is gebleken dat op de onderzoekslocatie aan de Ouddiemerlaan waarschijnlijk ook veel verdwenen is.

Uit de eerste fase restte slechts één huisplattegrond, wat in vergelijking met een andere vindplaats te Diemen, namelijk terp-2 bij de kerk van Oud-Diemen afwijkt. Anderzijds werd bij de opgravingen te Assendelft en bij de *Stenen Kamer* te Diemen eveneens slechts één 12de eeuwse bewoningsniveau aangetroffen. Te Gouda werden dan weer drie niveaus onderscheiden. Het is dus niet mogelijk het aantal woonlagen te achterhalen.

De aangetroffen huisplattegrond, rechthoekig en driebeukig, past wat betreft afmetingen binnen het type van 12de-13de eeuwse boerderijplattegronden zoals Bos die beschrijft en/of zoals opgegraven binnen vergelijkbare sites, zoals terp-2 en Gouda. Vermoedelijk is deze enige huisplattegrond wel degelijk de eerste die er op de terp aangelegd werd.

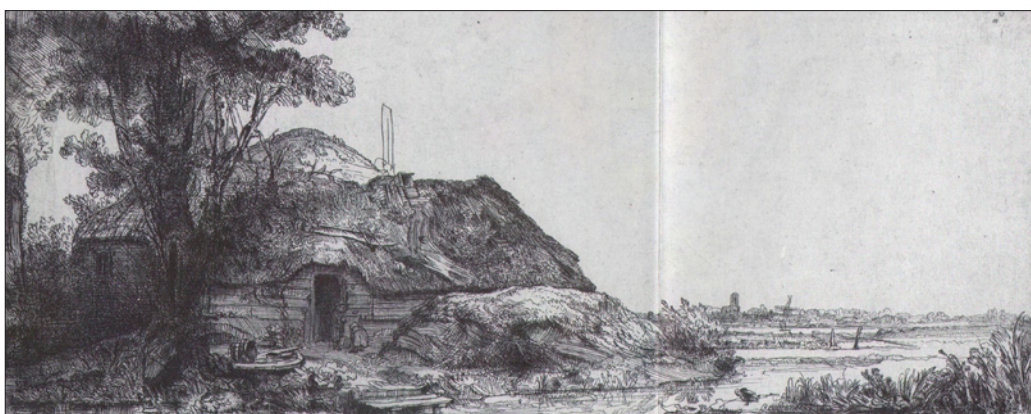

Afbeelding 46: Enkele historische verschijnsvormen van boerderij Landzigt geplot op de kadastrale ondergrond. (schaal 1/1000).

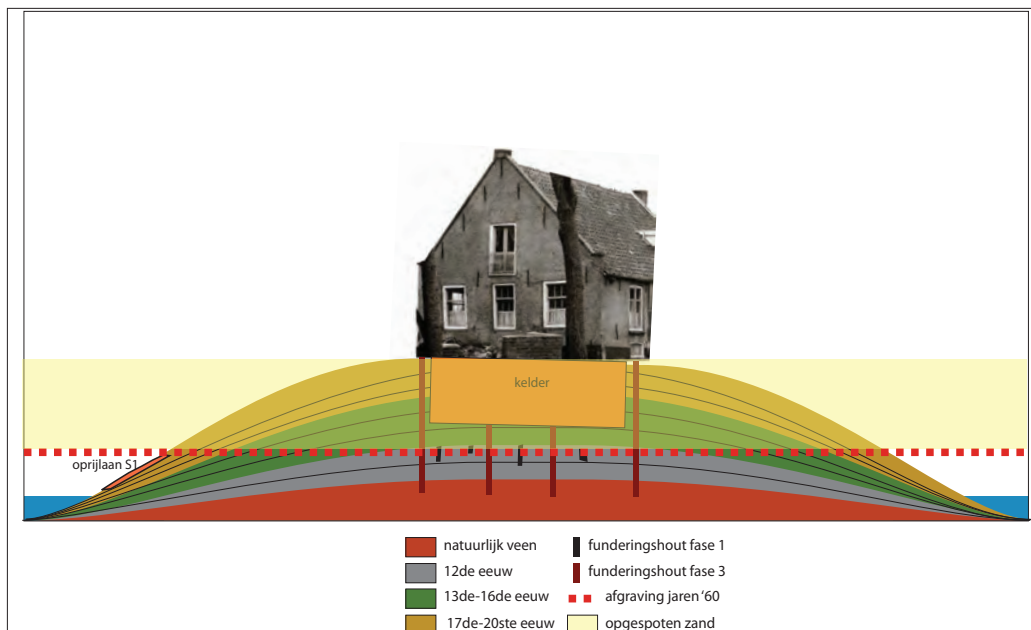
Aardewerkdateringen situeren het opwerpen van deze kunstmatige woonheuvel en dus de eerste bewoning ten vroegste in het tweede kwart van de 12de eeuw. Over het soort boerenbedrijf, veeteelt of akkerbouw, is er geen concrete duidelijkheid. Het ontbreken van mestlagen of -concentraties en een apart stalgedeelte, samen met de resultaten van het paleo-ecologisch onderzoek die op akkerbouw wijzen doet vermoeden dat het hier uitsluitend om een akkerbouwbedrijf ging. Daarentegen is een grote concentratie aan runderskeletten aangetroffen, wat dan weer op een gemengd bedrijf wijst. Voor de afwezigheid van jongere middeleeuwse boerderijplattegronden zijn enkele mogelijke redenen: een eerste verklaring stelt dat de latere bewoningsoppervlakken werden afgegraven door bouwactiviteiten gedurende latere fasen. Als mogelijke tweede verklaring is er de 12de eeuwse overstroming. Deze zou het land tijdelijk onbewoonbaar gemaakt hebben waardoor de terp (tijdelijk) werd verlaten. Ook sporen uit de tweede fase zijn immers schaars gebleken. Het lijkt erop dat gedurende een lange periode de terp onbewoond is gebleven. Bij de opgravingen aan de nabijgelegen *Stenen Kamer* en te Gouda bleek eveneens dat pas vanaf het eind van de 16de en in de loop van de 17de eeuw het terrein weer wordt bebouwd.

Als laatste verklaring voor het niet aantreffen van latere boerderijen kan men denken aan het feit dat men tot in de 17de-18de eeuw boerderijen optrok volgens de middeleeuwse traditie, namelijk lichte houten constructies. In afbeelding 47 is een schets van Rembrandt weergegeven met de voorstelling van een 17de eeuwse boerderij in houtbouw ergens rond Amsterdam. Wanneer de steenbouw zijn intrede heeft gedaan in de regio is niet te achterhalen. Maar het feit dat de besproken site, *Stenen Kamer*, deze naam kreeg doet vermoeden dat het één van de eerste optrekken in baksteen moet geweest zijn in de omgeving.

Afbeelding 47: Landschap met boerderij en grote boom, Rembrandt, 1641. Deze ets toont een semi-fantastisch landschap, waarin toch een aantal herkenbare elementen uit de streek rond Amsterdam zijn samengevoegd.

Ook de derde bewoningsfase was slecht vertegenwoordigd wat betreft sporen. Wat nog restte werd bovendien fragmentarisch aangetroffen. Het lijkt erop dat iedere fase elke keer opnieuw door bouwactiviteiten tijdens jongere fasen werd afgetopt en weggevaagd. De meest ingrijpende bodemverstoringen vonden plaats circa 1968 toen het overgrote deel van boerderij Landzigt en de bovenzijde van de terp werden gesloopt en afgegraven. In de afbeelding hieronder (afb. 48) is getracht deze ontwikkeling schetsmatig weer te geven.

Afbeelding 48: Schematische voorstelling van de terpopbouw en de 20ste eeuwse afgraving.

6. Vondstmateriaal

6.1 Aardewerk (bijlage 8 en 9)

(A. Griffioen)

Inleiding

Tijdens het onderzoek in Diemen zijn in totaal 3154 fragmenten historisch gebruiks-aardewerk gevonden, met een totaal gewicht van circa 61 kilo. Als we het totaal gewicht delen door het aantal scherven komen we op een gemiddeld gewicht per scherv van 19 gram, hetgeen betekent dat de fragmentatiegraad van het aardewerk laag is en in vergelijking met andere sites dus relatief goed is geconserveerd.

Deventer-systeem¹

Om de vondsten die tijdens de opgraving zijn verzameld te kunnen vergelijken met vondsten die van vergelijkbare vindplaatsen tevoorschijn kwamen en nog zullen komen, is het noodzakelijk dat ze typologisch op een standaardwijze worden ingedeeld en beschreven. Om tot een dergelijke standaard te komen, is in 1989 het zogenaamde ‘Deventer-systeem’ als typologie geïntroduceerd. De doelstellingen van dit systeem zijn meervoudig: enerzijds kunnen met behulp van dit instrument op een snelle en eenvoudige wijze laat- en postmiddeleeuwse voorwerpen van glas en keramiek worden ingedeeld en beschreven. Anderzijds ontstaat door deze manier van werken gaandeweg een steeds groter wordende referentiecollectie voor de beschrijving van vondstgroepen uit de genoemde periodes. Daarnaast kan op basis van de aan dit systeem gekoppelde inventarislijsten van de beschreven vondstgroepen statistisch onderzoek worden verricht naar het bij de diverse sociale lagen behorende aardewerken en glazen bestanddeel van het huisraad. Zo kunnen bijvoorbeeld regionale verschillen in kaart worden gebracht. Op dit moment bestaat al een aanzienlijke reeks van aan deze standaard gekoppelde publicaties.

De classificatie van aardewerk en glas met behulp van het Deventer-systeem volgt een vast stramien. Eerst worden de keramiek- en glasvondsten per vondstcontext naar de daarin voorkomende baksels/materiaalsoorten uitgesplitst. Vervolgens worden per baksel of materiaalsoort (glas) codes toegekend aan de individuele objecten. De aan de verschillende voorwerpen toegekende codes bestaan uit de drie volgende elementen: het baksel of de materiaalsoort (glas), het soort voorwerp en het op dat specifieke model betrekking hebbende typenummer. Zo krijgt een pispot van roodbakkend aardewerk de codering: r(roodbakkend aardewerk)-pis(pot)-, gevolgd door een typenummer (bijv. r-pis-5). Dit typenummer is uniek voor een bepaalde vorm. Wanneer een model nog niet eerder is beschreven, krijgt het een nieuw typenummer dat vervolgens in een centraal bestand wordt opgenomen. Door middel van de aan de voorwerpen toegekende codes kunnen deze vergeleken worden met soortgelijke objecten die eerder binnen het Deventer-systeem zijn gepubliceerd.

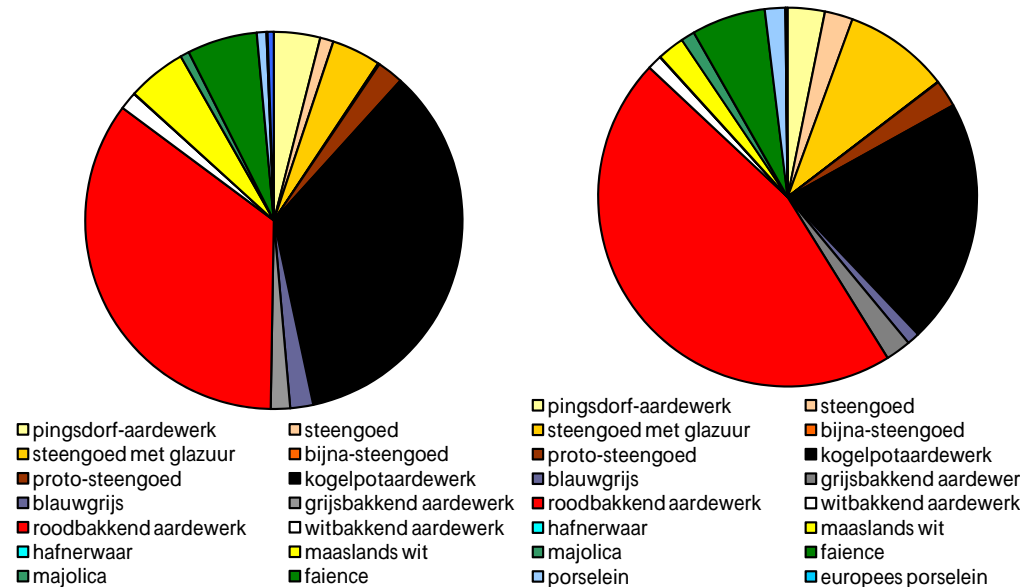
---

¹ De standaardbeschrijving van het Deventer-systeem is overgenomen van drs. S. Ostkamp, ADC-Archeoprojecten, Amersfoort.

De aardewerksoorten

Tijdens het onderzoek zijn, ingedeeld op de volgorde binnen het Deventer-systeem, de volgende aardewerksoorten gevonden:

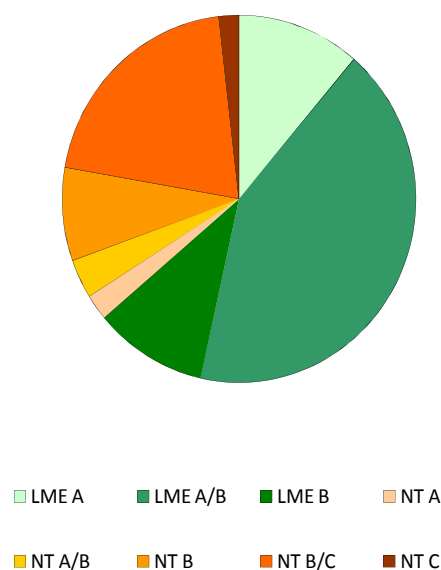
In figuren 1 en 2 staat de verhouding tussen de verschillende aardewerksoorten aangegeven, deze aardewerksoorten zullen hieronder besproken worden, waarbij de oudste aardewerksoorten als eerste aan bod komen. In figuur 3 is de verhouding tussen de verschillende periodes weergegeven, waarbinnen de gevonden scherven geplaatst kunnen worden. Belangrijk om op te maken uit deze grafiek is dat circa tweederde van het gevonden aardewerk uit de late middeleeuwen dateert. Het aardewerk uit de late middeleeuwen bestaat voor een groot deel uit kogelpotaardewerk. Gezien de grote omvang die deze aardewerksoort binnen het onderzoek vertegenwoordigd en omdat deze groep een lokaal vervaardigde aardewerksoort is, zal deze groep uitgebreider aan bod komen.

Figuur 1: Verhoudingen baksels op aantal (N=3151).

Figuur 2: Verhoudingen baksels op gewicht (N=60.513 g).

baksel	aantal	gewicht
pingsdorf-aardewerk	125	1919
steengoed	36	1446
steengoed met glazuur	133	5460
bijna-steengoed	4	24
proto-steengoed	71	1400
kogelpotaardewerk	1101	12684
blauwgrijs	62	660
grijsbakkend aardewerk	52	1302
roodbakkend aardewerk	1100	27737
witbakkend aardewerk	48	756
hafnerwaar	1	20
maaslands wit	159	1396
majolica	24	713
faience	189	3817
porselein	26	1061
europes porselein	3	22
industrieel wit	17	91
indetermineerbaar	3	5

Figuur 3: Verhoudingen periodes op aantal (N=3151).

Tabel 1: Totaal baksels in aantal en gewicht.

Pingsdorf en Paffrath aardewerk

Een groot deel van het geïmporteerde aardewerk is afkomstig uit het Duitse Rijnland. Het 11de en 12de eeuwse aardewerk uit deze regio bestaat uit twee verschillende aardewerksoorten namelijk Pingsdorf en Paffrath aardewerk. Beide aardewerksoorten zijn vernoemd naar de dorpen waarvoor het eerst ovens met pottenbakkersafval van deze baksels gevonden zijn.

Pingsdorf ligt in de gemeente Brühl, nabij Keulen. Dit hardgebakken aardewerk is onder andere goed te herkennen aan typerende rood-paarse verfstreken, die bij veel vormen op schouder en buik zijn aangebracht.

De productie van Pingsdorf aardewerk is uitvoerig onderzocht, waarbij een aantal verschillende productieperiodes onderscheiden zijn.² De gevonden Pingsdorf-randscherven (N=9) zijn morfologisch in deze periodisering te plaatsen en komen uit de periode 6/7 (1125-1200). Eén enkele randscherf is van een vorm die in de voor Pingsdorf opgestelde periodes 5, 6 en 7 voorkomt en zou dus mogelijk ouder kunnen zijn (periode 5 loopt van 1050 tot 1125). Maar aangezien alle andere Pingsdorf-randscherven van jongere periodes zijn, lijkt dit niet waarschijnlijk. Pingsdorf aardewerk komt in het algemeen in Nederland voornamelijk voor in de periode tussen 900 en 1225. De vormen die tijdens dit onderzoek binnen het Pingsdorf aardewerk herkend konden worden, bestonden uit kogelpotten, potten, een beker en een tuitpot. Ook Paffrath ligt vlakbij Keulen, in de gemeente Bergisch Gladbach. In tegenstelling tot het Badorf- en Pingsdorf aardewerk, is Paffrath aardewerk, met uitzondering van de rand, altijd met de hand gevormd. Het uiterlijk van Paffrath aardewerk is witgrijs tot donkerblauw of zwart van kleur met een metallieke weerschijn. Vanwege dit uiterlijk wordt dit aardewerk in de blauwgrijze bakselgroep ingedeeld. Op de

2 Sanke 2002.

breuk is Paffrath aardewerk witbakkend en gelaagd opgebouwd.

Paffrath aardewerk komt voor vanaf de 10de tot in de 12de eeuw. De meest voorkomende vorm binnen het Paffrath aardewerk is de kogelpot. De aangetroffen kogelpotten hadden allemaal een dakrand van het type bg-kog-1 (1000-1200).

Naast kogelpotten is als enige andere vorm tussen het blauwgrijs aardewerk uit Paffrath een compleet spinsteentje gevonden (zie afb. 50, V34).

Afbeelding 49: Spinsteen van blauwgrijs aardewerk (boven-onder). V34

Elmpter aardewerk

Elmpter aardewerk is handgevormd aardewerk dat wederom vernoemd is naar de plaats van herkomst. Elmpt is gelegen in Duitsland, net over de grens bij Roermond. Tijdens het onderzoek zijn slechts zeven scherven van deze aardewerksoort gevonden. Dit is niet verwonderlijk aangezien Elmpter aardewerk maar zelden in noordwest Nederland gevonden wordt. Het verspreidingsgebied van dit aardewerk ligt voornamelijk in het zuiden van Nederland, in Limburg en Noord-Brabant.

Elmpter aardewerk is te herkennen aan zijn blauwgrijze baksel en het heeft een grove, zandige magering. Op basis van de kleur wordt dit aardewerk, net als aardewerk uit Paffrath in de blauwgrijs aardewerkgroep geplaatst. Aardewerk uit Elmpt wordt gedateerd vanaf de 12de tot in de late 13de eeuw. De voornaamste vorm binnen deze aardewerkgroep is de kogelpot, maar tijdens dit onderzoek kon tussen het materiaal uit Elmpt alleen een kom herkend worden.

Wit Maaslands

Een andere groep importaardewerk is afkomstig uit het Midden-Maasgebied, uit het dal tussen Namen en Luik. Het aardewerk uit de late middeleeuwen uit deze streek staat tegenwoordig bekend onder de naam wit Maaslands, maar werd voorheen ook wel Andenne aardewerk genoemd. Andenne was de eerste plaats binnen het gebied is waar pottenbakkersafval gevonden werd. Kenmerkend voor dit laat-middeleeuwse aardewerk is het voorkomen van spaarzaam aangebrachte gele en groene glazuur, meestal in de vorm van een veeg op de schouders.

De typologische ontwikkeling van dit aardewerk is goed bekend vanaf de tweede helft van de 11de eeuw, maar komt, in mindere mate, al vanaf de 10de eeuw in Nederland voor. Wit Maaslands aardewerk van na 1250 wordt maar zelden in Nederland gevonden. Meestal gaat het in deze gevallen om speciale vormen, zoals bijvoorbeeld rammelaars.

Een mooie vondst binnen deze bakselgroep is de vondst van een compleet zalfpotje (zie afb. 50, V269). Eenzelfde soort zalfpotje is gevonden tijdens een opgraving aan de Oudegracht 74 in Utrecht. Dit zalfpotje werd toen gevonden in een ophogingslaag, die dateert uit de periode tussen 1050 en 1200.³ Ook tijdens de opgraving langs de Betuwe-route bij Kerk-Avezaath zijn drie zalfpotjes van wit Maaslands aardewerk gevonden. Deze zalfpotjes hebben echter een afgeplatte rand, waar het potje uit Diemen een afgeronde rand heeft. De drie Betuwse potjes komen uit een waterput, die tussen 1075 en circa 1200 in gebruik geweest is.⁴ De overige vormen die binnen deze bakselgroep gevonden zijn, bestaan uit kannen en potten.

Afbeelding 50: Zalfpotje van wit maaslands aardewerk.

Kogelpot

Zoals te zien is in figuur 4 bestaat een groot deel van het gevonden aardewerk uit kogelpot aardewerk. Dit is (voornamelijk) lokaal vervaardigd aardewerk, dat los van de rand geheel handgevormd is. Deze aardewerksoort is vernoemd naar de meest voorkomende vorm binnen dit baksel, namelijk de kogelvormige pot of kogelpot. Een kogelpot is een ronde kookpot. Naast kogelpotten worden er sporadisch ook bakpannen en kannen van dit baksel gevonden, maar tijdens het onderzoek in Diemen zijn uitsluitend kogelpotten herkend.

Het gevonden kogelpot aardewerk is doorgaans hard gebakken en heeft een grijs uiterlijk. Af en toe komen ook kogelpot-scherven met een rood of roze uiterlijk voor, vaak met een grijze breuk.

Magering

De magering van de klei waarvan het kogelpot-aardewerk gemaakt wordt is doorgaans goed zichtbaar. Tijdens dit onderzoek is onderscheid gemaakt tussen twee verschillende groepen. Een groep met zand-magering en een groep met steengruis magering. In figuur 5 is de verhouding tussen deze twee groepen weergegeven. Hieruit is op te maken dat 68% van de kogelpot-scherven een zand-magering hebben en 32% een steengruis magering. In Noord-Holland lijkt in de loop van de tijd het kogelpot-aardewerk steeds minder grof gemagerd

³ Griffioen, in voorbereiding.

⁴ Kleij 2000, 127.

te worden. Zo was in het vroegmiddeleeuwse Uitgeest bijvoorbeeld 90% van de kogelpot-scherven gemagerd met steengruis.⁵ Het hoge percentage zand-magering uit dit onderzoek lijkt dan ook een late datering te benadrukken.

Versiering

Van de 1096 scherven kogelpot zijn 101 scherven versierd, wat neerkomt op 9% van alle kogelpot scherven. Dit percentage ligt waarschijnlijk iets hoger omdat de versiering die het meest voorkomt, de vingervegen, op kleine fragmenten moeilijk te onderscheiden is van het hobbelige uiterlijk van niet versierde handgevormd scherven. In figuur 6 is de verhouding te zien tussen de verschillende soorten versiering. De meest voorkomende versiering zijn vingervegen gevolgd door bezemstreken. Vingervegen zijn brede ondiepe groeven die diagonaal over de pot lopen. Beide versieringsvormen zijn vooral populair op kogelpot aardewerk in de periode tussen 1175 en 1300. Het verspreidingsgebied van kogelpotten met vingervegen concentreert zich op Haarlem en omstreken, de veengebieden rond Amsterdam en het Gooi. Buiten deze gebieden komt deze versiering sporadisch voor. Het verspreidingsgebied van kogelpotten met bezemsteekversiering concentreert zich vooral op het Nederlandse kustgebied, van Walcheren tot aan de Eemmondig, maar komt in de rest van Nederland eveneens sporadisch voor.⁶

De overige twee versieringsvormen zijn erg uitzonderlijk en komen binnen het vondstcomplex in Diemen dan ook maar één keer voor. Horizontale ribbels (zie afb. 42, V194) worden vooral in Duitsland veel gevonden en verschijnen daar vanaf het eind van de 12de eeuw. Stempels op handgevormd aardewerk komt in noordwest Europa vanaf de Romeinse tijd voor, maar verdwijnen in de 10de en 11de eeuw. Het is dan ook uitzonderlijk om een losse stempel te vinden op een kogelpotscherf die tevens vingerveegversiering bevat (zie afb. 52, V90). De vingerveegversiering plaatst de scherf namelijk in de late 12de, 13de eeuw. De stempel is rond met een kruis. Een kogelpotscherf met stempel en vingervegen is al eerder in Diemen gevonden, namelijk tijdens de opgraving boerderij “Zeldenrust” aan de Ouddiemerlaan 543. In het verslag van deze opgraving wordt de stempel een afweerteken genoemd.⁷

Randen

Kogelpot-aardewerk komt in Noord-Holland ongeveer voor vanaf de 8e eeuw tot in de 14de eeuw. In Noord-Holland (en ook in andere delen van Nederland) heeft kogelpot-aardewerk dus een lange looptijd. In het verleden is meermaals geprobeerd om binnen deze bakselgroep een chronologie aan te brengen. Eén van de archeologen die recent onderzoek gedaan heeft naar de kogelpot in Noord-Holland is dr. A. Verhoeven.⁸ Verhoeven komt tot de conclusie dat binnen het Noord-Hollandse kogelpot aardewerk op basis van de randtypen geen sprongsgewijze typologie te herkennen is, maar eerdere dat er sprake is van een verschuiving in dominante randvormen. Individuele randfragmenten zijn dan ook niet eenduidig aan een periode toe te wijzen.⁹

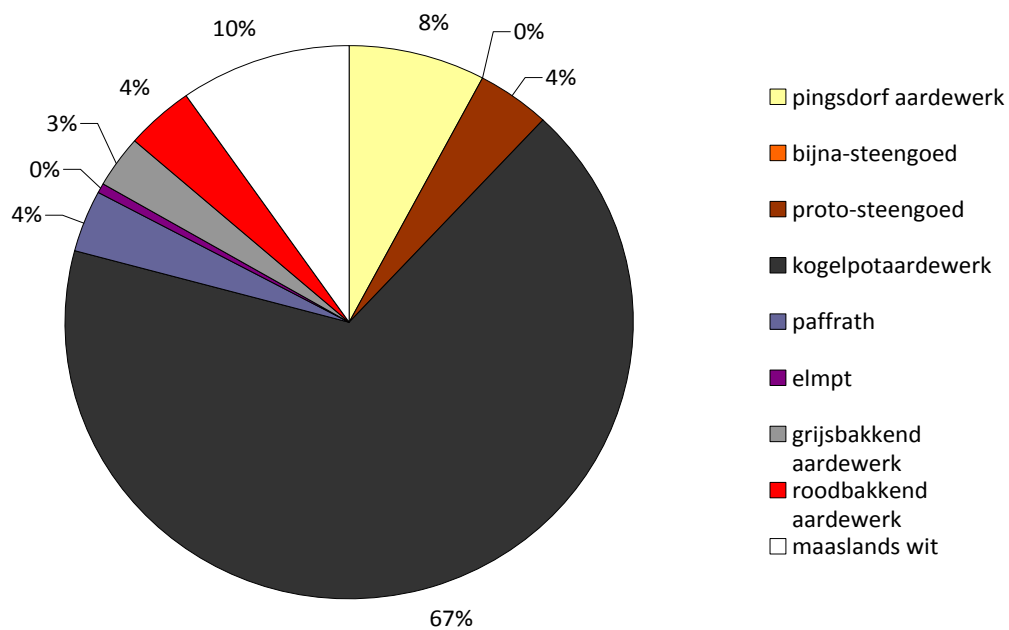
5 Verhoeven 1998, 103.

6 Verhoeven 1998, 108-110.

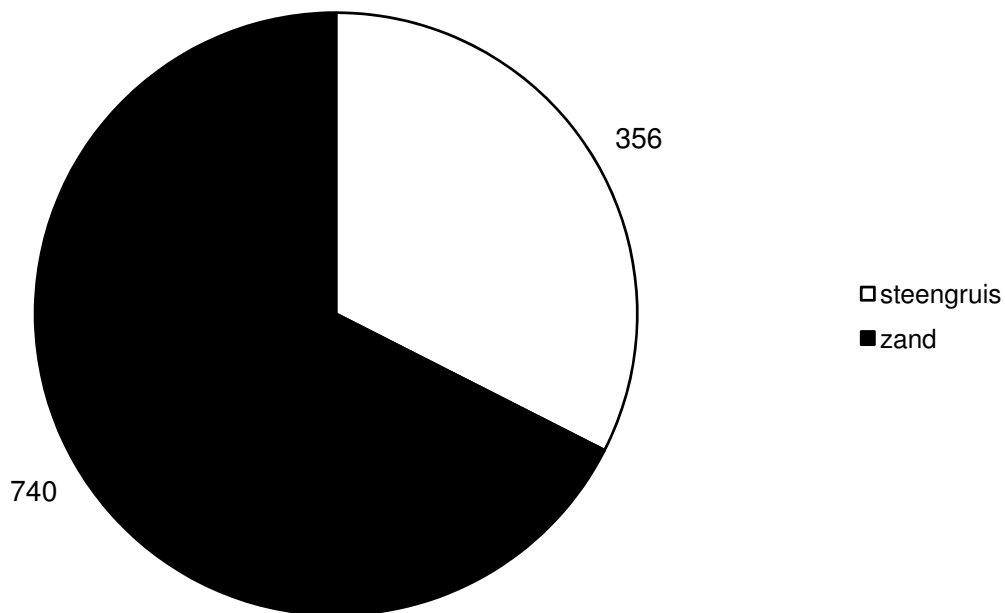
7 Van Oostveen & Van Oostveen-Bonnema 2009, 216.

8 Verhoeven 1998.

9 Verhoeven 1998, 86-95.

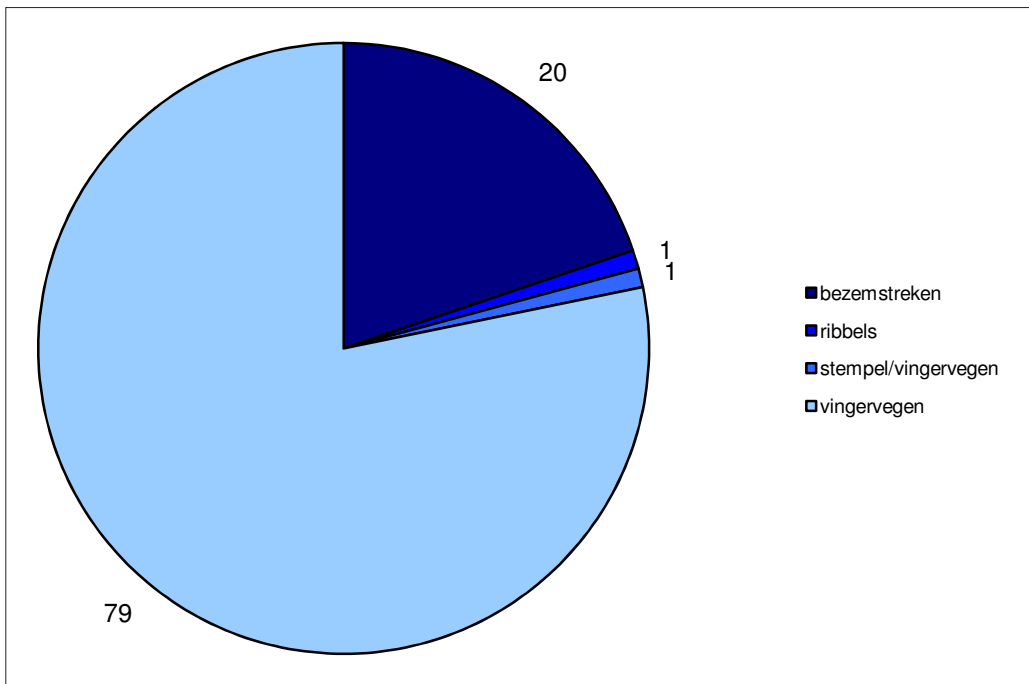

Figuur 4: Verhoudingen baksels uit de periode LME A en LME A/B op aantal (N=1632).

Figuur 5: Verhoudingen kogelpot mageringen (N=1096).

Figuur 6: Verhoudingen versiering (N=101).

In afbeeldingen 54, 55 en 56 staan de verschillende types kogelpot afgebeeld die tijdens het onderzoek zijn onderscheiden. In tabellen 2 en 3 zijn de aantallen per type weergegeven. In tabel 2 is dit op basis van de typologie in het Deventer-systeem en in tabel 3 is dit op basis van de randtype-indeling gemaakt door Verhoeven. Uit deze tabellen is op te maken dat de vierkante rand (met of zonder dekselgeul) de overhand heeft. Daarnaast is op te merken dat veel randen een dekselgeul hebben. Beide aspecten worden door Verhoeven als dominant beschreven binnen laat kogelpot-aardewerk. De dekselgeul neemt volgens Verhoeven in populariteit toe in de 11de en 12de eeuw.

Afbeelding 51: ribbelversiering.

Afbeelding 52: Losse (kruis)stempel met vingervegen V90

Uit de tabellen 2 en 3 is verder op te maken dat tijdens het onderzoek geen afgeronde randen zonder dekselgeul gevonden zijn. De afgeronde rand wordt vaak als vroeg gezien, en komt in dit aardewerkcomplex alleen voor met dekselgeul.

Rood-, grijs- en witbakkend aardewerk

De volgende twee keramiekgroepen, die zijn teruggevonden tijdens dit onderzoek, zijn grijs- en roodbakkend aardewerk. Deze twee aardewerkgroepen worden van dezelfde klei gedraaid, maar anders gebakken. Grijsbakkend aardewerk wordt reducerend gebakken en roodbakkend aardewerk oxiderend. Hierdoor verschillen ze van kleur. Een ander verschil is dat op roodbakkend aardewerk vaak loodglazuur gebruikt wordt, waar het op grijsbakkend aardewerk nooit voorkomt. Grijsbakkend aardewerk komt voor vanaf het begin van de 13de eeuw en verdwijnt in Noord-Holland rond 1425. De looptijd van roodbakkend aardewerk begint tegelijk met het grijsbakkend aardewerk en loopt door tot in het heden. Ondanks de lange looptijd van roodbakkend aardewerk, kunnen scherven van dit aardewerk, als ze niet op vorm gedateerd kunnen worden, vaak nauwkeuriger gedateerd worden op basis van baksel, versiering of de aangebrachte glazuur.

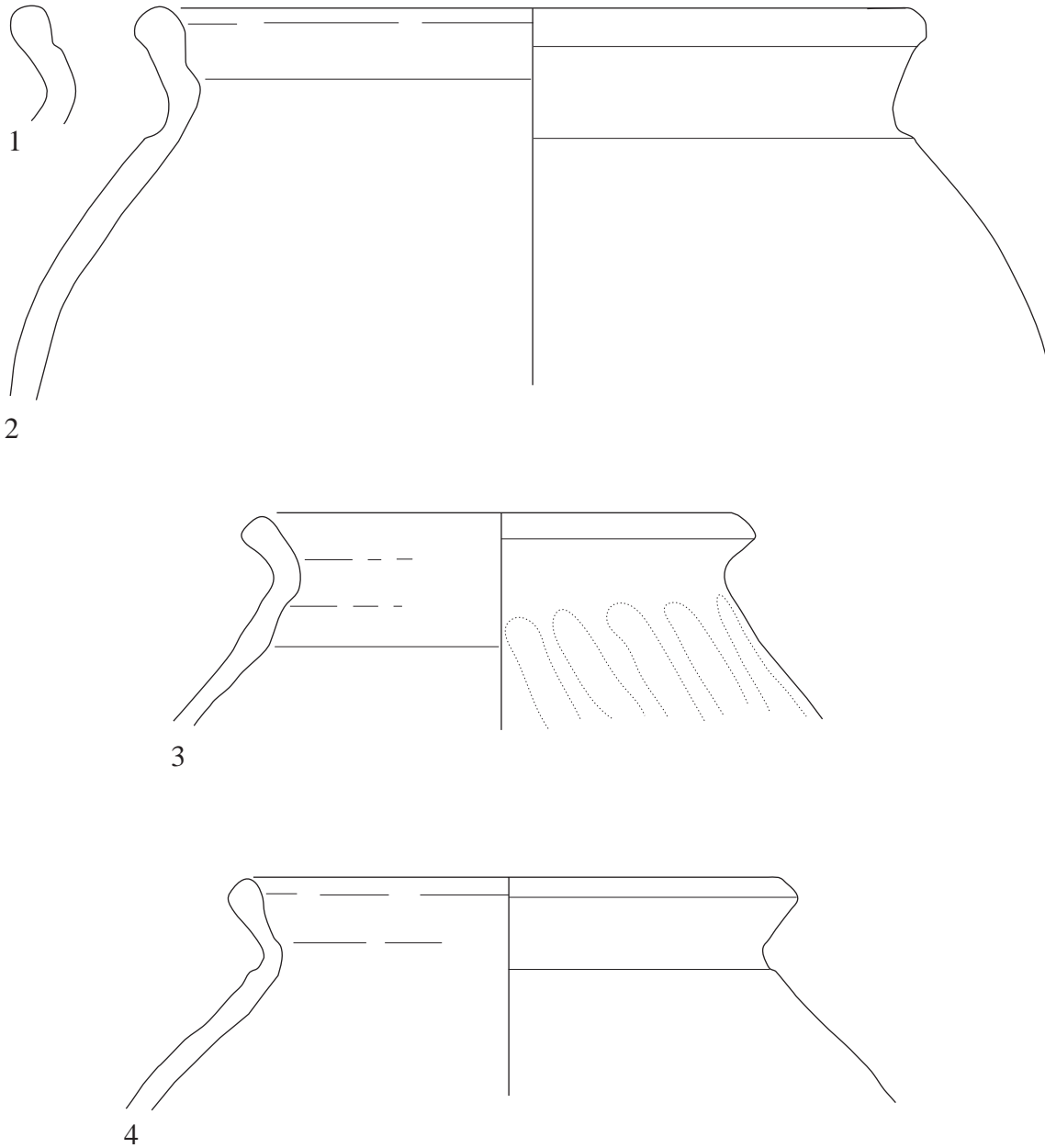
Grijs- en roodbakkend aardewerk is vaak lokaal vervaardigd, maar tijdens het onderzoek zijn ook een aantal scherven gevonden die aan verder afgelegen productieplaatsen kunnen worden toegeschreven. Het gaat hierbij uitsluitend om scherven roodbakkend aardewerk die uit het Nederrijnse gebied afkomstig zijn. Deze dateren uit de late 17de en 18de eeuw. Ook witbakkend aardewerk is naar de kleur van het baksel vernoemd. Witbakkend aardewerk wordt net als roodbakkend aardewerk oxiderend gebakken, maar is gemaakt van tertiaire klei. Deze klei bevat nauwelijks ijzer, waardoor het baksel wit kleurt in plaats van rood. Net als bij roodbakkend aardewerk wordt op witbakkend aardewerk loodglazuur aangebracht.

Witbakkend aardewerk komt in Nederland vanaf circa 1300 voor en wordt in de periode tussen 1300 en 1500 vooral geïmporteerd uit Duitsland en het Maasland. Na 1500 wordt

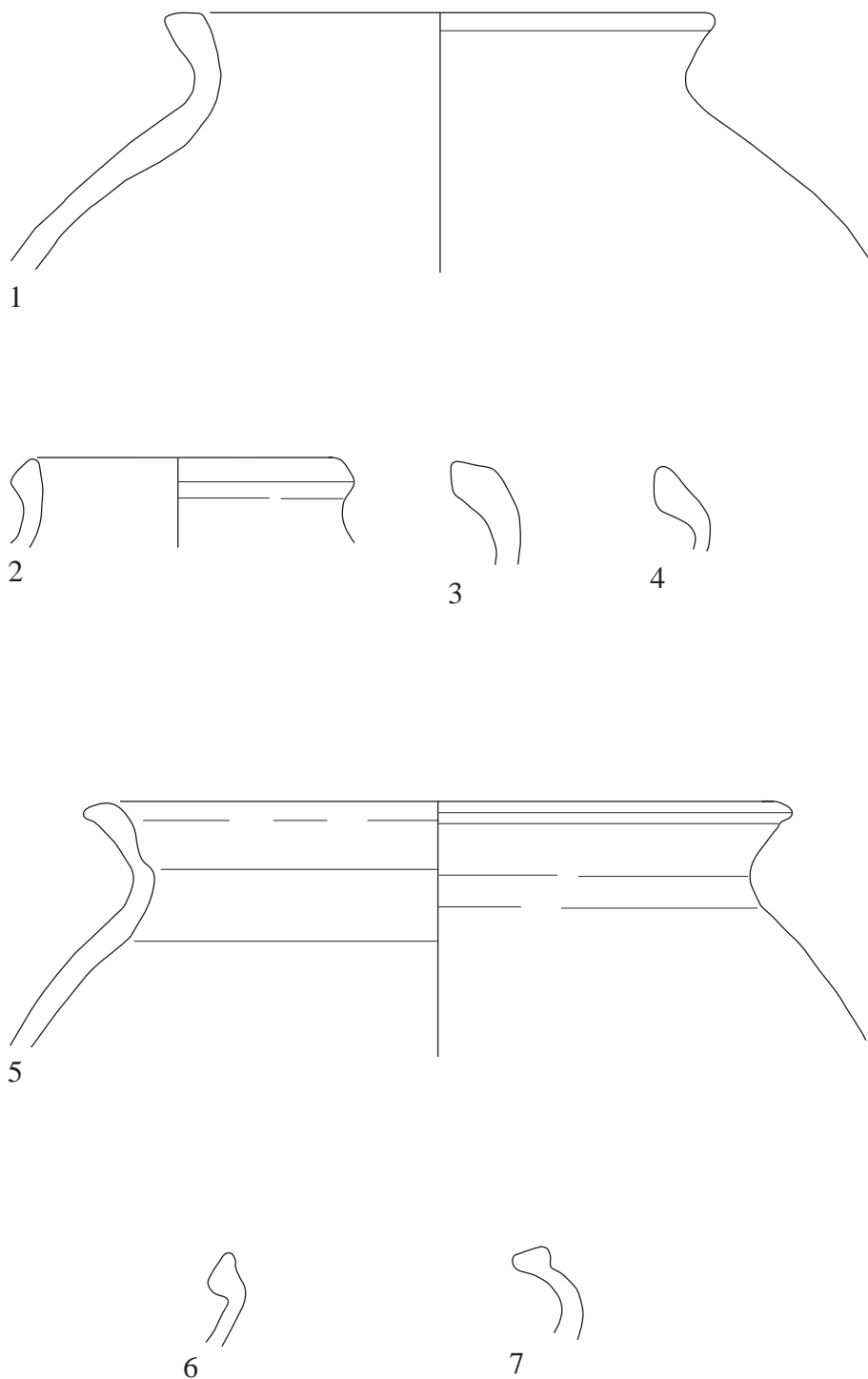
type	mai	randtype	mai
kp-kog-6	72	vierkante rand	72
kp-kog-2	20	vierkante rand met dekselgeul	20
kp-kog-501	7	diversen	8
kp-kog-508	3	afgeronde rand met dekselgeul	7
kp-kog-14	3	rechtopstaande vierkante rand	4
kp-kog-5	3	puntige rand met dekselgeul	4
kp-kog-11	2	vierkante, rechtopstaande rand met dekselgeul	3
kp-kog-8	2	gefacetteerde rand	2
kp-kog-504	1		
kp-kog-1	1		
kp-kog-503	1		
kp-kog-505	1		
kp-kog-506	1		
kp-kog-507	1		
kp-kog-509	1		
kp-kog-502	1		

Tabel 3: types volgens Verhoeven.

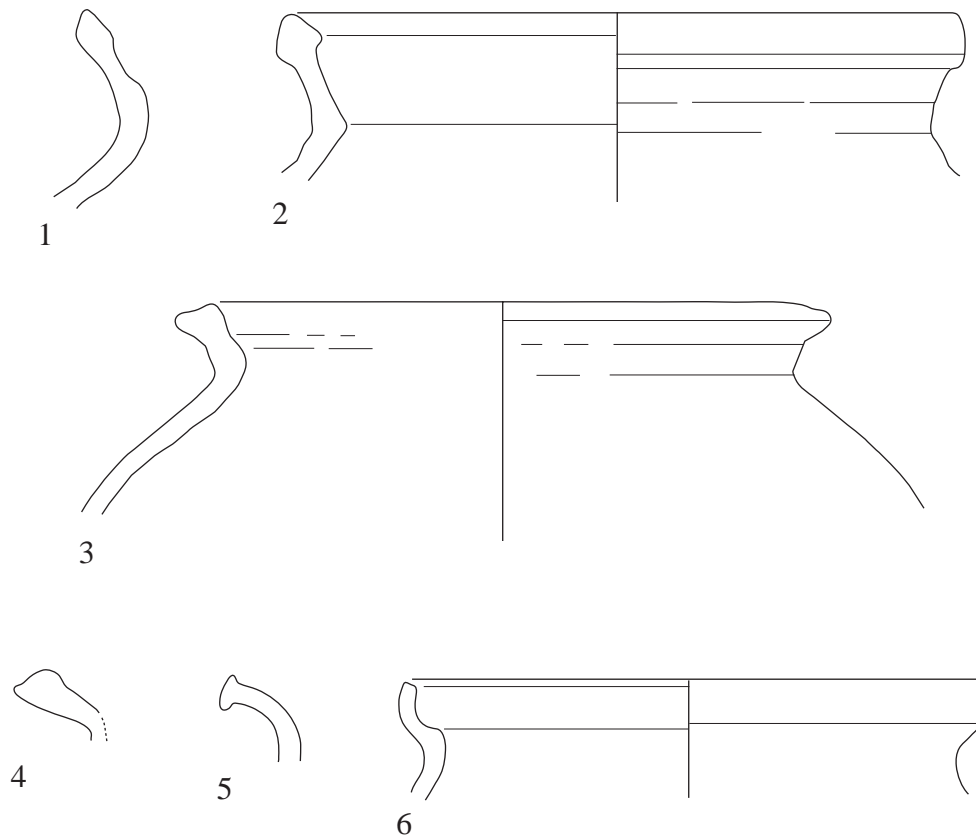
Tabel 2: types volgens Deventer-systeem

Afbeelding 53: nrs 1 & 2 (vnrs. 363 en 361) afgeronde rand met dekselgeul (kp-kog-501), nr 3 (vnr. 262) vierkante rand (kp-kog-6) nr 4 (vnr. 115) vierkante rand met dekselgeul (kp-kog-2) (schaal 1:2).

Afbeelding 54: nrs 1 - 3 (vnrs. 327-318-363) vierkante rechtopstaande rand, nr 4 & 6 (vnrs. 115 en 323) vierkante, rechtopstaande rand met dekselgeul, nrs 5 & 7 (vnrs. 230 en 264) puntige rand met dekselgeul. Nr 1. kp-kog-503, nr 2. kp-kog-505, nr 3. kp-kog-8, nr 4. kp-kog-11, nr 5. kp-kog-502, nr 6. kp-kog-509 en nr 7. kp-kog-508 (schaal 1:2).

Afbeelding 55: nrs 1 - 2 (vnrs. 236-262) gefacetteerde rand, nrs 3 - 6 (vnrs. 273-90-62-158) Diversen. Nr 1. kp-kog-2, nr 2. kp-kog-504, nr 3. kp-kog-14, nr 4. kp-kog-507, nr 5. kp-kog-506 en nr 6. kp-kog-5 (schaal 1:2).

witbakkend aardewerk in Nederland ook in de lokale pottenbakkerijen vervaardigd, waar eveneens grijs- en roodbakkend aardewerk geproduceerd wordt.

Het meeste witbakkend aardewerk zal van lokale origine zijn, één scherf is echter aan een andere productieplaats toe te schrijven, namelijk aan Keulen waar zogenaamd Hafnerwaar vervaardigd werd. Deze scherf is van een bord van het type ha-bor-3 en dateert uit de periode tussen 1550 en 1625.

Tussen het rood-, grijs- en witbakkend aardewerk worden een groot aantal verschillende vormen herkend, deze bestaan uit: bakpannen, borden, deksels, grappen, kachelpannen, kommen, vuurtesten, kannen, lekschalen en olielampen.

Een opvallende vondst binnen het roodbakkend aardewerk is een groot aantal scherven die afkomstig zijn van suikerbroodvormen en strooppotten. Deze vormen worden gebruikt in de suikerproductie en zullen verderop in dit hoofdstuk uitvoerig besproken worden.

Steengoed

In de loop van de 13de eeuw zijn de pottenbakkers, in onder andere het Duitse Rijngebied, in staat hun producten op steeds hogere temperaturen te bakken, waarbij een toenemende mate van versintering van het aardewerk kan plaatsvinden. Uiteindelijk zou dit leiden tot de introductie van zogenaamd steengoed, een aardewerksoort die dusdanig versinterd is dat geen afzonderlijke kleikorrels of magering meer waarneembaar zijn. In de 13de eeuw is de ontwikkeling van steengoed in volle gang, maar zijn de pottenbakkers nog niet in staat om aardewerk te produceren wat volledig versinterd is. Het steengoed uit deze periode wordt daarom proto-steengoed of bijna-steengoed genoemd en is te herkennen aan de magering, die nog steeds zichtbaar en voelbaar is. Vanaf het begin van de 14de eeuw wordt volledig versinterd steengoed geproduceerd.

Steengoed heeft een lange looptijd en tijdens dit onderzoek is steengoed gevonden daterend uit de periode tussen de 14de eeuw tot in het heden. Het merendeel van steengoed is afkomstig uit Duitsland, zo is er steengoed gevonden uit Siegburg, Langerwehe, Brühl, Frechen en Westerwald. Naast deze plaatsen is ook steengoed uit het Belgische Raeren gevonden. De vormen die binnen het steengoed gevonden zijn bestaan uitsluitend uit flessen en kannen.

Majolica en faience

Majolica en faience is tinglazuuraardewerk dat oorspronkelijk (voornamelijk) uit Italië en het Iberische schiereiland afkomstig is. Echter vanaf het tweede helft van de 16de eeuw wordt majolica, en later faience, ook in Nederland vervaardigd. Op één scherf na komt al het gevonden majolica en faience uit Nederland. De afwijkende scherf is afkomstig uit Italië, uit Montelupo, en is van een zogenaamde tazza (i-kom-3, zie afb. 56, V107). Een tazza is een oud-Italiaans woord voor drinkbeker. In de archeologie wordt deze benaming echter ook gebruikt voor komvormen met een hoge voet. Hierdoor vallen ook fruitschalen op een hoge voet onder deze benaming. Gezien de grootte van de in Diemen gevonden scherf is deze afkomstig van een (fruit)schaal. De gevonden scherf bestaat uit de voet en een deel van de kom. De bodem van de kom is nog intact en hierop staat een groot boomblad afgebeeld.¹⁰ De gevonden tazza dateert uit de eerste helft van de 17de eeuw. De overige vormen die binnen het majolica en faience herkend konden worden zijn: borden, kommen, koppen zalfpotjes en een zoutvat.

Afbeelding 56: Tazza van Italiaanse majolica (1600-1650), diameter voet 11,4cm.

¹⁰ Een parallel voor deze kom en versiering staat afgebeeld in Hurst, e.a. 1986, 20.

Porselein

Porselein is oorspronkelijk afkomstig uit China en Japan. De scherven porselein die tijdens dit onderzoek gevonden zijn, komen vooral uit China en dateren uit de periode tussen 1680 en 1800.

Drie scherven porselein komen Europa en dateren uit de 19e of 20e eeuw.

Industrieel wit

Industrieel wit aardewerk is zoals de naam al doet vermoeden aardewerk dat industrieel vervaardigd is. De scherven die tijdens dit onderzoek zijn gevonden, zijn afkomstig uit Nederland of Engeland en dateren uit de periode tussen 1800 en 1970.

Suikerproductie

Een opvallende vondst binnen het roodbakkend aardewerk is een groot aantal scherven afkomstig van suikerbroodvormen en strooppotten (zie afb. 57)¹¹. Deze vormen werden gebruikt bij de suikerproductie. Suikerbroodvormen zijn grote ronde trechtersvormen, waarin de gekookte suiker gegoten wordt. In deze vormen kan de suiker uitkristalliseren. Deze suikerbroodvormen worden op grote strooppotten gezet zodat de stroop, die tijdens het uitkristalliseren vrijkomt, door een gat onder aan de suikerbroodvormen in de strooppotten kan lopen. Deze stroop had als voedsel een hoge waarde en was vooral bij het gewone volk erg populair. Vreemd genoeg werd de stroop alleen in onze steken geconsumeerd en werd het in het buitenland uitsluitend aan de varkens gevoerd. Vanuit het buitenland werd dan ook veel stroop naar Nederland geëxporteerd¹².

Afbeelding 57: Suikerbroodvorm op strooppot.

11 Afbeelding 58, van een compleet suikerbrood en strooppot is afkomstig van Bureau Monumenten & Archeologie (BMA) Amsterdam. Foto W. Krook.

12 Heidinga, 1969, 181.

De gevonden suikerbroodvormen waren allen ongeglazuurd en de strooppotten waren alleen aan de rand en de binnenkant geglazuurd. Daarnaast zijn de rand en bodem van de strooppotten typerend. De bodem van strooppotten is erg zwaar en massief gedraaid om zo meer stabiliteit aan de vorm te geven. Naast dat men niet wou dat de strooppot tijdens het kristallisatieproces omviel, kunnen zij ook dienst gedaan hebben als verpakkingsmateriaal. Hierbij kan een zwaardere vorm misleidend zijn voor de koper, die hierdoor denkt dat de inhoud meer bedraagt dan hij in werkelijkheid is. Ook de randen zijn typerend voor de strooppotten. De potten hadden geen hals maar de schouders gingen direct over op verdikte blokvormige rand. Aan de binnenkant van de rand zijn vaak slijtage sporen terug te vinden van waar de trechtervormige suikerbroodvormen op de pot rustte. Deze slijtage lijkt aan te geven dat de strooppotten voor meerdere kristallisatieprocessen werden gebruikt. Dit zou betekenen dat als de strooppot ook als verpakkingsmateriaal kon dienen, dit pas gebeurde na meerdere kristallisatieprocessen.

De scherven die op suikerproductie wijzen komen vaak uit verstoorde of niet eenduidige contexten, waar scherven uit verschillende periodes bij elkaar zitten. Een goede datering voor deze potten is daarom moeilijk te bepalen. Het overgrote deel van het materiaal dat samen met de suikerbroden en strooppotten gevonden wordt, dateert echter uit de 18de eeuw, waardoor deze datering het meest voor de hand ligt. In een artikel van Heidinga in *Ons Amsterdam*, worden dezelfde soort potten tegen het eind van de 18de eeuw gedateerd. Dit gebeurt in dit artikel op basis van een prent van rond 1800, waarop dezelfde potten staan afgebeeld.¹³

Datering

Figuur 3 maakt duidelijk dat het aardewerk uit de vindplaats een doorlopende periode van de late middeleeuwen tot in het heden bestrijkt. Tevens laat deze grafiek zien dat tweederde van het aardewerk uit de late middeleeuwen afkomstig is, waardoor het zwaartepunt binnen het gevonden aardewerk in deze periode komt te liggen.

Voor het dateren van de gevonden terp is het belangrijk om te kijken naar het oudste materiaal om zodoende tot een nauwkeurige begindatering voor het opwerpen van de terp te komen.

Een groot deel van het gevonden aardewerk uit de late middeleeuwen bestaat uit kogelpot-aardewerk. Zoals al gesteld werd tijdens de bespreking van deze aardewerkgroep, is kogelpot-aardewerk, als het geen versiering heeft, moeilijk te dateren. De verhoudingen tussen de gebruikte magering en de verschillende randtypes duiden echter op laat kogelpot-aardewerk (11de/14de eeuw).

Voor het preciseren van een begindatering zijn we daarom aangewezen op het importaardewerk. Het importaardewerk uit deze periode bestaat uit Pingsdorf-, wit Maaslands- en blauwgrijs aardewerk uit Paffrath. Binnen deze groepen zullen we moeten kijken naar de verschillende vormen en randtypes die nauwkeurig te dateren zijn.

Binnen het blauwgrijs aardewerk worden uitsluitend randtypes van het kogelpottype bg-kog-1 gevonden (N=11). Dit type kogelpot dateert uit de 11e en 12e eeuw.

Binnen het Pingsdorf-aardewerk zijn negen randscherven gevonden die aan een bepaalde productieperiode zijn toe te schrijven. Eén scherf komt voor tijdens productieperiodes 5,

¹³ Heidinga, 1969, 182, 183.

tot en met 7, vier scherven komen voor tijdens productie periode 6 en 7 en vier scherven komen voor tijdens productieperiode 7. Tijdens het onderzoek is dus maar één scherf gevonden die nog uit productieperiode 5 (1050-1125) zou kunnen komen, maar komt het merendeel van de randscherven uit productieperiode 6 en 7 (1125-1200). Gezien de overwegende meerderheid van de randscherven uit de productieperiodes 6 en 7, is het waarschijnlijk dat ook de afzonderlijke scherf, die uit periode 5 tot en met 7 kan komen, binnen periode 6 en 7 moet worden geplaatst.

Binnen het wit Maaslandse aardewerk zijn 5 randscherven gevonden. Deze bestaan voornamelijk uit dak- en blokranden van kannen. Deze randen dateren uit de periode tussen 1175 en 1250. Tijdens het onderzoek is één scherf van een pot met manchtrand gevonden. Manchetranden zijn typerend voor de wit Maasland productie tussen 1125 en 1175.

Concluderend kunnen we nu zeggen dat tijdens het onderzoek geen scherven van voor 1125 gevonden zijn en dat de oudste scherven uit de periode tussen 1125 en 1175 dateren. Het aanleggen van de terp moet op basis van het aardewerk dan ook binnen deze periode geplaatst worden.

6.2 Glas (bijlage 10)

In totaal werden in deze groep 172 fragmenten verzameld, het totale gewicht bedroeg slechts 3,2kg wat erop wijst dat het hier om vele kleine fragmenten gaat. Het overgrote deel binnen deze verzameling bestond uit vensterglasfragmenten, gevolgd door diverse (wijn) fles-scherven, 2 fragmenten van een brilglas en enkele kelkglasdelen. Alle glas-artefacten dateren binnen fase 3 van de bewoning, namelijk laat 17de tot 20ste eeuws. Het glas werd gedetermineerd door mevr. C. Scheffer-Mud met in bijlage 10 de glas-determinatielijst.

6.3 Metaal (bijlage 11)

Binnen deze vondscategorie werd relatief veel artefacten geborgen. Alle metaalvondsten werden, na selectie, door dhr. C. Prins (Archeozorg) geconserveerd. Het overgrote deel van deze vondsten was met behulp van een metaaldetector gevonden en afkomstig van het uitgegraven stort (V90). Daarnaast werden ook diverse artefacten in afgesloten sporen en lagen aangetroffen. Naast de vele indetermineerbare en recentere stukken konden een aantal groepen en opmerkelijke artefacten uitgefilterd worden. Deze selectie wordt in dit hoofdstuk beschreven. In bijlage 11 is de metaal-determinatielijst weergegeven.

Dolkschedebeëindiging

Eén van de meest interessante vondsten in deze categorie betreft V69. In de plaggen-opphoging, horende bij de 12de eeuwse huisplaats, werd een bronzen dolkschedebeëindiging aangetroffen (afb. 58). Dit mooi uitgewerkt stukje metaal, slechts 5,6cm lang, werd eerst geïnterpreteerd als boekbeslag, maar bleek toch iets anders te zijn. Een andere benaming voor het kleinood is schedepuntbeschermer. Zo werd een mes of dolk opgeborgen in een (meestal lederen) schede. Aan het uiteinde van deze schede werd op zijn beurt een metalen beschermer aangebracht: de schedepuntbeschermer. Vergelijkbare exemplaren werden

Afbeelding 58: V69, een 11de of 12de eeuwse dolkschedebeëindiging (l: 5,6cm).

aangetroffen bij de opgravingen aan de Diemerkerk alwaar deze artefacten aan het eind van de 11de eeuw werden gedateerd (Lagerweij/Veerkamp 2009). Ook bij opgravingen aan de Leidse Rijn bij Utrecht werd een dergelijke schedebescherming gevonden (Hendriksen 2004). Hier wordt een datering tussen 1125 en 1150 geopperd, een periode die nauwer aansluit bij de resultaten van dit sporenonderzoek.

Spateltje

Een volgende opmerkelijk metalen artefact is V62 en werd aangetroffen in een spoor dat eveneens binnen fase 1 valt. Het lijkt op een miniatuur schepje en is vermoedelijk een spaantje of spateltje waarmee bijvoorbeeld een wasschrijftafel gladgestreken kon worden (afb. 59). Het is vervaardigd van tin, de achterzijde is afgeplat en de steel is aan het uiteinde doorboord. Op het platte deel zijn

Afbeelding 59: V62, een spateltje (l: 7,2cm), met ingekraste lijnen op het blad.

Afbeelding 60: V116.

Afbeelding 61: V317: fragment van 12de-13de eeuwse beslag (l: 3,2cm)

verscheidene krassen in geometrisch patroon aangebracht. Een derde opmerkelijke vondst (V116) die bij de vroegste fase hoort is hiernaast afgebeeld en werd aangetroffen in de top van de natuurlijke veenlaag (S103). Het in lood gegoten object is slechts 2,8cm hoog, de diameter van de voet wat betreft afmeting identiek. Het geheel lijkt op een speelstuk voor een bordspel, maar vermoedelijk hebben we hier te maken met een opzetstukje dat oorspronkelijk bij een groter geheel hoorde. De onderkant is niet afgewerkt en is voorzien van een gat in het rechtopstaande deel. Het kon dus ergens op geprikt worden. De 'zuil' is figuratief uitgewerkt met op de top de weergave van vermoedelijk eikenbladmotiefjes. De specifieke functie van dit artefact is tot nog toe onbekend.

In S325, de 12de eeuwse ophoging, werd ook nog een deel van beslag aangetroffen (afb. 60). Het is echter niet compleet, maar toch het vermelden waard. Het oogje wijst erop dat het, met een klinknageltje, ergens aan bevestigd zat, bijvoorbeeld aan een riem, een lederen boekomslag of kledij.

Merkloodjes

In totaal werden tijdens de opgraving zeven merkloodjes gevonden, vijf daarvan komen uit de groep stortvondsten (V90), eentje bevond zich in de vulling van de 17de-18de eeuwse dambak (V88) en de laatste werd aangetroffen in het eerste vlak van werkput 1 (V31, S3). Het gebruik van loden merkzegels kwam vanaf de late middeleeuwen eeuwenlang voor. Allerlei consumptie-artikelen en goederen werden voorzien van zo'n loodje, waarop relevante informatie over de fabricage van het product, zoals herkomst, kwaliteit, deelbewerking, lengte en gewicht werden ingekrast of geslagen (Krook 1993).

Binnen de groep V90 bevonden zich drie loodjes die goed gedetermineerd konden worden, de twee andere bleken onleesbaar. Een eerste exemplaar (afb. 62, nrs. 5 en 6) heeft op de voorzijde het Amsterdamse stadswapen en op de achterzijde de beeltenis van een dubbelkoppige adelaar. Deze

Afbeelding 62: Vier van de zeven merkloodjes, telkens voor en achterzijde..

laatste figuur werd o.a. in Amsterdam door ververs als symbool gebruikt (Baart 1977). Een datering van dit loodje ligt tussen 1575 en 1650. Een tweede exemplaar is afkomstig uit Amersfoort en dateert rond 1650 (afb. 62 nrs. 1 en 2). Op de voorzijde zien we het stadswapen van Amersfoort, op de achterzijde de Romeinse cijfers XX, wat de lengte van het verhandelde goed, namelijk 20 el bombazijn (een half-linnen, half-katoenen weefsel) weergeeft (Baart 1977). Een identiek exemplaar werd in de vulling van de dam gevonden, V88. Het derde loodje is minder duidelijk, op de achterzijde is vermoedelijk het wapen van Leiden, twee gekruiste sleutels, weergegeven (afb. 62, nrs 3 en 4). Op de voorzijde is een ingekrast telmerk, bestaande uit 4 lijnen, weergegeven. De herkomst van dit exemplaar ligt waarschijnlijk in Leiden, voor een datering van het loodje is deze informatie niet voldoende.

De laatste, V31, viel in eerste instantie niet te determineren ondanks het feit dat deze nog goed bewaard was (afb. 62, nrs. 7 en 8). Op de voorzijde van het loodje wordt een halve adelaar afgebeeld met rechts ervan drie (van de oorspronkelijk 4) ruiten. De achterzijde is minder goed leesbaar, enkel de letters G E L waren nog zichtbaar. Na enig onderzoek is gebleken dat dit merkloodje afkomstig is uit de stad Stendal, in het oosten van Duitsland en in de 17de eeuw wordt gedateerd.

Afbeelding 63: Een gewicht met de verschillende ingeslagen jaartallen..

Afbeelding 64: Het wapen van Amsterdam op de bovenzijde van het gewicht.

Gewichten-speelschijven

Bij de opgraving werden op het stort (V90) vier blokgewichten aangetroffen. Deze gewichten werden gebruikt voor het afwegen van kleine goederen of hoeveelheden. Vóór de invoering van het metrieke stelsel in 1820 had elke belangrijke stad in Nederland haar eigen gewichteenheid. De meest courante waren het trooise pond van Amsterdam (494 gram), het pond van Antwerpen (470 gram) en dat van Keulen (467,5 gram). Het Amsterdamse pond werd in het grootste deel van de Nederlanden gehanteerd (Houben, 1993).

Eén van de op het stort aangetroffen gewichten is een schoolvoorbeeld van een gehanteerd gewicht. Het exemplaar heeft een diameter van 2,9cm en weegt 123 gram (afb. 64), wat bijna perfect overeenkomt met 1/4 amsterdams pond en hoogstwaarschijnlijk werd gebruikt voor het wegen van munten of edele metalen (Baart *et al.* 1977). Op de bovenzijde is het stadswapen van Amsterdam ingeslagen, geflankeerd door de letters F en P, (afb. 65) de initialen van de dienstdoende ijker. Verder zijn op de rand en op de bovenzijde de jaartallen 1790 tot en met 1803 ingeslagen. Het gewicht is m.a.w. 14 jaar in gebruik geweest. Van overheidswege aangestelde ijkers controleerden namelijk elk jaar de gewichten. Bij een eerste ijking werd het merk van de ijkmeester in het gewicht geslagen. Dit bestond uit diens initialen en het stadswapen in het geval van een amsterdams gewicht. Bij herijking werd enkel het jaartal of een jaarletter afgeslagen (Baart *et al.* 1977).

Afbeelding 65:
Drie gewichten of
speelschijven.

Naast dit uitgesproken exemplaar werden nog drie loden gewichten aangetroffen, echter minder gedetailleerd als bovenstaande. Het betreft in alledrie de gevallen zelfgemaakte ronde blokgewichten die gebruikt werden voor de lokale handel (afb. 65). Deze gewichten werden gebruikt om diverse goederen in winkels of op boerderijen af te wegen (Houben 1993). De massa's van de exemplaren zijn respectievelijk 68, 70 en 78 gram. Een omrekening naar de toenmalige maateenheid is hierbij moeilijker, enkel 70 gram komt ongeveer overeen met 1/7 van een amsterdams pond. De diameters zijn bijna identiek, namelijk 3,5, 3,4 en 3,6 cm. Eén van deze drie heeft een platbol-vorm (onderzijde plat, bovenzijde bol), een vergelijkbaar exemplaar uit Amsterdam wordt eind 15de-begin 16de eeuw gedateerd (Baart *et al.* 1977). Gezien het feit dat de gewichten niet overeenkomen met toenmalige meetsystemen en er geen ijkmerken of jaartallen zijn ingeslagen, doet vermoeden dat het in deze drie laatste gevallen ook om speelschijven zou kunnen gaan. Deze schijven werden voor allerlei soorten spellen gebruikt. Vergelijkbare schijven werden eveneens te Amsterdam aangetroffen en werden gedateerd in de 16e en 17e eeuw (Baart *et al.* 1977). Eén van de schijven vertoonde enkel geometrisch ingekraste lijnen, wat kan geïnterpreteerd als merkteken van de eigenaar.

Vingerhoedjes

Tijdens de opgraving werden verder ook nog drie vingerhoedjes gevonden (afb. 66). Eén daarvan bevond zich in de vulling van de dam (V88), de andere twee (V29 en V45) werden op het vlak, in de buurt van de oprijlaan (S1) aangetroffen.

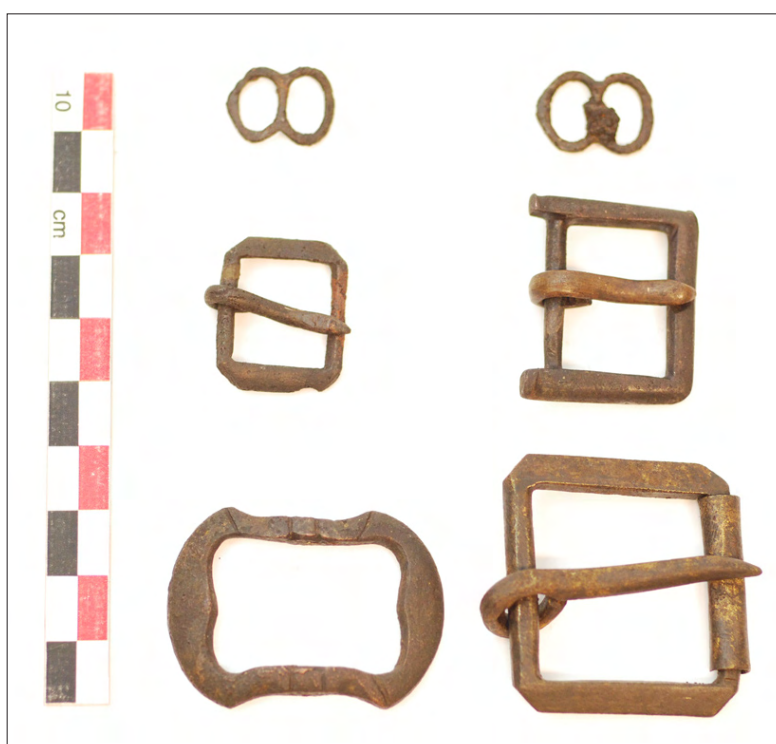
De drie exemplaren zijn allen vervaardigd uit messing en van het gesloten type (het open type wordt ook wel naairing genoemd). Allen worden gedateerd in late 17de - 18de eeuw. V45 is vermoedelijk een 'Franse' vingerhoed. Het zou om een soort gaan met relatief grove putjes en twee rijen verticale groefjes in de boord (Langedijk/Boon 1999). Deze vingerhoeden werden in Nederland geproduceerd en waarschijnlijk in Frankrijk verkocht. De echte reden waarom deze 'Frans' werden genoemd is echter niet bekend.

Afbeelding 66: De drie vingerhoedjes: v.l.n.r. V88 (h: 1,9cm), V45 (h: 2,1cm) en V29 (h: 1,8cm).

Gespen

Een volgende groep binnen de metaalvondsten zijn de gespen (afb. 67). Ook hier werden de meeste van hen aangetroffen op het stort (V90). De verzameling bestaat uit zeven complete exemplaren en enkele fragmenten, allen vervaardigd uit messing. Ze bestrijken een periode van de 16e tot en met de 19e eeuw. De afmetingen variëren per exemplaar: de grootste heeft een lengte van 4,2cm, de kleinste meet 1,7cm. Van deze kleinste soort werden twee exemplaren gevonden. Het interessante is dat deze gespjes in de 16de-17de eeuw onder andere gebruikt werden bij schoensluitingen. Hoogstwaarschijnlijk bezat de schoen (V150), die in de paragraaf over leer (6.5) wordt beschreven, dergelijke gespjes.

Afbeelding 67: Enkele van de aangetroffen gespen. De bovenste twee gespen behoorden mogelijk toe aan een schoen zoals beschreven in paragraaf 6.5.

Munten

De muntverzameling telt 22 exemplaren. De jongste is een cent van koningin Juliana uit 1951, de oudste (V298, afb. 68) is afkomstig uit de venige ophogingslaag, S325 onder het oorspronkelijke woonoppervlak van de 12de eeuwse boerderij. Volgens een deskundige bij het Geldmuseum te Utrecht betreft het vermoedelijk een muntje van Godfried, de bisschop van Utrecht. Een datering zou dan tussen 1157 en 1178 uitkomen, net iets later dan de hier geschatte eerste bebouwing, namelijk 1125-1150.

De verzameling munten bevatte verder onder meer twee duiten uit Utrecht, één 17de eeuwse en de tweede rond 1759, een duit uit Gelderland (1783), West-Friesland (1702) en een Zweedse öre uit 1778.

Afbeelding 68: V298, de middeleeuwse munt (diam.: 1,2cm).

Afbeelding 69: Leesbare munt van Godfried van Rhenen (uit: van Gelder 2002).

Afbeelding 70: Enkele bestekvondsten ; V90: een compleet mes (1) met bewerkt handvat (3) en drie ingeslagen rozen (2) ; V71: een lepel-uiteinde van het type pied de biche (4, l: 4,5cm) ; V 82: lepelfragment (5, l: 8,7cm) met een ingeslagen gekroond anker (6).

Bestek (afb. 70)

In de groep V90 bevond zich ook een volledig mes. Het heft, uit hout vervaardigd, is aan het uiteinde figuratief uitgesneden. Op het lemmet, van ijzer, zijn drie Tudor-rozen gegraveerd. De totale lengte van het geheel is 23,3cm. Dit mes kan gedateerd worden in de 18e eeuw. Verder werd in een keldertje uit fase 3 een complete 18de-19de eeuwse tinnen eetlepel (V348) met een lengte van 20,7cm aangetroffen. Er werden verder geen andere complete bestek-onderdelen aangetroffen, enkel een paar fragmenten van tinnen thee- en eetlepels, allen te dateren tussen de 18e en de 20e eeuw. Twee steelfragmenten van eetlepel zijn nog het vermelden waard. De eerste heeft een uiteinde dat 'pied de biche' (hindepoot, Baart, 1977) of drielobbig wordt genoemd (Klijn, 1987) en een tweede was het enige lepelonderdeel met op de achterzijde een ingeslagen merk, namelijk een gekroond anker.

Uit het bovenstaande is gebleken dat slechts een viertal metalen voorwerpen uit de eerste bewoningsfase van de terp stammen. Het merendeel dateert later, met een grootste groep in de laatste fase.

6.4 Hout

Binnen de categorie houten artefacten werden een aantal opmerkelijke voorwerpen aangetroffen. Naast enkele bewerkte stukken hout, waarvan de functie niet kon achterhaald worden, verdienen een negental voorwerpen nadere aandacht. De houten voorwerpen zijn op het moment van dit schrijven in behandeling bij het conservatie- en restauratiebureau Restaura en zullen in de loop van 2010 klaar zijn.

Een eerste verzameling houten voorwerpen werd gevonden in en rondom de middeleeuwse huisplaats en kunnen dus in deze periode gedateerd worden.

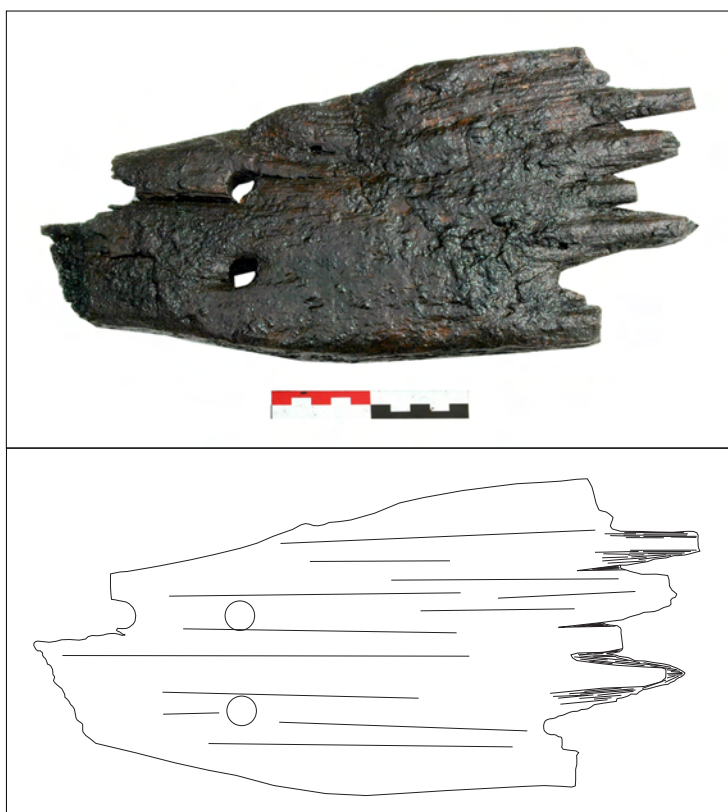
In één van de kleinere greppels die om het middeleeuwse huis gelegen was (S213), werd een deel van een wagenwiel aangetroffen, bestaande uit twee (van de oorspronkelijk vier) fragmenten en zonder de spaken. Ook onder S144 werd in de plaggenophoging een deel van een wagenwiel gevonden, V378 (afb. 73). Dit fragment was nog meer gefragmenteerd, maar kon toch duidelijk herkend worden aan de uitgeholde gaten, ter bevestiging van de spaken.

Een derde voorwerp, waarvan de functie onbekend is, werd eveneens in de plaggenophoging, vlakbij de middeleeuwse greppel aangetroffen. Het betreft hier een duidelijk bewerkte plank in de vorm van een hand met zes tanden, met in het midden twee aangebrachte gaten (V213, afb. 74). Een mogelijke functie als hooivork of houten riek lijkt het meest waarschijnlijk.

Verder werden een drietal fragmenten van houten harken aangetroffen: V214, V349 en V368 (afb. 75 en 76).

Afbeelding 73: V378, deel van wagenwiel. Doorsnede, voor- en achterzijde (schaal 1/4).

Afbeelding 74: Foto en tekening V213, deel van een vermoedelijke riek (schaal tekening 1/4)

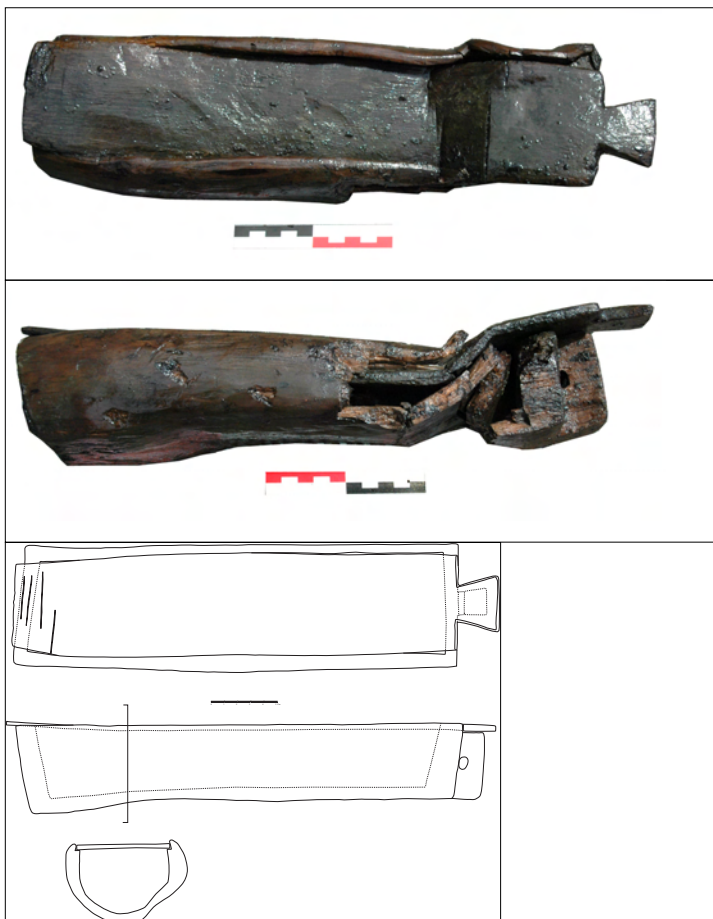
Afbeelding 75: Foto en tekening V349, fragment van een bark (schaal tekening 1/4).

Afbeelding 76: Foto en tekening V214, fragment van een bark (schaal tekening 1/4).

Allen bevonden zij zich in de terphoging onder het middeleeuwse vlak. Deze laatste drie vondsten zijn werktuigen die zowel bij akkerbouwbedrijven als bij veeteelthouders veelvuldig werden gebruikt. Ook hier wordt dus geen uitsluitsel gegeven over de aard van de middeleeuwse boerderij.

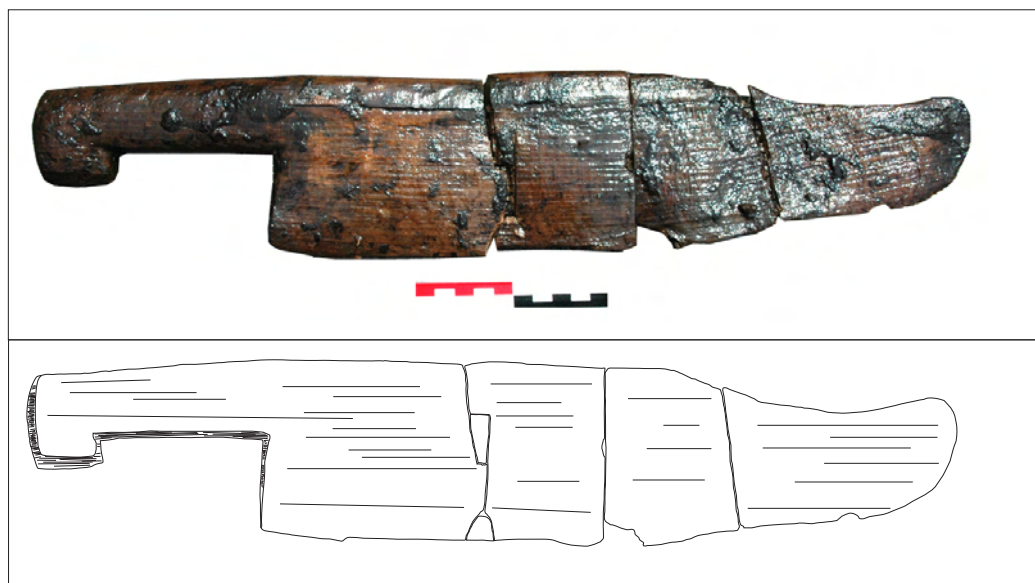
Een tweede groep houten vondsten bevond zich in de kuilen aan de rand van de terp. In één van deze sporen (S114), toegeschreven aan de eerste bewoningsfase, kwamen naast 12de-13de eeuwse aardewerk twee opmerkelijke voorwerpen tevoorschijn. Het eerste, V156, betrof een foedraal met schuifdeksel (afb. 77). Deze was compleet en bovendien nog gesloten. Het voorwerp was echter niet meer in perfecte staat: de zijkant bleek ietwat verwrongen en een deel ervan was afgebroken, waardoor wel de dikte van het deksel kon achterhaald worden. Al bij al was het mogelijk om de originele vorm ervan te herkennen en een reconstructietekening te maken.

De lengte van het geheel bedraagt 37cm, de breedte aan de bovenzijde 9,5cm. De hoogte varieerde tussen 5,6cm en 6,8cm. De breedte van de wanden van de doos waren niet perfect na te meten, maar worden verondersteld in bijgevoegde tekening. Het foedraal bestaat dus uit twee delen: de doos en het deksel. Als doos werd een stammetje uitgehold waardoor de vorm (bijna) halfrond is. Het deksel was tussen 6,2cm en 7,4cm breed, de dikte verschilde van 0,3cm tot 0,5cm en paste in de doos door middel van uitgesneden glijranden. Één van de uiteinden was het deksel voorzien van enkele krassen, het andere uiteinde was uitgesneden in de vorm een zwaluwstaart. De doos was op dezelfde locatie in een gelijkaardige vorm afgewerkt met daarin tevens een horizontaal aangebracht gat.

Afbeelding 77: Foto, tekening en röntgenfoto V156, een foedraal (schaal tekening 1/4).

Afbeelding 78: Foto en tekening V157, een houten weefzwaard (schaal tekening 1/4).

De functie van dit voorwerp is voor de hand liggend: mogelijk een opbergdoos voor kleinere gereedschappen van allerlei soort of een beurs voor het bewaren van muntgeld. Ondertussen is aan de hand van röntgenfoto's (door Restaura) gebleken dat er zich echter geen andere voorwerpen binnenin het doosje bevonden.

In dezelfde laag binnen deze kuil werd ook een houten zwaard gevonden (afb. 78). Het voorwerp was in stukken gebroken maar wel compleet. Het zwaard was vervaardigd uit één stuk hout en had een totale lengte van 49cm. Het lemme eindigde in een, iets naar boven gerichte, bolle punt en was tussen 6cm en 9,5cm breed. De diktes van het geheel varieerden tussen enkele millimeters aan het snijvlak tot een drietal centimeters aan het handvat. Een zwaard vervaardigd uit hout kan geen echte snij- of hakfunctie hebben gehad en als kinderspeelgoed lijkt het te groot, dus moet de functie ergens anders gezocht worden. Een eerste idee was dat het hier om een weefzwaard gaat. Een weefzwaard werd en wordt nog steeds gebruikt om bij kleinschalige weefproductie de geweven draden aan te slaan,

Afbeelding 79: Maria aan het weefgetouw. Detail uit het 'Book of Hours' (1400-1410).

aan te spannen, waardoor een compact geheel wordt verkregen (afb. 79). Ook bij de opgravingen aan de Diemerkerk werd een (fragment van een) weefzwaard aangetroffen (Lagerweij / Veerkamp 2009). Helaas kon dit voorwerp, noch een foto of tekening ervan, niet meer geraadpleegd worden, waardoor het onmogelijk is parallellen te trekken. Voorbeelden van andere weefzwaarden in Nederland zijn schaars. In afbeelding 80 wordt een exemplaar afgebeeld dat in het Fries museum te Leeuwarden tentoongesteld is. Wat opvalt is dat het lemme van deze veel smaller is en een lichtere kromming vertoont, wat

Afbeelding 80: Een weefzwaard (centraal) in het Fries Museum te Leeuwarden (afmetingen onbekend; foto: T. Hoogendijk).

Afbeelding 81: Pottenbakkers-attributen (uit: van der Meulen / Smeele 2005)

Afbeelding 82: Één compleet (V334) en twee fragmenten van weefgewichten (linksboven V379 en rechtsboven V335).

ook logischer lijkt voor het aanslaan van de draden. Een ander voorbeeld komt van de opgraving te Rotterdam, locatie Blijdorp. Hier is tijdens de opgraving van de vroeg middeleeuwse huisplaats op een terp was een houten voorwerp gevonden die geïnterpreteerd wordt als zijnde een weefzwaard (Vredenburg 2010, 82). De breedtes van het lemmet, 5 cm bij de punt en 8 cm bij het handvat, komen meer overeen met de breedtes van ons houten zwaard. Ondanks deze voorbeelden zijn andere functieomschrijvingen echter niet uit te sluiten.

Een tweede optie betreft een functie die gepaard gaat met het pottenbakken. In afbeelding 81 is een foto weergegeven van pottenbakkersgereedschappen. Het grote zwaard (18e-19e eeuw) vertoont veel vormelijke gelijkenissen met het tijdens de opgraving gevonden exemplaar. Het zou worden gebruikt om voorwerpen van de draaischijf los te maken (van

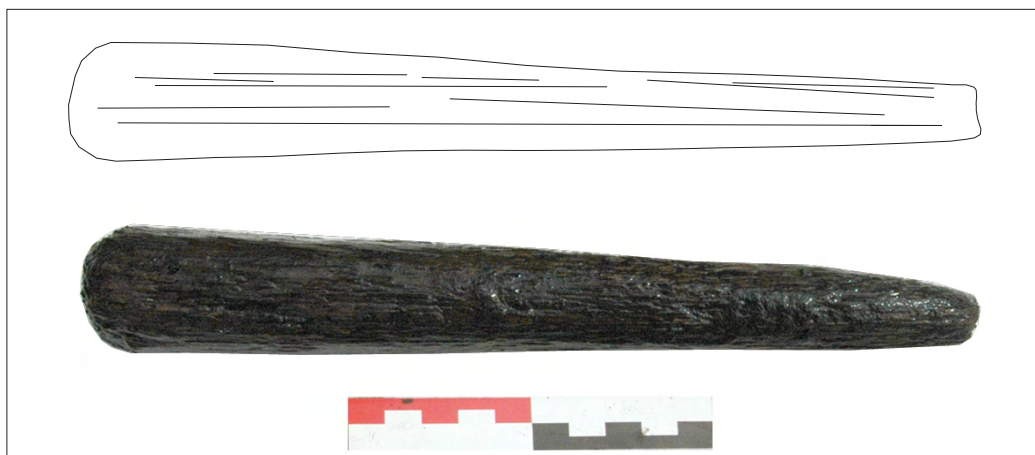
der Meulen / Smeele 2005). Deze verklaring doet echter ook vraagtekens rijzen. Om gedraaide potten van de schijf te halen werd meestal gebruik gemaakt van een draadje dat onder de pot werd doorgehaald, hierdoor werd zo weinig mogelijk schade toegebracht aan de nog slappe klei. Het gebruik van een houten mes zou daarentegen voor vervorming en beschadiging zorgen.

Een derde piste blijft er één binnen de pottenbakkerswereld. In het Woordenboek van Brabantse dialecten beschrijven Vos en Van Lieshout onder andere de gereedschappen die een pottenbakker gebruikte (Vos/Van Lieshout 1990). Zo komen we bij de ‘spaan’ en ‘hoep’. Een spaan wordt er beschreven als een soort van houten mes dat diende om de gedroogde potten te schaven, deze was ongeveer 30cm lang, 6cm breed en 1cm dik, met een kant messcherp gemaakt. Bij het afdraaien van de potten, op een draaischijf of op de knie, werd de pot aldus glad gemaakt. Een afgeleide vorm van de spaan is de hoep. Dit is een afgerond mes dat gebruikt werd om de binnenkant van potten af te schaven. Deze laatste verklaring sluit wat betreft de vorm het dichtst aan bij het hier gevonden zwaard. De onduidelijkheid omtrent een functietoewijzing is deels te wijten aan het onvoldoende voorhanden zijnde vergelijkingsmateriaal.

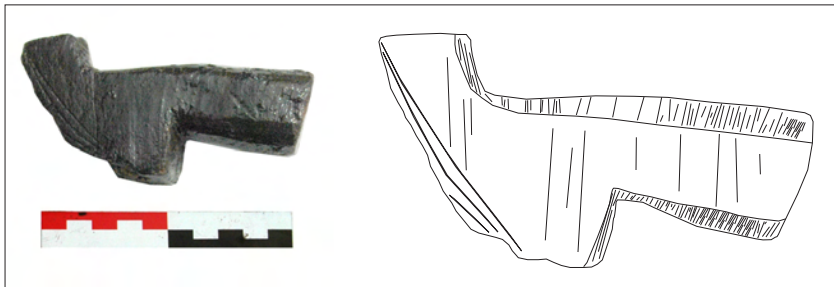
Een functie in de richting van het weefambacht op kleine schaal vind aansluiting bij een aantal andere vondsten die betrekking hebben op de weefambacht en binnen dezelfde bewoningsfase werden gedateerd: het Paffrath-spinsteentje (V34, afb. 49) en een aantal (fragmenten van) weefgewichten (afb. 82).

Als de richting van pottenbakkersmes wordt gevolgd wil dit zeggen dat we hier te maken hebben met een (hoogstwaarschijnlijk heel lokaal) productiecentrum. Het houten foedraal zou dan als opbergdoos voor andere gereedschappen, zoals priemen, kunnen worden gebruikt. Echter bleek het foedraal geen voorwerpen te bevatten en werden nergens binnen de onderzoekslocatie pottenbakkersafval of andere artefacten die hiermee in verband kunnen worden gebracht, aangetroffen.

De kuil, S269, waarin het miniatuurpotje van wit Maaslands aardewerk werd aangetroffen, bevatte nog twee houten voorwerpen (V271a en b). Het eerste voorwerp is vermoedelijk een houten peg met een lengte van 24cm (afb. 83). Aan de smalle kant is echter een klein stukje afgebroken. Het tweede houten artefact is onduidelijker wat betreft de functie. Het mooi uitgewerkte object heeft een lengte van 11,7cm en vertoont bewust aangebrachte

Afbeelding 83: V271a, een houten peg (schaal tekening 1/2).

*Afbeelding
84: V271b,
ongedefieerd houten
voorwerp (schaal
tekening 1/2).*

de hierboven besproken kuil met foedraal en zwaard. In dit spoor werd een houten staf gevonden (V249). Ook deze was jammergenoeg in stukken gebroken, maar wel nog compleet. Eén van de uiteinden was voorzien van een knopversiering.

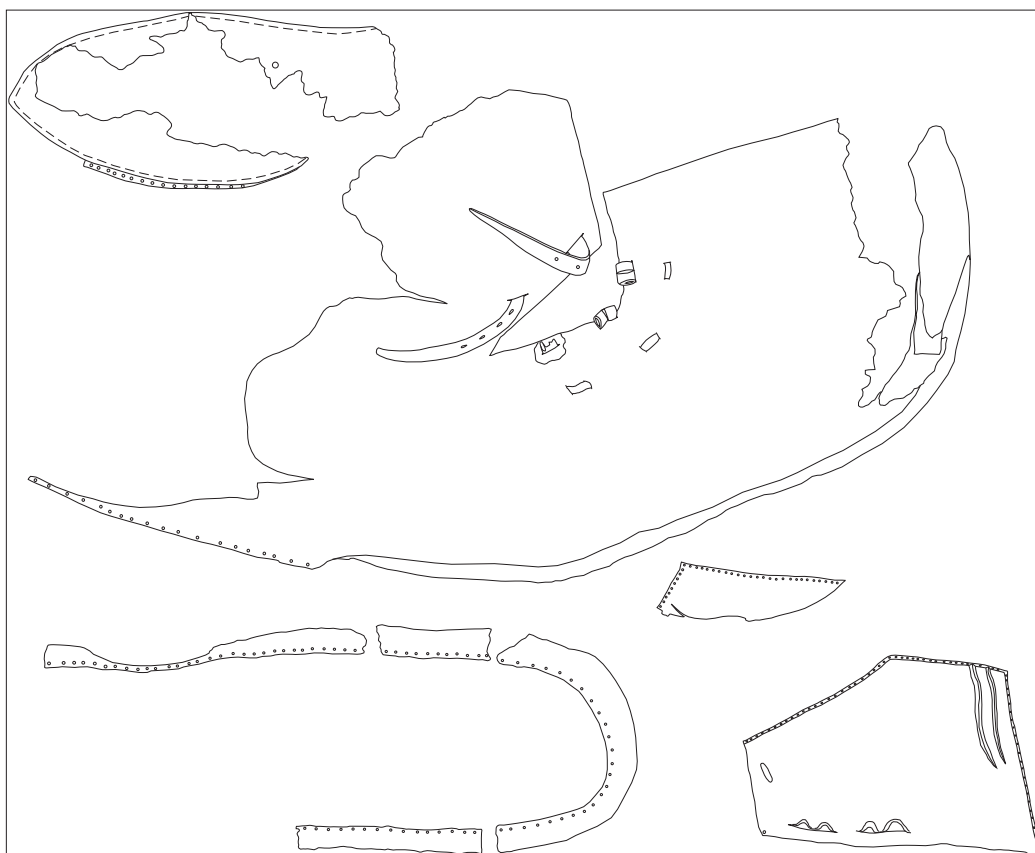
6.5 Leer

Het aantal lederen vondsten uit deze opgraving was laag. Slechts enkele artefacten zullen hieronder worden beschreven.

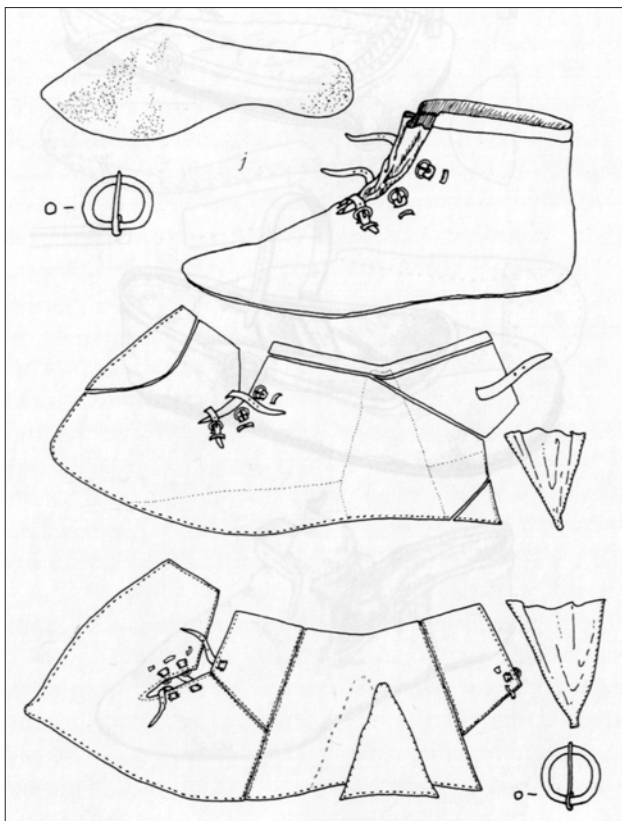
In de vulling van één van de compartimenten van de houten dam werden twee onderdelen van schoenzolen gevonden. Een derde artefact werd aangetroffen in S257, een 12de-13de eeuwse pluggenlaag. Het betreft een lap leer die een schoen vormde (V245). Helaas was het niet mogelijk om de originele vorm ervan te reconstrueren.

In een 14de-15de eeuwse kuil werd de enige (bijna) complete schoen aangetroffen (afb. 85). Ondanks het feit dat dit artefact was gescheurd en in verschillende stukken verzameld, kon deze toch gereconstrueerd worden.

Goubitz et al. maakten een onderverdeling in schoentypes die gebaseerd is op de hoogte van de schoen en komen zo tot vier hoofdtypen: de lage schoen - de enkel-schoen - de hoge schoen en de laars (Goubitz *et al.* 2001). De in de kuil aangetroffen schoen behoort tot het tweede type, de enkel-schoen. Dezelfde auteurs ontwikkelden een typologie op basis van de sluiting van de schoenen, dit voor middeleeuwse en nieuwe tijd exemplaren. Na de ontwikkeling van een specifiek sluit-systeem op een basismodel van de schoen, ontstaan natuurlijk altijd nieuwe variaties, combinaties en toevoegingen aan dit model, maar er is toch een chronologische volgorde in de ontwikkeling van de sluitingen waar te nemen. Ook wordt er rekening mee gehouden dat verschillende sluitsystemen tegelijkertijd in gebruik waren (Goubitz *et al.* 2001). Op deze manier worden elf hoofdtypen verkregen. Onze schoen kan zo onder het type 'sluiting met permanente gesp' geplaatst worden. Op de tekening van het gevonden exemplaar (afb. 85) zijn de riempjes met daarin gaten duidelijk te zien, ook de locatie waar de metalen gespen (in dit geval drie stuks) zich bevonden zijn nog duidelijk zichtbaar. De gespen zelf werden echter niet meer teruggevonden. Dit kan te wijten zijn aan het feit dat ze vergaan zijn, verloren of afgesneden voor hergebruik (Goubitz *et al.* 2001). In afbeelding 86 wordt een schoen getoond, dewelke grote gelijkenissen vertoont met de te Diemen aangetroffen schoen. Deze wordt in de late middeleeuwen geplaatst.

Afbeelding 85: Tekening van de aangetroffen schoen V150 (schaal 1/4).

Afbeelding 86: Tekening van een identieke schoen aangetroffen te Dordrecht (Goubitz et al. 2001).

6.6 Natuursteen

Binnen de verzameling natuurstenen voorwerpen zijn twee groepen te onderscheiden: de maalstenen en slijp- of wetstenen. Verder werden welliswaar meerdere natuursteen-vondsten gedaan, maar bij verder uitwerking bleek het telkens te gaan om losse fragmenten zonder toewijsbare functie.

In de zone van de huisplattegrond en voornamelijk binnen S325, de opgebrachte laag onder het oorspronkelijke loopvlak, werden een heleboel tefriet-fragmenten aangetroffen. Deze bewerkte stukken blijken fragmenten te zijn van handmolens. Deze 'handmolen' bestond uit twee platte, ronde schijven van tefriet of basaltlava (vulkanisch gesteente waarschijnlijk geïmporteerd uit de Duitse Eiffel) en komt reeds in de IJzertijd voor in Noord-Nederland (Harsema 1979). Een complete handmolen bestond uit een boven- en ondersteen (de loper en de ligger), deze waren beiden in het centrum doorboord, waarin een houten as stak waarrond de loper kon draaien en waarlangs het te malen graan kon ingevoerd worden. De loper kon op verschillende manieren ot draaien worden gebracht. Ofwel met een houten handvat dat door middel van een touw aan de zijkant van de steen was bevestigd, ofwel met een geboord gat aan de buitenrand waarbinnen het handvat stak (Harsema 1979).

De dikte van de te Diemen aangetroffen stukken varieerde tussen 2 en 6cm. Van één van de grotere delen (V370, afb. 87), afkomstig uit één van de haardkuilen, kon de diameter gereconstrueerd worden op ca. 50cm, de dikte aan de buitenrand van dit fragment bedraagt 4,1cm, aan de binnenrand 2,1cm. De maalvlakken van de stenen werden dikwijls voorzien van groeven, ter verhoging van de maaleigenschap. De hier aangetroffen fragmenten bezaten allen een egaal oppervlak zonder groeven. Mogelijk zijn de groeven afgesleten door intensief gebruik. Ook werden nergens gaten of sporen ter bevestiging van een handvat waargenomen.

Harsema stelt dat in (Drentse) dorpen elk huishouden tot in de 13de eeuw zijn eigen handmolen moet gehad hebben. De aanwezigheid van deze maalsteenfragmenten is dus geen argument voor een theorie van het eenzijdige akkerbouw-bedrijf.

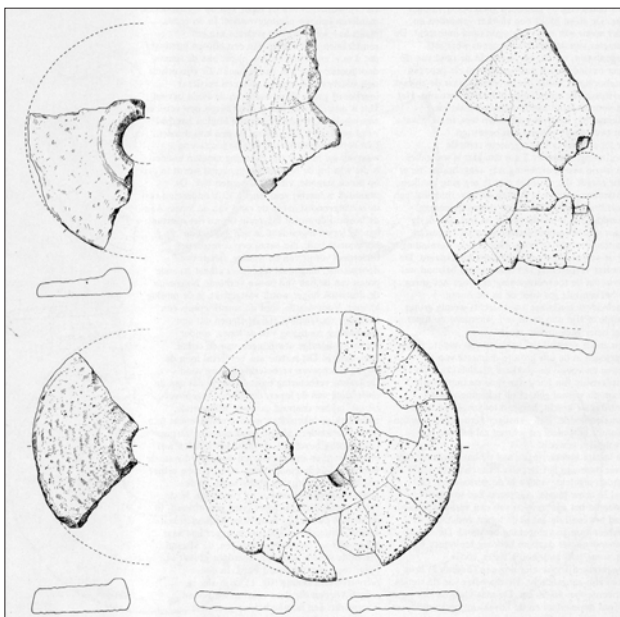
Ook de slijp- of wetstenen (afb. 89) werden allen aangetroffen in een context die bij de middeleeuwse huisplattegrond van fase 1 hoorde. Het betreft hier telkens handwerktuigen, gebruikt om messen, beitels en andere gereedschappen scherp te houden. Het zijn langwerpige stenen met twee gladde zijden, gemaakt uit leisteen. V 115 was aan één zijde

Afbeelding 87: Enkele van de maalsteenfragmenten (linksboven V370).

afgebroken en daardoor nog 11cm lang, met een maximale breedte van 4cm en een dikte van 1,8cm. Het uiteinde eindigt op een spitse punt. Bij V373 is het slijpvlak dusdanig uitgesleten waardoor het een eigenaardige vorm heeft: de op een groot vingerkootje gelijkende slijpsteen meet een lengte van 6,7cm. Een derde fragment, V391, ook afgebroken, meet nog 5,5cm in de lengte, is 2cm breed en 1,4cm dik.

Afbeelding 88: Enkele vergelijkbare maalstenen uit een opgraving te Gasselte van een middeleeuwse nederzetting (uit: Harsema 1979).

Afbeelding 89: De drie aangetroffen wet- of slijpstenen: linksboven V373, rechtsboven V391 en onder V115.

6.7 Dierlijk botmateriaal (bijlage 12)

Het dierlijk botmateriaal werd gedetermineerd door dhr. G. Graas (bijlage 12). Tijdens de opgraving aan de Ouddiemerlaan werd in totaal bijna 260kg aan dierlijk botmateriaal verzameld. De grootste groep (circa 180kg) werd vertegenwoordigd door rund. Daarvan was op zijn beurt het overgrote deel (circa 145kg) afkomstig uit de 'bottenkuil' S237. In deze grafkuil werden niet minder dan zes runderskeletten aangetroffen. Een tweede spoor met een groot aantal runderbotten betrof een kuil (S130-131) in de gedempte sloot, vlakbij de 17e-18e eeuwse dam, die op basis van het aardewerk gedateerd werd in fase 2 (14e-16e eeuw).

Zoals reeds vermeld, werden vier complete en twee bijna complete runderskeletten uit één en dezelfde kuil gelicht (S237). Bij de determinatie is gebleken dat bij op z'n minst vier individuen verscheidene skeletonderdelen niet vergroeid waren, waaruit blijkt dat het om jonge dieren gaat. Het feit dat de schedels reeds voorzien waren van hoornpitten sluit uit dat het hier om pasgeborenen ging. De afwezigheid van vraat- en snijsporen op het botmateriaal, samen met het feit dat de resten nog grotendeels in verband aangetroffen werden, doet vermoeden dat deze dieren wel degelijk gelijktijdig gestorven zijn aan een ziekte. Het besmette vlees werd dan niet meer voor consumptie gebruikt. Indien de dieren zouden zijn verdronken tijdens een overstroming, zou men het vlees eveneens niet meer gaan nuttigen.

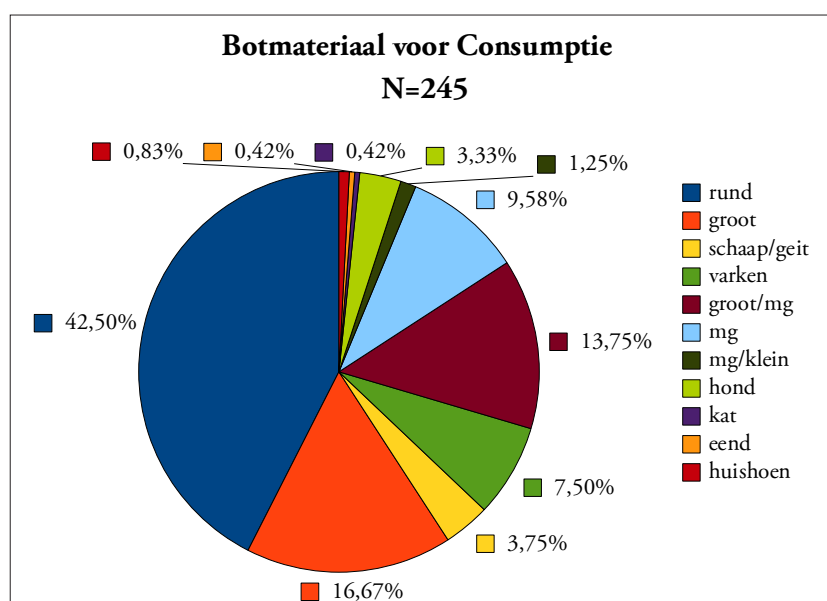
Het lijkt erop dat ook de andere, compleet aangetroffen, runderskeletten van onvolwassen en onvolgroeide dieren zijn. Ook S275, een kuil uit fase 1 aan de rand van de terp, bevatte een jong runderskelet en in de buurt van de 17de-18de eeuwse houten damconstructie, werd een kuil aangetroffen met daarin een bijna compleet skelet (S130 - V141). Ook hier wijst het niet-vergroeid zijn van de skeletonderdelen op een jonge leeftijd en werden geen sporen van consumptie aangetroffen. Deze dieren werden hoogstwaarschijnlijk door ziekte of overstroming gevelde. De datering van de laatste kuil, op basis van het aardewerk, situeert hem in fase 2. Een bijna compleet runderskelet uit een derde kuil (S86), gedateerd in de laatste fase, behoorde ook toe aan een juveniel dier.

Afbeelding 90: S 298, de kuil met het ganzenskelet.

Een andere interessante kuil uit de eerste fase is S289. Daarin werd een compleet ganzenskelet in aangetroffen (afb. 90), enkel de schedel van het dier ontbrak. Verder vertoonden de beenderen ook hier geen sporen van consumptie. De kuil bevatte geen andere artefacten en werd klaarblijkelijk enkel om dit dier te begraven, aangelegd. De uitgraving was namelijk net groot en diep genoeg voor de gans. Een verklaring voor deze (rituele) depositie is onduidelijk.

Bij het bekijken van de dierenbotten uit het consumptieafval (dus alles behalve de runderbotten uit de besproken kuilen), valt nog steeds het grote aandeel rund op (figuur 7), namelijk 42,5%. De tweede grootste groep wordt vertegenwoordigd door grote zoogdieren, gevolgd door de middelgrote¹. Verder werden in diverse ophogingslagen en sporen allerhande diersoorten, zoals paard, geit, schaap, varken, hond, kat, eend en huishoentje aangetroffen. Ook de afdeklaag bovenop de middeleeuwse huisplattegrond (S325) bevatte botten van zowel grote, middelgrote tot kleine zoogdieren, rund en hond. De voor consumptie veel voorkomende diersoorten, schaap, geit en varken, vertegenwoordigen hier eigenaardig genoeg slechts een heel kleine groep.

Figuur 7: De verschillende categoriën binnen de geconsumeerd dieren.

Het aantal minimum aantal individuen (MAI) kon na determinatie van het botmateriaal vastgesteld worden op 14 runderen, 5 varkens, 2 paarden, 2 schapen of geiten, 1 gans, 1 eend, 1 kat, 1 hond en 1 huishoentje. Dit zijn de aantallen over de gehele looptijd van de bewoning op het terrein. Van de geconsumeerde botten is het moeilijk vast te stellen of de dieren ter plaatse ook gefokt zijn of als voedsel zijn ingevoerd. Dat de dieren zijn gegeten valt op te maken uit de snij- en hak- en vraatsporen op de botten. Botten met hak- en snijsporen en/of met vraatsporen komen zowel in sporen als in ophogingslagen voor.

¹ Een aantal botten is niet op tot op soort te determineren, maar zijn in ieder geval afkomstig van grote, middelgrote of kleine zoogdieren. Binnen de groep grote zoogdieren zitten bovendien ook nog runderbotten.

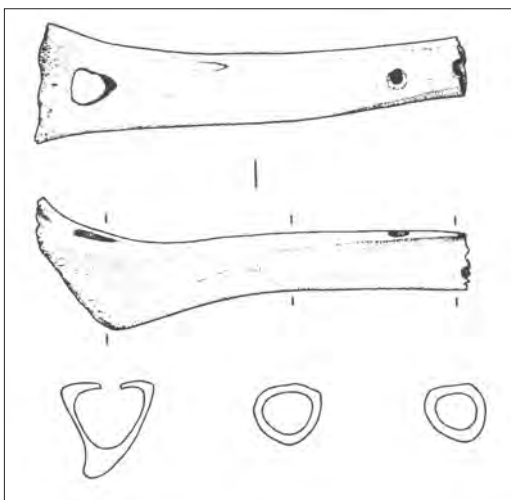
Bewerkt bot

Er werden een aantal doorboorde schouderbladen van rund gevonden (afb. 91, nr. 7). Dit verschijnsel wordt in verband gebracht met het roken of drogen van een homp vlees. Andere bewerkte botfragmenten (afb. 91) zijn twee mesheften (V146-406), glissen (V237-255), een dominosteentje (V348) en een fragment van een fluitje (V80). Een glis is een bewerkt stuk bot, meestal van een rund of paard, dat onder de voet of onder een slede werd bevestigd om over het ijs te glijden. Deze artefacten zijn te herkennen aan het feit dat ze langs één zijde glad zijn. Het fluitje waarvan sprake (V80) werd aangetroffen in de plaggenlaag bij het middeleeuwse huis en werd vervaardigd uit een tibia van een geit

Afbeelding 91: Bewerkt botmateriaal. 1: fragment van een fluitje (l: 8,7cm) ; 2: dominosteentje (l: 4,9cm) ; 3: mesheft (l:10,5cm) ; 4: mesheft (l:8,8cm) ; 5: glis van een runderbot (l: 18,7cm) ; 6: glis van een paardenbot (l:24,2cm) ; 7: schouderblad met doorboring (l: 35cm)

of schaap. Te Gouda werd een gelijkaardig fragment aangetroffen (afb. 92). Het zou hier gaan om een zogenaamde 'kernspleetfluit' waarbij in het gat aan de bovenzijde een blokje van hout of bijenwas werd geplaatst dat de lucht naar het gat aan de voorzijde stuurde. Dit principe wordt nog steeds toegepast bij een moderne blokfluit (Kok 1999).

Afbeelding 92: Het fluitje uit Gouda, schaal 1/2 (Kok 1999).

6.8 Conclusie bij het vondstmateriaal

Algemeen gesteld is de 12de eeuwse boerderij, zowel in aantal als in samenstelling, relatief arm aan vondsten. Een verklaring voor deze schaarste is dat de bewoners weinig roerend goed bezaten, of dat er een groot deel van de vondsten bij latere vergravingen verloren is gegaan. De aanwezigheid van de schedepuntbeschermer zou op het eerste gezicht kunnen wijzen op een hogere sociale status van de bewoner(s), het ontbreken van andere dergelijke metaalvondsten doet echter vermoeden dat het hier om een losstaand exemplaar gaat. Het vondstmateriaal van de latere bewoningsfasen bevestigt daarenboven het beeld van ‘gewone’ boeren.

Het overgrote deel van de vondsten kan toegeschreven worden aan de eerste fase. De gebruikte materialen binnen deze groep laten zien dat het vooral om lokaal vervaardigde voorwerpen gaat: het hoge aantal kogelpotaardewerk (vervaardigd uit klei uit de omgeving) en de verschillende aangetroffen houten voorwerpen (van bomen in de buurt). Ook het fluitje werd hoogstwaarschijnlijk op de terp zelf gesneden. Indien het aangetroffen zwaard als gereedschap bij de pottenbakkersstiel zou gediend hebben, kunnen we zeker spreken van een lokaal productiecentrum, maar dit is echter niet zeker. Er werd trouwens nergens pottenbakkersafval aangetroffen. Toch wijst de aanwezigheid van handmolens uit tefriet en slijpstenen ook op import van goederen. De metalen voorwerpen, zoals de schedepuntbeschermer, zijn dan weer hoogstwaarschijnlijk aangeschaft op een markt in de buurt, te denken valt aan de nabijgelegen grotere plaatsen Muiden of Weesp. Over het consumptiegedrag van de bewoners kunnen we zeggen dat er hoofdzakelijk runderen werden gegeten en gekweekt.

De vondsten situeren zich allen binnen een context van huishoudelijke werkzaamheden: lokaal aardewerk voor het bereiding van voedsel; handmolens voor het malen van graan; het spinsteentje, weefgewichten en eventueel weefzwaard voor een kleinschalige weefambacht; de houten voorwerpen kunnen zowel wijzen op veehouderij als akkerbouw.

7. Paleo-ecologische onderzoek

Voor het paleo-ecologisch onderzoek wordt verwezen naar *Van Smeerdijk PeO Rapport 002* in bijlage 13.

8. Beantwoorden onderzoeksvragen

In het programma van eisen werden een aantal vraagstukken geformuleerd waarop, na afronding van de uitwerking, geantwoord dient te worden:

1. De aanwezigheid van specifieke archeologische overblijfselen uit de Late Middeleeuwen, zoals een terp met huisplaats; en een boerderij uit de Nieuwe Tijd.

De terp was reeds vanaf het begin van de veldwerkperiode opgemerkt in het veld, met het blote oog was deze, aan verschillen in maaiveldhoogte, waarneembaar. Echter werden tijdens de uitvoering van de opgraving op deze terp geen overduidelijke huisplaatsen of complete boerderijen aangetroffen. Wel kon op basis van het verbinden van enkele fragmentarisch verspreide sporen een reconstructie worden gemaakt van wat vermoedelijk de oudste boerderijplattegrond op deze terp moet zijn geweest. Van de latere (middeleeuwse) bewoningsfasen werden echter geen structurele restanten aangetroffen (Fase 2). Een laatste fase situeert zich vanaf circa de 17de eeuw tot in de 20ste. Deze bewoningsfase kon gekoppeld worden aan (een voorganger van) boerderij Landzigt.

2. De diachrone ontwikkeling van de afzonderlijke vindplaatsen, evenals de fasering hiervan.

Er is slechts één enkele middeleeuwse vindplaats aan het licht gekomen. Hierdoor is het niet mogelijk een diachrone ontwikkeling vast te stellen, noch een fasering. Ook de schaarsheid en verspreiding van structuren en sporen uit de laatste fase maakten het moeilijk een ontwikkeling of fasering op te maken.

3. De mate van clustering van sporen en structuren binnen een vindplaats of huisplaats en de betekenis daarvan.

De aanwezigheid van de middeleeuwse huisplaats werd in eerste instantie duidelijk door de aanwezigheid van meerdere concentraties houtwerk. Binnen de huisplaats werden tevens een aantal asplekken en/of haarden aangetroffen die vast en zeker te maken hebben met de bewoning (al dan niet afbraak - brand) van de terpbebouwing.

4. De aanwezigheid van afvalkuilen, waterput en beerput, de constructie hiervan en de samenstelling van eventueel botanisch materiaal van de vulling. Het afval in de kuilen bij de huisplaats(en) en in de beerputten vormt belangrijk onderzoeksmateriaal naar de materiële cultuur als neerslag van sociaal-economische ontwikkelingen in de verschillende periode.

Afval- of beerputten kwamen tijdens het onderzoek niet aan het licht. Wel werden onderkanten van drie waterputten uit de periode 14de-16de eeuw aangetroffen. Anderzijds werden, vooral aan de rand van de terp, diverse kuilen gevonden. De aangetroffen hoeveelheid artefacten in deze kuilen was matig. Het ontbreken van vondstrijke sporen, zoals afval- of beerputten kan te wijten zijn aan het feit dat ze in het verleden reeds vergraven zijn, of dat ze op het achtererf van de boerderijen lagen en waar verder geen archeologisch onderzoek heeft plaatsgevonden. Uit het sporenonderzoek is gebleken dat de achtererven buiten het op te graven areaal gelegen waren.

5. De datering of looptijd van de archeologische vondsten en de vondsttypen of vondstcategorieën waartoe zij behoren.

De datering van het vondstmateriaal kan gesitueerd worden tussen de 12de eeuw en derde kwart 20ste eeuw.

6. De relatie van deze vindplaats ten opzichte van vergelijkbare vindplaatsen uit dezelfde periode in Waterland en Amstelland.

Er zijn vele gelijkenissen vastgesteld met andere opgegraven middeleeuwse boerderijplattes in de regio Waterland en Amstelland en zelfs meer specifiek te Diemen. Het is misschien zelfs mogelijk om de parallellen te extrapoleren naar het volledige West-Nederlandse veengebied. De hier opgegraven terp toonde immers vele gelijkenissen met een 12de eeuwse terp opgegraven in Gouda (Zuid-Holland). Samenvattend kan gesteld worden dat zowel wat betreft vorm, afmetingen en funderingstechnieken van de 12de eeuwse boerderij sterke overeenkomsten vertonen. Ook het aangetroffen vondstmateriaal vertoonde duidelijke parallellen.

7. De betrouwbaarheid en informatiewaarde van het historisch topografische materiaal in relatie tot de in de bodem aanwezige archeologische waarde.

Het opgegraven materiaal lijkt in eerste instantie overeen te komen met de verwachtingen. Het vroegst aangetroffen aardewerk loopt terug tot de 12de eeuw (regionaal vervaardigde kogelpot), oudere vondsten kwamen op de site niet voor.

8. De mogelijkheden tot beheersmaatregelen wanneer sprake is van eventuele behoudenswaardige archeologische waarden.

Indien er ter hoogte van de voormalige (20ste eeuwse) waterpartij langs de A. Loethoelstraat toch nog grondverzet zal plaatsvinden, is het aan te raden dit eveneens archeologisch te onderzoeken. Uit de projectie in afbeelding 47 is gebleken dat een deel van de historische boerderijen een heel deel op het achterterrein gesitueerd waren, tot zelfs onder de huidige A. Loethoelstraat. De terp uit de nieuwe tijd is dus mogelijk veel groter geweest dan die uit de middeleeuwen. Bij onderzoek op vergelijkbare sites langs de Ouddiemerlaan moet hiermee rekening worden gehouden.

9. Synthese en conclusie

Van 1 april 2009 tot en met 28 april 2009 werd door Hollandia archeologen een archeologische opgraving uitgevoerd langs de Ouddiemerlaan te Diemen. De Ouddiemerlaan is al eeuwen een oude verkeersas die Oud Diemen, het historische centrum in het noorden, verbindt met het post-middeleeuwse Diemerbrug in het zuiden en Ouderkerk nog verder zuidelijk. De onderzoekslocatie, het terrein van de vroegere boerderij 'Landzigt', bevond zich ten westen van deze straat, ongeveer midden tussen beide centra in. Tijdens de opgraving werd binnen het onderzoeksterrein een plattegrond aangetroffen van een ontginningsboerderij die kon gedateerd worden in het tweede kwart van de 12de eeuw n.Chr.

De grootschalige veenontginning in en om Diemen geschiedde in twee fases. Een eerste is te situeren tussen 1000 en 1070 n.Chr. Een tweede ontginningsperiode, en van toepassing voor de onderzoekslocatie, vond plaats vanaf circa 1070 tot 1150. De stuwing kwam vanuit het zuiden, namelijk Ouderkerk. De belangrijkste ontwikkelingskern van deze tweede periode is oorspronkelijk Oud-Diemen. De Ouddiemerlaan fungeerde in eerste instantie vermoedelijk als westelijke begrenzing van de ontginning, de zogenaamde achterdijk en diende later als nieuwe ontginningsbasis. Aan deze latere as werden verschillende woonterpen met ontginningsboerderijen opgeworpen, waarvan de hier beschreven locatie er één van uitmaakte.

De pioniers kozen mogelijk voor een natuurlijke verhoging in het hoogveen om hun terp in te richten. Het landschap in die tijd moet er uitgezien hebben als diverse graslanden, zonder bomen, gescheiden van elkaar door kronkelende zoetwaterlopen. Op die natuurlijke verhoging bracht met allereerst een pakket, circa 0,50m dik, van uit de omgeving gestoken veenplaggen. Dit diende als basis van de terp. Op deze basis werd een laag klei aangelegd van maximaal 0,20m dikte. Daar bovenop werd tijdens de opgraving een pakket kleilig veen aangetroffen, wat er heel rommelig uitzag en waarin geen plaggenstructuur te herkennen was. Door de aanwezigheid van de relatief vele vondsten moet geconcludeerd worden dat ook deze grond door de mens werd aangelegd. In de betreffende laag bevonden zich eveneens de houten restanten van de boerderij en enkele haardplaatsen. Het oorspronkelijke loopvlak/leeftaag van de boerderij was echter niet meer aanwezig, maar moet zich daar bovenop hebben bevonden.

Er werd slechts één middeleeuwse boerderijplattegrond aangetroffen, zowel in het vlak als in het profiel, in tegenstelling tot andere sites te Diemen waar meerdere woonlagen werden gevonden. De gereconstrueerde huisplattegrond, rechthoekig en driebeukig, past wat betreft afmetingen binnen de typering van 12de-13de eeuwse boerderijplattegronden zoals Bos (Bos 1988) die beschrijft en/of zoals opgegraven binnen vergelijkbare sites, zoals daar zijn terp-2 te Diemen (Lagerweij / Veerkamp 2009) en een opgraving te Gouda (Kok 1999). Vermoedelijk is deze enige huisplattegrond wel degelijk de eerste die er op en samen met de terp aangelegd werd. Aardewerkdateringen situeren het opwerpen van deze kunstmatige terp en dus de eerste bewoning ten vroegste in het tweede kwart van de 12de eeuw.

Van latere periodes is, buiten wat losse sporen, weinig tot niets overgebleven. Dit is hoofdzakelijk te wijten aan de vermoedelijk grootschalige afgraving van de terp in de jaren 60 van vorige eeuw. Aan de randen van de oorspronkelijke terp werden enkele structuren (oprijlaan, vloertje, dambak, enz.) en kuilen aangetroffen die uit een periode vanaf de 15de tot de 20ste eeuw afkomstig waren. Ook van de laatste boerderij die er gestaan heeft, namelijk 'Landzigt', werden enkel de funderingspalen en twee onderkanten van keldertjes

aangetroffen.

De middeleeuwse boerderij leverde, met uitzonderingen van één of twee vondsten, voornamelijk arm vondstmateriaal op. Het situeerde zich allen binnen een context van huishoudelijke werkzaamheden: lokaal aardewerk voor het bereiding van voedsel; handmolens voor het malen van graan; het spinsteentje, weefgewichten en een mogelijk weefzwaard voor een kleinschalige weefambacht; de houten voorwerpen kunnen zowel wijzen op veehouderij als akkerbouw. Het feit dat men granen kon telen wijst erop dat de omgeving niet te nat was. Algemeen wordt aangenomen dat de eerste veenontginners (11de eeuw) hoofdzakelijk van akkerbouw leefden en later overschakelde naar veeteelt, omwille van de vernatting van het milieu. Op de terp te Diemen, aangelegd tijdens een latere ontginningsfase, werden zowel sporen van veeteelt als graanteelt aangetroffen. Dit gemengd boerenbedrijfje situeert zich aldus in een overgangsfase van akkerbouwbedrijf naar runderbedrijf.

De resultaten van de opgraving aan de Ouddiemerlaan te Diemen leverde ten eerste een belangrijke bijdrage aan de ontginnings- en onstaansgeschiedenis van Diemen, daarnaast werd de kennis over het bouwen van ontginningsboerderijen en het leven op de terp nader belicht.

Fin.

10. Literatuur.

- Baart, J.M. et al., 1977: *Opgravingen in Amsterdam. 20 jaar stadskernonderzoek*. Amsterdam.
- Baart, J.M., 1982: Opgravingen bij Nieuwendijk tonen het oudste Amsterdam. In: *Ons Amsterdam 34*, p. 86-90.
- Baart, J.M., 1990: Dorpsheuvel Oud-Diemen geeft geheimen prijs. In: *Ons Amsterdam 43*, nr. 2, p. 30-33.
- Baart, J., 1993: Overdiemerweg. In: P.J. Woltering (ed.): *Holland, Archeologische kroniek van Holland over 1992, deel I: Noord-Holland*, p. 311-312.
- Bartels, M., 1999: *Steden in scherven 1&2, vondsten uit beerputten in Deventer, Dordrecht, Nijmegen en Tiel*, Ede.
- Besteman, J.C / A.J. Guiran, 1986: De middeleeuwse bewoningsgeschiedenis van Noord-Holland boven het IJ en de ontginning van de veengebieden. Opgravingen in Assendelft in perspectief. In: M.C. van Trierum / H.E. Henkes (eds.): *Rotterdam Papers V*, p. 183-212, Rotterdam.
- Besteman, J.C / A.J. Guiran, 1987: An early Peat bog reclamation area in Medieval Kennemerland. In: Brandt, R.W. / W. Groenman-van Waateringe / S.E. van der Leeuw (eds.): *Assendelver Polder Papers 1*, Amsterdam.
- Besteman, J.C., 1990: North Holland AD400-1200: turning tide or tide turning? In: J.C. Besteman / J.M. Bos / H.A. Heidinga (eds.): *Medieval Archaeology in the Netherlands*, p. 91-120, Assen-Maastricht.
- Blok, H. / W. Krook / P. van Reenen / R. Wiggers (eds.), 2009: *Diemen in het land van de Amstel*, Amsterdam.
- Bont, C. de, 2009: *Vergeten land. Ontginning, bewoning en waterbeheer in de westnederlandse veengebieden (800-1350)*, Wageningen.
- Bos, J.M., 1988: Landinrichting en archeologie; het bodemarchief van Waterland. In: *Nederlandse Archeologie Rapporten 6* (ROB), Amersfoort.
- Dijkstra, M.F.P. / J. de Koning / S. Lange 2006: Limmen / De Krocht. De opgraving van een middeleeuwse plattelandsnederzetting in Kennemerland, *AAC 41*, Amsterdam.
- Dominguez, M. 2009: *RING Intern Rapport nummer: 2009092*, Amersfoort.
- Gawronski, J. / R. Tousain, 2009: Boerderij Zeldenrust. Inventariserend Veldonderzoek Houtbosch, Diemen (2005), *AAR-reeks 41*, Amsterdam.

- Geel, B. van / E. Jansma / H. van der Plicht, 2009: Het oerbos van Diemen en de gevolgen van verminderde zonne-activiteit rond 850 voor Chr. In: Blok, H. / W. Krook / P. van Reenen / R. Wiggers (eds.), 2009: *Diemen in het land van de Amstel*, pp. 338-350, Amsterdam.
- Gelder, E. van, 2002: *De Nederlandse munten*, Utrecht.
- Goubitz, O. / C. van Driel-Murray / W. Groenman-van Waateringe, 2001: *Stepping through Time. Archaeological Footware from Prehistoric Times until 1800*, Zwolle.
- Griffioen, A. in voorbereiding: Aardewerk. In: L. Verniers, *ADC Rapport van de opgraving aan de Oudegracht 74 in Utrecht*, Amersfoort.
- Haag, J., 2001: Diemen: Van Boerendorp tot randstadsdeel. In: *Historische Kring Diemen Jubileumnummer 2001*, Diemen.
- Haakmeester, K.J., 2005: *Archeologische Quick Scan. Plangebied Noordflank Centrumgebied, gemeente Diemen*, Amsterdam.
- Harsema, O.H., 1979: Maalstenen en Handmolens in Drenthe van het neolithicum tot ca. 1300 AD, *Museumfonds Publicatiernr. 5*, Zwolle.
- Heidinga, H.A., 1969: Aardewerkvondst uit de Prinsengracht. Misbaksels van Amsterdammertjes. In: *Ons Amsterdam 21, nr. 6*, Amsterdam.
- Hendriksen, M., 2004: *Afgedamd en afgedankt. Metaalvondsten uit twee middeleeuwse nederzettingen in Leidse Rijn*, Utrecht.
- Houben, G.M.M., 1993: Maten en gewichten. In: Lenting, J.J./H. van Gangelen/H. van Westing (eds.), *Schans op de Grens. Bourtanger bodemvondsten 1580-1850*, pp. 497-500, Groningen.
- Hurst, J.G., D.S. Neal & H.J.E. Van Beuningen, 1986: *Pottery produced and traded in north-west Europe 1350-1650, (Rotterdam Papers VI)*, Rotterdam.
- Jayasena, R.M., 2008: Programma van Eisen. Locatie Diemen, Ouddiemerlaan, gemeente Diemen, *Programma van Eisen BMA 16*, Amsterdam.
- Kleij, P., 2000: Aardewerk. In: J.W.M. Oudhof & J. Dijkstra, A.A.A. Verhoeven: *Huis Malburg' van spoor tot spoor. Een middeleeuwse nederzetting in Kerk-Avezaath. RAM Rapport 81*, Amersfoort.
- Klijn, E.M.CH.F., 1987: *Eet- en sierlepels in Nederland tot ca. 1850*, Lochem.
- Kok, R.S., 1999: *Wonen op het veen. Archeologisch en ecologisch onderzoek van een twaalfde eeuwse boerderij in de Oostpolder te Gouda*, Gouda.
- Krook, W., 1993: Merkloden. In: Lenting, J.J./H. van Gangelen/H. van Westing (eds.), *Schans op de Grens. Bourtanger bodemvondsten 1580-1850*, pp. 489-495, Groningen.

- Lagerweij, A. / J. Veerkamp, 2009: Een twaalfde-eeuwse overstroming in de hoofdrol. In: Blok, H. / W. Krook / P. van Reenen / R. Wiggers (eds.), 2009: *Diemen in het land van de Amstel*, pp.30-74, Amsterdam.
- Langedijk, C. A. / H. F. Boon, 1999: Vingerhoeden en naairingen uit de Amsterdamse bodem. Productietechnieken vanaf de Late Middeleeuwen, *AWN-reeks no. 2*, Amsterdam.
- Meulen, A. van der / P. Smeele, 2005: *Fries Aardewerk. De pottenbakkers van Friesland 1750-1950*. Leiden.
- Mulder, J. / H. Blok / K. van Reenen (eds.), 1987: *Diemen buyten Amsterdam*, Diemen
- Van Oostveen, J. & A. Van Oostveen-Bonnema, 2009: Ouddiemerlaan 543: boerderij "Zeldenrust". In: H. Blok & W. Krook, P. Van Reenen, R. Wiggers: *Diemen in het land van Amstel*, p.212-222, Amsterdam.
- Reenen-Stein, K.H. & Wiggers, R. 1991: Vroeger in Diemen. In: *Westerheem jrg. 40*, pp. 282-291.
- Reenen, P. van / B. Ibelings, 2009: Over de ontstaansgeschiedenis van Diemen, Duivendrecht, de Watergraafsmeer en Amsterdam. In: H. Blok & W. Krook, P. Van Reenen, R. Wiggers: *Diemen in het land van Amstel*, p. 75-109, Amsterdam.
- Regteren Altena, H.H. van / Sarfatij, H., 1969: A late-medieval site at Diemen, Prov. North-Holland. In: *Berichten van de Rijksdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek 19*, pp. 215-232.
- Sanke, M. 2002: *Die mittelalterliche keramikproduktion in Brühl-Pingsdorf*, Mainz.
- Schipper, T., 1997: Het Winkelcentrum "Diemerplein". In: *Historische Kring Diemen 7/1*, Diemen, pp. 29-32.
- Schmitz, E., 1985: Veldverkenningen in Diemen-Noord oktober 1984-april 1985. In: *Het Profiel, AWN, Afd. Amsterdam en Omstreken, jrg.1984-1985*, nr 4, pp. 6-7.
- Schmitz, E., 2002: Het Boerenhuis in Diemen. In: *Historische kring Diemen 12/2*, Diemen, pp. 2-8.
- Schoen, R.P, 1987: Diemen vanaf de middeleeuwen tot 1815. In: Mulder, J. / H. Blok / K. van Reenen (eds.), *Diemen buyten Amsterdam*, p 66-127, Diemen.
- Sier, M.(ed.), 2003: Ellewoutsdijk in de Romeinse tijd, *ADC Rapport 200*, Bunschoten.
- Teiwes, H., 2003: Een nostalgische fotowandeling over de Ouddiemerlaan. In: *Historische Kring Diemen 13/1*, Diemen, pp. 16-20.
- Veerkamp, J., 2009: Programma van Eisen Archeologie. Plangebied Noordflank Centrum Gemeente Diemen. *PVE 74 (BMA)*, Amsterdam.

Verhoeven, A.A.A., 1998: *Middeleeuws gebruiks aardewerk in Nederland (8ste- 13de eeuw)*. *Amsterdam archeological studies* 3, Amsterdam.

Vos, P.H. / H. van Lieshout, 1990: *Woordenboek van de Brabantse dialecten. Deel II: Aflevering 5, Kaarsenmaker, sigarenmaker, pottenbakker en diamantbewerker*, Assen.

Vredenburg, A.H.L., 2010: Station Blijdorp. Archeologisch onderzoek van een huisterp uit de periode tussen circa 1170 en 1240, vindplaats 05-53, *BOORrapporten* 422, Rotterdam.

Wijngaarden-Bakker, L.H. van, 2003: *Voorwerpen van been en gewei, syllabus Opleiding Archeologie en Prehistorie, afdeling Zoöarcheologie*, Universiteit van Amsterdam.

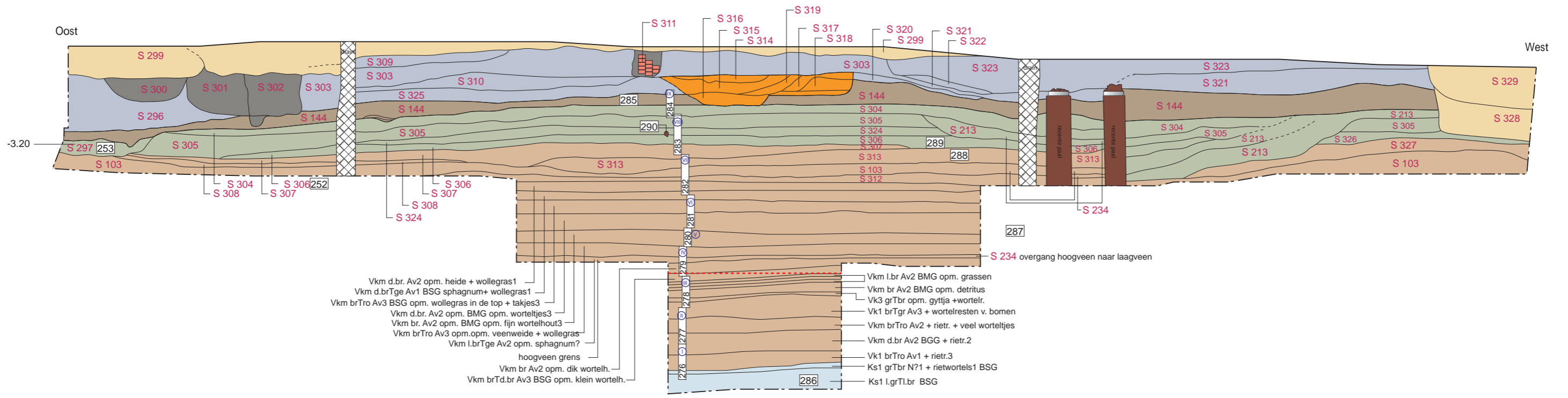
Bijlagen

Inhoudsopgave

- Bijlage 1: Profiel E
- Bijlage 2: Allesporenkaart per vlak
- Bijlage 3: Fase 1-2
- Bijlage 4: Fase 3
- Bijlage 5: Sporenlijst
- Bijlage 6: Dendrochronologisch onderzoek
- Bijlage 7: Algemene vondstenlijst
- Bijlage 8: Determinatielijst aardewerk
- Bijlage 9: Catalogus
- Bijlage 10: Determinatie glas
- Bijlage 11: Determinatie metaal
- Bijlage 12: Determinatie bot
- Bijlage 13: Paleo-ecologische onderzoek

Diemen, Ouddielerlaan OMN 34269
 Bijlage 1: Profiel E schaal 1/50

© Hollandia Archeologen
 Zandijk, 2010
 gedigitaliseerd door Jos Kaarsemaker

X = 126169.249
Y = 483941.319

WERKPUT 4

WERKPUT 3

WERKPUT 2

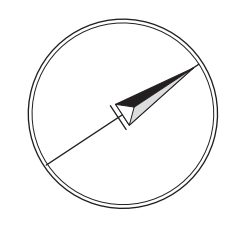
WERKPUT 1

X = 126194.372
Y = 483924.923

X = 126216.233
Y = 483958.421

D 05

S 454	spoonr.	muurwerk	putwand
- 0.92	n.a.p.	vloer	putw. intern
065	vondst. nr.	asconcentratie	langshout
		kuil / w.put	kopshout

DIEMEN OMN 34269
VLAK 2 1: 100 COUPE'S 1: 50
gedigitaliseerd week 24-2009 - Jos Kaarsemaker

X = 126169.249
Y = 483941.319

WERKPUT 4

WERKPUT 3

WERKPUT 2

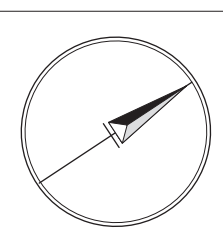
WERKPUT 1

X = 126194.372
Y = 483924.923

X = 126216.233
Y = 483958.421

D 05

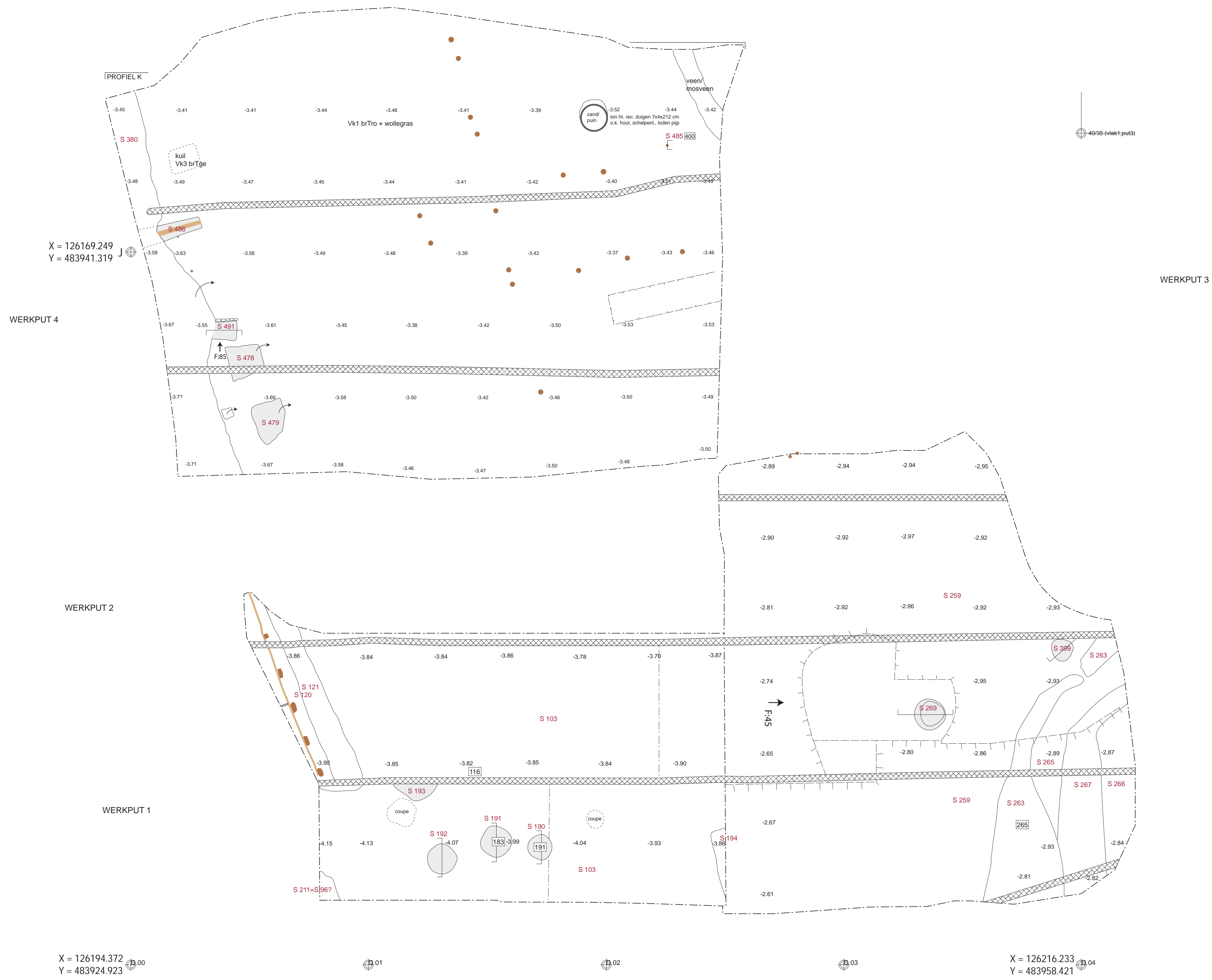
S 454	spoonr.	muurwerk	putwand
- 0.92	n.a.p.	vloer	putw. intern
065	vondst. nr.	natuursteen	langshout
	verstoring	kuil / w.put	kopshout

0 10m

DIEMEN OMN 34269
VLAK 3 1 : 100
gedigitaliseerd week 24-2009 - Jos Kaarsemaker

S 454	spoonr.	muurwerk	putwand
-0.92	n.a.p.	vloer	putw. intern
065	vondst. nr.	natuursteen	langhout
verstoring	kuij / w.put	kopphout	

0 10m

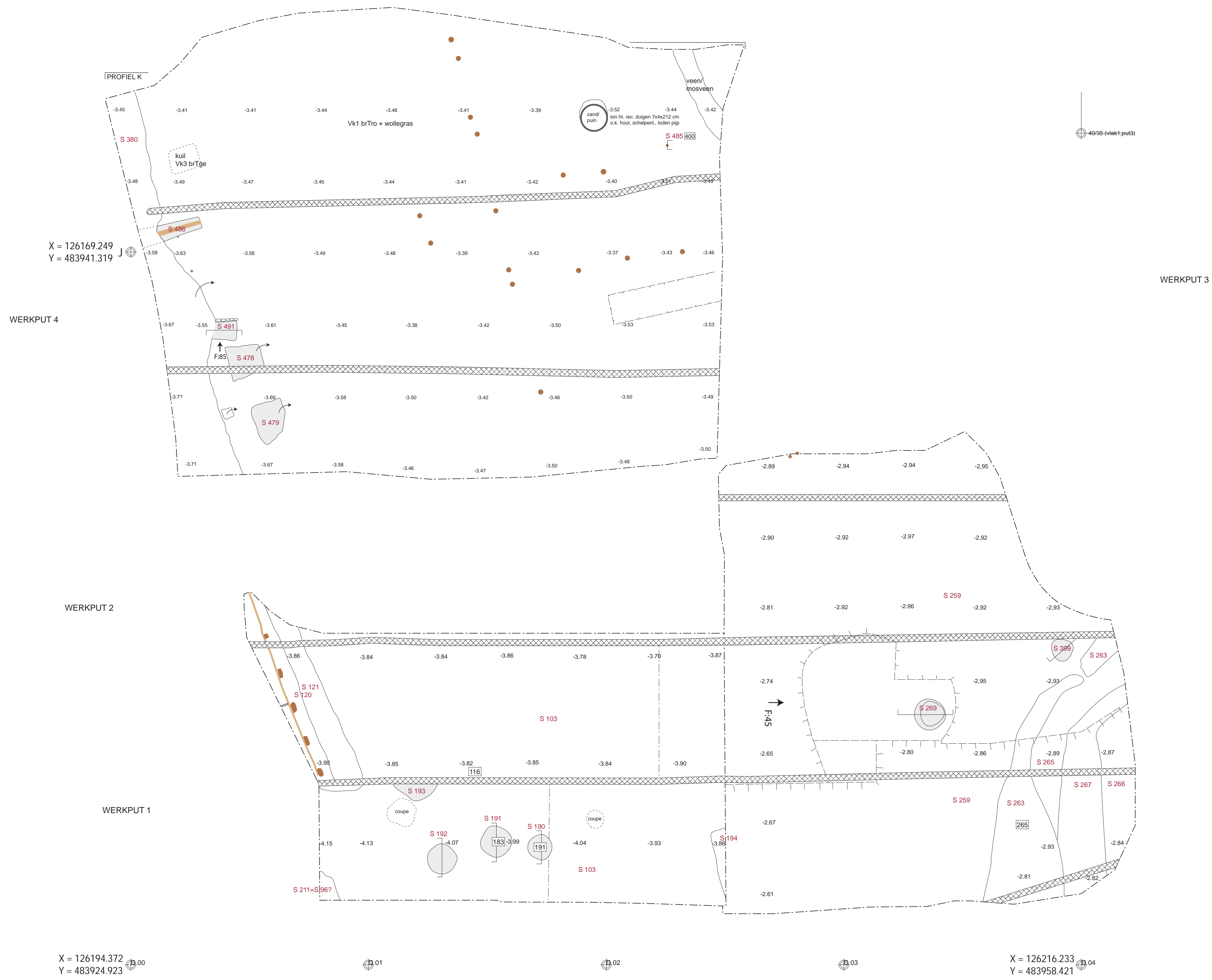
DIEMEN OMN 34269

VLAK 4 1: 100

gedigitaliseerd week 24-2009 - Jos Kaarsemaker

D 05

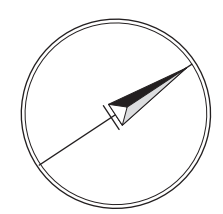

X = 126194.372
Y = 483924.923

X = 126216.233
Y = 483958.421

D 05

S 454	spoonr.	muurwerk	putwand
-0.92	n.a.p.	vloer	putw. intern
065	vondst. nr.	natuursteen	langhout
	verstoring	kuil / w.put	kophout

DIEMEN OMN 34269
VLAK 4 1 : 100
gedigitaliseerd week 24-2009 - Jos Kaarsemaker

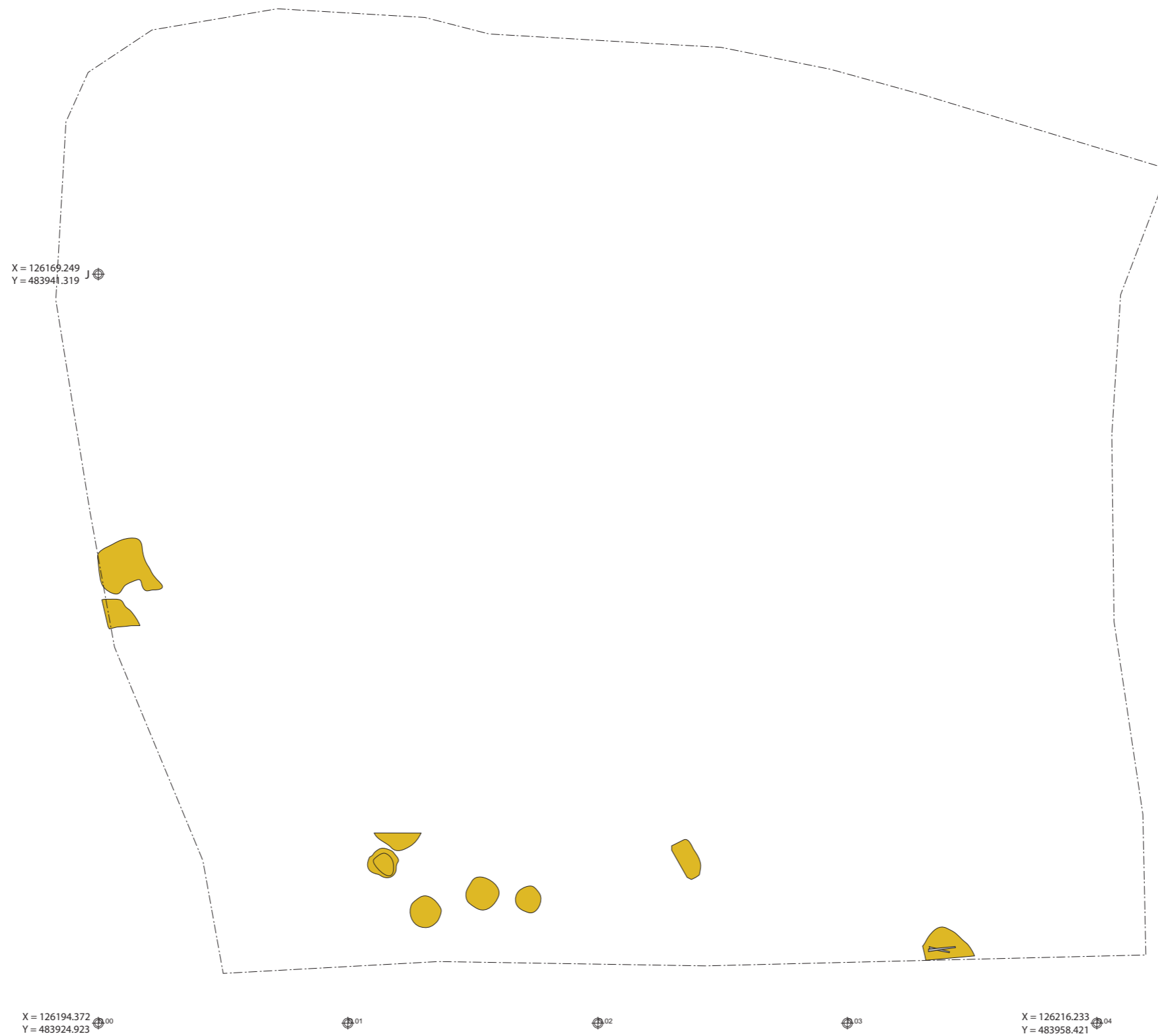

S 454 spoornr.	 muurwerk	 putwand	 restant loopvlak
- 0.92 n.a.p.	 vloer	 putw. intern	 terpsloot
065 vondst nr.	 natuursteen	 langshout	 zone huisplaats
X verstoring	 kuil / w.put	 kopshout	 zone plaggen
			 zone kleilaag s144

Diemen, Ouddiemerlaan OMN 34269

Sporen Fase 1 schaal 1/200

© Hollandia Archeologen
Zaandijk, 2010
gedigitaliseerd door Jos Kaarsemaker

S 454		spoornr.	muurwerk	putwand	kuil Fase 2
- 0.92		n.a.p.	vloer	putw. intern	terpsloot
065		vondst nr.	natuursteen	langshout	
[diagonal lines]		verstoring	kuil / w.put	kopshout	

Diemen, Ouddiemerlaan OMN 34269

Sporen Fase 2 schaal 1/200

© Hollandia Archeologen
Zaandijk, 2010
gedigitaliseerd door Jos Kaarsemaker

S 454	spoonr.	muurwerk	putwand	reconstructie boerderij Landzicht
- 0.92	n.a.p.	vloer	putw. intern	
065	vondst nr.	sloot	langshout	
XXXX	verstoring	kuil / w.put	kopshout	

Diemen, Ouddiemerlaan OMN 34269
 Sporen Fase 3 schaal 1:200

© Hollandia Archeologen Zaandijk, 2010
 gedigitaliseerd door Jos Kaarsemaker

HOLLANDIA archeologen

Bijlage 5: Sporenlijst Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

Spoor	WP	Vlak	tek	definitie	datering	Beschrijving
1	1	12		bestrating		Restant oprijlaan. 20x7,5x4,5 dro-paars + div bstmaten.
2	1	11		ophoging		Ks2 dbrTgr + bst2 middelgrof
3	1	11		ophoging		Ks2 dbr+bst1 puntjes +grind1
4	1	12		kuil		zs1 gr-dbr, gemengd h2-3 +bst1 middelgroot +mo2, doorworteld
5	1	12		verstoring		Zs1 glTgr-dbr +bst2 grof
6	1	11		recente verstoring		Zs1 glTgr-dbr +bst2 grof
7	1	11		drain		Zs1 gr-dbrTgr recent
8	1	12		ophogingslaag		Zs1 glTbr + bst1 puntjes
9	1	13		ophogingslaag		Ks1 gr-dgr + mo2 + bst1 puntjes + houtresten
10	1	13		ophogingslaag		Ks1 dbrTgr + bst1
11	1	13		ophogingslaag		Kz1 brTge + bst1 middelgrof
12	1	13		vullingslaag		Gedempte sloot. Kz2 dbrTgr h1.
13	1	13		vullingslaag/puinbaan?		Zs1 grTge + bst3 + mo2
14	1	13		vullingslaag		Zs1 gr-zw gevlekt
15	1	14		vullingslaag		Zs1 zwarte sintels (steenkool)
16	1	14		vullingslaag		Zs1 dgr
17	1	14		kuil		Ks3 dbr h1 + bst1
18	1	14		vullingslaag		Kz2 dgrTbr + bst1
19	1	14		vullingslaag		Kz2 dgrTbr h1
20	1	14		vullingslaag		Gedempte sloot. Zs1 grTge + bst3 + mo2.
21	1	14		vullingslaag/puinbaan?		Kz4 gr + bst3 fijn tot middelgrof
22	1	13		ophogingslaag		Ks2 dbrTgr h1
23	1	12		drain		recent
24	1	13		ophogingslaag		gelijk aan s8 Zs1 geTbr + bst1 middelgrof
25	1	13		ophogingslaag		Kz2 brTgr + bst1
26	1	13		ophogingslaag		Ks2 + Kz1 gemengd br h1
27	1	13		ophogingslaag		Ks3 brTgr + bst1 middelgrof
28	1	13		ophogingslaag		Ks1 + Kz1 grTbr gemengd
29	1	14		drain		recent =s7
30	1	14		verstoring		Zs1 wtTgr recent
31	1	15		ophogingslaag		Ks2 dbr h2 + bst1 (+ plaggen)
32				VERVALLEN		
33	2	16		verstoring	recent	Zs1 geTgr + puin1 Zs1 br-gr + puin2 + keien + mo1 + plastic
34	2	16		ophogingslaag		Kz3 brTgr +bst1 +mo1
35	2	16		dagzoom		dagzoom dgr T br he Ks3
36	2	17		dagzoom		dagzoom Ks2 libr Tgr h1 opg
37	2	17		dagzoom		Ks1 gr Tbr h1 opg
38	2	17		dagzoom		Vk1 dobr AV3 opg

Bijlage 5: Sporenlijst Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

Spoor	WP	Vlak	tek	definitie	datering	Beschrijving
39	2	17		dagzoom		Ks2 gr Tdobr opg, leemvloer?
40	2	17		dagzoom		Vk1 dobr av2 opg
41	2	17		dagzoom		Vk3 dobr Tdogr opg
42	2	17		dagzoom		Vk3 dobr Tdogr opg
43	2	17		dagzoom		Vk1 dobr av2 opg
44	2	17		dagzoom	LMEB	Ophoging plaggen basis terp. Vk1 dobr av2 opg, plaggen/brokken
45	2	17		dagzoom		Vkm gr + as2 opg (brokken)
46	2	17		kuil		Vk1 dogr + odb1 + roest 1
47	2	17		vullingslaag		Vkm br (brokken); demping van kelder(ingang)?
48	2	17		bestrating		Keldervoertje; oranje-rode baksteen (23 x 10,5 x 5,5), rommelig gelegd + gele baksteen (18 x 8 x 3,5) + brokken natuursteen.
49	2	17		vullingslaag		Vk1 av3 dobr + as1
50	2	17		vullingslaag/puinbaan?		Zs1 br + as2
51	2	17		drain		drain bemaling terrein
52	2	17		dagzoom		Vk1 dobr av2 opg
53	2	17				Ks1 gr opg
54	2	17		kuil		puinkuil, (sub)recent (grof oranje baksteenpuin + zeer verroeste brokken ijzer).
55	2	17		dagzoom		Vk1 br Tdobr av2 opg
56	2	17		dagzoom	18-19?	Ks1 libr Tgr + as1 + fijn tot middelgrof oranje-rood baksteenpuin2 opg
57	2	17		dagzoom	18-19?	Ks1 gr Tlibr + as1 + fijn tot middelgrof oranje-rood baksteenpuin2 opg
58	2	17		dagzoom		Zs1 br Tge opg
59	2	17		vullingslaag		vullingslaag sloot met veel oliehoudende troep, begrenzing op te graven terrein aan noordzijde
60	2	17		vullingslaag		Ks1 br Tge (vulling keldervloer? Na buitengebruikstelling?)
61	2	17		insteek		Vk1 dobr av2 opm: insteek?
62	2	17		dagzoom		Ks1 h1 br Tgr opg
63	2	17		dagzoom		Vkm dogr Tzw av3 opg
64	2	17		dagzoom		Vk1 dobr av3 opg
65	2	29		ophogingslaag terp	12	Vk2 zwart terplaag
66	2	29		ophogingslaag terp	12	=S65
67	2	29		ophogingslaag	17-17	gr T br Zk2 pui 2
68	1	29		ophogingslaag	17-18	gr T br Ks2 as2 puin 1
69	1-2	29		ophogingslaag	17-18	gr T br Ks2 puin 1
70	1-2	29		ophogingslaag	17-18	gr T br Ks2 plus Zs1 puin 1
71	1-2	29		ophoging	17-18	gr T br Ks2 plus Zs1 puin 1
72	1-2	29		ophoging	17-18	br T gr Ks2 puin 1
73	1-2	29		ophoging	17-18	gr T br Ks2 puin 2
74	1	29		ophoging	17-18	dgr KS2 Tbr puin1
75	1	29		kuil	18-19	ligr. Ks2 plus ligr Zs1 baksteen 2 mortel2
76	1	29		kuil		li gr T br Ks2 plus Zs1 puin 2 mortel1

Spoor	WP	Vlak	tek	definitie	datering	Beschrijving
77	1		29	kuil	17-18	li gr T br Ks2 plus Zs1 puin 2 mortel1
78	1		29	dierbegraving	LME	gr Ks2 bot 3 botmaterial zeer slecht daarom niet verzameld
79	2		29	kuil	17-18	gr Ks2 plus Zs1 puin 1
80	1		29	ophoging	17-18	of bij sloot horend gr T br Ks2 plus Zs1 puin 1
81	1		29	slootvulling?	17-18	dogr Ks2 h1 puin1
82	1		29	vak	17-18	Compartiment dambak. Binnen houten gebouw S85 br T gr Ks2 plus Zs1 puin 1 as2 ker 1
83	2		29	vak	17-18	Compartiment dambak. Binnen houten gebouw S85 gr T br Ks2 puin 1 ker 1 as2
84	2		29	vak	17-18	Compartiment dambak. Binnen houten gebouw S85 gr T br Ks2 puin 1 ker 1 as 2
85	1-2		29	houten structuur		
86	2		17	kuil		ks2 dbrTzw + bot
87	2		19	plaggenbaan	12	kopse kant huis? Do br Veen
88	2		17	kuil		vulling: as ge Tgr opm 2 centimeter diep
89	2		17			houtcluster
90	1		29	paal		houten paal
91	1		29	paal		houten paal
92	1		29	insteek	17-18	ks1 gr +puintjes1 insteek S85
93	1		310	dempingslaag		vk1 dbr met gr kleibrokken
94	1		310	dempingslaag		ks2 lgr
95	1		310	dempingslaag		ks2 br + mest
96	1		310	dempingslaag		dgr vkm + lgr kleibrokken + bst
97	1		310	dempingslaag		vkm dbr
98	1		310	ophogingslaag terp		vkm dbr + gr kleibrokjes
99	1		310	kuil	14-15	vkm dbr, buitenste rand veel plantenresten (riet), geen foto wegens defect, wel coupe-tekening
100	1		310	kuil		vk1 br, veel plantenresten, blijkt veenplag bij couperen, 4 cm diep
101	1		310	kuil		vk1 br, veel plantenresten, blijkt kleiplag bij couperen, 4 cm diep
102	1		310	kuil		vk3 gr, blijkt kleiplag bij couperen, 4 cm diep
103	2		310	natuurlijk veen	12-13	br dobr Vk2 + wollegras + takjes dd 10 04: natuurlijke ondergrond alle vondsten bij dit spoornummer horen waarschijnlijk bij de plaggenlaag er boven de onderste terplaag
104	1		310	kuil		vk1 gr, blijkt kleiplag na couperen, 4 cm diep
105	1		310	kuil		vkm br, veel plantenresten, blijkt kleiplag na couperen, 4 cm diep
106	1		310	kuil		vkm dgr onderkant greppel?, bij couperen slechts 2 cm diep
107	1		310	kuil		vkm dgr onderkant greppel?, bij couperen slechts 2 cm diep
108	1		310			vkm br, veenconcentratie, bij couperen slechts 2 cm diep
109	1		310	kuil		ks2 gr, blijken 2 kleiplaggen bij couperen, 5cm diep
110	1		310	paalgat		ks2 lgr, blijkt kleiplag in coupe, 12 cm diep
111	1		310	paalgat		ks2 lgr, blijkt kleiplag in coupe, 5 cm diep
112	1		310	kuil		vkm dgr + middenin kleibrok lgr, blijkt veenplag in coupe, 5 cm diep
113	1		310	ophogingslaag terp		vkm dgr

Bijlage 5: Sporenlijst Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

Spoor	WP	Vlak	tek	definitie	datering	Beschrijving
114	1	3	10	kuil		kern: vkm dbr, rand: vkm dgr + hout
115	1	3	10	kuil		vk1 dgr
116	1	3	10	kuil		vk1 dbr + lgr kleibrokjes
117	1	3	10	kuil		vkm dbr
118	1	3	10	kuil	14-16	vk3 dbr + lgr kleibrokken + hk + bot, knekelkuil, 15 cm diep
119	1	3	10	kuil		vk3 dbr + lgr kleibrokken + hk + rand van plaggen + bst
120	2	3	10	insteek		insteek van houten beschoeiing, vk3 br gr gevl + hk
121	2	3	10	vullingslaag		vullingslaag tegen sloot, vk3 br + veel mest
122	2			VERVALLEN		
123	2	3	10	kuil		vk1 dbr + mor + bot +bst
124	2	3	10	kuil		ks2 gr + vullingen van vkm dbr
125	2	3	10	kuil		vkm dbr
126	2	3	10	ophogingslaag terp		vk3 dbr + lgr kleibrokken
127	2	3	10	kuil		vk3 dbr + lgr kleibrokken
128	2	3	10	kuil		vk3 dbr + lgr kleibrokken 10 cm diep
129	2	3	10	kuil		vk3 dbr
130	2	3	10	bottenkuil		kz1 gr + bot, is gelijk aan S131
131	2	3	10	bottenkuil		kz1 gr + bot,, is gelijk aan S130
132			12	ophoging	18-20	Zs1 gr
133			111	ophoging	17-20	Zs1 WT
134			11	kuil	17-18	
135			11	kuil	17-18	Kz3 dbr T gr bst2mo1
136			11	kuil	17-18	Kz3 dbr Tgr bst1 o1
137			11	ophoging	17-18	Kz3 dbr T gr bst1 brokjes Ks1 h3
138			11	ophoging	17-18	Kz1 dbr h1
139			11	paal	12-13	hout
140			11	ophoging	12-13	Ks2 br h2
141			11	ophoging	12-13	plaggen Vkm zw-dbr
142			11	ophoging	12-13	Ks2 dbr h1
143			11	ophoging	12-13	Vkm zw geoxideerd
144			11	ophoging	12-13	Ophogingslaag basis terp. Ks3 br T gr
145	3	1	13	dagzoom	12-13	asvlek zw plus lichtgrijze as
146	3	1	13	ophogingslaag	12-13	plaggen br dbr zw br Vk1 veraard
147	2		12	ophogingslaag		ks2 br h1-2
148	2		12	ophogingslaag		ks2 grTbr + roest1
149	2		12	ophogingslaag		ks1 gr + bst puntjes
150	2		12	ophogingslaag		kz3 dgrTbr + bst1 + mor1
151	2		12	ophogingslaag		kz4 zw + bst1

Spoor	WP	Vlak	tek	definitie	datering	Beschrijving
152	2		11	ophogingslaag		ks3 dbr h2-3
153	2		11	ophogingslaag		ks2 gr
154	2		11	ophogingslaag		vk1 zw veraard, plaggenstructuur
155	2		11	ophogingslaag		vk1 dgr veraard
156	2		11	natuurlijk?		vk1 br-zw geoxideerd opm. Is oudste laag met sporen van antropogene invloeden: oxidatie (ontginningsbasis?)
157	2		11	ophogingslaag		zs1 wt recent
158	2		11	ophogingslaag		ks2 gr
159	2		11	ophogingslaag		ks2 br + h2
160	2		11	paal		houten paal
161	2		11	ophogingslaag		kz1 grTbr + bst1 fijn
162	2		11	ophogingslaag		zs1 wt
163	2		11	ophogingslaag		kz2 brTgr + bst 1 puntjes
164	2		11	ophogingslaag		kz1 brTgr + bst1 + mor1 + ker1 + odb1
165	2		11	ophogingslaag		kz1 br + schelp1 + bst1 + odb1 + ker1
166	2		11	ophogingslaag		ks2 br + bst 1 puntjes + odb1
167	2		11	ophogingslaag		zs1 gr-wt gevlekt
168	2		11	ophogingslaag		kz1 brTgr + bst1 + mor1
169	2		11	ophogingslaag		ks2 dbr h1
170	3	1	13	laag		vk1 dogr-zw
171	3	1	13	kuil		Zs1 lgr-wt
172	3	1	13	kelder		Kz2 brTzw + mortel 1 + puin 1, semi industr. Bst, plank in midden van spoor
173	3	1	13	kuil		kuil met mest en stro, grTbr
174	3	1	13	ophogingslaag		brokken vk2 grTbr
175	3	1	13	recente kuil		recente kuil, Zs1 wt
176	3	1	13	kuil		kuil met mest, brTgro, middenin een vulling van ks2 grTbr
177	3	1	13	ophogingslaag		vk1 dogrTzw veraard
178	3	1	13	greppel		ks2 grTbr
179	3	1	13	recente greppel		recent
180	3	1	13	laag		vkm zw veraard
181	3	1	13	paal		paal recent
182	3	1	13	betonnen paal		betonnen paal, recent
183	3	1	13	paal		recente paal
184	3	1	13	paal		recente paal
185	3	1	13	paal		recente paal
186	3	1	13	paal		recente paal
187	3	1	13	sloot		Zs1 wt, vullig recente sloot
188	3	1	13	laag		ks2 ligr bstgruis 1 (oranje) + kalkmortel 1
189	3	1	13	kuil		kuil met twee vullingen: vulling 1: vk2 br +ker 1, vulling 2: ks1 gr (slap)

Spoor	WP	Vlak	tek	definitie	datering	Beschrijving
190	1	4	14	(Water)put	Fase 2	vulling vk1 br + brokken ks2 ligr
191	1	4	14	(Water)put	Fase 2	vulling vk1 br + brokken ks2 ligr
192	1	4	14	(Water)put	Fase 2	vulling vk1 br + brokken ks2 ligr
193	1	4	14	kuil?		vk1 br + odb3 (niet in anatoisch verband)
194	1	4	14	greppel		ks2 h3 br
195	3	1	13	sloot		kz1 gr + puin3 + hout + plastic pijpleiding + olie, recent gedempt
196	3	1	13	dagzoom sloot		ks2 gr
197	3	1	13	dagzoom sloot		vk2 gr + veel plantenresten (riet?)
198	3	1	13	kelder		ks2 grTbr + hout
199	3	1	13	recente kuil		recente kuil, kz1 dogr + puin1
200	1		12	ophogingslaag		Ks1 gr + aw1
201	1		12	ophogingslaag		Ks1 gr + roest +schelp1+bst1+odb1+aw1
202	1		12	ophogingslaag		Ks3 dgroTbr +roest+mo1
203	1		12	ophogingslaag		Ks2 gr tot grtbr gevlekt
204	1		12	ophogingslaag		Ks2 brTgr h1
205	1		12	ophoging?		Vk1 br tot brTro +wollengras
206	1		12	natuurlijk veen		Vk1 brTro +natuurlijke houtjes
207	1		12	kuil		Ks2 br tot grTbr gevlekt h1
208	1		12	ophogingslaag		Ks2 br tot brTgr gevlekt h1
209	1		12	ophogingslaag		Vk3 br tot brTro
210	1		12	kuil		Ks2 gr tot br tot brTgr gevlekt +veenbrokken +aw+odb
211	1		12	kuil		Vk1 dobr tot zw +gr kleibrokken
212	3	2	15	slootvulling		kz3 li dr gr gevlekt + bst1
213	3	2	15	Ophoging	Fase 1	Ophoging basis terp. vkm drbr-zw geoxideerd
214	3	2	15	ophoging		Vk1 dbr
215	3	2	15	ophoging		Vkm dbr geoxideerd
216	/2		14	ophoging		Vk1 br-gr-brTgr compacte laag + houtvezels + as1
217	/2		14	ophoging		Vkm dbr-zw plaggenlaag
218	/2		14	ophoging		Vk3 dobr
219	/2		14	ophoging		Vk1 br + Ks2 gr gelaagdheid
220	/2		14	ophoging		Vk1 dbrTgr plaggenlaag
221	/2		14	ophoging		Vk1 dbr
222	/2		14	ophoging		Vk1 dbrTgr + ro1 + as1 + ker1
223	/2		14	ophoging		Ks2 dgrTbr +hk1
224	/2		14	ophoging		Ks2 lgr-dgr gev
225	/2		14	ophoging		Ks2 brTgr + ro1 +bst1 + hk1
226	/2		14	ophoging		Vk1 dgr-dbr -zw + gr kleibrokken
227	/2		14	ophoging		Kz2 grTbr + bst1 + mo1 + hk1

Bijlage 5: Sporenlijst Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

Spoor	WP	Vlak	tek	definitie	datering	Beschrijving
228	/2		14	ophoging		Vk1 dbr + hk1 + bst1 + zw veenbrokken (Vkm)
229	3		215	ophoging		Vkm dbr + takken
230	3		215	ophoging		Vk1 dbr + vertrapte plaggen
231	3		215	plaggenvloertje	Fase 1	Vk1 br veenplaggen met hier en daar veenmosveen
232	3		215	plaggen	Fase 1	Vk1 br
233	3		215	ophoging		veenmosveen Sphagnum gITbr
234	3		215	ophoging		Vkm br + veenmosveen
235				VERVALLEN		
236				VERVALLEN		
237	2		216	kuil		"Runderkuil". ks2 gr-dogr gevlekt + bst1 + odb1
238	2		216	kuil		Ks2 dbr-zw h2 + veenplaggen + as1 + odb1
239	2		216	ophogingslaag		Ks2 dbrTgr h1
240	2		216	ophoging		Ks2 gr-dgr gevl + roest2 + hk1 + bst1 + odb1
241	2		216	kuil		Ks2 br-gr + brokken Ks2 + brokken Ks2 h1 + roest1 + odb1
242	2		216	ophoging		Ks2 gr + brokken Ks2 ligr + roest1 + odb1 + sch1 + bst1
243	2		216	ophoging		Ks 2 ligr + bst1 + hk1 + odb1
244	2		216	ophoging		Kz1 grTbr + bst1
245	2		216	sloot		Kz1 gr-br gevl + sch1 + mo1 + bst1 + oph1
246	2		216	sloot		Ks2 gr-dgr gevl + Zs1 brTgr + bst2
247	2		216	sloot		Kz3 br-gr + hk1
248	2		216	sloot		Ks2 grTbr + Zs1 brTgr gemengd + bst1 + mo1 vervuilde laag
249	2		216	sloot		Kz3 brTgr + brokken Ks2 gr + bst1 + odb1 takjes aan de randzone
250	2		216	ophoging		Vk1 dbr geoxideerd plaggenlaag
251	2		216	sloot		Ks2gr + Zs1 br gemengd + bst2 + mo1 + odb1 vervuilde laag
252	2		216	ophoging		Vk1 brTro + brokjes geoxideerd veen (Vkm)
253	2		216	ophoging		Vk1 brTro-dbr gevl
254	2		216	kuil		Ks2 gr-ligr brokken h1
255	1		318	ophoging	14-15	Ks2 br gr groen plus ker en puntjes 1
256	1		318	ophoging	14-15	Ks2 gr br groen
257	1		318	plaggenlaag	12-13	br Vk1
258	1-2		318	ophogingslaag		VK1 dobr geoxideerd +plantenwortels
259	1-2		318	ophogingslaag		VK1 dobr geoxideerd
260	1-2		318	greppel??		KS2 br tot libr gevlekt h1
261	1-2		318	ophoging		VK1 do tot zw geoxideerd
262	1-2		318	ophoging		VK1 dobr tot zw +plaggen
263	1-2		318	slootvulling		KS2 h2 dobr +brokken libr +ker1 +riet1
264	1		12	slootvulling		Vk3 brTgr +aw1 +Vk1 dobr , opm. Kluiten
265	1-2		318	slootvulling?		Vk1 zw tot dobr

Spoor	WP	Vlak	tek	definitie	datering	Beschrijving
266	1-2	3	18	slootvulling?		Vk1 zw tot dobr
267	1-2	3	18	slootvulling?		Ks2 h1 dobrTge +riet
268	1-2	3	18	greppel		Vk1 br
269	1-2	3	18	kuil		Vk1 zw (binnenvulling) Vk1 br (buitenvulling) + riet/plaggenbeschoeiing?
270	1-2	3	18	kuil		Vk1-m br tot brTro gevlekt
271	1-2	3	18	kuil		buitenvulling: Vk1 dobr tot brTro kern: Ks2 h2 dobr +brokken as
272	3		17	ophoging	12-13	Kh2 li gr Tgr brokken
273	3		17	kuil/ophoging	12-13	Vk2 br T go plaggen/brokken
274	1-2	3	18	kuil		Vk1 dobr tot brTro geoxideerd +oph
275	1-2	3	18	kuil	14-15	Vk1dobr tot zw gevlekt +odb
276	1		12	slootvulling?		Vk1 dobr ,opm. Kluiten
277	1		12	ophoging?		Ks1 gr +schelpmortel +ker
278	1		12	ophoging		Kz2 grTdogr +recet ijzer
279	1		12	ophoging		Zs1 ligrTbr h2 +bst3 (industr or bst: 22x10x5,5)+schelpmortel
280	1		12	slootvulling?		Vk3 brTgr plaggen +Ks1 gr
281	1		12	slootvulling		mest 3 bTgr
282	1		12	slootvulling		Vk1 br av2 opg
283	1		12	ophoging		Vk1 roTbr av1 +rietresten +wollengras
284	1		12	ophoging		Vk3 brTro av2 +wollengras+takjes
285	1		12	ophoging		Vk1 robr av1 +takje +wollengras
286	1		12	slootvulling		Vk1 brTdobr av2 plag
287	1		12	slootvulling		stro
288	3		17	kuil?		Vk3 br plus brokjes
289	1/2	3	18	kuil		Ks2 h2 dbr + odb1
290	3		17	ophoging	12-13	Vkm br lus wollegras plaggen
291	3		17	ophoging	12-13	Vkm plaggen opg br plus wollegras
292	3		17	ophoging	17-18	Kz1 gr plus bstgruis (rood)
293	3		17	ophoging	17-18	Ks2 libr/dogr
294	3		17	kuil/ophoging	12-13	Vkm dogr-dobr
295	3		17	ophoging	12-13	VK1 DOGRZW AV3
296	3		17	Ophoging terp	12-13	Ophoging met kleiig veen basis terp. Vk1 br T gr plus brokjes Ks1 dogr opg
297	3		17	Ophoging terp	12-13	Ophoging basis terp. Vk1 br plus brokken Ks2 gr opg
298	3		17	ophoging	12-13	Vk3 br T ro brokken opg
299	3		17	ophoging		zs1 gr recent
300	3		17	kuil		kz1 dogr + bstpuin3 (OR ...x9x4,5 cm, GE 16x7x3,5 cm) + sch + mor
301	3		17	kuil		kz1 h1 gr + indust. Mortel
302	3		17	kuil		kz1 h1 dogr + bstpuin2 (20x10,5x5,5) indust. Grijs metselsteen + recente mortel
303	3		17	Ophoging terp	Fase 1	Ophoging basis terp. kz1 grTdogr + vk1 AV3 opg

Spoor	WP	Vlak	tek	definitie	datering	Beschrijving
304	3		17	Ophoging terp	Fase 1	Ophoging basis terp. vk1 brTro-dobr gelaagd opg
305	3		17	Ophoging terp	Fase 1	Ophoging basis terp. vk1 brTro-dobr gelaagd opg
306	3		17	Ophoging terp	Fase 1	Ophoging basis terp. vk3 brTro-dogr gelaagd opg
307	3		17	Ophoging terp	Fase 1	vk1 dogr
308	3		17	natuurlijk veen		vk1 dogr-dobr
309	3		17	Ophoging terp	Fase 1	kz1 dobr h1 + as
310	3		17	Ophoging terp	Fase 1	vk1 dogrTdobr + bovenin laagje as met ks2 h1
311	3		17	puinconcentratie		puinbron OR bst (...x8x4 cm) + sch. Mortel
312	3		17	natuurlijk veen		vk3 brTro-dogr gelaagd + wollegras
313	3		17	natuurlijk veen		vk1 brTro-dobr gevlekt
314	3		17	laag		as OR + HK2
315	3		17	laag		Asconcentratie. ks1 + hk3
316	3		17	laag		ks1 +as1 + hk1
317	3		17	laag		hk + as3
318	3		17	laag		hk + as1
319	3		17	laag		as OR
320	3		17	Ophoging terp	Fase 1	as OR + hk
321	3		17	Ophoging terp	Fase 1	vk1 dobr-dogr
322	3		17	ophoging		zs1 wit
323	3		17	Ophoging terp	Fase 1	kz3 brTgr +puin1 +mor1 +ns
324	3		17	Ophoging terp	Fase 1	Ophoging basis terp. vk1 brTro-dobr gelaagd opg
325	3		17	Ophoging terp	Fase 1	Ophoging kleig veen basis terp. vk1 brTro-gr gevlekt + brokken ks2 h1
326	3		17	Ophoging terp	Fase 1	Ophoging basis terp. vk1 brTro-dobr gevlekt + wollegras opg
327	3		17	natuurlijk veen		vk3 brTro-dobr gevlekt + wollegras
328	3		17	recente kuil		zs1 wt + flesdop "Hoppe"
329	3		17	recente kuil		demping recente sloot Zs1 wt
330	2		20	ophogingslaag	14d-15	Ks2 gr +ker
331	2		20	verstoring	recent	Zs1 ligr
332	2		20	ophoging		Vk3 dogrTbr, opm. brokjes, OPG +veel plaggen
333	2		20	natuurlijk veen		Vk1 brtro +wollengras
334	2		20	natuurlijk veen		Vkm br
335	2		20	natuurlijk veen		Vkm brTro +takjes (bosveen) +wollengras
336	2		20	natuurlijk veen		Vkm roTbr +wollengras
337	2		11	ophoging		Ks1 brTgr
338	2		11			Vkm br +wollengras OPG?
339	1/2		421	kuil		Ks2 h3 br + brokken Ks2 grTbr
340	2		20	slootvulling?		K/V GR TBR OPM PLAGGEN + KLUITEN
341	2		318	paal		

Spoor	WP	Vlak	tek	definitie	datering	Beschrijving
342	1		22	slootvulling		Zs1 grTro + bst2 (zeer fijn)
343	1		22	slootvulling		ks3 dogr + zs1 bijmenging + brokken ks2 gr + bst1
344	1		22	slootvulling		kz2 dogr + bst1
345	1		22	slootvulling		zs1 brTdogr
346	1		22	slootvulling		zs1 grTwt
347	1		22	slootvulling		kz3 grTbr + brokken ks1 gr + bst2 (grof)
348	1		22	slootvulling		zs1 brTgr + brokken gele as + hout
349	1		22	slootvulling		ks1 dogrTbr h1 + hout
350	1		22	slootvulling		ks2 brTgr h1 + brokken vk1 br
351	1		22	slootvulling		ks3 gr
352	1		22	slootvulling		ks2 brTgr + brokjes zs1 grTge + brokjes vk3 zwTdogr + bst1
353	1		22	slootvulling		ks2 br-brTligr gelaagd h1 gelaagd
354	1		22	kuil		vk1 br AV3 + brokken vkm zw
355	1		22	kuil		ks2 dobrTgr h2
356	1		22	slootvulling		zs1 ligrTbr-ge gevlekt + bkst3 + mor2
357	1		22	slootvulling		ks2 dogr + zs1 bijmenging + bst2
358	1		22	slootvulling		kz3 dogr + bst1
359	1		22	slootvulling		ks1 ligrTgr gevlekt
360	1		22	slootvulling		ks1 grTbl
361	1		22	slootvulling		ks2 gr
362	1		22	slootvulling		ks2 grTbr h1 + aw1
363	1		22	slootvulling		kz2 zw-dogr + hk3 + as2
364	1		22	slootvulling		ks2 brTr h1 + brokjes vk1 br
365	1		22	slootvulling		ks2 grTbr h1
366	1		22	slootvulling		ks2 dogrTbr h2 + brokjes vk1 br + takjes, slootvulling/kuil?
367	1		22	ophoging		vk3 dogrTbr + takjes
368	1		22	ophoging		vk1 br
369	1		22	ophoging		vk1 grTbr-brTro
370	1		22	natuurlijk veen		vk1 brTro + wollegras
371	1		22	ophoging		ks2 grTbr h1
372	1		22	kuil		vk1 dogrTbr AV3
373	1		22	kuilvulling		vk1 br-grTbr cm gelaagdheid
374	1		22	kuil		vk1 brTgr-br gevlekt
375	1		22	ophoging		ks2 gr + kz1 bijmenging + aw1 + bst1 (rul)
376	1		22	ophoging		ks2 dogr + kz2 bijmenging + bst1
377	1		22	slootvulling		ks2 gr-ligr h1
378	1		22	hout		houten paaltje
379	4	1	23	sloot		Zs1 wt recent

Spoor	WP	Vlak	tek	definitie	datering	Beschrijving
380	4	1	23	slootvulling		Gedempte sloot. zs1 librTbe + bstpuin2 (OR2-GE1)
381	4	1	23	laag		kz3 grTbr (dogr gevlekt) + bstpuin1 (DR/GE)
382	4	1	23	kuil		kz2 + bst (OR)puin3
383	4	1	23	kelder		kelder: RO-GE bst (18x8x3,5) sch.mortel, recente vulling: zs1 gr met recente inmaakpotten glas
384	4	1	23	sloot?		kz3 dogrTbr + bstpuin3 (RO)
385	4	1	23	uitbraaksleuf		mortel + gruis3
386	4	1	23	puinkuil		kz2 + OR-bstpuin 3
387	4	1	23	paal		recente paal (Landzicht)
388	4	1	23	paal		recente paal (Landzicht)
389	4	1	23	paal		recente paal (Landzicht)
390	4	1	23	paal		recente paal (Landzicht)
391	4	1	23	paal		recente paal (Landzicht)
392	4	1	23	paal		recente paal (Landzicht)
393	4	1	23	paal		recente paal (Landzicht)
394	4	1	23	paal		recente paal (Landzicht)
395	4	1	23	paal		recente paal (Landzicht)
396	4	1	23	paal		recente paal (Landzicht)
397	4	1	23	paal		recente paal (Landzicht)
398	4	1	23	paal		recente paal (Landzicht)
399	4	1	23	paal		recente paal (Landzicht)
400	4	1	23	paal		recente paal (Landzicht)
401	4	1	23	paal		recente paal (Landzicht)
402	4	1	23	paal		recente paal (Landzicht)
403	4	1	23	paal		recente paal (Landzicht)
404	4	1	23	paal		recente paal (Landzicht)
405	4	1	23	kuil		zs1 br + bstpuin (RO) + grind 2
406	4	1	23	kuil		zk3 + puin2 + OR bstgruis1
407	4	1	23	Loopvlak?		Vermoedelijk restant loopvlak. kz2 ligrTbr h2
408	4	1	23	restant muurtje		poer, OR bst (19x9x4 cm) sch.mortel
409	4	1	23	kuil		kz2 grTbr gr gevlekt + OR bstpuin2
410	4	1	23	askuil		gele as
411	4	1	23	askuil		gele as
412	4	1	23	kuil		vkm dogr-zw AV3 + as3 (geel), kern: vkm dogr-zw AV3
413	4	1	23	kuil		zs1 br bstpuin (RO) + grind2
414	4	1	23	askuil		gele as3
415	4	1	23	askuil		gele as3
416	4	1	23	laag		vk1 dobr AV1 + mest2
417	4	1	23	recente ophoging		zs1 wt, recent

Spoor	WP	Vlak	tek	definitie	datering	Beschrijving
418	4	1	23	septic-tank?		zs1 ligr + betonpuin3
419	4	2	26			Vkm dobr tot zw geoxideerd, plagjes
420	4	2	24	laag		plaggen, vk1 dogr AV2
421	4	2	24	laag		kz1 brTgr
422	4	2	24/26	paal		recente paal (Landzicht)
423	4	2	24/26	paaltjes		houten paaltjes 4x onduidelijk oud of niet
424	4	2	24	laag		plaggen, brro vk1 + sphagnum
425	4	2	24	kuil		brro vk1 gevlekt
426	4	2	24	paal		houten paaltje in S325 vervalt is wortel
427	4	2	24	houten plankje		liggend plankje of paaltje in S325
428	4	2	24	houten plankje		liggend plankje of paaltje in S325
429	4	2	24	houten plankje		liggend plankje of paaltje in S325
430	4	2	26	plaggenlaag	12	ks2 dogr plaggen
431	4	2	26	askuil		ge + zw asconcentratie
432	4	2	26	askuil		ge + zw asconcentratie
433	4	2	26	askuil		ge + zw asvlekken met randje as (zw)
434	4	2	26	kuil		Ks2 grTbr h1
435	4	2	25	askuil		ge + zw asvlekken
436	4	2	25	haard		ge + zw asvlekken
437	4	2	25	haard		ge + zw asvlekken
438	4	2	24	houten plankje		
439	4	2	24	houten plankje		
440	4	2	24	houten balk		Centraal gelegen houten balk
441	4	2	24	houten balk		Slof
442	4	2	24	houten balk		
443	4	2	25	houten paal		
444	4	2	25	houten paal		
445	4	2	25	houten paal		Staander V374. 2 palen, 1 paal gebarsten
446	4	2	25	planken		drie planken 1 cm dik
447	4	2	25	hout		
448	4	2	25	asdump	12-13	2 cm diep
449	4	2	26	paaltje		
450	4	2	25	paaltje		
451	4	2	25	paal	12-13	Staander V359
452	4	2	25	liggend hout	12-13	
453	4	2	25	houten paaltje		
454	4	2	25	houten paaltje		
455	4	2	25	houten paaltje		

Spoor	WP	Vlak	tek	definitie	datering	Beschrijving
456	4	2	25	leenvloer		leenvloer onder hardplaats S 436 en askuil S 437
457	4	2	25	houten paaltje		hoort niet bij huisplattegrond
458	4	2	25	houten paaltje		hoort niet bij huisplattegrond
459	4	2	25	houten paaltje		liggend hout, iets onder vlak 2
460	4	2	25	houten paal		staander
461	4	2	25	houten paal		Staander
462	4	2	25	houten paal		
463	4	2	25	liggend hout		
464	4	2	27	natuurlijk veen		vkm brTro AV3 worteltjes 1, BNG
465	4	2	27	natuurlijk veen		vkm brTro AV3 worteltjes 1, BNG
466	4	2	27	natuurlijk veen		vkm brTro AV3 worteltjes 1, BNG
467	4	2	27	paal	12-13	hout
468	4	2	27	paal	12-13	hout
469	4	2	27	paal	12-13	hout
470	4	2	27	paal	12-13	Staander
471	4	2	27	paal12-13	12-13	hout
472	4	3	28	hout		paaltje
473	4	2	27	houtwerk	12-13	Liggende slof, restant buitenwand. Hoek huis, V389
474	4	2	27	hout	12-13	omgevalen paal
475	4	2	27	liggend hout	12-13	
476	4	3	28	kuil		KS2 br tot brTgr tot do gr gevlekt h2
477	4	3	28	greppel		Vkm brTge, veenmosveen
478				kuil		Vk1 brTgr
479	4	3	28	kuil	17-18	Vk1 brTgr
480	4	3	28	slootvulling		Ks2 grTbr h2 gevlekt
481	4	3	28	slootvulling		Ks1-2 gr +bst-puintjes
482	4	3	28	natuurlijk veen?		Vkm brTro +wollengras
483	4	2	27	Fundering?	12-13	schors concentratie eik?
484	4	3	25	paal		Staander V395. houten paal uit putwand stekend
485	4	4	28	paal		houten paaltje
486	4	3	29	kuil met houten gootje	18-19	Duiker
487	4	3	25	fundering paal?	12-13	concentratie eikenschors
488	4	3	25	plaggenbaan	12-13	do br Vk1
489	4	3	25	hout		liggend stuk hout
490	4	2	26	tank	20	septictank
491	4	4	29	kuil		Vk1 brTgr
492	4	30		ophoging		Vkm dbr + worteltjes + ligr Ks2 brokjes
493	4	30		ophoging		Vkm dbr av2 + wortels 1

Spoor	WP	Vlak	tek	definitie	datering	Beschrijving
494	4		30	natuurlijk veen		Vk1 brTro + wollegras
495	4		30	natuurlijk veen		Vk1 roTbr + wollegras
496	4		30	ophoging		Vk1 brTro + riet + wortels + wollegras
497	4		30	natuurlijk veen		Vk1 brTro + worteltjes1
498	4		30	natuurlijk veen		Vk1 brTge veenmosveen gelaagd
499	4		30	ophoging		Vk1 brTro + worteltjes + veenmosveen + wollegras + takjes
500	4		30	ophoging		Vk1 brTro + takjes + wollegras
501	4		30	natuurlijk veen		Vkm geTbr veenmosveen gelaagd
502	4		30	slootoever		Vk1 dbr
503	4		30	kuil?		Vk1 dgrbr + wortels + takjes + riet
504	4		30	natuurlijk veen		Vk1 brTro + wollegras + takjes + riet
505	4	2	24	liggend hout	12-13	Slof. 4 plankjes, 2cm dik, fundering?
506	3		1	4 staakjes		
507	3		1	2 staakjes		

Nederlands Centrum voor Dendrochronologie
Stichting Ring
p/a Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Postbus 1600, 3800 BP Amersfoort
Tel: 033-4217545
E-mail: m.dominguez@cultureelerfgoed.nl
www.stichtingring.nl

**Aan: Dhr. Vanoverbeke
Hollandia Archeologen
Tuinstraat 27A
1544 RS Zaandijk**

Betreft: uitslag dateringsonderzoek constructiehout woonterp Diemen

RING Intern Rapport nummer: 2009092

Datum: 7 december 2009

Geachte heer Vanoverbeke,

Wij onderzochten voor u 8 houtmonsters afkomstig uit een woonterp te Diemen (offerte O2009052).

De houtsoort van twee van de monsters is *Alnus sp.*. Deze houtsoort is niet geschikt voor dendrochronologisch onderzoek. De resterende monsters zijn eikenhout (*Quercus sp.*).

Tabel 1. Uitslag vooronderzoek

Vondstnr. / Spoor	Houtsoort	N	Kern	Spint	Wankant	Opmerkingen
345 / 441	<i>Alnus sp.</i>	ca. 25	+?	n.v.t.	-	Niet geschikt dendro
375 / 463	<i>Alnus sp.</i>	?	+?	n.v.t.	-	Niet geschikt dendro. Het hout is te gedegradeerd om de jaarringen te kunnen zien

Het dendrochronologische onderzoek op de geschikte monsters leverde het volgende resultaat op (zie met name de zesde kolom in tabel 2).

Tabel 1. Uitslag dendrochronologisch onderzoek

Vondstnr. / Spoor	Houtsoort	RINGS Dendrocode	Datering van de laatste gemeten ring	Zekerheid van de datering (<i>probability</i>)	Periode waarin/ waarna de boom is omgehakt	Referentie-chronologie
106 / 88	Eik	DWT00011	-	-	-	-
344 / 440	Eik	DWT00020	-	-	-	-
346 / 442	Eik	DWT00031	256 n.Chr.	>99,99%	na 271 n.Chr.	NLROMR02
388 / 473	Eik	DWT00041	366 n.Chr.	>99,50%	na 379 n.Chr.	NLZWOL01
389 / 473	Eik	DWT00050	137 vóór Chr.	>99,99%	na 123 vóór Chr.	NLROMR02
395 / 484	Eik	DWT00060	52 n.Chr.	>99,99%	na 70 n.Chr.	NLROMR02

Er is geen spinthout aanwezig op de gedateerde monsters, daarom zijn de dateringen als *terminus post quem* weergegeven. Het hout van de gedateerde monsters heeft een lokale herkomst.

Helaas was het onmogelijk om de vondstnummers 106 en 344 te dateren.

Aanvullende informatie over de laboratoriumresultaten, de gebruikte statistiek en/of de gebruikte referentiekalenders, vindt u in de bijlagen.

<i>RING</i> Intern Rapport nummer:	Laboratoriumnummer, verwijzing naar de analyse.
Zekerheid van de datering:	De kans dat de gevonden match met de referentiechronologie niet op toeval berust. Deze waarde is gebaseerd op de ‘Gleichlaufigkeit’ tussen de twee vergeleken reeksen, ook wel %PV genoemd (<i>percentage of parallel variation</i> ; Jansma 1995).
Verantwoording van de dateringen:	Dendrochronologische dateringen door RING zijn gebaseerd op een combinatie van waarnemingen: (a) vergelijking en relatieve datering (ten opzichte van elkaar) van de jaarringpatronen binnen een vindplaats/bouwfase; (b) vergelijking van deze jaarringpatronen met <i>meerdere</i> absoluut gedateerde referentiekalenders. Deze vergelijkingen zijn statistisch onderbouwd en worden visueel gecontroleerd. Wanneer observaties elkaar ondersteunen en bevestigen, wordt de datering geaccepteerd als zijnde correct.

RING-rapport 2009092, Diemen, constructiehout uit een woonterp

Bijlage 1. Statistische resultaten van het dendrochronologisch onderzoek

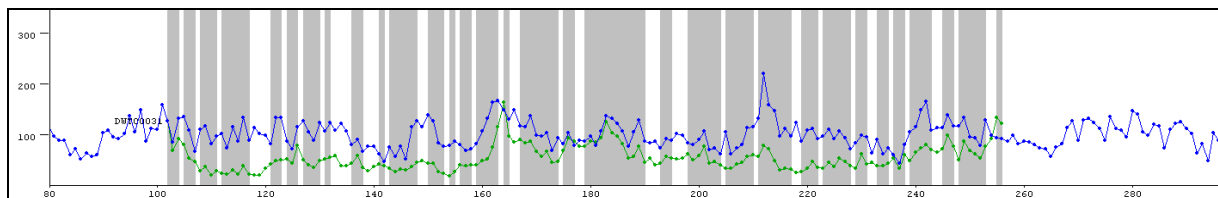
Tabel 1. Statistische resultaten van de meetreeksen

Vondstnr. / Spoor	Houtsoort	RINGS		Kern	Spint	Wankant	1e jaar	ne jaar	Kapdatum*	t	%PV	p	Kalender
		Dendrocode	n										
106 / 88	Eik	DWT00011	96	ca.10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
344 / 440	Eik	DWT00020	102	29+?	-	-	-	-	-	-	-	-	-
346 / 442	Eik	DWT00031	155	+?	-	>15	102	256	na 271 n.Chr.	6,95	69,0	0,0001	NLROMR02
388 / 473	Eik	DWT00041	88	+?	-	>13	279	366	na 379 n.Chr.	5,05	66,5	0,005	NLZWOL01
389 / 473	Eik	DWT00050	148	+1	-	>14	-284	-137	na 123 voor Chr.	6,18	66,9	0,0001	NLROMR02
395 / 484	Eik	DWT00060	202	ca.10	-	>18	-150	52	na 70 n.Chr.	9,15	71,8	0,0001	NLROMR02

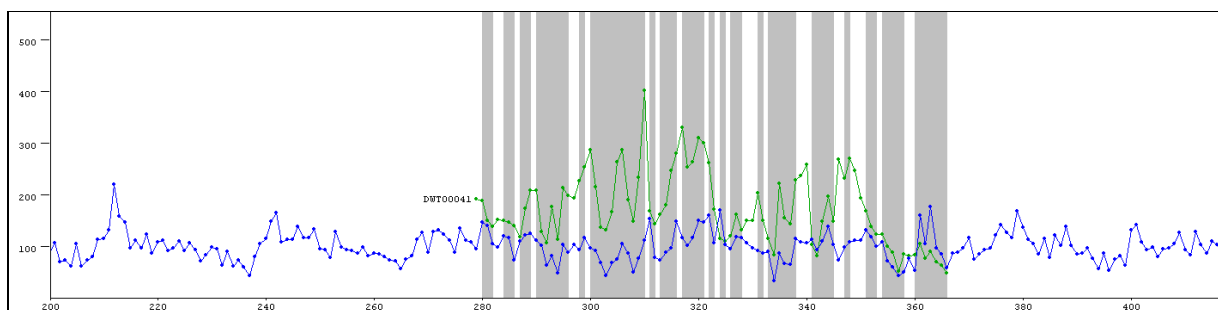
*Kapdatum geschat volgens Jansma, E. 2007.

RING-rapport 2009092, Diemen, constructiehout uit een woonterp

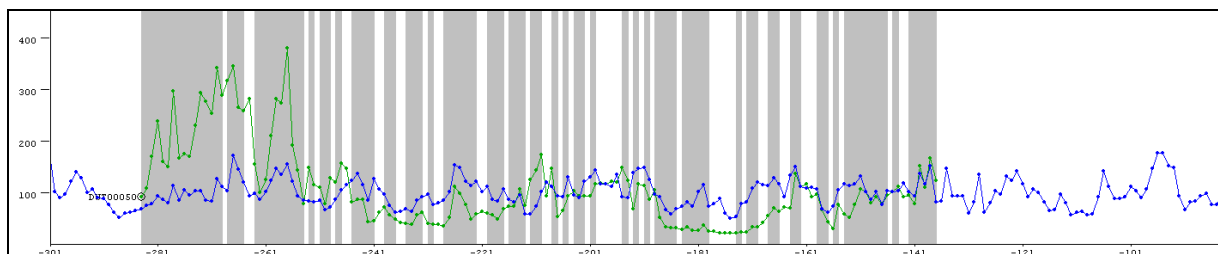
Bijlage 2. Afbeeldingen van de meetreeksen

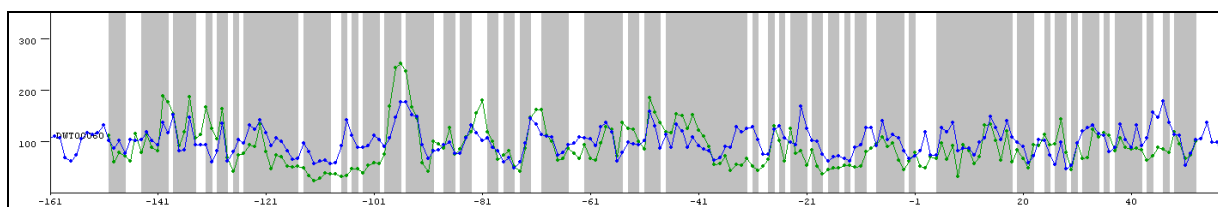
Afbeelding 1. Groen: Gedateerde meetreeks DWT00031; blauw: referentiekalender NLROMR02; y-as: jaarringbreedte in $\text{mm} \cdot 10^{-2}$; x-as: kalenderjaar. Het grijze gebied toont de *Gleichläufigkeit* (percentage van parallelle ringbreedtevariatiaties (%PV)) van beide patronen.

Afbeelding 2. Groen: Gedateerde meetreeks DWT00041; blauw: referentiekalender NLZWOL01; y-as: jaarringbreedte in $\text{mm} \cdot 10^{-2}$; x-as: kalenderjaar. Het grijze gebied toont de *Gleichläufigkeit* (percentage van parallelle ringbreedtevariatiaties (%PV)) van beide patronen.

Afbeelding 3. Groen: Gedateerde meetreeks DWT00050 (de cirkel wijst erop dat de kern in het monster aanwezig is); blauw: referentiekalender NLROMR02; y-as: jaarringbreedte in $\text{mm} \cdot 10^{-2}$; x-as: kalenderjaar. Het grijze gebied toont de *Gleichläufigkeit* (percentage van parallelle ringbreedtevariatiaties (%PV)) van beide patronen.

Afbeelding 4. Groen: Gedateerde meetreeks DWT00060; blauw: referentiekalender NLROMR02; y-as: jaarringbreedte in $\text{mm} \cdot 10^{-2}$; x-as: kalenderjaar. Het grijze gebied toont de *Gleichläufigkeit* (percentage van parallelle ringbreedtevariatiaties (%PV)) van beide patronen.

RING-rapport 2009092, Diemen, constructiehout uit een woonterp

Bijlage 3. Toelichting op de resultaten van de dendrochronologische analyse

- Houtsoort = Het hout wordt door ons enkel gedetermineerd ten behoeve van de datering. Alleen de *genus*, bijv. Den (*Pinus*), wordt bepaald. Verdere soortbepaling, zoals bijv. grove den (*Pinus sylvestris*), blijft in principe achterwege, tenzij deze eenvoudig vastgesteld kan worden. Een uitzondering hierop is *Abies alba* (Zilverspar), de enige soort *Abies* die in het verleden in Nederland is toegepast.
- Kern = (Geschatte afstand tot) de eerstgevormde (oudste) jaarring in de stam.
- Spint = Aantal gemeten ringen spinhout. Volgens Hollstein (1980) heeft eik een gemiddeld aantal spintringen van 16 ± 5 bij een boom tot 100 jaar oud, 20 ± 6 bij een boom van 100 tot 200 jaar oud, en 26 ± 8 bij een boom ouder dan 200 jaar. Wij gebruiken een nieuwe, bijgestelde spinhoutberekening voor archeologisch/ historisch constructiehout dat dateert met Nederlandse en Duitse chronologieën (Jansma 2007). Bij eikenhout uit het Baltische gebied is het gemiddelde aantal spintringen iets lager dan in West Europa, $15 (+9/-6)$ (Wazny, 1990). Grove den, (*Pinus sylvestris*) heeft weliswaar ook duidelijk zichtbaar spinhout, maar doordat het aantal spinthoutringen onregelmatig is, is een schatting van de velddatum niet mogelijk. Fijnspar, (*Picea abies*) heeft geen spinhout. Uiteraard geeft een aanwezige wankant wel de precieze kapdatum van de boom.
- Wankant = Het geschatte aantal jaarringen tot de wankant, d.w.z. tot de laatstgevormde jaarring (direct onder de bast), nodig voor een absolute datering van de veldatum.
- Veldatum = De datum waarop de boom geveld is. Als er wankant aanwezig is, is er een absolute datering mogelijk. Als er spintringen aanwezig zijn, of zelfs alleen spintgrens, wordt de veldatum berekend door het aantal ontbrekende spintringen te berekenen. Als er bij een eik van 100 tot 200 jaar oud b.v. 4 spintringen gemeten zijn, is het geschatte aantal ontbrekende spintringen dus 16 ± 6 . Dit getal wordt bij de datering opgeteld. Als er geen spintringen meer op het monster aanwezig zijn, is het onbekend hoeveel *kernhoutringen* er nog ontbreken. De veldatum ligt dan een onbekend aantal jaren ná de datering van de laatste (jongste) ring + de schatting van het ontbrekende aantal spinthoutringen. Bij een boom, die 100 tot 200 jaar oud is, is de veldatum dus $xxxx \text{ AD} + 20 (\pm 6) + X$.
- n = Totaal aantal jaarringen in het houtmonster.
- x = Geschat aantal missende ringen (kernhout en/of spinhout) tot de wankant.
- %PV = “Gleichlaufigkeit” (Duitse term) of “Percentage of Parallel Variation” (Engelse term); het percentage van de ringen in het onderzochte jaarringpatroon die aan de referentiechronologie identieke toe- en afnames van de breedte vertonen op de door de datering van het patroon aangegeven positie t.a.v. de referentiechronologie. De significantie van dit percentage is een functie van de lengte in jaren van het onderzochte jaarringpatroon en de referentie chronologie.
- t = De waarde die resulteert uit een Students t-test op de kruiscorrelatie die behoort bij de beste “match” tussen het onderzochte jaarringpatroon en de referentiechronologie.
- P = De kans (uitgedrukt als een fractie van 1) dat de gevonden waarde voor %PV per toeval optreedt, dus niet op een datering duidt.

RING-rapport 2009092, Diemen, constructiehout uit een woonterp

Bijlage 4. Gebruikte referentiechronologieën

NLROMR02   Nederland natte groeigebieden (*Jansma 1995a, uitgebreide versie RING n.p.*).

NLZWOL01   Moerasbos Zwolle (*Sass, & Hanraets, 2006*).

RING-rapport 2009092, Diemen, constructiehout uit een woonterp

Bijlage 5. Literatuur

- Hollstein, E., 1980. *Mitteleuropäische Eichenchronologie*. Verlag Philipp von Zabern, Mainz am Rhein.
- Jansma, E., 1995. *Rememberings, The development and application of local and regional tree-ring chronologies of oak for the purposes of archaeological and historical research in the Netherlands*. Diss. UvA (Nederlandse Archeologische Rapporten 19), 150 pp.
- Jansma, E., 2007: *Datering, herkomst en bouwvolgorde van De Meern 4*. In: T. de Groot & J.-M.A.W. Morel (red.), 2007: *Het schip uit de Romeinse tijd De Meern 4 nabij boerderij de Balijs, Leidsche Rijn, gemeente Utrecht. Waardstellend onderzoek naar de kwaliteit van het schip en het conserverend vermogen van het bodemmilieu*. RACM.
- Sass-Klaassen, U & Hanraets, E., 2006. *Woodlands of the past : The excavation of wetland woods at Zwolle-Stadshagen (the Netherlands): Growth pattern and population dynamics of oak and ash*. *Geologie en Mijnbouw* 85 (2006)1. - ISSN 0016-7746 - p. 61 - 71.
- Wazny, T., 1990. *Aufbau und Anwendung der Dendrochronologie fuer Eichenholz in Polen*. Dissertatie Universiteit van Hamburg.

Bijlage 7: Algemene Vondstenlijst Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

Vnr	Spoor	WP	Vlak	Vak	Tek	Mat	specifiek	Beschrijving	datering
1	21		1		1	KER		aanleg vl1	
2	31		1		1	KER		aanleg vl1	
3	31		1		1	MXX			
4	31		1		2	MXX			
5	11		1		2	MXX			
6	31		1		2	MXX			
7	31		1		2	MFe			20°
8	31		1		2	KER		vlak1	
9	31		1		2	MXX			
10	31		1		2	MXX			
11	31		1		2	MXX			
12	31		1		2	MXX			
13	31		1		2	DIV		vlak1	
14	81		1		3	MXX			
15	81		1		3	MXX			
16	31		1		3	MFe			
17	101		1		3	MXX			
18	251		1		3	KER		vlak1	
19	271		1		3	KER		vlak1	
20	111		1		3	MXX			
21	271		1		3	MXX			
22	261		1		3	DIV		vlak1	
23	271		1		3	MFe			
24	131		1		3	MXX			
25	211		1		4	MXX			
26	191		1		4	KER			
27	191		1		4	MXX			
28	191		1		4	MFe			
29	32		1		6	MXX			
30	32		1		6	MXX			
31	32		1		6	MXX			
32	201		1		4	MXX			
32	201		1		4	MXX			
33	32		1		6	MXX			

Bijlage 7: Algemene Vondstenlijst Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

Vnr	Spoor	WP	Vlak	Vak	Tek	Mat	specifiek	Beschrijving	datering
34		2	1		7	KER		spinklosje	
35		32	1		6	MXX			
36		32	1		6	MXX			
37		32	1		6	MXX			
38		32	1		6	OXX			
39		2	131	6	DIV			aanleg vl1 vak 31	
39		2	131	6	ODB	heft		benen heft	
40		332	1		6	MXX			
41		32	1		6	DIV		aanleg vl1	
42		32	1		6	MXX			
43		32	1		6	MXX			
43		32	1		6	MXX			
44		32	1		6	MXX			
45		342	1		6	MXX			
46		342	1		6	MXX			
47		342	1		6	MXX			
48		342			6	MXX			
49		32	1		6	MXX			
51		352	1		6	MXX			
52		32	1		6	DIV			
53		32			6	KER			
54		362	1		7	KER			-Lme-
55		372			7	KER			-Lme-
56		422	1		7	KER			-Lme-
57		422	1		7	KER	kp-kog-..		-Lme-
58		432	1			KER		keramiek en ODB	
59		442	1		7	KER		keramiek en ODB	
59		442	1		7	ODL		stukje leer indet. (weggegooid	
60		442	1		7	KER		schaven vlak	
61		472	1		7	KER		schaven vlak	
62		612	1		7	KER		schaven vlak	-Lme-
62		612	1		7	MXX			
63		352	1		7	KER		schaven vlak	-Lme-
64		342	123		7	MXX			

Bijlage 7: Algemene Vondstenlijst Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

Vnr	Spoor	WP	Vlak	Vak	Tek	Mat	specifiek	Beschrijving	datering
65	35	2	1	23	7	KER		schaven vlak	18-19
65	35	2	1	23	7	MXX			
66	35	2	1	14	7	KER		schaven vlak	
67	61	2	1		7	KER		schaven vlak	
68	43	2	1	24	7	KER		schaven vlak	
69	44	2	1	24	7	KER		schaven vlak	
69	44	2	1	24	7	MXX			
69	44	2	1	24	7	MXX			
70	45	2	1	25	7	MXX			
71	60	2	1	25	7	MXX			
72	60	2	1	25	7	MXX			
73	62	2	1	15	7	KER		SCHAVEN VLAK	
74	63	2	1		7	KER		SCHAVEN VLAK	
75	44	2	1	26	7	KER		SCHAVEN VLAK	
76	52	2	1	27	7	KER		SCHAVEN VLAK	
77	23	2	1	27	7	KER		in drain, opspit	
78	35	2	1	17	7	KER		schaven vlak	
79	46	2	1	25	7	OXX		schaven vlak	
80	44	2	1	26	7	OXB	fluit	fragment fluitje dierlijk botmateriaal; lengte 9,2cm; diam. 1,2cm	
81	35	2	1		7	OXX		bij couperen/afwerken spoor 26	
82	26	2	1		7	KER		bij couperen/afwerken spoor 26	
82	26	2	1		1	MXX			
83	57	2	1		7	MXX			
84	56	2	1		7	KER		schaven vlak	
85	50	2	1		7	DIV		vrijleggen (kelder)vloer	
86	49	2	1		7	DIV		vrijleggen (kelder)vloer	
87	82	2	2		9	DIV			17-18
88	83	2	2		9	DIV			17-18
89	84	2	2		9	DIV			17-18
90	stort					MXX		metaal van stort	
91	69	1-2	2			KER			17
92	65	2	2		9	KER			
93	60	2	1		8	DIV			
93	60	2	1		8	ODL		stukje leer indet. (weggegooid)	

Bijlage 7: Algemene Vondstenlijst Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

Vnr	Spoor	WP	Vlak	Vak	Tek	Mat	specifiek	Beschrijving	datering
94	63	2	1		8	KER			
95	86	2	1		7	OXX			
96	86	2			7	KER			
97	79	2	2		9	KER			17-18
98	92	1	2		9	DIV		tegen beschoeiing aan	17-18
99	70	1	2		9	DIV		in westzijde van spoor 70	-Nt -
100	88	2	1		7	KER			-Me -
101	60	2	1		7	KER			-Nt -
102	44	2	1		7	OXX		monster, veenplag	
103	60	2	1		7	MON		monster vlechtwerk in kuil	
104		2	1		7	DIV		onder stenen vloertje (S 48)	
105	45	2	1		7	KER		van oppervlak	-Me -
106	88	2	1		7	OPH	MD		
107		1	3			DIV		vak 15	
108	60	2			8	OXX	odl	schoenzool	
109	60	2			8	MXX			
110	60	2			8	KER			
111	60	2			8	OXX	odb		
112	60	2			8	OPH		stomp hout 13 x 7 cm (na selectie weggegooid)	
113	60	2			8	KER		uit onderste laag	
114	60	2			8	MON	ma	monster van bodem kuil	
115	103	2	3		10	KER			12-13
116	103	2	3		10	DIV			
117	stort					ODL	schoen	fragment leren schoen ; stortvondst (na selectie weggegooid)	
118	98	1	3		10	KER		ker uit ophogingslaag	
119	99	1	3		10	DIV		ker en odb uit kuil	
119	99	1	3		10	OPH		takje (weggegooid)	
120	106	1	3		10	KER		aw uit kuil	
120	106	1	3		10	OPH		takje (weggegooid)	
121	107	1	3		10	KER		aw uit kuil	
122	109	1	3		10	KER		aw uit kuil	
123	114	1	3		10	KER		aw uit kuil	
124	116	1	3		10	KER		aw uit kuil	
125	113	1	3		10	DIV		ker en bot uit ophogingslaag	

Bijlage 7: Algemene Vondstenlijst Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

Vnr	Spoor	WP	Vlak	Vak	Tek	Mat	specifiek	Beschrijving	datering
126	119	1	3		10	KER		ker uit middelste vulling S119	
127	127	2	3		10	KER		aw uit kuil	
128	113	1	3		10	DIV		ker en odb van aanleg vlak 3	
129	103	2	3		10	KER		ker van aanleg vlak 3 (zuidkant put 2)	
130	123	2	3		10	KER			14-15
131	103	2	3		10	KER		aanleg vlak 3 (midden put 2)	
132	103	2	3		10	KER			12-13
133	103	2	3		10	KER		aanleg vlak 3 (zuidzijde put 2)	
134	118	2	3		10	MXX		I	
135	103	2	3	34	10	KER			12-13
136	120	2	3		10	KER			12-13
137	126	2	3		10	KER			
138	103	2	3		10	KER			
139	124	2	3		10	KER			
140	103	23			10	KER			
141	130	2	3		10	OXX	ODB	koeienbotten	
142	130	2	3		10	KER			
143	130	2	3		10	MXX			
144	130	2	3		10	GLS			
145	130	2	3		10	OXX	OPH		
146	82	2			9	KER		ker uit coupe van S82, binnen de beschoeiing	
147	82	2			9	GLS		glas uit coupe S82	
148	82	2			9	OXX		stukje touw (na selectie weggegooid)	
149	120	2	3		10	KER		ker tegen houten beschoeiing, aan buitenkant, in insteek van het hout	
150	99	1	3		10	OXX	ODB	leren schoen	
151	83	2	3		9	KER		ker uit vak S83 binnen beschoeiing	
152	83	2	3		9	MXX			
153	84	2	3		9	MXX			
154	119	1	3		10	OPH	plank	68 x 10 x 1,7 cm (gefotografeerd en na selectie weggegooid)	
155	125	2	3		10	KER			
156	114	1	3		10	OXX	OPH	houten voorwerp uit bovenste laag	
157	114	1	3		10	OXX	OPH	houten voorwerp uit bovenste laag	
158	113	1	3		10	KER			
159	117	1	3		10	DIV		ker + odb	

Bijlage 7: Algemene Vondstenlijst Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

Vnr	Spoor	WP	Vlak	Vak	Tek	Mat	specifiek	Beschrijving	datering
160	116	1	3		10	KER			
161	114	1	3		10	KER		bovenste laag, coupe S 114	
162	114	1	3		10	KER		onderste laag, coupe S114	
163	48	2				NXX			
164	145	3	1		13	KER			12-13
165	146	3	1		13	KER			12-13
166	145	3	1		13	MON		asmonster	
167	137	2			11	KER	porselein		
168	148	2			11	OXX	ODB		
169	150	2			11	DIV			
170	165	2			11	DIV		odb en ker	
171	164	2			11	KER			
172	141	2			11	KER			
173	142	2			11	DIV		ker en slak	
174	166	2			11	DIV		ker en odb	
175		2			11	MA		pollenbak westprofiel kwadrant 1	
176	152	2			11	KER		profiel	
177	141	2			11	KER		profiel	
178	164	2			11	KER		profiel	
179	165	2			11	DIV		profiel	
180	152	2			11	KER		profiel	
181	142	2			11	KER		profiel	
182	142	2			11	KER		profiel	
183	191	1	4		14	KER		+ odb	
184	193	1	4		14	ODB			
185		0	1			KER		stort verdiepen naar vlak 4	
186		3		66	13	KER		verdiepen naar vlak 1	-Ntc-
187	170	3	1		13	KER			
188	146	3	1		13	KER		uit pluggenlaag	
189	172	3	1		13	KER		uit uitbraakspoor keldertje	
190	114	1	4		10	KER			
191	190	1	4		14	DIV		uit coupe	
192	195	3	1		13	MXX			20°
193	198	3	1		13	DIV		ker + odb uit keldertje	

Bijlage 7: Algemene Vondstenlijst Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

Vnr	Spoor	WP	Vlak	Vak	Tek	Mat	specifiek	Beschrijving	datering
193	198	3	1		13	OPH	takje + hk	(na selectie weggegooid)	
194	176	3	1		13	KER			
195	176	3	1		13	OXX			
196	176	3	1		13	KER			
197	209	1			12	OXX		oph, houten voorwerp	
198	202	1			12	KER			
199	201	1			12	KER			
200	201	1			12	KER			
201	200	1			12	KER			
202	200	1			12	KER			
203	210	1			12	DIV			
204	209	1			12	KER			
205	208	1			12	DIV			
206	204	1			12	KER			
207	207	1			12	KER			
208	203	1			12	KER			
209	204	1			12	KER			
210	205	1			12	KER			
211					12	MON		pollenbak profiel C	
212	213	3	2		15	OPH		fragment wagenwiel	
213	214	3	2		15	OPH		houten voorwerp, bewerkt	
214	215	3	2		15	OPH		fragment hark	
215	231	3	2		15	KER		ker op plaggen aanlegvondst	
216	214	3	2		15	KER		ker op plaggen aanlegvondst	
217	231	3	2		15	MON		plagenmonster met veenmosveen	
218	217	2			14	KER			
219	216	2			14	DIV			
220	220	2			14	KER			
221	223	2			14	KER			
222	222	2			14	KER			
223	225	1			14	KER			
224	224	1			14	KER			
225	227	1			14	DIV			
226	225	1			14	DIV			

Bijlage 7: Algemene Vondstenlijst Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

Vnr	Spoor	WP	Vlak	Vak	Tek	Mat	specifiek	Beschrijving	datering
227	228	1			14	DIV			
228	194	1			14	/			
229	234	3	2	15		MON		monster veenmosveen	
230	220	2	2		16	KER		aanleg vlak 2	12
231	220	2	2		16	KER		aanleg vlak 2	
232	239	2	2		16	KER		aanleg vlak 2	
233	243	2	2		16	KER		aanleg vlak 2	
234	243	2	2		16	DIV		ker + odb, aanleg vlak 2	
235	237	2	2		16	DIV		ker + slak uit coupe S 237	
236	238	2	2		16	DIV		ker + natuursteen + tefriet +odb uit coupe S 238	
237	238	2	2		16	OXX	ODB	runderbegruving(en): runderbotten	
238	244	2	2		16	DIV		odb en ker	
239	240	2	2		16	DIV		ker en odb	
240	242	2	2		16	DIV		ker en odb	
241	250	2	2		16	DIV		odb en ker	
242	241	2	2		16	DIV		ker en odb	
243	255	1	3		18	KER			14-15
244	256	1	3		18	KER			14-15
245	257	1	3		18	ODL			12-13
246	264	1			12	KER			
247	210	1			12	KER			
248	272	3			17	KER			12-13
249	274	1	3		18	OXX	OPH	houten voorwerp	
250	289	1	3		18	OXX	ODB	vogelskelet	
251	289	1	3		18	KER			
252	306	3			17	KER		uit ophogingslaagje	
253	297	3			17	KER		uit ophogingslaag	
254	220	2	3		18	KER		uit plaggenlaag	
255	237	2	2		16	OXX	ODB	runderbotten, individu 1	
256	237	2	2		16	OXX	ODB	runderbotten, individu 2	
257	237	2	2		16	OXX	ODB	runderbotten, individu 3	
258	237	2	2		16	OXX	ODB	runderbotten, individu 4	
259	330	2			20	KER		14d-15	
260	332	2			20	KER			

Bijlage 7: Algemene Vondstenlijst Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

9

Vnr	Spoor	WP	Vlak	Vak	Tek	Mat	specifiek	Beschrijving	datering
261	340	2			20	KER	steengoed	bij troffelen profiel: Langerwehe +radstempels op rand, hals, schouder, bovenzijde kruik	14
262	339	½			21	KER			
262	339	1/2			21	ODL		stukje leer indet. (weggegooid)	
263		½			21	DIV		uit gedempte sloot verschillende spoornrs.	
264	269	½			21	KER			
265	237	2			16	KER		ker uit kuil met runderbegravingen	
266	237	2			16	MON		monster van klei met stro uit kuil met runderbegravingen	
267	269	2			21	MON		insect uit beerput	
268	269	2			21	MON		mestmonster	
269	269	2			21	KER		miniatuur andene-potje	
270	269	2			21	MON		vullingsmonster onderin kuil	
270	269	2			21	OPH	paaltje	berk ; 24 x 3,5 cm ; rond (na selectie weggegooid)	
270	269	2			21	OPH	paaltje	berk ; 20 x 4 cm ; rond (na selectie weggegooid)	
270	269	2			21	OPH	paaltje	berk ; 19 x 5 cm ; halfrond (na selectie weggegooid)	
270	269	2			21	OPH	paaltje	berk ; 20 x 3 cm ; rond (na selectie weggegooid)	
270	269	2			21	OPH	paaltje	berk ; 19 x 3,5 cm ; halfrond (na selectie weggegooid)	
271	269	2			21	OXX		twee houten voorwerpen	
272	237	2			16	OXX	ODB	individu 5 (rond)	
273	271	1			18	DIV		uit coupe S 271	
273	271	1			18	OPH		takje (na selectie weggegooid)	
274						OPH	paaltje/tak	51 x 6 cm ; rond (na selectie weggegooid)	
275						VERVALLEN			
276		3			19	MA		pollenbak 1 in profiel F	
277		3			19	MA		pollenbak 2 in profiel F	
278		3			19	MA		pollenbak 3	
279		3			19	MA		pollenbak 4	
280		3			19	MA		pollenbak 5	
281		3			19	MA		pollenbak 6	
282		3			19	MA		pollenbak 7	
283		3			19	MA		pollenbak 8	
284		3			19	MA		pollenbak 9	
285	114	3			19	MA		grondmonster uit kleilaag	
286		3			19	MA		14C-monster uit onderste kleilaag uit profiel F	
287		3			19	MA		14C-monster uit laag in profiel F: overgang van hoogveen naar laagveen	

Bijlage 7: Algemene Vondstenlijst Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

Vnr	Spoor	WP	Vlak	Vak	Tek	Mat	specifiek	Beschrijving	datering
288	313	3			19	MA		14C monster uit bovenste natuurlijke veenlaag	
289	306	3			19	MA		uit onderste opgebrachte laag plaggen	
290	324	3			19	OXX	OPH	bewerkt hout uit plaggenlaag	
291	237	2	2		16	OXX	ODB	diverse botten, verschillende individuen	
292	275	2	2		16	OXX	ODB	onderkaak jonge kat	
293	237	2	2		16	OXX	ODB	mix individuen 1 en 2 (runderen)	
294	237	2	2		16	OXX	ODB	mix meerdere individuen (runderen), vijf vondstzakken	
295	275	1	4		211	KER		bij dierlijke skeletten opgegraven	
296	275	1	4		21	OXX		mix meerdere individuen (runderen), vier vondstzakken	
297	237	2	2		16	OXX	ODB	uit stort bij verdiepen S237	
298	325	4	1		23	MXX			
299	386	4	1		23	KER			
300	325	4	1		23	KER			
301	412	4	1		23	SXX	tefriet	maalsteen bij schaven spoor	
302	414	4	1		23	MON	asmonster		
303	369	1			22	KER		Kogelpot	
304	371	1			22	KER		Kogelpot	
305	375	1			22	KER		o.a steengoed, roodbakkend	
306	366	1			22	DIV		KER, ODB	
307	360	1			22	DIV		KER, ODB	
308	358	1			22	BST			
309	377	1			22	DIV		KER, BST, ODB	
310	360	1			22	DIV		KER, Leisteen	
311	357	1			22	DIV		BST, ORB, KER	
312	349	1			22	DIV		ker en odb	
313	347	1			22	DIV		ker en gls	
314	342	1			22	DIV		ker en bst	
315	351	1			22	KER			
316	343	1			22	BST		baksteen	
317	325	4	2		26	MXX		uit zwarte laag	
318	325	4	2		26	KER		uit zwarte laag	
319	325	4	2		26	KER		uit zwarte laag	
320	325	4	2		26	DIV		ker, met, odb	
321	325	4	2		26	KER			

Bijlage 7: Algemene Vondstenlijst Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

Vnr	Spoor	WP	Vlak	Vak	Tek	Mat	specifiek	Beschrijving	datering
322	325	4	2		26	DIV		ker en odb	
323	325	4	2		26	DIV		ker, odb, ns	
324	325	4	2		26	DIV		ker en metaal	
325	325	4	2		26	KER			
326	419	4	2		26	DIV		ker, odb, ns	
326	419	4	2		26	OPH		takje (na selectie weggegooid)	
327	325	4	2		26	DIV		ker, ns	
328	325	4	2		26	KER			
329	325	4	2		26	DIV		ker en huttenleem	
329	325	4	2		26	OPH		takje (na selectie weggegooid)	
330	325	4	2		26	DIV		ker en maalsteen	
331	325	4	2		26	KER			
332	380	4	2		24	MXX			
333	382	4	2		26	KER			18
334	325	4	2		26	KER		weefgewicht uit zwarte laag	
335	325					KER		weefgewicht	12-13
336	325	4	3		24	MXX		indet. (weggegooid)	
337	304	4	3		24	MXX			
338	304	4	3		24	MXX			
339	423	4	3		24	OPH	paaltje	berk ; 23 x 5 cm; rond, 2 zijden gevakt (na selectie weggegooid)	
339	423	4	3		24	OPH	paaltje	berk ; 15 x 4,5 cm ; rond, 2 zijden gevakt (na selectie weggegooid)	
339	423	4	3		24	OPH	paaltje	berk ; 18 x 5 cm; rond, 2 zijden gevakt (na selectie weggegooid)	
339	423	4	3		24	OPH	paaltje	berk ; 13 x 4,5 cm ; rond, 2 zijden gevakt (na selectie weggegooid)	
339	423	4	3		24	OPH	paaltje	berk ; 27 x 5,5 cm ; rond, 2 zijden gevakt (na selectie weggegooid)	
339	423	4	3		24	OPH	paaltje	berk ; 24 x 4,5 cm ; rond, 2 zijden gevakt (na selectie weggegooid)	
339	423	4	3		24	OPH	paaltje	berk ; 24 x 5 cm ; rond, 2 zijden gevakt (na selectie weggegooid)	
339	423	4	3		24	OPH	paaltje	berk ; 29 x 5 cm ; rond, 2 zijden gevakt (na selectie weggegooid)	
339	423	4	3		24	OPH	paaltje	berk ; 15,5 x 4 cm ; rond, 2 zijden gevakt (na selectie weggegooid)	
339	423	4	3		24	OPH	paaltje	berk ; 18 x 6 cm ; rond, 2 zijden gevakt (na selectie weggegooid)	
340	325	4	3		24	MXX			
341	325	4	3		24	DIV		natuursteen	
342		4	2		26	KER		vlakvondsten	
343	438	4	2		26	OPH	plank	38 x 19 x 4,5 cm (na selectie weggegooid)	
344	440	4	2		26	MON		houten balk	

Bijlage 7: Algemene Vondstenlijst Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

Vnr	Spoor	WP	Vlak	Vak	Tek	Mat	specifiek	Beschrijving	datering
345	441	4	2		26	MON		houten balk	
346	442	4	2		26	/			
347	325	4	2		26	DIV		ker, ns, maalsteen	
348	383	4	2		26	DIV		flessen, plastic, scheerkwastje enz., uit keldertje	19-20
349	443	4	2		25	OPH		fragment hark	
350	444	4	2		25	OPH	paal	30 x 3 cm ; rond (na selectie weggegooid)	
351	419	4	2		26	MXX			
352	420	4	2		24	KER			
353	445	4	2		25	OPH		brokken hout indet. (na selectie weggegooid)	
354	446	4	2			OPH	plank	29 x 9 x 3 cm (na selectie weggegooid)	
355	447	4	2		25	OPH		brok hout indet. (na selectie weggegooid)	
356	449	4	2		26	OPH	paaltje	18 x 5 cm ;rond (na selectie weggegooid)	
357	450	4	2		25	OPH	paaltje	37 x 6 x 3 cm; rond, 2 zijden gevlaakt (na selectie weggegooid)	
358	433	4	2		26	MON	as	asmonster	
359	451	4	2		25	OPH	paaltje	60 x 20 x 15 cm (na selectie weggegooid)	
360	452	4	2		25	OPH		2 brokken liggend hout 19 x 9 cm en 18 x 11 cm (na selectie weggegooid)	
361	453	4	2		25	KER		bij coupe van paaltjes 453 en 454	
362	454	4	2		25	OPH		2 houten brokken/paaltjes S453 en S454	
363	144	4	2		25	KER			
364	436	4	2		25	SXX			
365	436	4	2		25	SXX			
366	437	4	2		25	KER			
367	455	4	2		25	MON	OPH	houten paal	
368	459	4	2		25	OPH	hark	fragment hark (getekend en gefotografeerd en na selectie weggegooid) uit coupe	
369	460	4	3		25	OPH	paaltje	34 x 8 x 4 cm ; rond, 2 zijden gevlaakt (na selectie weggegooid)	
370	436	4				SXX		maalsteen profiel J	12-13
371	461	4	2		25	OPH		verbrand stuk hout ; 27 x 13 x 10 cm (na selectie weggegooid)	
372	460	4	2		25	OPH	plank/paaltje	36 x 7 x 4 cm (na selectie weggegooid)	
373	325	4	3		25	KER		bij aanleg vlak 3	
374	445	4	3		25	MON	OPH	houten palen	
375	463	4	2		25	MON	OPH	liggend hout	
376	436	4	2		27	MON	as	uit onderkant haard	
376	436	4	2		27	OPH		stuk hout ; 59 x 14 x 15 cm (na selectie weggegooid)	
377	305	4	2		27	KER			

Bijlage 7: Algemene Vondstenlijst Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

Vnr	Spoor	WP	Vlak	Vak	Tek	Mat	specifiek	Beschrijving	datering
378	305	4	3		28	MON	OPH		
379	305	4	3		28	KER	weefgewicht		
380	305	4	3		28	SXX	steen		
381	325	4	3		28	KER			
382	467	4	2		27	OPH		brok (na selectie weggegooid)	
383	468	4	2		27	OPH	paal	32 x 4 cm ; rond (na selectie weggegooid)	
384	469	4	2		27	OPH		brok (na selectie weggegooid)	
385	470	4	2		27	OPH	paaltje	23 x 3 cm ; rond (na selectie weggegooid)	12-13
386	471	4	2		27	OPH	tak/paal	30 x 7 cm ; rond (na selectie weggegooid)	12-13
387	472	4	3		28	OPH		brok (na selectie weggegooid)	
388	473	4	2		27	OPH		ligger huis	12-13
389	473	4	2		27	OPH		ligger huis	12-13
390	473	4	2		27	OPH		ligger huis, 42 x 10 x 5 cm (na selectie weggegooid)	12-13
391	305	4	2		27	DIV		ker, steen, slijpsteen	
392	474	4	2		27	OPH	paal	47 x 11 x 9 cm (dendro-plakje overgehouden, de rest weggegooid)	
393	475	4	2		25	OPH	plank?	26 x 19 x 5 cm (na selectie weggegooid)	
394	483	4	2		27	OPH		schors (na selectie weggegooid)	12-13
395	484	4	3		25	MON	OPH	houten paal	
396	481	4	3		28	MXX			
397	481	4	3		28	DIV			
398	481	4	3		28	MXX		aanlegvondst	
399	479	4	3		28	KER			
400	485	4	4		28	OPH	paaltje	17 x 4,5 cm ; rond (na selectie weggegooid)	
401	489	4	3		25	OPH	plank?	43 x 7 x 5 cm (na selectie weggegooid)	12-13
402	306	4	4		25	KER		306? In onderste pluggenlaag	12-13
403	490	4	2		26	DIV		Metaal, ker uit vullig tank	
403	490	4	2		26				20
404	380	4			30	KER		sloot	
405	380	4			30	KER		sloot	

Bijlage 8: Determinatielijst Aardewerk, Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

vondstnr	spoonr	volgnr	materiaal	aantal	gewicht	mai	bakselcode DS	baksel voluit	type	oppervlakte beh	magering	versiering	fragmentatie	herkomst	begindat	einddatering	periode	opmerkingen
001	1	1	AW	11	519		r	roodbakend aardewerk					Fragment	lo	1700	1900	NT B	suikerproductie
002	3	1	SCH	1	31													
002	3	2	AW	11	229		r	roodbakend aardewerk					Fragment	LO	1700	1900	NT B/C	
002	3	3	AW	1	119	1	r	roodbakend aardewerk	r-tre-				Fragment	LO	1700	1900	NT B/C	suikerproductie
002	3	4	AW	1	7		w	witbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1600	1800	NT B	
002	3	5	AW	1	7		m	majolica		tinglazuur			Fragment	LO	1500	1800	NT A/B	
002	3	6	AW	1	5		ep	Europees porselein					Fragment		1800	2000	NT C	
002	3	7	PIJP	1	10										1710	1840		type 3
002	3	8	KER	1	125				knikker									
002	3	9	BW	1	79													tegel
008	3	1	AW	3	128		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1300	1600	LME B	
013	3	1	AW	3	14		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	lo	1600	1900	NT B/C	
018	25	1	AW	13	256		r	roodbakend aardewerk					Fragment	LO	1300	1500	LME B	
018	25	2	AW	2	40	1	s2	steengoed met glazuur	s2-kan-(10)	zoutglazuur: ijzerengobe			Fragment	Langerwehe	1450	1550	LME B	
019	27	1	AW	1	4		iw	industriel wit					Fragment	Nederland	1800	2000	NT C	
019	27	2	AW	1	68		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1300	1500	LME B	
019	27	3	AW	1	67	1	r	roodbakend aardewerk	r-bor-1	loodglazuur			Fragment	LO	1350	1600	NT A	
019	27	4	AW	1	15		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	friesland	1700	1900	NT B/C	
019	27	5	BW	1	17													dakpan
022	26	1	AW	1	21		f	faience		tinglazuur			Fragment	Nederland	1650	1900	NT B	
022	26	2	KER	1	31													stuk van een porseleine beeldje
022	26	3	BW	1	31													tegel
026	19	1	AW	5	286	1	s2	steengoed met glazuur	s2-fle-4	zoutglazuur: ijzerengobe			Fragment	Duitse Rijnland	1800	1900	NT C	
026	19	2	AW	1	10	1	f	faience	f-zal-	tinglazuur			Fragment	Nederland	1600	1900	NT B	
026	19	3	AW	1	20	1	r	roodbakend aardewerk	r-blo-				Fragment	LO	1800	2000	NT C	
026	19	4	BW	1	26								Fragment	Nederland	1800	2000		tegel
034		1	AW	1	23	1	bg	blauwgrijs	bg-spi-				Compleet	paffrath	900	1200	LME A/B	catalogus
039		1	AW	6	74		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1500	1900	NT B/C	
039		2	AW	4	85		s2	steengoed met glazuur					Fragment	Duitse Rijnland	1500	1900	NT B/C	
039		3	AW	1	7		iw	industriel wit					Fragment		1800	2000	NT C	
039		4	AW	1	8		ep	Europees porselein					Fragment	Nederland	1800	2000	NT C	
039		5	PIJP	1	5													
041	3	1	BW	1	2													baksteen
051	35	1	AW	2	9		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	lo	900	1400	LME A/B	
051	35	2	AW	1	12	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-2		zand		Fragment	lo	900	1400	LME A/B	vierkante rand met dekselgeul
051	35	3	AW	2	36		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	lo	1200	1500	LME B	
051	35	4	BW	1	6													tegel (lijkt modern ?)
053	3	1	AW	5	137		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1400	1700	NT A	
053	3	2	AW	1	20	1	ha	haftnerwaar	ha-bor-(3)	loodglazuur			Fragment	keulen	1480	1680	NT A	
053	3	3	BW	1	55								Fragment					tegel
054	36	1	AW	1	5		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	Lo	900	1400	LME A/B	
054	36	2	AW	1	6		s5	proto-steengoed		engobe: uitwendig (inwendig -)			Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
054	36	3	pijp	1	2								Fragment		1600	1900		STEELTJE
055	37	1	AW	1	5		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1400	1600	NT A	
055	37	2	AW	1	6	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand
055	37	3	PIJP	1	15										1610	1650		type 1
056	42	1	VKL	1	154								Fragment					
056	42	10	AW	1	5	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-2		zand		Fragment	Lo	900	1400	LME A/B	vierkante rand met dekselgeul
056	42	11	AW	1	7	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-2		zand		Fragment	Lo	900	1400	LME A/B	vierkante rand met dekselgeul
056	42	2	AW	4	43		pi	pingsdorf-aardewerk					Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	
056	42	3	AW	5	29		wm	maaslands wit					Fragment	Maasland	1050	1250	LME A	
056	42	4	AW	1	10	1	wm	maaslands wit	wm-kan-				Fragment	Maasland	1175	1250	LME A	dakrand
056	42	5	AW	1	3		s5	proto-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
056	42	6	AW	1	6		r	roodbakend aardewerk					Fragment	Lo	1200	1300	LME A/B	
056	42	7	AW	32	201		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	Lo	900	1400	LME A/B	
056	42	8	AW	3	60		kp	kogelpotaardewerk			zand	vingervegen	Fragment	Lo	1175	1300	LME A/B	
056	42	9	AW	4	49	4	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		zand		Fragment	Lo	900	1400	LME A/B	vierkante rand
057	41	1	AW	1	5		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
058	43	1	AW	2	84		s5	proto-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
058	43	2	AW	3	12		wm	maaslands wit					Fragment	Maasland	1050	1250	LME A	
058	43	3	AW	1	4	1	wm	maaslands wit	wm-kan-				Fragment	Maasland	1175	1250	LME A	
058	43	4	AW	9	40		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
058	43	5	AW	3	25		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
058	43	6	AW	2	63	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand
058	43	7	AW	1	26	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand
060	44	1	AW	5	47		bg	blauwgrijs					Fragment	paffrath	900	1200	LME A	
061	47	10	AW	1	30	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		zand		Fragment	lo	900	1400	LME A/B	vierkante rand

Bijlage 8: Determinatielijst Aardewerk, Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

vondstrn	spoonr	volgnr	materiaal	aantal	gewicht	mai	bakselcode DS	baksel voluit	type	oppervlakte beh	magering	versiering	fragmentatie	herkomst	begindat	einddatering	periode	opmerkingen
061	47	11	AW	1	13	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-14		zand		Fragment	lo	900	1400	LME A/B	diversen
061	47	12	AW	1	37	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		steengruis		Fragment	lo	900	1400	LME A/B	vierkante rand
061	47	2	BW	1	4													baksteen
061	47	3	AW	3	17		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	lo	1200	1500	LME A/B	
061	47	4	AW	2	17		s5	proto-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
061	47	5	AW	18	84		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	lo	900	1400	LME A/B	
061	47	6	AW	4	39		kp	kogelpotaardewerk			zand	vingervegen	Fragment	lo	1175	1300	LME A/B	
061	47	7	AW	1	28		kp	kogelpotaardewerk			steengruis	vingervegen	Fragment	lo	1175	1300	LME A/B	
061	47	8	AW	2	93		2 kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		zand	vingervegen	Fragment	lo	1175	1300	LME A/B	vierkante rand
061	47	9	AW	1	68		1 kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		steengruis	vingervegen	Fragment	lo	1175	1300	LME A/B	vierkante rand
062	61	1	AW	5	56		r	roodbakend aardewerk					Fragment	LO	1200	1300	LME A/B	heel vroeg rood
062	114	10	AW	1	27		1 kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		zand	vingervegen	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	vierkante rand
062	114	11	AW	1	20		1 kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand
062	61	2	AW	5	26		wm	maaslands wit		loodglazuur			Fragment	Maasland	1050	1250	LME A	
062	61	3	AW	1	45		s5	proto-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
062	61	4	AW	1	7		s2	steengoed met glazuur					Fragment	Langerwehe	1300	1500	LME B	
062	61	5	AW	3	57		kp	kogelpotaardewerk			zand	vingervegen	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	
062	61	6	AW	5	127		4 kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand
062	61	7	AW	1	11		1 kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-506		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	diversen
062	61	8	AW	41	300		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
062	61	9	NS	1	68								Fragment					tefriet maalsteen
063	35	1	AW	1	4		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1200	1500	LME A/B	
063	35	2	AW	1	11		s1	steengoed					Fragment	Siegburg	1300	1500	LME B	
063	35	3	AW	1	18		1 kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-2		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand met dekselgeul
065	35	1	AW	3	38		m	majolica		tinglazuur			Fragment	Nederland	1500	1800	NT A/B	
065	35	2	AW	3	28		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1500	1700	NT A	
065	35	3	NS	1	4													
066	35	1	AW	2	20		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1400	1700	NT A	
067	61	1	AW	5	28		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
067	61	2	AW	1	6		kp	kogelpotaardewerk			zand	vingervegen	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	
067	61	3	AW	1	1		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1200	1500	LME A/B	
068	43	1	AW	1	3		pi	pingsdorf-aardewerk					Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	
069	44	1	AW	2	7		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1400	1600	NT A	vervuiling ?
069	44	2	AW	1	16		pi	pingsdorf-aardewerk					Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	
069	44	3	AW	4	12		wm	maaslands wit		loodglazuur			Fragment	Maasland	1050	1250	LME A	
069	44	4	AW	5	74		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
069	44	5	AW	1	15		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	afgeronde rand met dekselgeul
069	44	6	AW	23	120		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
069	44	7	AW	1	8		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand
072	60	1	AW	1	16		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	Nederrijns	1700	1800	NT B	
073	62	1	AW	1	6		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
074	63	1	AW	2	6		pi	pingsdorf-aardewerk				verftreken	Fragment	lo	900	1225	LME A	
074	63	10	BW	1	4													baksteen
074	63	2	AW	1	7		wm	maaslands wit		loodglazuur			Fragment	lo	1050	1250	LME A	
074	63	3	AW	2	12		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	lo	1200	1500	LME A/B	
074	63	4	AW	1	4		iw	industriel wit					Fragment		1800	2000	NT C	
074	63	5	AW	20	113		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
074	63	6	AW	2	6		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
074	63	7	AW	2	22		2 kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand
074	63	8	AW	1	47		1 kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-2		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand met dekselgeul
075	44	1	AW	1	10		pi	pingsdorf-aardewerk					Fragment	Duitse Rijnland	900	1200	LME A	tuit van tuitpot
075	44	2	AW	2	3		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
076	52	1	AW	2	36		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1200	1400	LME A/B	
076	52	2	AW	4	12		wm	maaslands wit					Fragment	Maasland	1050	1250	LME A	
076	52	3	AW	7	50		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
076	52	4	AW	1	7		s5	proto-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
076	52	5	BW	2	12													dakpan en baksteen
077	23	1	AW	2	41		s5	proto-steengoed		engobe: uitwendig (inwendig -)			Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
077	23	2	AW	1	5		kp	kogelpotaardewerk			zand	bezemstreken	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	
077	23	3	AW	1	12		1 kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-2		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand met dekselgeul
078	35	1	AW	1	12		g	grijsbakend aardewerk					Fragment	LO	1200	1425	LME A/B	
078	35	2	AW	1	6		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijerengobe			Fragment	Langerwehe	1300	1500	LME B	
082	26	1	NS	3	147													
082	26	10	AW	1	6		s5	proto-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
082	26	11	AW	1	11		s1	steengoed					Fragment	Siegburg	1300	1500	LME B	
082	26	12	AW	1	8		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
082	26	13	AW	2	28		kp	kogelpotaardewerk			zand	vingervegen	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	

Bijlage 8: Determinatielijst Aardewerk, Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

vondstnr	spoomr	volgnr	materiaal	aantal	gewicht	mai	bakselcode DS	baksel voluit	type	oppervlakte beh	magering	versiering	fragmentatie	herkomst	begindat	einddatering	periode	opmerkingen
082	26	14	AW	2	34		g	grijsbakkend aardewerk					Fragment	LO	1200	1425	LME A/B	
082	26	15	AW	2	6		w	witbakkend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1300	1800	NT A/B	
082	26	16	AW	2	4		f	faience		tinglazuur			Fragment	Nederland	1650	1800	NT B	
082	26	17	pijp	3	5													STEELTJES
082	26	18	BW	4	179													tegels, dakpan
082	26	2	SLK	1	41													
082	26	20	BW	3	1223													baksteen
082	26	3	NS	1	14													maalsteen ?
082	26	4	AW	3	20		iw	industrieel wit					Fragment	Nederland	1800	2000	NT C	
082	26	5	AW	13	160		r	roodbakkend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1200	2000	NT B/C	
082	26	6	AW	1	20	1	r	roodbakkend aardewerk	r-tes-	loodglazuur			Fragment	LO	1500	1800	NT A/B	
082	26	7	AW	2	8		s2	steengoed met glazuur	s2-fle-4				Fragment	Duitse Rijnland	1800	1900	NT C	
082	26	8	AW	1	20		s2	steengoed met glazuur		engobe: uitwendig (inwendig -)			Fragment	Langerwehe	1300	1500	LME B	
082	26	9	AW	1	16		s2	steengoed met glazuur		engobe: uitwendig (inwendig -)			Fragment	Langerwehe	1300	1500	LME B	
084	56	1	AW	2	37		r	roodbakkend aardewerk		loodglazuur			Fragment	lo	1300	1500	LME B	
084	56	2	AW	1	136		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijerengobe			Fragment	bruhl	1300	1400	LME B	
085	50	1	BW	8	158													dakpan
085	50	2	AW	13	170		r	roodbakkend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1400	1800	NT A/B	
085	50	3	AW	1	3		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijerengobe			Fragment	Duitse Rijnland	1500	1700	NT A	
085	50	4	AW	4	26		iw	industrieel wit					Fragment	Nederland	1800	2000	NT C	
085	50	5	AW	1	1		f	faience		tinglazuur			Fragment	Nederland	1600	1800	NT B	
085	50	6	AW	2	17		kp	kogelpotaardewerk			zand	bezemstreken	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	
085	50	7	AW	3	20		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
086	49	1	AW	2	62		wm	maaslands wit		loodglazuur			Fragment	Maasland	1175	1250	LME A	dakrand en worstoor
086	49	10	PIJP	3	6													steeltjes
086	49	11	PIJP	1	14										1710	1840		type 3
086	49	12	AW	1	5		s4	bijna-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
086	49	13	AW	1	8		s5	proto-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
086	49	14	BW	3	15													baksteen tegels
086	49	16	NS	1	1													leisteel
086	49	17	AW	6	35		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
086	49	18	AW	1	11		kp	kogelpotaardewerk			zand	vingervegen	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	
086	49	19	AW	1	1		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	lo	900	1400	LME A/B	
086	49	2	AW	15	142		r	roodbakkend aardewerk		loodglazuur			Fragment	lo	1300	1800	NT A/B	
086	49	20	NS	2	75								Fragment					1 STUKJE LEISTEEN
086	49	3	AW	1	25		g	grijsbakkend aardewerk					Fragment	lo	1200	1425	LME A/B	
086	49	4	AW	1	18		w	witbakkend aardewerk		loodglazuur			Fragment	lo	1500	1700	NT A	
086	49	5	AW	1	5		iw	industrieel wit					Fragment	Nederland	1800	2000	NT C	
086	49	7	AW	1	32		s1	steengoed					Fragment	Siegburg	1300	1500	LME B	
086	49	8	AW	1	2		s1	steengoed met glazuur		rode blos			Fragment	Siegburg	1400	1500	LME B	
086	49	9	AW	1	16		s2	steengoed met glazuur	s2-fle-4	zoutglazuur: ijerengobe			Fragment	Duitse Rijnland	1800	1900	NT C	
087	82	1	SCH	6	67													oester
087		10	AW	5	551		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijerengobe			Fragment	Duitse Rijnland	1600	1900	NT B/C	
087	82	100	BW	1	116													baksteen
087		11	AW	28	1007		r	roodbakkend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1600	1900	NT B/C	suikerproductie
087		12	PIJP	12	72								Fragment					
087		13	AW	2	5		f	faience		tinglazuur			Fragment	Nederland	1700	1900	NT B	
087		14	AW	2	7		w	witbakkend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1600	1900	NT B/C	
087		15	AW	61	1692		r	roodbakkend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO				
087		16	AW	14	94		f	faience		tinglazuur			Fragment	Nederland	1600	1800	NT B	
087		17	AW	2	27		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijerengobe			Fragment	Duitse Rijnland	1400	1900	NT B/C	
087		18	BW	5	495								Fragment					tegels
087		19	AW	3	14		p	porselein					Fragment	China	1680	1800	NT B	
087		2	AW	3	366	1	w	witbakkend aardewerk	w-lek-	loodglazuur			Fragment	Lo	1500	1800	NT A/B	
087		20	PIJP	31	138													
087	82	22	BW	7	1599													bakstenen
087	82	23	AW	3	4		f	faience		tinglazuur			Fragment	Nederland	1600	1800	NT B	
087	82	24	AW	2	293		r	roodbakkend aardewerk		loodglazuur								
087	82	25	BW	13	1107													baksteen, tegel
087	82	26	SCH	1	20													oester
087	82	27	AW	19	482		r	roodbakkend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1600	2000	NT B/C	suikerproductie
087	82	28	AW	3	54		p	porselein					Fragment	China	1680	1800	NT B	
087	82	29	AW	1	34		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijerengobe			Fragment	Duitse Rijnland	1700	1900	NT B/C	
087		3	AW	4	107	4	r	roodbakkend aardewerk	r-bor-	loodglazuur			Fragment	Nederrijns	1700	1800	NT B	
087	82	30	PIJP	2	4													
087	82	31	BW	1	46													baksteen
087	82	32	AW	28	683		r	roodbakkend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1600	2000	NT B/C	suikerproductie

Bijlage 8: Determinatielijst Aardewerk, Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

vondstnr	spoonr	volgnr	materiaal	aantal	gewicht	mai	bakselcode DS	baksel voluit	type	oppervlakte beh	magering	versiering	fragmentatie	herkomst	begindat	einddatering	periode	opmerkingen
087	82	33	AW	3	47		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijerengobe			Fragment	Duitse Rijnland	1700	1900	NT B/C	
087	82	34	AW	4	43		f	faience		tinglazuur			Fragment	Nederland	1600	1800	NT B	
087	82	35	AW	1	17	1	f	faience	f-kop-1	tinglazuur			Fragment	Nederland	1675	1825	NT B	
087	82	36	AW	2	12		p	porselein					Fragment	China	1680	1800	NT B	
087	82	37	AW	1	5		w	witbakkend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1500	1700	NT A	
087	82	38	PIJP	20	61								Fragment					steeltjes
087	82	39	PIJP	4	34								Fragment		1710	1840		type 3
087		4	AW	20	1043		r	roodbakkend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1600	2000	NT B/C	
087	82	40	PIJP	1	9								Fragment		1700	1900		type 4
087	82	41	SCH	10	277													
087	82	42	SCH	16	125													
087	82	43	SCH	10	163													
087	82	44	AW	21	228		r	roodbakkend aardewerk					Fragment	LO	1600	2000	NT B/C	
087	82	45	BW	22	3072								Fragment					baksteen
087	82	46	BW	49	3192													baksteen, tegel en dakpan
087	82	47	AW	41	1686		r	roodbakkend aardewerk		loodglazuur			Fragment	lokaal	1600	1900	NT B/C	
087	82	48	AW	3	100		w	witbakkend aardewerk		loodglazuur			Fragment	lokaal	1600	1900	NT B/C	
087	82	49	AW	4	18		w	witbakkend aardewerk		loodglazuur		vlekkengoed	Fragment	lokaal	1700	1900	NT B/C	
087		5	AW	5	100		f	faience		tinglazuur			Fragment	Nederland	1600	1800	NT B	
087	82	50	AW	1	20		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijerengobe			Fragment	Duitse Rijnland	1600	1900	NT B/C	
087	82	51	AW	15	274		f	faience		tinglazuur			Fragment	Nederland	1600	1800	NT B	
087	82	52	AW	1	49	1	f	faience	f-kom-	tinglazuur		wit	Fragment	Nederland	1700	1800	NT B	
087	82	53	AW	1	2		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijerengobe			Fragment	Westerwald	1700	1900	NT B/C	
087	82	54	AW	1	3		p	porselein					Fragment	China	1680	1800	NT B	
087	82	55	PIJP	37	79								Fragment					steeltjes
087	82	56	PIJP	11	85								Fragment		1710	1840		type 3
087	82	57	PIJP	1	17								Fragment		1610	1650		type 1
087	82	58	BW	1	6					tinglazuur								tegel
087	82	59	SCH	1	8													oester
087		6	AW	1	27	1	f	faience	f-bor-5	tinglazuur			Fragment	Nederland	1700	1800	NT B	
087		7	AW	1	6		w	witbakkend aardewerk		loodglazuur			Fragment	Lo	1600	1900	NT B/C	
087	82	70	NS	1	12													leisteel
087		8	AW	2	95		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijerengobe			Fragment	Duitse Rijnland	1700	1900	NT B/C	
087		9	PIJP	4	30								Fragment		1700	1900		type 4
088		1	AW	36	1302		r	roodbakkend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO				
088	83	10	PIJP	2	18													
088	83	12	AW	3	64		s2	steengoed met glazuur	s2-fle-(4)				Fragment	Duitse Rijnland	1800	1900	NT C	
088	83	13	AW	2	77		r	roodbakkend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1700	1900	NT B/C	
088	83	14	AW	1	16		p	porselein					Fragment	China	1680	1800	NT B	
088	83	15	AW	1	2		f	faience		tinglazuur			Fragment	Nederland	1600	1800	NT B	
088	83	16	AW	1	1		w	witbakkend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1500	1900	NT B/C	pottenbakkersafval ? Lijkt glazuur op de breuk
088	83	17	pijp	4	12								Fragment					steeltjes
088	83	18	pijp	1	7								Fragment		1710	1840		type 3
088		2	AW	10	140		f	faience		tinglazuur			Fragment	Nederland	1600	1800	NT B	
088		3	AW	1	24		w	witbakkend aardewerk		loodglazuur								
088		4	AW	7	320		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijerengobe			Fragment	Duitse Rijnland	1400	1900	NT B/C	
088		5	PIJP	13	116													
088		6	BW	3	116													tegels, dakpan, mortel
088		7	PIJP	2	28								Bijna compleet					
088	83	8	AW	12	143		f	faience		tinglazuur			Fragment	Nederland	1600	1800	NT B	
088	83	9	AW	1	62		r	roodbakkend aardewerk		loodglazuur			Fragment					
089		1	SCH	1	53								Fragment					oester
089		10	AW	1	387		p	porselein			opliggend glazuur rood en goud		Fragment	japan ?	1650	1750	NT B	imari ?
089		11	AW	1	390		p	porselein					Fragment	China	1680	1800	NT B	
089		12	AW	3	140		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijerengobe			Fragment	Duitse Rijnland	1600	1900	NT B/C	
089		13	BW	3	114													tegels en dakpan
089		14	PIJP	6	23													steeltjes
089		15	AW	15	422		f	faience		tinglazuur			Fragment	Nederland	1600	1800	NT B	
089		16	AW	21	797		r	roodbakkend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1600	2000	NT B/C	
089		17	AW	5	139		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijerengobe			Fragment	LO	1600	1900	NT B/C	
089		18	AW	4	620		r	roodbakkend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1600	2000	NT B/C	
089		19	AW	1	41	1	r	roodbakkend aardewerk	r-tes-1	loodglazuur			Fragment	LO	1500	1800	NT A/B	
089	84	2	AW	1	63		r	roodbakkend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1600	1800	NT A/B	
089		20	PIJP	3	20								Fragment	LO	1710	1840		type 3
089		21	NS	1	116													maalsteen, tefriet
089	84	22	AW	18	284	1	f	faience	f-bor-5	tinglazuur			Bijna compleet	Nederland	1700	1800	NT B	
089	84	23	AW	7	975	1	r	roodbakkend aardewerk	r-kap-	loodglazuur			Fragment	LO	1750	1900	NT B/C	

Bijlage 8: Determinatielijst Aardewerk, Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

vondstnr	spoonr	volgnr	materiaal	aantal	gewicht	mai	bakselcode DS	baksel voluit	type	oppervlakte beh	magering	versiering	fragmentatie	herkomst	begindat	einddatering	periode	opmerkingen
089	84	24	AW	1	101	1	p	porselein	p-bor-12				Fragment	China	1680	1800	NT B	
089	84	25	AW	9	267		f	faience		tinglazuur			Fragment	Nederland	1600	1800	NT B	
089	84	26	AW	1	12		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijerengobe			Fragment	Duitse Rijnland	1700	1900	NT B/C	
089	84	27	PIJP	3	18								Fragment		1710	1840		type 3
089	84	28	AW	20	193		r	roodbakend aardewerk					Fragment	LO	1600	1900	NT B/C	
089	84	29	AW	2	222		r	roodbakend aardewerk	r-kap-				Fragment	LO	1750	1900	NT B/C	
089	84	3	AW	2	16		p	porselein		achterkant bruin			Fragment	China	1680	1780	NT B	capucijner waar
089	84	30	AW	2	23		r	roodbakend aardewerk					Fragment	LO	1600	1900	NT B/C	suikerproductie
089	84	31	AW	1	41		r	roodbakend aardewerk					Fragment	Nederrijns	1700	1800	NT B	
089	84	32	AW	4	32		w	witbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1500	1900	NT B/C	
089	84	33	AW	8	127		f	faience		tinglazuur			Fragment	Nederland	1600	1800	NT B	
089	84	34	AW	4	46		p	porselein					Fragment	China	1680	1800	NT B	
089	84	35	AW	1	102		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijerengobe			Fragment	Duitse Rijnland	1700	1900	NT B/C	
089	84	36	PIJP	2	7								Fragment					steeltjes
089	84	37	PIJP	2	18								Fragment		1710	1840		type 3
089	84	38	BW	2	68													dakpan, tegel
089	84	4	PIJP	1	10								Fragment	Nederland	1710	1840		type 3
089		5	BW	2	290													tegel/dakpan
089		6	AW	2	202	1	f	faience	f-zou	tinglazuur			Fragment	Nederland	1600	1800	NT B	
089		7	AW	36	557		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1600	2000	NT B/C	
089		8	AW	8	341		f	faience		tinglazuur			Fragment	Nederland	1600	1800	NT B	
089		9	AW	2	339		m	majolica		tinglazuur			Fragment	Nederland	1500	1800	NT A/B	
090		1	AW	6	53		pi	pingsdorf-aardewerk					Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	
090		10	AW	3	62		kp	kogelpotaardewerk			zand	vingervegen	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	
090		11	AW	1	26		kp	kogelpotaardewerk			steengruis	stempel/vingervegen	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	
090		12	AW	1	20		kp	kogelpotaardewerk			zand	bezemstreken	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	
090		13	AW	2	17	2	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand
090		14	AW	1	43	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-2		zand	bezemstreken	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	vierkante rand met dekselgeul
090		15	AW	1	6	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-507		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	diversen
090		16	AW	1	5	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand
090		17	PIJP	1	2													
090		18	BW	2	34													tegels
090		19	AW	1	11		f	faience		tinglazuur			Fragment	Nederland	1600	1800	NT B	
090		2	AW	10	58		wm	maaslands wit		loodglazuur			Fragment	Maasland	1050	1250	LME A	
090		20	AW	1	8		p	porselein					Fragment	China	1680	1800	NT B	
090		3	AW	2	57		g	grijsbakend aardewerk					Fragment	LO	1200	1425	LME A/B	
090		4	AW	1	4		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijerengobe			Fragment	Duitse Rijnland	1400	1700	NT A/B	
090		5	AW	3	8		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	lo	1400	1700	NT A/B	
090		6	AW	1	46		s5	proto-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
090		7	AW	22	207		kp	kogelpotaardewerk			ZAND		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
090		9	AW	9	60		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
091	69	1	AW	1	52		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1300	1600	LME B	
091	69	2	AW	2	311	1	r	roodbakend aardewerk	r-gra-31	loodglazuur			Fragment	LO	1600	1675	NT A	
091	69	3	AW	4	117		m	majolica		tinglazuur			Fragment	Nederland	1500	1800	NT A/B	
091	69	4	AW	1	19		s1	steengoed					Fragment	Siegburg	1300	1500	LME B	
091	61	5	NS	1	95													
092	65	1	AW	1	128	1	s5	proto-steengoed	s5-kan-4			radstempels	Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
092	65	2	AW	1	6		pi	pingsdorf-aardewerk					Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	
092	65	3	AW	1	3		bg	blauwgrijs					Fragment	paffrath	900	1200	LME A	
092	65	4	AW	1	9		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
092	65	5	AW	1	7		g	grijsbakend aardewerk					Fragment	LO	1200	1425	LME A/B	
093	60	1	BW	4	310													BAKSTEEN
093	60	10	BW	4	65								Fragment					dakpan, tegel
093	60	15	BW	13	988													baksteen, dakpan en tegel
093	60	2	AW	9	161		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1500	1900	NT B/C	
093	60	20	AW	82	839		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1300	1900	NT B/C	
093	60	21	AW	6	51		w	witbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1300	1900	NT B/C	
093	60	22	AW	3	18		m	majolica		tinglazuur			Fragment	Nederland	1500	1800	NT A/B	
093	60	23	AW	15	60		f	faience		tinglazuur			Fragment	Nederland	1600	1800	NT B	
093	60	24	AW	1	2		p	porselein					Fragment	China	1680	1800	NT B	
093	60	25	AW	1	26		s1	steengoed					Fragment	Siegburg	1300	1500	LME B	
093	60	26	AW	2	7		s5	proto-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
093	60	27	AW	4	108		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijerengobe			Fragment	Duitse Rijnland	1600	1900	NT B/C	
093	60	28	AW	1	4		g	grijsbakend aardewerk					Fragment	LO	1200	1425	LME A/B	
093	60	3	AW	3	6		w	witbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1500	1900	NT B/C	
093	60	30	NS	2	9													
093	60	31	AW	10	71		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	lo	900	1400	LME A/B	

Bijlage 8: Determinatielijst Aardewerk, Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

vondstnr	spoonnr	volgnr	materiaal	aantal	gewicht	mai	bakselcode DS	baksel voluit	type	oppervlakte beh	magering	versiering	fragmentatie	herkomst	begindat	einddatering	periode	opmerkingen
093	60	32	AW	1	19		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	lo	900	1400	LME A/B	
093	60	33	AW	2	13		kp	kogelpotaardewerk			zand	bezemstreken	Fragment	lo	1175	1300	LME A/B	
093	60	34	AW	1	17	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		steengruis		Fragment	lo	900	1400	LME A/B	vierkante rand
093	60	35	PIJP	23	45								Fragment					steeltjes
093	60	36	PIJP	2	14								Fragment		1710	1840		type 3
093	60	37	BW	22	177								Fragment					baksteen, dakpan en tegel
093	60	38	AW	11	252		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1300	1600	LME B	
093	60	39	AW	1	4		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijerengobe			Fragment	Raeren of Aken	1400	1600	NT A	
093	60	4	AW	3	4		f	faience		tinglazuur			Fragment	Nederland	1600	1800	NT B	
093	60	40	AW	1	7	1	kp	Kogelpotaardewerk	kp-kog-2		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand met dekselgeul
093	60	41	BW	5	41													baksteen en dakpan
093	60	5	AW	1	2		p	porselein					Fragment	China	1680	1800	NT B	
093	60	6	AW	1	7		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijerengobe			Fragment	Duitse Rijnland	1500	1900	NT B/C	
093	60	7	AW	1	3		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
093	60	8	AW	1	9	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-2		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand met dekselgeul
093	60	9	PIJP	4	8													steeltjes
094	63	1	AW	2	24		pi	pingsdorf-aardewerk					Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	
094	63	10	AW	2	17	2	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand
094	63	11	AW	1	21	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-508		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	puntige rand met dekselgeul
094	63	12	PIJP	3	3													steeltjes
094	63	2	AW	1	7		bg	blauwgrijs					Fragment	paffrath	900	1200	LME A	
094	63	3	AW	2	16		wm	maaslands wit		loodglazuur			Fragment	Maasland	1050	1250	LME A	
094	63	4	AW	1	10		s5	proto-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
094	63	5	AW	2	31		kp	kogelpotaardewerk			zand	vingervergen	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	
094	63	6	AW	1	17		kp	kogelpotaardewerk			zand	bezemstreken	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	
094	63	7	AW	14	128		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
094	63	8	AW	2	62	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		zand	vingervergen	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	vierkante rand
094	63	9	AW	1	26	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		steengruis	vingervergen	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	vierkante rand
096	86	1	AW	31	202		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	lo	1200	1800	NT A/B	
096	86	10	AW	1	3		s5	proto-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
096	86	11	AW	1	5		s2	steengoed met glazuur	S2-FLE-4	zoutglazuur: ijerengobe			Fragment	Duitse Rijnland	1800	1900	NT C	
096	86	12	AW	4	17		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
096	86	13	AW	1	10		kp	kogelpotaardewerk			zand	vingervergen	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	
096	86	14	AW	1	7		kp	kogelpotaardewerk			zand	bezemstreken	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	
096	86	15	KER	1	26		p	porselein	beeldje						1800	2000		
096	86	16	VST	1	3													
096	86	18	NS	1	28													
096	86	19	BW	6	96													baksteen/tegel
096	86	2	AW	2	73	1	r	roodbakend aardewerk	r-bor-4	loodglazuur			Fragment	lo	1675	1800	NT B	
096	86	3	AW	1	1		iw	industrieel wit					Fragment	Nederland	1800	2000	NT C	
096	86	4	AW	4	17		w	witbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1300	1800	NT A/B	
096	86	5	AW	4	30		g	grijsbakend aardewerk					Fragment	LO	1200	1425	LME A/B	
096	86	6	AW	1	31		pi	pingsdorf-aardewerk					Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	
096	86	7	PIJP	8	11													steeltjes
096	86	8	AW	3	31		m	majolica		tinglazuur			Fragment	Nederland	1500	1800	NT A/B	
096	86	9	AW	1	244		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijerengobe			Fragment	Keulen of Frechen	1500	1700	NT A/B	
097	79	1	AW	2	113		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1300	1500	LME B	
098	70	1	AW	59	1944		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1600	1900	NT B/C	
098	70	2	AW	6	438	5	r	roodbakend aardewerk	r-pot-	loodglazuur			Fragment	LO	1600	1900	NT B/C	suikerpotten
098	70	3	AW	1	121	1	r	roodbakend aardewerk	r-tre-				Fragment	LO	1600	1900	NT B/C	suikerproductie
098	70	4	AW	4	11		f	faience		tinglazuur			Fragment	LO	1600	1800	NT B	
098	70	5	AW	1	2		p	porselein					Fragment	China	1680	1800	NT B	
098	70	6	pijp	10	23								Fragment					steeltjes
098	70	7	bw	1	6													mortel
099	70	1	AW	10	245		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	Lokaal	1600	1900	NT B/C	
099	70	2	PIJP	2	3													steeltjes
100	88	1	AW	2	27		pi	pingsdorf-aardewerk					Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	erg hard, tegen proto aan
101	60	1	AW	1	6		s1	steengoed		orange blos			Fragment	Siegburg	1400	1500	LME B	
101	60	2	AW	1	2		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1300	1500	LME B	
104		1	BW	1	143													mortel
104		2	AW	10	47		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	lo	1300	1900	NT B	
104		3	AW	4	21		iw	industrieel wit					Fragment	1800	2000	NT C		
104		4	AW	2	4		f	faience		tinglazuur			Fragment	Nederland	1600	1800	NT B	
104		5	AW	1	2		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
104		6	PIJP	5	7													
105	45	1	AW	1	29	1	pi	pingsdorf-aardewerk	pi-kog-1			verfstreken	Fragment	Duitse Rijnland	1050	1200	LME A	periode 5 6 7
105	45	2	AW	1	9		pi	pingsdorf-aardewerk				verfstreken	Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	

Bijlage 8: Determinatielijst Aardewerk, Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

vondstnr	spoonnr	volgnr	materiaal	aantal	gewicht	mai	bakselcode DS	baksel voluit	type	oppervlakte beh	magering	versiering	fragmentatie	herkomst	begindat	einddatering	periode	opmerkingen
105	45	3	AW	1	6		s5	proto-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
105	45	4	AW	2	86		1 kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-501		steengruis		Fragment	lokaal	900	1400	LME A/B	afgeronde rand met dekselgeul
105	45	5	AW	1	43		1 kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-501		zand		Fragment	lokaal	900	1400	LME A/B	afgeronde rand met dekselgeul
107		1	AW	1	383		i	Italiaans tinglazuur	i-kom-3	tinglazuur			Fragment	montelupo	1600	1650	NT B	large leaf tazza, catalogus
110	60	1	AW	1	67		pi	pingsdorf-aardewerk					Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	
110	60	10	AW	1	3		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
110	60	11	BW	3	25													baksteen
110	60	2	AW	2	7		wm	maaslands wit		loodglazuur			Fragment	Maasland	1050	1250	LME A	
110	60	3	AW	8	21		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	lokaal	1300	1600	LME B	
110	60	4	AW	1	4		w	witbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	lokaal	1300	1700	NT A	
110	60	5	AW	1	1		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijzerengobe			Fragment	Langerwehe	1300	1500	LME B	
110	60	6	AW	3	10		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
110	60	7	AW	1	4		kp	kogelpotaardewerk			zand	vingervegen	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	
110	60	8	AW	1	4		kp	kogelpotaardewerk			zand	bezemstreken	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	
110	60	9	AW	1	10		1 kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand
111	60	1	AW	2	4		pi	pingsdorf-aardewerk					Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	
113	60	1	BW	13	73													baksteen
113	60	10	AW	1	8		1 kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand
113	60	11	PIJP	2	5													
113	60	12	AW	3	10		wm	maaslands wit		loodglazuur			Fragment	Maasland	1050	1250	LME A	
113	60	13	AW	1	5		1 wm	maaslands wit	wm-kan-(2)				Fragment	Maasland	1225	1300	LME B	
113	60	2	AW	1	1		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1600	2000	NT C	
113	60	3	AW	4	6		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	Lo	1200	1500	LME B	
113	60	4	AW	1	4		s5	proto-steengoed		engobe: uitwendig (inwendig -)			Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
113	60	6	AW	3	25		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
113	60	7	AW	2	71		kp	kogelpotaardewerk			zand	vingervegen	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	
113	60	8	AW	2	34		2 kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand
113	60	9	AW	1	3		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
115	103	1	AW	31	342		pi	pingsdorf-aardewerk				verfstreken	Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	tegen proto st. aan maar nog wel met verfstreken
115	103	10	AW	2	119		1 kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-2		steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand met dekselgeul
115	103	11	AW	2	29		2 kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand
115	103	12	AW	1	23		1 kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-508		steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	puntige rand met dekselgeul
115	103	13	AW	3	36		3 kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand
115	103	14	AW	1	6		1 kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-11		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rechtopstaande rand met dekselgeul
115	103	15	NS	2	256													slijpsteen en maalsteen, tefriet
115	103	2	AW	1	13		1 pi	pingsdorf-aardewerk	pi-bek-			verfstreken	Fragment	Duitse Rijnland	1160	1200	LME A	periode 7
115	103	3	AW	1	25		1 pi	pingsdorf-aardewerk	pi-pot-			verfstreken	Fragment	Duitse Rijnland	1160	1200	LME A	periode 7
115	103	4	AW	21	161		wm	maaslands wit		loodglazuur			Fragment	Maasland	1050	1250	LME A	
115	103	5	AW	2	20		wm	maaslands wit	wm-kan-				Fragment	Maasland	1175	1250	LME A	dakrand
115	103	6	AW	4	42		bg	blauwgrijs					Fragment	paffrath	900	1200	LME A	
115	103	7	AW	1	11		1 bg	blauwgrijs	bg-kog-1				Fragment	paffrath	1000	1200	LME A	
115	103	8	AW	20	257		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
115	103	9	AW	33	315		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
118	98	1	AW	2	102		s5	proto-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
118	98	10	AW	1	5		f	faience		tinglazuur			Fragment	Nederland	1600	1800	NT B	
118	98	2	AW	1	5		pi	pingsdorf-aardewerk					Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	
118	98	3	AW	2	95		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1200	1400	LME A/B	
118	98	4	AW	2	47		s1	steengoed					Fragment	Siegburg	1300	1400	LME B	
118	98	5	AW	1	4		bg	blauwgrijs					Fragment	paffrath	900	1200	LME A	
118	98	6	AW	1	29		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
118	98	7	AW	1	11		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
118	98	8	AW	1	36		kp	kogelpotaardewerk			steengruis	vingervegen	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	
118	98	9	AW	3	36		w	witbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1500	1700	NT A	
119	99	1	AW	26	587		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijzerengobe		radstempels	Fragment	Langerwehe	1300	1500	LME B	
119	99	2	AW	24	172		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1300	1500	LME B	
119	99	3	AW	9	250		3 r	roodbakend aardewerk	r-gra-3	loodglazuur			Fragment	LO	1350	1450	LME B	
119	99	4	AW	8	264		1 r	roodbakend aardewerk	r-gra-20	loodglazuur			Fragment	LO	1350	1500	LME B	
119	99	5	AW	1	51		g	grijsbakend aardewerk					Fragment	LO	1200	1425	LME A/B	
119	99	6	AW	1	5		s5	proto-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
120	106	1	AW	1	60		1 kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		zand	vingervegen	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	vierkante rand
121	107	1	AW	2	49		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur		wit slijb strepen	Fragment	LO	1200	1400	LME A/B	
121	107	2	AW	1	23		pi	pingsdorf-aardewerk					Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	
121	107	3	AW	1	3		s5	proto-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
121	107	4	AW	1	3		g	grijsbakend aardewerk					Fragment	LO	1200	1425	LME A/B	
121	107	5	AW	2	30		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
122	109	1	AW	1	11		s5	proto-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
123	114	1	AW	1	48		1 s5	proto-steengoed	s5-kan-9				Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	

Bijlage 8: Determinatielijst Aardewerk, Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

vondstnr	spoonr	volgnr	materiaal	aantal	gewicht	mai	bakselcode DS	baksel voluit	type	oppervlakte beh	magering	versiering	fragmentatie	herkomst	begindat	einddatering	periode	opmerkingen
124	116	1	AW	1	11		wm	maaslands wit					Fragment	Maasland	1050	1250	LME A	
124	116	2	AW	1	18		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1200	1400	LME A/B	
124	116	3	AW	1	83		s2	steengoed met glazuur		engobe: uitwendig (inwendig -)			Fragment	Langerwehe	1300	1500	LME B	
124	116	5	VKL	1	117													
125	113	1	AW	1	15		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
125	113	2	AW	1	37	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand
126	119	1	AW	1	38		wm	maaslands wit		loodglazuur			Fragment	Maasland	1050	1250	LME A	
127	127	1	AW	15	258		s5	proto-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
127	127	2	AW	1	16		r	roodbakend aardewerk					Fragment	LO	1200	1300	LME A/B	
128	113	1	AW	2	61		f	faience					Fragment	Nederland	1600	1800	NT B	
128	113	2	AW	2	55		m	majolica		tinglazuur			Fragment	Nederland	1500	1800	NT A/B	
128	113	3	AW	1	6		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1700	1900	NT B/C	
129	103	1	AW	6	212		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1600	1900	NT B/C	
129	103	2	AW	2	36		f	faience		tinglazuur			Fragment	Nederland	1600	1800	NT B	
129	103	3	AW	4	77		m	majolica		tinglazuur			Fragment	Nederland	1500	1800	NT A/B	
130	123	1	AW	2	7		g	grijsbakend aardewerk					Fragment	LO	1200	1425	LME A/B	
130	123	100	NS	1	2													
130	123	102	BW	2	91													baksteen
130	123	2	AW	1	244	1	g	grijsbakend aardewerk	g-kan-1				Fragment	LO	1275	1400	LME A/B	
130	123	3	AW	9	382		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1300	1500	LME B	
130	123	4	AW	3	12		wm	maaslands wit					Fragment	Maasland	1050	1250	LME A	
130	123	5	AW	3	69		s1	steengoed					Fragment	Siegburg	1300	1500	LME B	
130	123	6	AW	1	13	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand
131	103	1	AW	2	90		s1	steengoed					Fragment	Siegburg	1300	1500	LME B	
131	103	2	AW	1	71		g	grijsbakend aardewerk					Fragment	LO	1200	1425	LME A/B	
131	103	3	AW	1	26		pi	pingsdorf-aardewerk					Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	
131	103	4	AW	1	110		s5	proto-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
131	103	5	AW	2	35		wm	maaslands wit		loodglazuur			Fragment	Maasland	1050	1250	LME A	
131	103	6	AW	1	28	1	bg	blauwgrijs	bg-kog-1				Fragment	paffrath	1000	1200	LME A	
132	103	1	AW	5	115	1	g	grijsbakend aardewerk	g-gra				Fragment	LO	1275	1350	LME A/B	
133	103	1	AW	3	14		pi	pingsdorf-aardewerk			verfstreken		Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	
134	118	1	AW	3	59		s5	proto-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
134	118	2	AW	1	35		g	grijsbakend aardewerk					Fragment		1200	1425	LME A/B	
134	118	3	AW	2	49		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijerengobe			Fragment	Raeren of Aken	1400	1600	NT A	
134	118	4	AW	2	58		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1500	1700	NT A	
134	118	5	AW	1	6		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
134	118	6	AW	1	110	1	r	roodbakend aardewerk	r-bor-	loodglazuur			Fragment	LO	1500	1700	NT A	
134	118	7	AW	1	66	1	r	roodbakend aardewerk	r-bak-5	loodglazuur			Fragment	LO	1550	1625	NT A	
135	103	1	AW	2	16		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
136	120	1	AW	2	541		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1400	1900	NT B/C	suikerproductie
136	120	2	AW	2	27	1	w	witbakend aardewerk	w-oil-2	loodglazuur			Fragment	LO	1575	1700	NT A	
136	120	3	AW	2	6		f	faience		tinglazuur		chinees motief	Fragment	Nederland	1600	1800	NT B	
136	120	4	AW	1	48		kp	kogelpotaardewerk			zand	vingervegen	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	
136	120	5	PIJP	1	11										1710	1840		type 3
137	126	1	AW	3	10		kp	kogelpotaardewerk			zand	bezemstreken	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	
137	126	2	AW	2	10		wm	maaslands wit					Fragment	Maasland	1050	1250	LME A	
138	103	1	AW	3	78		wm	maaslands wit					Fragment	Maasland	1050	1250	LME A	
138	103	2	AW	2	17		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	lo	1200	1500	LME A/B	
138	103	3	AW	2	14		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	lo	900	1400	LME A/B	
138	103	4	AW	1	42		kp	kogelpotaardewerk			zand	vingervegen	Fragment	lo	1175	1300	LME A/B	
138	103	5	AW	1	5		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	lo	900	1400	LME A/B	
138	103	6	AW	1	101	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-2		zand		Fragment	lo	900	1400	LME A/B	vierkante rand met dekselgeul
139	124	1	AW	1	13		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	1200	1400	LME A/B	kp met lobvoetje
140	103	1	AW	1	59		s5	proto-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
141		1	AW	1	7	1	r	roodbakend aardewerk	r-gra-(3)	loodglazuur			Fragment	LO	1350	1450	LME B	
142	130	1	AW	11	104		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1300	1600	LME B	
142	130	2	AW	1	4		wm	maaslands wit					Fragment	Maasland	1050	1250	LME A	
142	130	3	AW	1	15		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijerengobe			Fragment	Langerwehe	1300	1500	LME B	
146	82	1	NS	1	10													
146	82	10	AW	2	6		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijerengobe			Fragment	Westerwald	1700	1900	NT B/C	
146	103	100	NS	2	200													
146	82	11	PIJP	31	65													steelljes
146	82	12	PIJP	4	32										1710	1840		type 3
146	82	13	AW	1	3		iw	industrieel wit					Fragment		1800	2000	NT C	
146	82	14	BW	5	29													baksteen, tegel
146	103	15	AW	3	203		pi	pingsdorf-aardewerk					Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	
146	103	16	AW	1	52		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	

Bijlage 8: Determinatielijst Aardewerk, Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

vondstnr	spoonnr	volgnr	materiaal	aantal	gewicht	mai	bakselcode DS	baksel voluit	type	oppervlakte beh	magering	versiering	fragmentatie	herkomst	begindat	einddatering	periode	opmerkingen	
146	82	2	SLK	1	59														
146	82	3	BW	3	449														baksteen, dakpan
146	82	4	AW	32	526	r		roodbakkerd aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1600	1900		NT B/C	
146	82	5	AW	3	263	2 r		roodbakkerd aardewerk	r-bor-7	loodglazuur			Fragment	Nederrijns	1720	1800		NT B	
146	82	6	AW	1	6	wm		maaslands wit					Fragment	Maasland	1050	1250		LME A	
146	82	7	AW	8	16	f		faience		tinglazuur			Fragment	Nederland	1600	1800		NT B	
146	82	8	AW	1	2	p		porselein					Fragment	China	1680	1800		NT B	
146	82	9	AW	2	66	f		faience		tinglazuur	geheel wit		Fragment	Nederland	1700	1750		NT B	
148	82	1	AW	1	16	r		roodbakkerd aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1500	1800		NT A/B	
148	82	2	PIJP	1	1														steeltje
149	120	1	AW	1	153	s1		steengoed					Fragment	Siegburg	1300	1500		LME B	
149	120	2	PIJP	2	5														steeltjes
151	83	1	SCH	1	17														
151	83	10	PIJP	2	18										1675	1740			type 2
151	83	11	PIJP	1	11										1710	1840			type 3
151	83	2	AW	12	344	r		roodbakkerd aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1600	1900		NT B/C	
151	83	3	AW	1	43	1 r		roodbakkerd aardewerk	r-tre-				Fragment	LO	1600	1900		NT B/C	suikerproductie
151	83	4	AW	2	20	s2		steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijzerengobe			Fragment	LO	1700	2000		NT B/C	
151	83	5	AW	1	2	p		porselein					Fragment	China	1680	1800		NT B	
151	83	6	AW	4	24	f		faience		tinglazuur			Fragment	Nederland	1600	1800		NT B	
151	83	7	AW	3	35	f		faience	f-bor-	tinglazuur	geheel wit		Fragment	Nederland	1700	1750		NT B	
151	83	8	AW	1	18	1 f		faience	f-kop-1	tinglazuur			Fragment	Nederland	1650	1825		NT B	
151	83	9	PIJP	7	18														steeltjes
155	125	1	AW	2	7	kp		kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400		LME A/B	
155	125	2	AW	1	4	s5		proto-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300		LME A/B	
158	113	1	AW	1	2	pi		pingsdorf-aardewerk					Fragment	Duitse Rijnland	900	1225		LME A	
158	113	2	AW	1	3	pi		pingsdorf-aardewerk					Fragment	Duitse Rijnland	1125	1200		LME A	periode 8/7 kleine beker met opstaande afgeronde rand
158	113	3	AW	1	19	1 kp		kogelpotaardewerk	kp-kog-5		zand		Fragment	LO	900	1400		LME A/B	diversen
159	117	1	AW	2	23	s1		steengoed					Fragment	Siegburg	1300	1400		LME B	
159	117	2	AW	1	16	kp		kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400		LME A/B	
159	117	3	AW	1	8	r		roodbakkerd aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1200	1500		LME A/B	
159	117	4	AW	3	5	ind		indetermineerbaar											sterk verveerd
160	116	1	AW	2	23	1 wm		maaslands wit	wm-pot-	loodglazuur			Fragment	Maasland	1175	1250		LME A	blokrand
161	114	1	AW	1	8	s5		proto-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300		LME A/B	
161	114	2	AW	1	5	kp		kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400		LME A/B	
163	48	1	NS	1	4000														bewerkt
163	48	2	BW	2	3070														baksteen
164	145	1	AW	2	40	kp		kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400		LME A/B	
164	145	2	AW	1	14	wm		maaslands wit					Fragment	Maasland	1050	1250		LME A	
164	145	3	BW	2	14								Fragment						mortel
165	146	1	AW	3	62	kp		kogelpotaardewerk	dunwandig		steengruis		Fragment	lokaal	900	1400		LME A/B	
165	146	2	AW	1	18	bg		blauwgrijs					Fragment	paffrath	900	1200		LME A	
165	146	3	AW	1	48	wm		maaslands wit	secundair verbrand				Fragment	Maasland	1050	1250		LME A	
167	137	1	AW	1	9	ep		europes porselein					Fragment		1800	2000		NT C	
169	150	1	AW	5	44	r		roodbakkerd aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1500	1700		NT A	
169	150	2	slk	2	26														
169	150	3	BW	1	7														baksteen
170	165	1	AW	3	32	r		roodbakkerd aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1500	1700		NT A	
170	165	2	AW	1	47	1 r		roodbakkerd aardewerk	r-gra-(10)	loodglazuur			Fragment	LO	1400	1650		NT A	
170	165	3	AW	1	4	w		witbakkerd aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1500	1700		NT A	
171	164	1	AW	1	18	r		roodbakkerd aardewerk		loodglazuur			Fragment	Nederrijns	1700	1800		NT B	
171	164	2	AW	3	13	r		roodbakkerd aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1600	1900		NT B/C	
172	141	1	AW	1	1	kp		kogelpotaardewerk			zand		Fragment	lo	900	1400		LME A/B	
173	142	1	AW	1	1	kp		kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	lo	900	1400		LME A/B	
174	166	1	AW	2	7	r		roodbakkerd aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1200	1500		LME A/B	
174	166	2	AW	1	15	s5		proto-steengoed				radstempel	Fragment	Duitse Rijnland	1250	1300		LME B	pingsdorf periode 9
176	152	1	AW	1	10	r		roodbakkerd aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1200	1400		LME A/B	
176	152	2	AW	1	5	kp		kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400		LME A/B	
177	141	1	AW	1	4	bg		blauwgrijs					Fragment	paffrath	900	1200		LME A	
178	164	1	AW	4	134	r		roodbakkerd aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1400	1700		NT A	
178	164	2	AW	1	6	w		witbakkerd aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1500	1700		NT A	
178	164	3	AW	1	4	pi		pingsdorf-aardewerk			verfstreken		Fragment	Duitse Rijnland	900	1225		LME A	
178	164	4	AW	1	4	kp		kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400		LME A/B	
178	164	5	BW	1	8														baksteen
179	165	1	BW	3	245					loodglazuur									tegels
179	165	2	AW	16	226	r		roodbakkerd aardewerk		loodglazuur			Fragment	lo	1300	1500		LME B	
179	165	3	AW	1	60	1 r		roodbakkerd aardewerk	r-bak-	loodglazuur			Fragment	lo	1300	1500		LME B	

Bijlage 8: Determinatielijst Aardewerk, Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

vondstnr	spoonnr	volgnr	materiaal	aantal	gewicht	mai	bakselcode DS	baksel voluit	type	oppervlakte beh	magering	versiering	fragmentatie	herkomst	begindat	einddatering	periode	opmerkingen
179	165	4	AW	2	17		g	grijsbakkend aardewerk					Fragment	lo	1200	1425	LME A/B	
179	165	5	AW	1	7		w	witbakkend aardewerk		loodglazuur			Fragment	lo	1300	1600	LME B	
179	165	6	AW	1	6		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijerengobe			Fragment	Siegburg	1400	1600	NT A	
179	165	7	AW	2	8		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
180	152	1	AW	6	34		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
181	142	1	AW	1	13		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
181	142	2	AW	1	3		s5	proto-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
182	172	1	AW	1	10		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	Lo	900	1400	LME A/B	
182	172	2	BW	1	196													tegel
183	191	1	AW	4	247		s1	steengoed	s1-kan-				Fragment	Siegburg	1350	1400	LME B	slanke kan
185		1	AW	1	396	1	s2	steengoed met glazuur	s2-kan-(76)	engobe: uitwendig (inwendig -)			Fragment	Langerwehe	1325	1400	LME B	
186		1	AW	1	20		f	faience	f-bor-5	tinglazuur			Fragment	Nederland	1700	1800	NT B	
188	146	1	AW	5	38		pi	pingsdorf-aardewerk					Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	
188	146	2	AW	1	5		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
189	172	1	AW	1	5		f	faience		tinglazuur			Fragment	Nederland	1700	1800	NT B	
189	172	2	NS	1	1													
189	172	3	AW	5	222		r	roodbakkend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1600	1900	NT B/C	
189	172	4	AW	1	50		r	roodbakkend aardewerk	r-kap-	loodglazuur			Fragment	LO	1750	1900	NT B/C	
189	172	5	AW	1	14		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijerengobe			Fragment	Westerwald	1700	1900	NT B/C	
190	114	1	AW	1	4		bg	blauwgrijs					Fragment	paffrath	900	1200	LME A	
190	114	2	AW	6	44		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
190	114	3	AW	12	71		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
190	114	4	AW	1	21	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand
190	114	5	AW	1	46		kp	kogelpotaardewerk			zand	vingervegen	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	
190	114	6	NS	2	82													maalsteen, tefriet
190	114	7	NS	1	8													
191	190	1	AW	2	18		s1	steengoed					Fragment	Siegburg	1300	1500	LME B	
191	190	2	NS	1	613													
193	198	1	SLK	1	27													
193	198	2	AW	3	25		r	roodbakkend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1500	1800	NT A/B	
194	176	1	AW	1	29		kp	kogelpotaardewerk			zand	ribbels	Fragment	LO	1200	1300	LME A/B	
196	176	2	AW	2	9		r	roodbakkend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1200	1500	LME A/B	
196	176	3	NS	1	84													
198	202	1	AW	2	9		r	roodbakkend aardewerk					Fragment	LO	1600	2000	NT B/C	suikerproductie
198	202	2	BW	1	3					tinglazuur			Fragment	Nederland	1600	1800		tegel
198	202	3	PIJP	1	7								Fragment	Nederland	1710	1840		type 3
199	201	1	AW	12	338		r	roodbakkend aardewerk					Fragment	LO	1400	2000	NT B/C	suikerproductie
199	201	2	SLK	3	27													
199	201	3	AW	5	155		r	roodbakkend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1500	2000	NT B/C	
199	201	4	PIJP	2	8								Fragment		1710	1840		type 3
200	201	1	AW	6	74		r	roodbakkend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1700	1900	NT B/C	suikerproductie
200	201	2	BW	2	62					loodglazuur								tegel
201	200	1	BW	3	7								Fragment					baksteen
201	200	2	NS	1	12													
201	200	3	AW	1	53		kp	kogelpotaardewerk			zand	vingervegen	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	
201	200	4	AW	1	2		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
201	200	5	AW	4	13		r	roodbakkend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1200	1500	LME A/B	
201	200	6	AW	4	44		g	grijsbakkend aardewerk					Fragment	LO	1200	1425	LME A/B	
201	200	7	AW	2	14		s4	bijna-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
201	200	8	AW	1	15		s5	proto-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
202	200	1	AW	1	43		s5	proto-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
202	200	2	AW	3	67		r	roodbakkend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1300	1500	LME B	
202	200	3	AW	1	8		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
202	200	4	BW	2	17													baksteen
203	210	1	AW	5	79	1	r	roodbakkend aardewerk	r-gra-(6)	loodglazuur			Fragment	LO	1375	1500	LME B	
203	210	2	AW	1	34		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijerengobe			Fragment	Duitse Rijnland	1400	1600	NT A	
203	210	3	NS	1	11													
204	209	1	AW	5	32		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	lo	900	1400	LME A/B	
204	209	2	AW	1	39		kp	kogelpotaardewerk			zand	vingervegen	Fragment	lo	1175	1300	LME A/B	
204	209	3	AW	1	4		r	roodbakkend aardewerk		loodglazuur			Fragment	lo	1200	1400	LME A/B	
205	208	1	AW	1	95	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		zand	vingervegen	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	vierkante rand
206	204	1	NS	3	24													maalsteen ?
206	204	2	AW	1	14		s1	steengoed					Fragment	Siegburg	1300	1500	LME B	
206	204	3	AW	5	21		kp	kogelpotaardewerk			zand	bezemstreken	Fragment	lo	900	1400	LME A/B	
206	204	4	AW	1	9		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	lo	1175	1300	LME A/B	
207	207	1	AW	2	12		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
208	203	1	AW	1	13		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	lo	900	1400	LME A/B	

Bijlage 8: Determinatielijst Aardewerk, Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

vondstnr	spoonnr	volgnr	materiaal	aantal	gewicht	mai	bakselcode DS	baksel voluit	type	oppervlakte beh	magering	versiering	fragmentatie	herkomst	begindat	einddatering	periode	opmerkingen
209	204	1	AW	6	40		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
209	204	2	AW	15	178		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
209	204	3	AW	2	130	2	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-2		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand met dekselgeul
210	205	1	AW	10	115		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
210	205	2	AW	2	60	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-501		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	afgeronde rand met dekselgeul
210	205	3	AW	1	2		s1	steengoed					Fragment	Siegburg	1200	1300	LME B	
215	231	1	AW	1	3		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1300	1500	LME B	
215	231	2	AW	1	8		pi	pingsdorf-aardewerk					Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	
216	214	1	AW	3	15		bg	blauwgrijs					Fragment	paffrath	900	1200	LME A	
216	214	2	AW	1	19	1	bg	blauwgrijs	bg-kog-1				Fragment	paffrath	1000	1200	LME A	
218	217	1	AW	1	9		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
219	216	1	AW	1	5		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
219	216	10	VKL	1	6													
219	216	2	AW	2	8		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
220	220	1	AW	7	42		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
221	223	1	AW	5	36		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
221	223	2	AW	1	23		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
221	223	3	AW	1	5	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand
221	223	4	AW	4	43		pi	pingsdorf-aardewerk					Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	
221	223	5	AW	1	4		wm	maaslands wit					Fragment	Maasland	1050	1250	LME A	
222	222	1	AW	3	11		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
222	222	2	AW	1	13	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-11		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rechtopstaande rand met dekselgeul
222	222	3	AW	1	9	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand
222	222	4	AW	1	6		bg	blauwgrijs					Fragment	paffrath	900	1200	LME A	
222	222	5	AW	1	3		pi	pingsdorf-aardewerk					Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	
223	225	1	AW	1	6		g	grijsbakend aardewerk					Fragment	LO	1200	1425	LME A/B	
223	225	2	AW	2	6		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
223	225	3	AW	1	6		kp	kogelpotaardewerk			zand	vingervegen	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	
223	225	4	AW	1	32	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand
223	225	5	AW	1	4		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1200	1500	LME A/B	
223	225	6	AW	1	37	1	r	roodbakend aardewerk	r-bak-33	loodglazuur			Fragment	LO	1300	1400	LME B	
223	225	7	AW	1	6		s1	steengoed					Fragment	Siegburg	1300	1400	LME B	
223	225	8	BW	1	15													baksteen
224	224	1	AW	1	12		s5	proto-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
224	224	2	AW	1	10		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
224	224	20	NS	1	5													
224	224	3	VKL	1	8													
225	227	1	AW	1	4		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijerengobe			Fragment	Raeren of Aken	1400	1600	NT A	
225	227	2	AW	1	17		s1	steengoed					Fragment	Siegburg	1300	1500	LME B	
225	227	3	AW	5	34		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1300	1500	LME B	
225	227	4	AW	1	4		g	grijsbakend aardewerk					Fragment	LO	1200	1425	LME A/B	
225	227	5	BW	2	19								Fragment					baksteen, dakpan
226	269	1	VKL	11	55													
226	225	2	AW	3	265		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijerengobe			Fragment	Duitse Rijnland	1400	1600	NT A	
226	225	3	AW	4	59		g	grijsbakend aardewerk					Fragment	LO	1200	1425	LME A/B	
226	225	4	AW	2	29		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1200	1500	LME A/B	
226	225	5	AW	1	2		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
227	228	1	AW	7	16		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
227	228	2	AW	1	15		s5	proto-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
227	228	3	AW	1	2		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1200	1500	LME A/B	
228	194	1	AW	1	8		wm	maaslands wit		loodglazuur			Fragment	Maasland	1050	1250	LME A	
228	194	2	AW	2	8		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
230	220	1	AW	1	79	1	pi	pingsdorf-aardewerk	pi-kog-1				Fragment	Duitse Rijnland	1125	1200	LME A	periode 6/7
230	220	10	AW	1	40	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand
230	220	11	AW	1	65	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-502		steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	puntige rand met dekselgeul
230	220	12	AW	9	106		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
230	220	13	AW	7	99		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
230	220	15	NS	2	689													
230	220	2	AW	1	53	1	pi	pingsdorf-aardewerk	pi-pot-			verfstreken	Fragment	Duitse Rijnland	1125	1200	LME A	periode 6/7
230	220	3	AW	1	20	1	pi	pingsdorf-aardewerk	pi-pot-				Fragment	Duitse Rijnland	1175	1200	LME A	periode 7
230	220	4	AW	6	273		pi	pingsdorf-aardewerk					Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	
230	220	5	AW	1	8		s5	proto-steengoed		engobe			Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
230	220	6	AW	4	32		bg	blauwgrijs					Fragment	paffrath	900	1200	LME A	
230	220	7	AW	1	7	1	bg	blauwgrijs	bg-kog-1				Fragment	paffrath	1000	1200	LME A	
230	220	8	AW	1	85	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-2		zand	vingervegen	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	vierkante rand met dekselgeul
230	220	9	AW	3	27	2	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand
231	220	1	AW	3	23		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	

Bijlage 8: Determinatielijst Aardewerk, Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

vondstnr	spoonnr	volgnr	materiaal	aantal	gewicht	mai	bakselcode DS	baksel voluit	type	oppervlakte beh	magering	versiering	fragmentatie	herkomst	begindat	einddatering	periode	opmerkingen
231	220	2	AW	1	4		wm	maaslands wit		loodglazuur			Fragment	Maasland	1050	1250	LME A	
231	220	3	AW	1	2		s5	proto-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
231	220	4	NS	1	13													maalsteen, tefriet
232	239	1	AW	2	20		s5	proto-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
232	239	10	BW	1	5													baksteen
232	239	2	AW	1	54		pi	pingsdorf-aardewerk					Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	waars. Late vorm
232	239	4	AW	4	39		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1200	1400	LME A/B	
232	239	5	AW	2	23		g	grijsbakend aardewerk					Fragment	LO	1200	1425	LME A/B	
232	239	6	AW	3	48		kp	kogelpotaardewerk			zand	vingervegen	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	
232	239	7	AW	1	18		kp	kogelpotaardewerk			zand	bezemstreken	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	
232	239	8	AW	1	23	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-2		zand	vingervegen	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	vierkante rand met dekselgeul
232	239	9	AW	1	32	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-1		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	gefacetteerde rand
233	243	1	AW	1	20		m	majolica		tinglazuur			Fragment	Nederland	1500	1800	NT A/B	
233	243	2	AW	1	3		w	witbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1500	1700	NT A	
233	243	3	PIJP	1	4								Fragment					steeltje
234	243	1	AW	7	128		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1300	1500	LME B	
235	237	1	NS	1	174								Fragment					maalsteen
235	237	10	AW	2	19		bg	blauwgrijs					Fragment	elmp	1175	1350	LME A/B	
235	237	11	AW	1	24	1	bg	blauwgrijs	bg-kom-				Fragment	elmp	1175	1350	LME A/B	
235	237	12	AW	7	106		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
235	237	13	AW	1	14		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
235	237	14	AW	6	131		kp	kogelpotaardewerk			zand	vingervegen	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	
235	237	15	AW	1	8	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand
235	237	16	AW	2	29	2	bg	blauwgrijs	bg-kog-1				Fragment	paffrath	1000	1200	LME A	
235	237	17	AW	3	10		bg	blauwgrijs					Fragment	paffrath	900	1200	LME A	
235	237	18	AW	1	31	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		zand	vingervegen	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	vierkante rand
235	237	19	AW	1	23	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand
235	237	2	NS	1	5								Fragment					
235	237	20	VKL	3	31								Fragment					
235	237	21	BW	4	29								Fragment					baksteen
235	237	25	SLK	2	15													
235	237	3	AW	14	135		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	Lokaal	1200	1500	LME A/B	
235	237	4	AW	1	41	1	r	roodbakend aardewerk	r-bak-39	loodglazuur			Fragment	Lokaal	1300	1500	LME B	
235	237	5	AW	1	15	1	r	roodbakend aardewerk	r-bak-1	loodglazuur			Fragment	Lokaal	1350	1525	LME B	
235	237	6	AW	1	5		s5	proto-steengoed		engobe: uitwendig (inwendig -)			Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
235	237	7	AW	2	4		s1	steengoed					Fragment	Siegburg	1300	1500	LME B	
235	237	8	AW	1	2		pi	pingsdorf-aardewerk					Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	
235	237	9	AW	1	11		m	majolica		tinglazuur			Fragment	Nederland	1500	1800	NT A/B	
236	238	1	AW	1	101		pi	pingsdorf-aardewerk					Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	
236	238	10	VKL	2	13													
236	238	11	NS	1	6													
236	238	2	AW	1	14		s5	proto-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
236	238	3	AW	16	87		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
236	238	4	AW	1	17	1	bg	blauwgrijs	bg-kog-1				Fragment	paffrath	1000	1200	LME A	
236	238	5	AW	1	2		r	roodbakend aardewerk					Fragment	LO	1200	1300	LME A/B	
236	238	6	AW	3	21	2	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand
236	238	7	AW	1	51	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-2		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand met dekselgeul
236	238	8	AW	2	39	2	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-2		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand met dekselgeul
236	238	9	AW	1	38	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		zand	vingervegen	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	vierkante rand
237	238	1	NS	1	116													maalsteen ?
238	244	1	AW	2	8		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1300	1500	LME B	
238	244	2	AW	1	13		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijerengobe			Fragment	Siegburg	1400	1600	NT A	
239	240	1	AW	7	125		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	lo	1300	1600	LME B	
239	240	2	AW	1	16		g	grijsbakend aardewerk					Fragment	LO	1200	1425	LME A/B	
239	240	3	AW	4	79		bg	blauwgrijs					Fragment	Elmp	1175	1350	LME A/B	
239	240	4	AW	1	24		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijerengobe		radstempels	Fragment	Langerwehe	1300	1500	LME B	
239	240	5	AW	1	5		s4	bijna-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
240	242	1	AW	9	92		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1300	1600	LME B	
240	242	2	AW	1	96	1	r	roodbakend aardewerk	r-gra-6	loodglazuur			Fragment	LO	1375	1500	LME B	
240	242	3	AW	1	30	1	r	roodbakend aardewerk	r-dek(-1)	loodglazuur			Fragment	LO	1400	1550	LME B	
241	250	1	AW	2	10		pi	pingsdorf-aardewerk					Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	
241	250	2	AW	3	27		s5	proto-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
241	250	3	AW	1	6		wm	maaslands wit					Fragment	Maasland	1050	1250	LME A	
241	250	4	AW	4	11		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
241	250	5	AW	3	16		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
241	250	6	AW	1	7		kp	kogelpotaardewerk			steengruis	vingervegen	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	
241	250	7	AW	1	98	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		zand	vingervegen	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	vierkante rand

Bijlage 8: Determinatielijst Aardewerk, Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

vondstnr	spoonnr	volgnr	materiaal	aantal	gewicht	mai	bakselcode DS	baksel voluit	type	oppervlakte beh	magering	versiering	fragmentatie	herkomst	begindat	einddatering	periode	opmerkingen
241	250	8	AW	2	31	2	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand
242	241	1	AW	1	6		s5	proto-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
242	241	2	AW	1	4		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1200	1500	LME B	
242	241	3	AW	1	3		kp	kogelpotaardewerk			zand	bezemstreken	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	
242	241	4	AW	3	8		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
242	241	5	AW	1	52	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-5		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	diversen
242	241	6	AW	1	33	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		zand	vingervegen	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	vierkante rand
242	241	8	BW	1	9													baksteen
243	255	1	AW	4	350		s1	steengoed		roze blos			Fragment	Siegburg	1400	1500	LME B	
243	255	2	AW	1	62		s2	steengoed met glazuur					Fragment	Langerwehe	1300	1500	LME B	
243	255	3	AW	1	5		pi	pingsdorf-aardewerk				verfstreken	Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	
243	255	4	AW	2	86		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1300	1500	LME B	
243	255	5	AW	1	75	1	r	roodbakend aardewerk	r-bak-(28)	loodglazuur			Fragment	LO	1400	1500	LME B	
243	255	6	AW	1	5		g	grijsbakend aardewerk					Fragment	LO	1200	1425	LME A/B	
244	256	1	AW	5	288		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijerengobe			Fragment	Langerwehe	1300	1500	LME B	
244	256	2	AW	2	204		s1	steengoed		orange blos			Fragment	Siegburg	1400	1500	LME B	
244	256	3	AW	3	238		g	grijsbakend aardewerk					Fragment	LO	1200	1425	LME A/B	
246	264	1	AW	1	72		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	Lokaal	1300	1500	LME B	
247	210	1	AW	1	55		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1350	1500	LME B	grape
248	272	1	AW	1	13		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
251	289	1	AW	2	6		bg	blauwgrijs					Fragment	paffrath	900	1200	LME A	
251	289	2	AW	3	21		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
251	289	3	AW	1	36		kp	kogelpotaardewerk			zand	vingervegen	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	
252	306	1	AW	2	15	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-8		steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	rechtopstaande vierkante rand
253	297	1	AW	1	6		wm	maaslands wit					Fragment	Maasland	1050	1250	LME A	
254	220	1	AW	1	18		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijerengobe			Fragment	Langerwehe	1300	1500	LME B	
254	220	2	AW	3	138	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-5		zand	bezemstreken	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	diversen
254	220	3	AW	3	149		kp	kogelpotaardewerk			zand	vingervegen	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	
254	220	4	AW	2	52	2	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand
256	237	1	AW	1	5		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	lo	900	1400	LME A/B	
256	237	2	AW	1	2		r	roodbakend aardewerk					Fragment	Lokaal	1200	1400	LME A/B	
259	330	1	AW	1	12		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
259	330	2	AW	1	103	1	r	roodbakend aardewerk	r-gra-(3)	loodglazuur			Fragment	LO	1350	1450	LME B	
259	330	3	BW	1	6													baksteen
260	332	1	AW	1	18		wm	maaslands wit					Fragment	Maasland	1050	1250	LME A	
260	332	2	AW	1	4		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	lo	900	1400	LME A/B	
261	340	1	AW	3	395	1	s2	steengoed met glazuur	s2-kan-78	zoutglazuur: ijerengobe		radstempels	Fragment	Langerwehe	1375	1450	LME B	
262	339	1	AW	29	219		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
262	339	10	AW	15	44		wm	maaslands wit		loodglazuur			Fragment	Maasland	1050	1250	LME A	
262	339	11	VKL	1	4													
262	339	2	AW	1	21	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand
262	339	3	AW	5	223	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		steengruis	vingervegen	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	vierkante rand
262	339	4	AW	15	266		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
262	339	5	AW	2	56	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-504		steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	gefacetteerde rand
262	339	6	AW	1	13		s5	proto-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
262	339	7	AW	2	15		bg	blauwgrijs					Fragment	paffrath	900	1200	LME A	
262	339	8	AW	6	27		pi	pingsdorf-aardewerk					Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	
262	339	9	AW	1	12		pi	pingsdorf-aardewerk	tuitpot				Fragment	Duitse Rijnland	1125	1200	LME A	periode 6-7
263	263	1	AW	7	422		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijerengobe			Fragment	Langerwehe	1300	1500	LME B	
263	263	2	AW	21	191		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1300	1900	NT C	
263	263	3	AW	1	203		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	Nederrijns	1700	1800	NT B	
263	263	4	AW	1	3		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	lo	900	1400	LME A/B	
263	263	5	PIJP	1	4								Fragment					steeltje
263	263	6	PIJP	1	7								Fragment		1710	1840		type 3
264	269	1	NS	3	103													
264	269	10	AW	3	10		pi	pingsdorf-aardewerk					Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	
264	269	11	AW	1	12	1	pi	pingsdorf-aardewerk	pi-pot-			verfstreken	Fragment	Duitse Rijnland	1150	1200	LME A	periode 7
264	269	12	AW	5	72	4	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand
264	269	13	AW	3	145	3	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-6		zand	vingervegen	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	vierkante rand
264	269	14	AW	1	12	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-508		steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	puntige rand met dekseigeul
264	269	2	NS	2	73													maalsteen, tefriet
264	269	3	AW	40	202		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
264	269	4	AW	4	26		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
264	269	5	AW	4	49		kp	kogelpotaardewerk			steengruis	vingervegen	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	
264	269	6	AW	6	116		kp	kogelpotaardewerk			zand	vingervegen	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B	
264	269	7	AW	2	10		bg	blauwgrijs					Fragment	paffrath	900	1200	LME A	
264	269	8	AW	4	12		wm	maaslands wit					Fragment	Maasland	1050	1250	LME A	

Bijlage 8: Determinatielijst Aardewerk, Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

vondstnr	spoonnr	volgnr	materiaal	aantal	gewicht	mai	bakselcode DS	baksel voluit	type	oppervlakte beh	magering	versiering	fragmentatie	herkomst	begindat	einddatering	periode	opmerkingen		
264	269	9	AW	2	10		s5	proto-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B			
266	237	1	BW	5	632														baksteen en dakpan	
266	237	10	AW	3	33		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	lo	900	1400	LME A/B			
266	237	11	AW	1	42	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-14		steengruis		Fragment	lo	900	1400	LME A/B	Diversen		
266	237	12	BW	1	62					loodglazuur									dakpan	
266	237	13	AW	1	5		f	faience			tinglazuur		Fragment	Nederland	1600	1800	NT B			
266	237	2	NS	5	17															
266	237	3	AW	2	97		s1	steengoed		orange bloes			Fragment	Siegburg	1400	1500	LME B			
266	237	4	AW	1	15		s5	proto-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B			
266	237	5	AW	1	11		pi	pingsdorf-aardewerk					Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A			
266	237	6	AW	1	13		bg	blauwgrijs					Fragment	paffrath	900	1200	LME A			
266	237	7	AW	1	85		g	grijsbakend aardewerk					Fragment	lo	1200	1425	LME A/B			
266	237	8	AW	3	29		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	lo	1200	1500	LME A/B			
266	237	9	AW	3	20		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	lo	900	1400	LME A/B			
269	269	1	AW	1	39	1	wm	maaslands wit	wm-zal-	loodglazuur			Bijna compleet	Maasland	1050	1250	LME A	catalogus		
273	271	1	AW	5	57		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B			
273	271	2	AW	1	14		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B			
273	271	3	AW	1	89	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-14				Fragment	LO	900	1400	LME A/B	Diversen		
273	271	4	AW	2	4		wm	maaslands wit		loodglazuur			Fragment	Maasland	1050	1250	LME A			
273	271	5	VKL	1	1															
275	270	1	AW	12	201		wm	maaslands wit	wm-kan-	loodglazuur			Fragment	Maasland	1175	1250	LME A	lobvoetjes		
275	270	2	AW	2	10		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B			
295	275	1	AW	3	54		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	Lo	1300	1500	LME B			
295	275	2	AW	1	20		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijerengobe			Fragment	Langerwehe	1300	1500	LME B			
295	275	3	AW	1	21		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	Lo	900	1400	LME A/B			
295	275	5	NS	5	21															
299	386	1	AW	5	73		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1400	1600	NT A			
299	386	2	AW	1	75		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijerengobe			Fragment	Duitse Rijnland	1600	1800	NT B			
300	325	1	AW	3	51		pi	pingsdorf-aardewerk					Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	tegen protosteengoed aanhangend		
300	325	2	AW	2	5		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B			
301	412	1	NS	1	575								Fragment					Tefriet, maalsteen		
303	369	1	AW	3	2		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B			
304	371	1	AW	1	11		wm	maaslands wit					Fragment	Maasland	1050	1250	LME A			
304	371	2	AW	1	10		kp	kogelpotaardewerk			zand	vingervegen	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B			
305	375	1	BW	3	25														baksteen	
305	375	2	AW	2	40		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijerengobe			Fragment	Langerwehe	1300	1500	LME B			
305	375	3	AW	1	5		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	lo	1300	1600	LME B			
306	366	1	AW	4	100		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1300	1500	LME B			
306	366	2	AW	2	13		g	grijsbakend aardewerk					Fragment	LO	1200	1425	LME A/B			
306	366	3	AW	1	5		w	witbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment		1300	1500	LME B			
306	366	4	AW	1	1		s2	steengoed met glazuur		loodglazuur			Fragment	Langerwehe	1300	1500	LME B			
307	360	1	AW	4	23		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1500	1900	NT B/C			
308	358	1	BW	19	552														baksteen en tegel	
308	358	2	AW	2	24		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	lo	1600	1900	NT B/C			
308	358	3	BW	1	2					tinglazuur			Fragment						tegel	
309	377	1	AW	1	170		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1300	1500	LME B			
309	377	2	AW	1	4		wm	maaslands wit					Fragment	Maasland	1050	1250	LME A			
309	377	3	AW	1	8		kp	kogelpotaardewerk			zand	bezemstreken	Fragment	LO	1175	1300	LME A/B			
309	377	4	BW	2	92														baksteen	
310	360	1	NS	1	12														leisteel	
310	360	2	BW	1	39														baksteen	
310	360	3	AW	5	86		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1300	1500	LME B			
311	357	1	AW	5	80		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1300	1600	LME B			
311	357	2	AW	3	28		g	grijsbakend aardewerk					Fragment	LO	1200	1425	LME A/B			
311	357	3	AW	4	174	1	r	roodbakend aardewerk	r-bor-1	loodglazuur		wit slijb strepen	Fragment	LO	1350	1600	LME B			
311	357	4	BW	4	62								Fragment						tegel	
311	357	6	BW	26	1588														baksteen	
312	348	1	AW	1	470	1	f	faience	f-zal-	tinglazuur			Bijna compleet	Nederland	1650	1900	NT B			
312	348	2	AW	1	4		p	porselein					Fragment	China	1680	1800	NT B			
312	348	3	pijp	2	3														steeltjes	
313	347	1	AW	8	59		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1400	1600	NT A			
313	347	2	AW	1	44	1	r	roodbakend aardewerk	r-kom-12	loodglazuur			Fragment	LO	1425	1550	LME B			
313	347	3	pijp	2	2															
313	347	5	BW	5	58								Fragment						baksteen	
314	242	1	NS	2	362															
314	342	2	BW	5	89															baksteen
314	342	3	AW	1	165		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	lo	1500	1700	NT A			

Bijlage 8: Determinatielijst Aardewerk, Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

vondstnr	spoonnr	volgnr	materiaal	aantal	gewicht	mai	bakselcode DS	baksel voluit	type	oppervlakte beh	magering	versiering	fragmentatie	herkomst	begindat	einddatering	periode	opmerkingen
314	342	4	PIJP	1	1													steeltje
315	351	1	BW	1	153								Fragment					baksteen
315	351	2	NS	1	43													leisteel
315	351	3	AW	7	250	r		roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1300	1500	LME B	
315	351	4	BW	4	79													moderne tegels en dakpan
316	343	1	BW	11	2501													baksteen, tegel
318	325	1	AW	1	4	wm		maaslands wit		loodglazuur			Fragment	Maasland	1050	1250	LME A	
318	325	2	AW	4	33	kp		kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
318	325	3	AW	10	58	kp		kogelpotaardewerk					Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
318	325	4	AW	2	26	1 kp		kogelpotaardewerk	kp-kog-505		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	rechtopstaande vierkante rand
319	325	1	AW	3	24	kp		kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
319	325	2	AW	6	39	bg		blauwgrijs					Fragment	paffrath	900	1200	LME A	
319	325	3	NS	1	5													
320	325	1	NS	1	146													slijpsteen ?
320	325	2	AW	4	90	kp		kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
320	325	3	AW	5	61	kp		kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
321	325	1	AW	3	41	2 bg		blauwgrijs	bg-kog-1				Fragment	paffrath	1000	1200	LME A	
321	325	2	AW	2	21	kp		kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
321	325	3	AW	1	4	kp		kogelpotaardewerk					Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
321	325	4	HK	1	2													
322	325	1	AW	7	29	kp		kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	lo	900	1400	LME A/B	
322	325	2	AW	1	4	kp		kogelpotaardewerk					Fragment	lo	900	1400	LME A/B	
323	325	1	AW	1	9	pi		pingsdorf-aardewerk					Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	
323	325	2	AW	16	157	kp		kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
323	325	3	AW	1	11	1 kp		kogelpotaardewerk	kp-kog-509		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	rechtopstaande rand met dekselgeul
323	325	4	AW	11	139	kp		kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
323	325	6	NS	2	19													
324	325	1	AW	3	39	wm		maaslands wit					Fragment	Maasland	1050	1250	LME A	
324	325	2	AW	4	12	kp		kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
324	325	3	AW	5	39	kp		kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
325	325	1	AW	1	41	kp		kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
326	419	1	NS	4	806													
326	419	2	AW	1	12	pi		pingsdorf-aardewerk			verfstreken		Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	
326	419	3	AW	12	104	wm		maaslands wit		loodglazuur			Fragment	Maasland	1050	1250	LME A	
326	419	4	AW	5	33	bg		blauwgrijs					Fragment	paffrath	900	1200	LME A	
326	419	5	AW	1	22	1 bg		blauwgrijs	bg-kog-1				Fragment	paffrath	1000	1200	LME A	
326	419	6	AW	24	338	kp		kogelpotaardewerk			zand		Fragment	lo	900	1400	LME A/B	
326	419	7	AW	15	192	kp		kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	lo	900	1400	LME A/B	
326	419	8	AW	3	61	1 kp		kogelpotaardewerk	kp-kog-6		zand		Fragment	lo	900	1400	LME A/B	vierkante rand
326	419	9	AW	1	20	1 kp		kogelpotaardewerk	kp-kog-2		steengruis		Fragment	lo	900	1400	LME A/B	vierkante rand met dekselgeul
327	325	1	AW	1	105	1 kp		kogelpotaardewerk	kp-kog-503		steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	rechtopstaande vierkante rand
327	325	2	AW	1	6	bg		blauwgrijs					Fragment	paffrath	900	1200	LME A	
327	325	3	BW	1	5								Fragment					baksteen ?
327	325	4	NS	1	1160													
328	325	1	AW	3	22	kp		kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
328	325	2	AW	14	50	kp		kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
328	325	3	NS	1	16													maalsteen, tefriet
329	325	1	NS	2	142													maalsteen, Tefriet
329	325	2	AW	2	15	kp		kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
329	325	3	AW	1	79	1 kp		kogelpotaardewerk	kp-kog-6		steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand
329	325	4	VKL	8	161													
330	325	1	NS	4	1472								Fragment					tefriet, maalsteen
330	325	2	AW	4	32	pi		pingsdorf-aardewerk					Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	
330	325	3	AW	4	63	kp		kogelpotaardewerk		dikwandig	steengruis		Fragment	Lokaal	900	1400	LME A/B	
330	325	4	AW	2	122	1 kp		kogelpotaardewerk	kp-kog-501	dikwandig	steengruis		Fragment	Lokaal	900	1400	LME A/B	afgeronde rand met dekselgeul
330	325	5	VKL	1	5								Fragment					
331	325	1	AW	3	85	1 kp		kogelpotaardewerk	kp-kog-6		steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand
331	325	2	NS	1	111													maalsteen, tefriet
333	382	1	AW	4	43	r		roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1600	1900	NT B/C	
334	325	1	KER	3	836								Compleet					weefgewicht
335	325	1	KER	1	335	1		weefgewicht					Fragment	LO				
335	325	2	NS	9	5554													maalsteen, tefriet
341	325	1	NS	1	4000													bewerkt
342		1	AW	2	16	wm		maaslands wit		loodglazuur			Fragment	Maasland	1050	1250	LME A	
342		2	AW	2	34	pi		pingsdorf-aardewerk					Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	
347	325	1	NS	1	1107													tefriet, maalsteen
347	325	2	NS	2	890													

Bijlage 8: Determinatielijst Aardewerk, Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

vondstnr	spoonnr	volgnr	materiaal	aantal	gewicht	mai	bakselcode DS	baksel voluit	type	oppervlakte beh	magering	versiering	fragmentatie	herkomst	begindat	einddatering	periode	opmerkingen
347	325	3	AW	10	108		wm	maaslands wit		loodglazuur			Fragment	Maasland	1050	1250	LME A	
347	325	4	AW	1	6		pi	pingsdorf-aardewerk					Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	
347	325	5	AW	2	7		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
348	383	1	AW	1	39		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijzerengobe		kobalt tekeningen	Fragment	Duitse Rijnland	1800	2000	NT C	
348	383	2	KER	2	56										1800	2000		iw roostertje, p beeldje
352	420	1	AW	1	54		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
361	453	1	AW	10	113		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
361	453	2	AW	3	130	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-501		steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	afgeronde rand met dekselgeul
361	453	3	AW	2	22		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
361	453	4	AW	1	4		wm	maaslands wit		loodglazuur			Fragment	Maasland	1050	1250	LME A	
361	453	5	AW	1	12		bg	blauwgrijs					Fragment	paffrath	900	1200	LME A	
361	453	6	NS	3	12								Fragment					
363	144	1	AW	98	463		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
363	144	2	AW	4	62	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-501		steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	afgeronde rand met dekselgeul
363	144	3	AW	1	20	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-8		steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	rechtopstaande vierkante rand
364	436	1	VKL	2	19													
365	436	1	AW	2	6		pi	pingsdorf-aardewerk					Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	
365	436	2	NS	1	122													maalsteen, tefriet
366	437	1	AW	1	5		bg	blauwgrijs					Fragment	paffrath	900	1200	LME A	
370	436	1	NS	2	3475								Fragment					tefriet, maalsteen
373	325	1	AW	2	15		kp	kogelpotaardewerk			zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
373	325	2	AW	7	36		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
373	325	3	NS	1	74													slipsteen?
377	305	1	AW	1	3		wm	maaslands wit		loodglazuur			Fragment	Maasland	1050	1250	LME A	
379	305	1	KER	1	221					weeggewicht								weeggewicht
380	305	1	NS	1	314													
381	325	1	AW	2	39		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
381	325	2	AW	1	55	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-501		steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	afgeronde rand met dekselgeul
381	325	3	AW	1	25		bg	blauwgrijs					Fragment	paffrath	900	1200	LME A	
381	325	4	AW	1	47	1	bg	blauwgrijs	bg-kog-1				Fragment	paffrath	1000	1200	LME A	
391	305	1	NS	1	1739								Fragment					
391	305	2	NS	1	37								Fragment					slipsteen
397	481	1	AW	1	8		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1700	1900	NT B/C	
397	481	2	AW	1	15		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijzerengobe			Fragment	Duitse Rijnland	1600	1800	NT A/B	
397	481	3	PIJP	1	2													steeltje
399	479	1	AW	1	7		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
399	479	2	AW	1	30	1	kp	kogelpotaardewerk	kp-kog-2		zand		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	vierkante rand met dekselgeul
399	479	3	AW	1	3		r	roodbakend aardewerk					Fragment	LO	1200	1300	LME A/B	
399	479	4	AW	1	5		pi	pingsdorf-aardewerk					Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	
402	306	1	AW	1	15		pi	pingsdorf-aardewerk				verfstreken	Fragment	Duitse Rijnland	900	1225	LME A	
402	306	2	AW	1	3		wm	maaslands wit		loodglazuur			Fragment	Maasland	1050	1250	LME A	
402	306	3	AW	1	24	1	wm	maaslands wit	wm-pot-				Fragment	Maasland	1125	1175	LME A	manchet-rand
402	306	4	AW	1	54		s5	proto-steengoed					Fragment	Duitse Rijnland	1200	1300	LME A/B	
402	306	5	AW	1	6		kp	kogelpotaardewerk			steengruis		Fragment	LO	900	1400	LME A/B	
404	380	1	AW	3	56		r	roodbakend aardewerk		loodglazuur			Fragment	LO	1300	1600	LME B	
404	380	2	AW	1	28	1	r	roodbakend aardewerk	r-bak-1	loodglazuur			Fragment	LO	1350	1525	LME B	
404	380	3	AW	1	53		s2	steengoed met glazuur		zoutglazuur: ijzerengobe			Fragment	Langerwehe	1300	1500	LME B	
405	380	1	AW	2	46		g	grijsbakend aardewerk					Fragment	Lo	1200	1425	LME A/B	

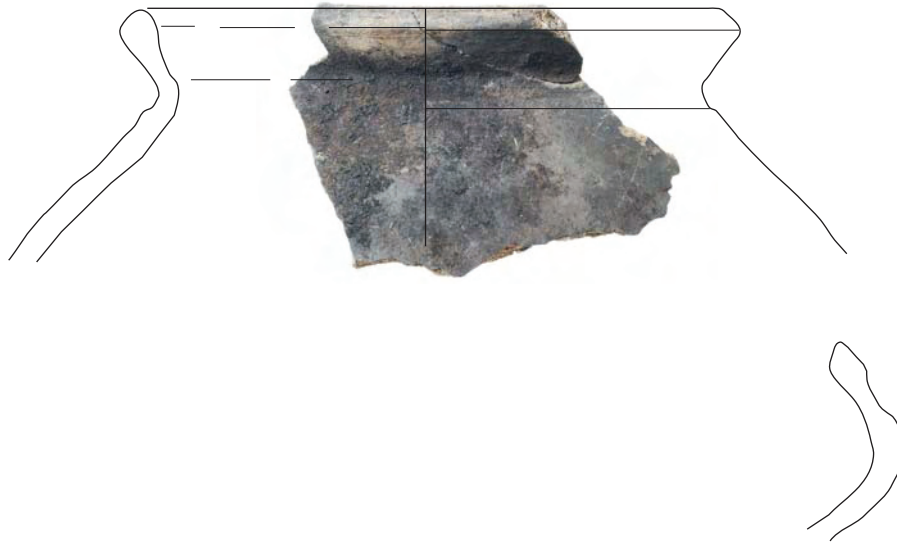
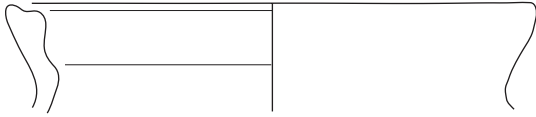
Bijlage 9 Catalogus Keramiekvondsten

(A. Griffioen)

Opbouw van de catalogusblokjes:

1. inventarisnummer (bestaande uit CIS-code, vondstnummer en volgnummer).
2. typecode (bestaande uit de kenmerken bakseltype, hoofdvorm en typenummer)
3. objectdateringen (tussen haakjes de vondstcontext en -zo mogelijk - contextdatering)
4. afmetingen (maximale diameter, hoogte en bodemdiameter van het object)
- 5a. baksel (bakselbeschrijving volgens de geldende normen voor keramiekdeterminatie)
- 5b. oppervlaktebehandeling (glazuurbeschrijving, kleur en/of glassoort)
- 5c. decoratie (beschrijving van op het object aangebrachte decoraties)
- 6a. voet (beschrijving van het standwerk, bijv. standring, pootjes, standlobben, etc.)
- 6b. additieven (beschrijving van toegevoegde elementen, zoals oren, stelen, tuiten, etc.)
- 6c. compleetheid
7. naam (voluit geschreven naam van de hoofdvorm zoals gebruikelijk in het 'Deventer-systeem').
8. herkomst (voor zover bekend wordt onder dit nummer de productieplaats of regio vermeld).
9. literatuur (verwijzing naar eventuele aangetroffen parallellen in de archeologische literatuur).

(Alle tekeningen zijn afgebeeld op schaal 1:2)

1

2

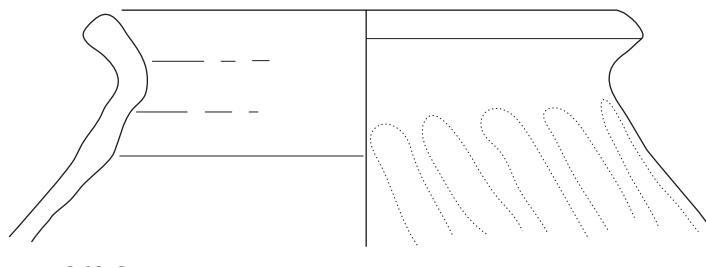
3

1. 34269 - 232 - 9
2. kp-kog-1
3. 900-1300 (spoor 239 opho-
gingslaag 1200-1300)
4. ../..
- 5a. kogelpotaardewerk
- 5b. -
- 5c. -
- 6a. bodem ontbreekt
- 6b. -
- 6c. fragment
7. kogelpot
8. Lokaal of regionaal
9. -

1. 34269 - 115- 10
2. kp-kog-2
3. 900-1300 (onderste terplaag
1125-1175)
4. ../..
- 5a. kogelpotaardewerk
- 5b. -
- 5c. -
- 6a. bodem ontbreekt
- 6b. -
- 6c. fragment
7. kogelpot
8. Lokaal of regionaal
9. -

1. 34269 - 236- 7
2. kp-kog-2
3. 900-1300 (spoor 238 kuil)
4. ../..
- 5a. kogelpotaardewerk
- 5b. -
- 5c. -
- 6a. bodem ontbreekt
- 6b. -
- 6c. fragment
7. kogelpot
8. Lokaal of regionaal
9. -

4

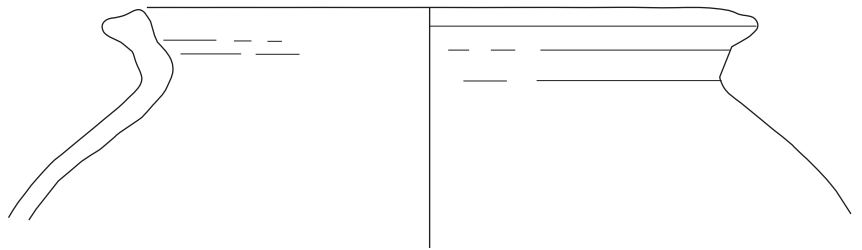
5

6

1. 34269 - 158 - 3
2. kp-kog-5
3. 900-1300 (spoor 113 ophogingslaag)
4. ../..
- 5a. kogelpotaardewerk
- 5b. -
- 5c. -
- 6a. bodem ontbreekt
- 6b. -
- 6c. fragment
7. kogelpot
8. Lokaal of regionaal
9. -

1. 34269 - 262 - 3
2. kp-kog-6
3. 1175-1300 (spoor 339 kuil)
4. ../..
- 5a. kogelpotaardewerk
- 5b. -
- 5c. vingervegen
- 6a. bodem ontbreekt
- 6b. -
- 6c. fragment
7. kogelpot
8. Lokaal of regionaal
9. -

1. 34269 - 363 - 3
2. kp-kog-8
3. 900-1300 (spoor 144 ophogingslaag)
4. ../..
- 5a. kogelpotaardewerk
- 5b. -
- 5c. -
- 6a. bodem ontbreekt
- 6b. -
- 6c. fragment
7. kogelpot
8. Lokaal of regionaal
9. -

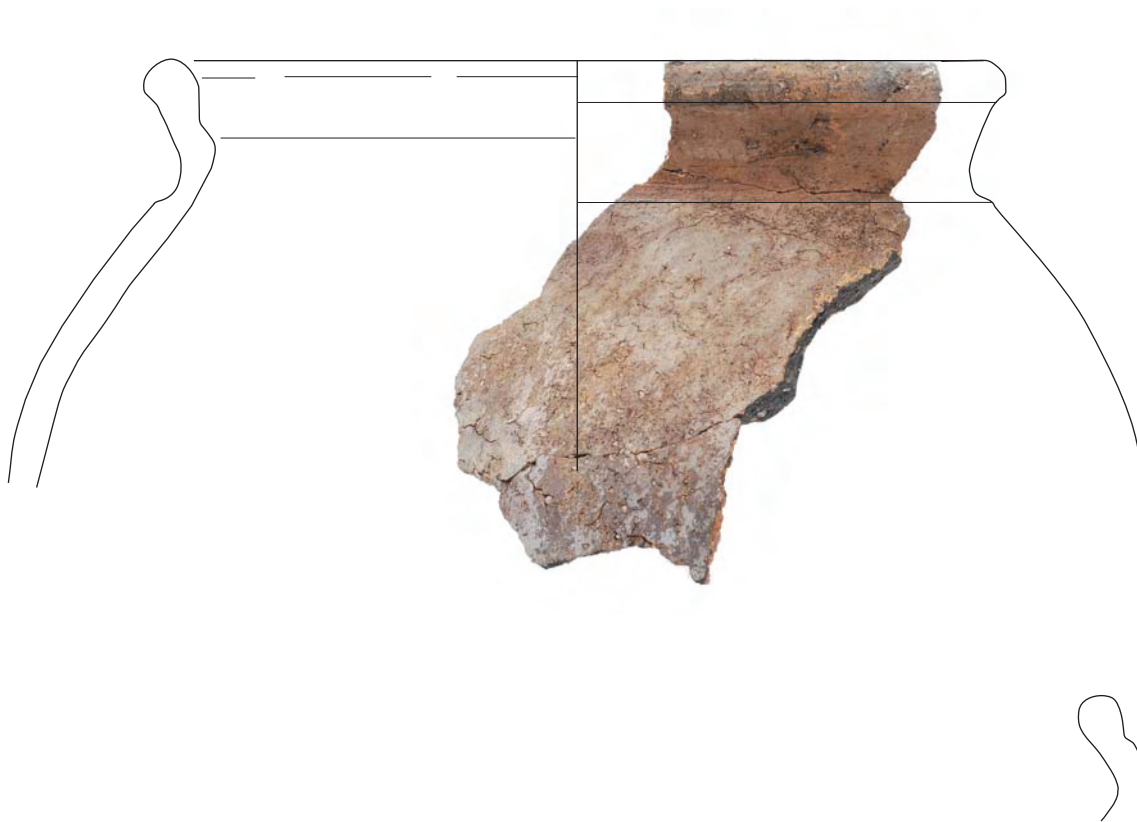

7

1. 34269 - 115 - 14
2. kp-kog-14
3. 900-1300 (onderste terplaag 1125-1175)
4. ../..
- 5a. kogelpotaardewerk
- 5b. -
- 5c. -
- 6a. bodem ontbreekt
- 6b. -
- 6c. fragment
7. kogelpot
8. Lokaal of regionaal
9. -

8

1. 34269 - 273 - 3
2. kp-kog-14
3. 900-1300 (spoor 271 kuil)
4. ../..
- 5a. kogelpotaardewerk
- 5b. -
- 5c. -
- 6a. bodem ontbreekt
- 6b. -
- 6c. fragment
7. kogelpot
8. Lokaal of regionaal
9. -

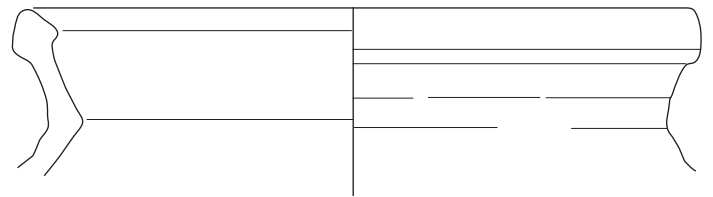
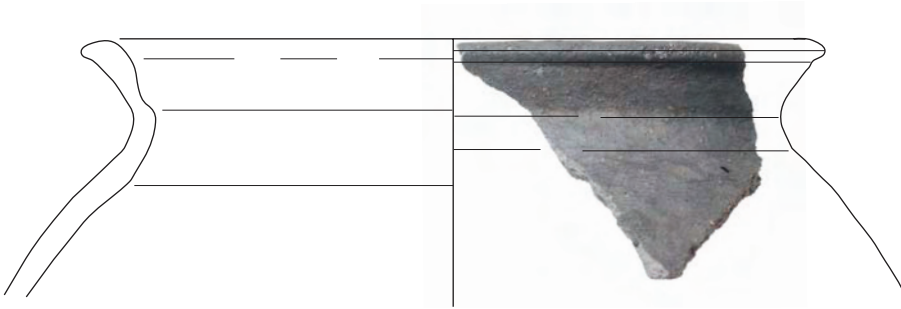

9

1. 34269 - 361 - 2
2. kp-kog-501
3. 900-1300 (spoor 453
paalkuil)
4. ../..
- 5a. kogelpotaardewerk
- 5b. -
- 5c. -
- 6a. bodem ontbreekt
- 6b. -
- 6c. fragment
7. kogelpot
8. Lokaal of regionaal
9. -

10

1. 34269 - 363 - 2
2. kp-kog-501
3. 900-1300 (spoor 144
ophogingslaag)
4. ../..
- 5a. kogelpotaardewerk
- 5b. -
- 5c. -
- 6a. bodem ontbreekt
- 6b. -
- 6c. fragment
7. kogelpot
8. Lokaal of regionaal
9. -

11

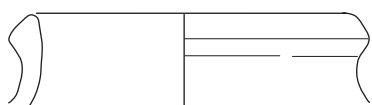
12

13

1. 34269 - 230 - 11
2. kp-kog-502
3. 900-1300 (spoor 220 ophogingslaag 1175-1225)
4. ../..
- 5a. kogelpotaardewerk
- 5b. -
- 5c. -
- 6a. bodem ontbreekt
- 6b. -
- 6c. fragment
7. kogelpot
8. Lokaal of regionaal
9. -

1. 34269 - 327 - 1
2. kp-kog-503
3. 900-1300 (spoor 325 ophogingslaag 1050-1200)
4. ../..
- 5a. kogelpotaardewerk
- 5b. -
- 5c. -
- 6a. bodem ontbreekt
- 6b. -
- 6c. fragment
7. kogelpot
8. Lokaal of regionaal
9. -

1. 34269 - 262 - 5
2. kp-kog-504
3. 900-1300 (spoor 339 kuil)
4. ../..
- 5a. kogelpotaardewerk
- 5b. -
- 5c. -
- 6a. bodem ontbreekt
- 6b. -
- 6c. fragment
7. kogelpot
8. Lokaal of regionaal
9. -

14

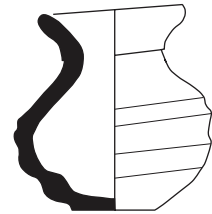
1. 34269 - 318 - 4
2. kp-kog-505
3. 900-1300 (spoor 325 ophogingslaag 1050-1200)
4. ../..
- 5a. kogelpotaardewerk
- 5b. -
- 5c. -
- 6a. bodem ontbreekt
- 6b. -
- 6c. fragment
7. kogelpot
8. Lokaal of regionaal
9. -

15

1. 34269 - 62 - 7
2. kp-kog-506
3. 900-1300
4. ../..
- 5a. kogelpotaardewerk
- 5b. -
- 5c. -
- 6a. bodem ontbreekt
- 6b. -
- 6c. fragment
7. kogelpot
8. Lokaal of regionaal
9. -

16

1. 34269 - 90 - 15
2. kp-kog-507
3. 900-1300 (stortvondst)
4. ../..
- 5a. kogelpotaardewerk
- 5b. -
- 5c. -
- 6a. bodem ontbreekt
- 6b. -
- 6c. fragment
7. kogelpot
8. Lokaal of regionaal
9. -

17

1. 34269 - 264 - 14
2. kp-kog-508
3. 900-1300 (spoor 269 kuil 1175-1225)
4. ../..
- 5a. kogelpotaardewerk
- 5b. -
- 5c. -
- 6a. bodem ontbreekt
- 6b. -
- 6c. fragment
7. kogelpot
8. Lokaal of regionaal
9. -

18

1. 34269 - 323 - 3
2. kp-kog-509
3. 900-1300 (spoor 325 ophogingslaag 1050-1200)
4. ../..
- 5a. kogelpotaardewerk
- 5b. -
- 5c. -
- 6a. bodem ontbreekt
- 6b. -
- 6c. fragment
7. kogelpot
8. Lokaal of regionaal
9. -

19

1. 34269 - 269 - 1
2. wm-zal-500
3. 1050-1200 (spoor 269 kuil 1175-1225)
4. 47/54/21
- 5a. wit maaslands
- 5b. loodglazuur met mangaanoxide
- 5c. -
- 6a. standvlak
- 6b. -
- 6c. bijna compleet
7. zalfpot
8. Maasland
9. -

20

21

1. 34269 - 34 - 1
2. bg-spi-500
3. 900- 1200
4. 36/22
- 5a. blauwgrijs aardewerk
- 5b. -
- 5c. -
- 6a.
- 6b. -
- 6c. compleet
7. spinsteen
8. Paffrath
9. -

1. 34269 - 107 - 1
2. i-kom-3
3. 1600 - 1650
4. .././11,4
- 5a. Italiaans tinglazuur aardewerk
- 5b. geheel tinglazuur
- 5c. "Groot blad" motief
- 6a. standvoet
- 6b. -
- 6c. fragment
7. kom (tazza)
8. Montelupo
9. Hurst, Neal & Van Beuningen
1986, fig. 6.10

Bijlage 10: Determinatielijst glasvondsten Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

Vnr	Spoor	WP	Vlak	specifiek	aantal	Beschrijving	datering
26	19	1	1	fles	1	fragm. wijnfles	19
41	3	2	1	fles	2	fragm. wijnfles	19
52	3	2	1	fles	3	fragm. wijnfles	19
72	60	2	1	fles	3	fragm. wijnfles	
82	26	2	1	fles	1	fragm. wijnfles	17-18
82	26	2	1	fles	1	bodemfragm. cilindrisch medicijnflesje	17-18
82	26	2	1	vensterglas	2	fragm. vensterglas	17-18
85	50	2	1	bril	1	half brilglas, diam. 4,3cm	
86	49	2	1	fles	3	fragm. wijnfles	19
86	49	2	1	fles	11	fragm. wijnfles	17-18
86	49	2	1	fles	1	hals van bolvormige medicijnfles	17-18
87	82	2	2	drinkglas	1	stam van kelkglas, gl-kel-2	1700-1740
87	82	2	2	fles	16	fragm. wijnfles	17-18
87	82	2	2	vensterglas	42	fragm. vensterglas	17-18
87	82	2	2	fles	1	bodem cilindrisch medicijnflesje	17-18
88	83	2	2	fles	2	fragm. wijnfles, gl-fle-22	1700-1735
89	84	2	2	fles	1	fragm. ovale wijnfles, gl-fle-23	1675-1720
89	84	2	2	fles	4	fragm. wijnfles	17-18
89	84	2	2	vensterglas	3	fragm. vensterglas	
93	60	2	1	fles	4	fragm. wijnfles	17-18
93	60	2	1	vensterglas	11	fragm. vensterglas	
98	92	1	2	vensterglas	1	fragm. vensterglas	
99	70	1	2	fles	1	fragm. wijnfles	
113	60	2		bril	1	fragm. brilglas	
113	60	2		fles	3	fragm. wijnfles	17-18
113	60	2		vensterglas	1	fragm. vensterglas	
118	98	1	3	vensterglas	1	fragm. vensterglas	
144	130	2	3	drinkglas	1	voet kelkglas	18A
144	130	2	3	vensterglas	1	fragm. vensterglas	
146	82	2	3	fles	1	fragm. wijnfles	

Bijlage 10: Determinatielijst glasvondsten Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

2

Vnr	Spoor	WP	Vlak	specifiek	aantal	Beschrijving	datering
146	82	2	3	vensterglas	15	fragm. vensterglas	
147	82	2	3	vensterglas	17	fragm. vensterglas	
151	83	2	3	fles	1	frag. bolvormig flesje	
151	83	2	3	vensterglas	2	fragm, vensterglas	
193	198	3	1	fles	1	fragm. cilindrisch flesje	18
235	237	2	2		1	frag. indet. wit glas	
263		1/2		fles	1	fragm. ovale wijnfles, gl-fle-23 (uit gedempte noordersloot)	1675-1720
311	357	1			2	fragm. indet.	
397	481	4	3	fles	7	fragm. wijnfles	18B

Bijlage 11: Determinatie Metaalvondsten Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

1

Vnr	Spoor	WP	Vlak	Vak	Tek	Mat	specifiek	Beschrijving	datering
3	3	1	1	1	1	MFe	sintel	sintelbol diam. ca. 4cm	
4	3	1	1	2	2	MCu	munt	cent Willem I-III? diam. 2,1cm	19e
4	3		1	2	2	MSn	flessluiting	Loden sluiting ve fles, met schroefdraad ; diam. 3,4cm	18-19
5	1	1	1	2	2	MFe	spijker	onder bestrating S1: 6 spijkers div. afmetingen	
5	1	1	1	2	2	MMe/MPb?	plaatje	rechthoekig plaatje met gat; l: 15,8cm ; br: 5,7cm ; d:0,1-0,2cm	
6	3	1	1	2	2	MFe	dorsvlegel	fragm dorsvlegel; l: 31,9cm, br: 3,5cm	19-20
7	3	1	1	2	2	MFe	harpsluiting	harpsluiting; l: 7.6cm (geen conserv.)	20 ^e
7	3	1	1	2	2	MCu	munt	westfrisia, diam. 2,1cm	1702
9	3	1	1	2	2	MCu+??	knoop	manchetknoop, diameter knop (koper) 1,4cm; lengte 1,4cm	
10	3	1	1	2	2	MXX	indet.	indet.	
11	3	1	1	2	2	MCu	munt	duit, indet.; diam 1,9cm	
12	3	1	1	2	2	MMe	gesp	l: 3,8cm	17e
12	3	1	1	2	2	MFe	ring	diam. 3,5cm	
14	8	1	1	3	3	MCu	munt	duit , indet.;diam 2,0cm	17D
15	8	1	1	3	3	MFe	spijker	2 spijkers; l: 8,2 en 5,2 cm	18-20
16	3	1	1	3	3	MFe	sintel	sintelbol diam. ca. 9cm	
16	3	1	1	3	3	MCu	munt	duit Gelria, diam. 2,2 cm	1786
16	3	1	1	3	3	MFe	hoefijzer	fragm. ve hoefijzer br: 3,3cm, dikte: 1,2cm	18-20
17	10	1	1	3	3	MFe	indet.	indet. ; geen kern, afgestort	
20	11	1	1	3	3	MFe	iindet.	indet.	
21	27	1	1	3	3	MPb	indet.	indet.	
22	26	1	1	3	3	MFe	indet.	idet. roestklomp ; afgestort	
23	27	1	1	3	3	MFe	plaatje	ijzeren plaatje 4,4 x 3,1cm (geen conserv.)	
24	13	1	1	3	3	MFe	indet.	indet.	
25	21	1	1	4	4	MXX	indet.	indet.	
27	19	1	1	4	4	MAI	wapen	reinigungsset voor geweer: oliebusje 10,2x3,6x2,7 +kurkstop ; fragm. ragger	19-20
28	19	1	1	4	4	MFe	haak	fragment van takelhaak l: 11,1cm (geen conserv.)	20 ^e
29	3	2	1	6	6	MMe	vingerhoed	vingerhoed: h: 1,8cm	18A
30	3	2	1	6	6	MCu	munt	duit Utrecht, diam. 2,1cm	18 ^e
31	3	2	1	6	6	MPb	merklood	lakenloodje; dim. 1,9cm ; deels onleesbaar: VZ: Wapen van Stendal; AZ: letters EL	17

Bijlage 11: Determinatie Metaalvondsten Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

2

Vnr	Spoor	WP	Vlak	Vak	Tek	Mat	specifiek	Beschrijving	datering	
32	20	1	1		4	MAI	scherper	potloodscherper 2,5 x 1,5 x 1,1 cm	20B	
32	20	1	1		4	MFe	deksel	deksel van assepot ; diam. 12,2 cm (geen conserv.)	20	
33	32		1		6	MFe	ring	gordijnring diam. 1,4cm	16-19	
33	32		1		6	MMe	gesp	fragment gesp		
34		2				MXX	insigne	fragment ve insigne? diam.: 0,7cm		
35	32		1		6	MCu	munt	½ cent Willem I, diam 1,6cm	1827	
36	32		1		6	MCu	munt	½ cent Willem III, diam. 1,4cm	1878	
37	32		1		6	MXX	indet.	indet. (weggegooid)		
38	32		1		6	MFe	bijtel?	l: 18,3cm, br: 3,9cm, dikte één kant 1,3 en andere kant 0,3cm	19-20e	
38	32		1		6	MFe	ketting	schakelketting met haak; l: ca. 30cm	19-20e	
40	33	2			6	MSn-Cu	tube	metalen tube van Nivea Mat Crème	20B	
40	33	2			6	MFe	buis	fragm. waterleiding; l: 12,5cm, diam. 2,2cm	20e	
42	32		1		6	MFe	indet.	indet.		
43	32		1		6	MMe	gesp	gesp (Schans op de grens, pp 409-410)	17A-18C	
43	32		1		6	MPb	indet.	fragment lood indet. 6,7 x 2,4 cm		
44	32		1		6	MXX	indet.	indet.		
45	34	2			6	MMe	vingerhoed	gegoten Franse vingerhoed, h: 2,1cm	17B-18A	
46	34	2			6	MFe	indet.	indet.		
47	34	2			6	MPb	gewicht	conisch hol loodje, netverzwaring/weefgewicht ; 0,013 kg		
48	34	2			6	MFe	spies	kling ve spies ; l: 15,7cm	17	
49	32		1		6	MCu	penning	1 pfenning (Frankfurt, judenpfenning) ; diam 1,8cm	1819	
50	32		1		6	MFe	spijker	spijker ; l: 6,5cm		
51	35	2			6	MXX	indet.	indet.		
52	32		1		6	MXX	indet.	indet.		
62	61	2			7	MSn-MPb?	spatel	spatel / spaan / miniatuur schepje, l: 7,2cm, geometrische krassen		
64	34	2		1	23	7	MCu	munt	munt: 1 zweedse öre, diam 2,4cm	1778
65	35	2		1	23	7	MPb	indet.	stukje lood, indet.	
69	44	2		1	24	7	MPb	indet.	stukje lood, indet.	
69	44	2		1	24	7	MCu	wapen	fragment dolkschedebeëindiging; lengte 5,6cm, br 1,7cm (<i>Diemen in het land van de Amstel</i> p.65)	11d
70	45	2		1	25	7	MXX	indet.	indet.	17-18

Bijlage 11: Determinatie Metaalvondsten Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

3

Vnr	Spoor	WP	Vlak	Vak	Tek	Mat	specifiek	Beschrijving	datering
71	60	2	1	25	7	MSn	lepel	fragment steeluiteinde lepel, (pied de biche) l: 4,5cm	17-18
72	60	2	1	25	7	MXX	indet.	indet.	18- -
82	26	2	1		1	MFe	indet.	25 fragmenten ijzerkoek	
82	26	2	1		1	MSn	lepel	steeluiteinde ve lepel, l: 8,7cm ; merk op achterkant steel: gekroond anker	18-19
83	57	2	1		7	MFe	spijker	kop ve spijker	
87	82	2	2		9	MXX	indet.	indet.	17-18
88	83	2	2		9	MCu	tap	tapkraantje	17
88	83	2	2		9	MFe	huisnummer	fragment van huisnummer 3, l: 3,3cm	
88	83	2	2		9	MPb	merklood	lakenloodje, diam. 1,9cm ;VZ: wapen van Amersfoort met cijfers 3-4; AZ: XX	17A
88	83	2	2		9	MMe	vingerhoed	l: 1,9cm	18
88	83	2	2		9	MXX	ornament	gordijnstokuiteinde; l: 2,9cm	17-18
88	83	2	2		9	MXX	kogel	kogelhuls; l: 5,7cm	19-20
88	83	2	2		9	MMe	gordijnring	2 gordijnringen; diam.: 1,3 en 1,5 cm	17-18
89	84	2	2		9	MXX	indet.	indet.	17-18
90	stort					MFe	spijker	2 spijkers; l: 7,6 en 10,4cm	
90	stort					MFe	spijker	l: 13,6 cm ; m: 0,233kg	
90	stort					MFe-MMe-OPH	mes	l: 23,3cm, bewerkt houten heft ; 3 tudorrozen op lemmet	18
90	stort					MCu	haak	kledinghaakje ; l: 5,8cm	17-18
90	stort					MMe	vingerhoed	h: 1,8cm	18A
90	stort					MMe	bril	fragment van klembрил	16-17
90	stort					MPb	gewicht	2 conische holle loodjes, netverzwaring/weefgewicht ; 0,013 en 0,021 kg	
90	stort					MCu	knoop	diam.: 1,7cm	
90	stort					MCu	plaatje	plaatje met gat ; 2,1 x 2,1cm	
90	stort					MFe	ketting	deel schakelketting	
90	stort					MMe	ring	gordijnring ; diam. 2,1cm	16-19
90	stort					MXX	indet		
90	stort					MMe	ring	gordijnring ; diam.: 5,2cm	16-19
90	stort					MMe	ring	fragment gordijnring	16-19
90	stort					MSn	lepel	fragment theelepel, steel ontbreekt	19-20
90	stort					MSn	lepel	eetlepel	19-20

Bijlage 11: Determinatie Metaalvondsten Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

4

Vnr	Spoor	WP	Vlak	Vak	Tek	Mat	specifiek	Beschrijving	datering
90	stort					MCu	gesp	l: 2,5cm	17
90	stort					MCu	gesp	l: 4,2cm + fragment	18
90	stort					MCu	gesp	l: 3,7cm	17
90	stort					MCu	gesp	2 gespjes ; l: 1,9 en 1,7 cm	16-17
90	stort					MCu	munt	3 munten indet	
90	stort					MCu	munt	duit Gelria	1783
90	stort					MCu	munt	stad Utrecht	1759?
90	stort					MCu	munt	stad Utrecht	1657-1691
90	stort					MCu	munt	1 cent Juliana	1951
90	stort					MCu	munt	1 cent Wilhelmina	1948
90	stort					MCu	munt	1/2 cent Willem III	1869
90	stort					MCu	munt	1 cent Juliana	1952
90	stort					MCu	munt	1/2 cent koninkrijk der Nederlanden	1908
90	stort					MCu	munt	1 cent koninkrijk der Nederlanden	1878
90	stort					MPb	merklood	wapen van Amsterdam ; diam. 1,7cm	16-17
90	stort					MPb	merklood	lakenlood ; diam. 1,9cm; VZ: wapen van Amersfoort met cijfers 3-4; AZ: XX	17A
90	stort					MPb	merklood	diam.: 1,9cm; met ingekrast huis/telmerk	
90	stort					MPb	merklood	2 indet. loodjes ; diam.: 2,5 en 1,8cm	
90	stort					MPb	gewicht	blokgewicht ; m: 0,123kg (vermoedelijk 1/4 amsterdamse pond); h: 25cm ; diam.: 2,9cm ; ingeslagen jaartallen 1790 t/m 1803, bovenop wapen van Amsterdam met initialen "f p"	1790-1803
90	stort					MPb	gewicht/speelschijf	blokgewicht/speelschijf, platbol ; m: 0,078kg ; h: 1,1cm ; diam.: 3,6cm	15B-16A
90	stort					MPb	gewicht/speelschijf	blokgewicht/speelschijf ; m: 0,07kg ; h: 1,2cm ; diam.: 3,4cm	17
90	stort					MPb	gewicht/speelschijf	blokgewicht/speelschijf met ingekraste lijnen (merk?) ; m: 0,067kg ; h: 1,0cm ; diam.: 3,5cm	16-17
104		2	11	7		MPb	haak	fragm. haak	
104		2	11	7		MCu	beslag	riemton 1,9x1,6 cm	
109	60	2		8		MFe	spijker	spijker, omgebogen punt ; l: 6,8cm	
113	60	2		8		MXX	indet.	indet.	
116	103	2	3	10		MPb	ornamentl	sierknop van een deksel? ooit ergens op bevestigd h: 2,8cm, diam. 2,8cm, bovenstuk lijkt op gotische pinakel met eikenmotief.	12-13

Bijlage 11: Determinatie Metaalvondsten Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

Vnr	Spoor	WP	Vlak	Vak	Tek	Mat	specifiek	Beschrijving	datering
134	118	2	3		10	MPb	gewicht	netverzwareing; l: 1,	
143	130	2	3		10	MCU	gesp	l: 3,7cm	17A-18c
152	83	2	3		9	MPb	indet. .	stukje lood indet. (na selectie weggegooid)	
153	84	2	3		9	MCu	ring	gordijnring, diam. 2,5cm	19-20
169	150	2	3		9	MFe	spijker	l: 6,4cm	
192	195	3	1		13	MPb	indet.	metaal (lood) uit recent gedempte sloot ; indet. (na selectie weggegooid)	20 ^e
225	227	1			14	MFe	indet.	indet.	
295	275	1		4	21	MPb	indet.	indet.	
298	325	4	1		23	MCu	munt	puntvondst munt; diam 1,2cm	
315	351	1				MFe	spijker	spijker l: 19,4cm	17-19
317	325	4	2		26	MXX	beslag	fragment riembeslag of insigne?, l: 3,2cm	12-14
324	325	4	2		26	MFe	spijker	12,2cm	12-14s
332	380	4	2		24	MFe	spijker	6 spijkers, div. afmetingen	19-20
332	380	4	2		24	MFe	ring	1,8cm breed, diam. 3,5cm	19-20
332	380	4	2		24	MCu	knop	sierknop h: 3,1cm	19-20
336	325	4	3		24	MXX	indet.	indet. (weggegooid)	
337	304	4	3		24	MCu	indet.	3 fragmenten indet.	
338	304	4	3		24	MFe	indet.	fragment indet.	
340	325	4	3		24	MFe	spijker	spijker; lengte 5,6cm	
348	383	4		2	24	OPH-ODH-MCu	scheerkwast	l:12cm	19-20
348	383	4		2	24	MFe	schaar	fragment schaar	19-20
348	383	4		2	24	MSn	lepel	eetlepel, l: 20,7cm	18-19
348	383	4		2	24	MSn	lepel	fragment theelepel, l: 6,6cm	19-20
351	419	4	2		26	MXX	indet.	indet.	
396	481	4	3		28	MFe	indet.	indet.	
398	481	4	3		28	MXX	indet.	indet.	
403	490	4	2		26	MCu+plastic	rookwaar	sigarettenhouder ; l: 7,8 cm diam. 0,9 cm ; "Goede-Waagen Holland"	20 ^e

Bijlage 12: Determinatielijst Dierlijk bot, Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

vnr	spoornr	dier	skeletdeel	aantal	R/L	omschrijving	opmerkingen
51	35	groot	costa	1		fragm	
52	3	rund	lumbale vertebra	1		fragm	snijspoor
52	3	rund	gebitselement	1		kies	
52	3	rund	gebitselement	1		snijtand	
52	3	groot	pijbeen	3		fragm	
52	3	varken	femur	1	R	fragm proxi epi niet vergr	snijsporen
53	3	groot	tibia	1		epi niet vergr	neonaat
53	3	groot/mg	vertebra	1		fragm	
53	3	mg	costa	1		fragm	
57	41	mg/klein	pijbeen	1		fragm	
58	43	groot	pijbeen	4		fragm	
58	43	rund	gebitselement	1		P2 uit bovenkaak	
58	43	groot	cranium	2		fragm	
58	43	varken	humerus	1	R	dist epi niet vergr	vraatsporen;juveniel
59	44	schaap/geit	mandibula	1	R	fragm r.vert met foramen mand.	vraatsporen
59	44	groot	pijbeen	1		fragm	
62	61	groot	pijbeen	3		fragm	haksporen
62	61	groot	scapula	1		fragm blad	snij-haksporen
62	61	mg	costa	1		fragm	vraatsporen
62	61	mg	cranium	1		fragm inw oor	
62	61	groot	mandibula	1		fragm	vraatsporen
65	35	rund	mandibula	1		fragm met deel tandkas	
65	35	rund	tarsale 2 +3	1		1/2 exemplaar	tc + 4 deel vergroeid
67	61	rund	mandibula	1	L	fragm r.horz met 3 kiezen	juveniel
67	61	mg	scapula	1	R	fragm met deel spina	
79	46	hond	ulna	1	L	dist deel ontbreekt	
79	46	hond	radius	1	L	proximaal deel ontbreekt	
79	46	hond	femur	1	R	compleet	
79	46	hond	femur	1	L	proximaal deel ontbreekt	
79	46	hond	tibia	1	R	compleet	
80	44	schaap/geit	tibia	1		diaphyse fragm	bewerkt; gaatjes fluit;snijsporen
82	26	rund	calcaneum	1	L	compleet epi niet vergr	snij-vraatsporen;concretie
82	26	rund	calcaneum	1	R	exempl epi niet vergroeid	deel afgehaakt
82	26	rund	calcaneum	1	R	proxi epi	niet vergroeid
82	26	groot	plat bot	1		fragm	
82	26	rund	costa	1		fragm	
82	26	rund	humerus	1		fragm	
82	26	rund	vertebra	2		fragm	
82	26	varken	mandibula	1		fragm mett resten van kiezen	
84	56	schaap/geit	femur	1	R	dist epi	niet vergroeid
85	50	groot/mg	pijbeen	1		fragm met spongiosus bot	
86	49	rund	gebitselement	1	R	M2 uit bovenkaak	
86	49	varken	mandibula	1	R	fragm met proc articularis	
86	49	groot	pijbeen	1		fragm	vraatsporen
87	82	rund	tibia	1	R	dist fragm epi vergr	snijsporen
87	82	rund	femur	1	R	fragm proxi epi niet vergr	juveniel
87	82	rund	cervicale vertebra	1		exemplaar	deel afgehaakt
87	82	rund	carpale 2+3	1	R	compleet	vraatsporen
87	82	groot	pijbeen	1		fragm	
87	82	groot	costa	2		fragm	
87	82	schaap/geit	metatarsus	1	R	fragm met proxi epi	dist deel ontbreekt
87	82	mg	pijbeen	1		fragm	
87	82	mg	pelvis	1		fragm met fragm acetabulum	concretie
87	82	varken	ulna	1	L	proxi deel epi niet vergr	vraatsporen
87	82	rund	tibia	1	R	proxi fragm epi vergr	haksporen
87	82	rund	tibia	1	L	epis niet vergr	juveniel
87	82	rund	femur	1		dist epi niet vergr	juveniel
87	82	varken	tibia	1	L	fragm dist epi niet vergr	juveniel
87	82	rund	costa	1		fragm dist epi niet vergr	
87	82	rund	mandibula	1	L	fragm met 3 kiezen	juveniel;vraatsporen
87	82	rund	costa	1		fragm	vraatsporen
87	82	schaap/geit	femur	1	R	fragm	vraatsporen
87	82	rund	costa	1		fragm	
87	82	rund	patella	1	R	exemplaar	klein deel afgebroken
87	82	rund	scapula	1	R	fragm met gewr en tuber	hak-en snijsporen
87	82	rund	metacarpus	1		fragm proximaal	
87	82	mg	pelvis	1		fragm	
87	82	rund	astragalus	1	R	compleet	
87	82	rund	cervicale vertebra	1		fragm met gewr vlak	
87	82	rund	costa	9		fragm	verweerd
87	82	rund	femur	1		condyle	verweerd
87	82	rund	femur	1		dist epi	neonaat;verweerd
87	82	rund	femur	4		fragm diaphyse	verweerd
87	82	rund	lumbale vertebra	4		exemplaren corpus	boog en transverse ontbreken;verweerd
87	82	rund	lumbale vertebra	2		fragm met tranverse	verweerd
87	82	rund	lumbale vertebra	1		exemplaar	transverse ontbreken;verweerd
87	82	rund	radius	1	L	epis niet vergroeid	neonaat;verweerd
87	82	rund	thoracale vertebra	1		1/2 exemplaar	doormidden gehakt;verweerd
87	82	rund	thoracale vertebra	1		fragm spina	verweerd
87	82	rund	tibia	1	L	fragm proxi epi	verweerd
87	82	rund	tibia	1		diaphyse fragm	verweerd
90		rund	vertebra	1		corpus	twv vergroeid
90		groot	costa	1		fragm	snijspoor
93	60	rund	scapula	1		fragm met fragm spina	
93	60	mg	humerus	2		fragm	
94	63	varken	cranium	1		fragm maxilla mett 2 kiezen	
94	63	groot	pijbeen	1		fragm maxilla mett 2 kiezen	
95	86	rund	patella	1	L	compleet	kleine delen afgebroken
95	86	rund	patella	1	R	compleet	kleine delen afgebroken
95	86	rund	costa	16		fragm	verweerd
95	86	rund	femur	6		fragm	verweerd
95	86	rund	tibia	6		fragm	verweerd
95	86	rund	cervicale vertebra	1		fragm	
95	86	rund	calcaneum	2	L	fragm epi niet vergr	juveniel
95	86	rund	tarsale Tc + 4	1	L	fragm	door midden gehakt
95	86	groot/mg	spongiosus bot	26		fragm	verweerd
95	86	groot	pijbeen	1		fragm	
95	86	varken	tibia	1	R	fragm diaphyse	vraatsporen
95	86	mg	pijbeen	1		fragm	
95	86	rund	astragalus	1	L	compleet	
95	86	rund	calcaneum	1	L	exemplaar	deel ontbreekt
95	86	rund	carpale radius	1	R	compleet	concretie
95	86	rund	costa	8		fragm	
95	86	rund	costa	8		fragm	neonaat

Bijlage 12: Determinatielijst Dierlijk bot, Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

vnr	spoornr	dier	skeletdeel	aantal	R/L	omschrijving	opmerkingen
95	86	rond	costa	13		fragm	neonaat
95	86	rond	femur	1		condyle	
95	86	rond	gebitselement	3		melkkiezen	neonaat
95	86	rond	humerus	2	L	fragm tuber en caput	niet vergroeid
95	86	rond	humerus	1	L	proxi epi niet vergroeid	juveniel
95	86	rond	lumbale vertebra	2		fragm	
95	86	rond	mandibula	1	L	fragm met 1 melkkies en diastema	neonaat
95	86	rond	mandibula	1	L	fragm ramus vert	neonaat
95	86	rond	mandibula	1	R	fragm met 3 melkkiezen	neonaat
95	86	rond	mandibula	1	R	fragm met 1 melkkies en diastema	neonaat
95	86	rond	pelvis	1	R	fragm acetabulum met ishium	neonaat
95	86	rond	pelvis	1	R	fragm met deel acetabulum en ilium	verveerd
95	86	rond	radius	1	L	dist epi niet vergroeid	
95	86	rond	radius	1	L	dist epi	niet vergroeid
95	86	rond	scapula	4	L	fragm met tuber en gewrkom	
95	86	rond	spongiosus bot	8		fragm	
95	86	rond	sternum	1		fragm	neonaat
95	86	rond	tarsale TC + 4	1	L	compleet	
95	86	rond	thoracale vertebra	2		fragm	
95	86	rond	thoracale vertebra	3		fragm	neonaat
95	86	rond	tibia	4		fragm epis niet vergroeid	juveniel
95	86	rond	ulna	1	L	fragm met gewrichts vlakken proxi epi niet vergroeid	juveniel
95	86	rond	ulna	1	R	proximale epi	niet vergroeid
110	60	groot	pijbeen	1		fragm	hakspoor
115	103	rond	cranium	1	L	fragm oogkas	
115	103	rond	pijbeen	3		fragm	
115	103	groot/mg	thoracale vertebra	1		fragm met deel spina	
115	103	rond	metacarpus	1	L	proxi fragm	
115	103	groot/mg	costa	1		fragm	
115	103	mg	costa	3		fragm	
115	103	mg	pijbeen	2		fragm	
118	98	groot/mg	costa	1		fragm	snij-en vraatsporen
121	107	rond	radius	1	L	fragm. Met fragm.ulna	haksporen
125	113	varken	femur	1	L		snijspoor
127	127	rond	astragalus	1	L	compleet	snijspoor
128	113	rond	humerus	1	R	dist fragm met dist epi vergroeid	
128	113	rond	radius	1	R	fragm met diaphyse ulna vergroeid	proxi deel ontbreekt
128	113	rond	sacrum	1		fragm	
130	123	groot	costa	2		fragm.	gecalcineerd
130	123	groot	plat bot	1		fragm.	gecalcineerd
134	118	rond	pelvis	1		linker helft	ilium ontbreekt
134	118	rond	sacrum	1		compleet	
135	103	rond	costa	1		fragm	snij-eenvraatsporen
138	103	varken	cranium	2		fragm maxilla met tandkassen	
141	130	rond	astragalus	1	L	compleet	
141	130	rond	astragalus	1	R	compleet	
141	130	rond	calcaneum	1	L	compleet	
141	130	rond	calcaneum	1	R	compleet	
141	130	rond	caudale vertebra	1		compleet	
141	130	rond	cervicale vertebra	2		compleet	
141	130	rond	cervicale vertebra	1		compleet	
141	130	rond	costa	1	L	exemplaar	klein deel ontbreekt
141	130	rond	costa	5	L	compleet	2 exempl ontbreekt deel
141	130	rond	costa	3	L	compleet	
141	130	rond	costa	2	R	exemplaren	delen afgebroken
141	130	rond	costa	5	R	compleet	1 exempl ontbreekt deel
141	130	rond	costa	3	R	compleet	1 ontbreekt kop
141	130	rond	costa	1	R	compleet	
141	130	rond	costa	3		fragm	
141	130	rond	costa	2		fragm	
141	130	rond	costa	3		fragm	
141	130	rond	costa	2		fragm	
141	130	rond	costa	4		fragm	
141	130	rond	costa cartilage	3		compleet	
141	130	rond	costa cartilage	3		fragm	
141	130	rond	costa cartilage	6		compleet	
141	130	rond	costa cartilage	1		compleet	
141	130	rond	cranium	1	L	nasale	
141	130	rond	cranium	1	R	nasale	
141	130	rond	cranium	1	R	maxilla met P2,P3,P4,M1,M2,M3	
141	130	rond	cranium	5		fragm	
141	130	rond	femur	1	R	compleet	
141	130	rond	femur	1	R	compleet	
141	130	rond	humerus	1	R	exemplaar; klein formaat	delen afgebroken
141	130	rond	humerus	1	R	compleet	
141	130	rond	humerus	1	R	compleet	
141	130	rond	hyoid	2	R	fragm	
141	130	rond	lumbale vertebra	1		fragm transverse	
141	130	rond	lumbale vertebra	3		fragm	pre natal
141	130	rond	lumbale vertebra	1		exemplaar	1 transverse afgebroken; tws niet vergroeid
141	130	rond	lumbale vertebra	2		fragm corpus door midden	tws niet vergroeid
141	130	rond	lumbale vertebra	1		exemplaar	deel transverse ontbreekt;tws niet verg
141	130	rond	mandibula	1	L	compleet met kiezen	
141	130	rond	mandibula	1	L	ramus horizontalis met kiezen	ramus verticalis afgehakt
141	130	rond	mandibula	1	L	fragm r.vert	
141	130	rond	mandibula	1	R	fragm r.horz. Met p2,p3,p4,M1	deel afgebroken
141	130	rond	metacarpus	2	L	compleet	
141	130	rond	metacarpus	1	R	compleet	
141	130	rond	metacarpus	1	R	compleet	
141	130	rond	metatarsus	1	L	compleet	
141	130	rond	metatarsus	1	L	compleet	
141	130	rond	metatarsus	2	R	compleet	
141	130	rond	os malleolare	1	L	compleet	
141	130	rond	os malleolare	1	R	compleet	
141	130	rond	patella	1	L	compleet	
141	130	rond	patella	1	R	compleet	
141	130	rond	pelvis	1	L	fragm acetabulum en ilium	pre natal
141	130	rond	pelvis	1	R	pubis met deel acetabulum	
141	130	rond	pelvis	1	R	rechter helft	pubis ontbreekt
141	130	rond	phalanx 1	1		compleet	
141	130	rond	phalanx 1	3		compleet	
141	130	rond	phalanx 1	1		compleet	
141	130	rond	phalanx 1	2		compleet	
141	130	rond	phalanx 1	2		compleet	

Bijlage 12: Determinatielijst Dierlijk bot, Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

vnr	spoornr	dier	skeletdeel	aantal	R/L	omschrijving	opmerkingen
141	130	rund	phalanx 2	2		compleet	
141	130	rund	phalanx 2	3		compleet	
141	130	rund	phalanx 2	2		compleet	
141	130	rund	phalanx 2	1		compleet	
141	130	rund	phalanx 3	7		compleet	
141	130	rund	phalanx 3	1		compleet	
141	130	rund	phalanx 3	2		compleet	
141	130	rund	radius	1	R	compleet met vergr dist epi van ulna	
141	130	rund	radius/ulna	1	L	compleet	
141	130	rund	radius/ulna	1	R	proxi epi ulna ontbreekt	niet vergroeid
141	130	rund	sacrum	2		exemplaar	klein deel ontbreekt
141	130	rund	scapula	1	R	fragm met proc art, collum en tuber	afgebroken
141	130	rund	scapula	1	R	compleet	
141	130	rund	sesam	2		proxi exemplaren	
141	130	rund	sesam	2		exemplaren proximaal	
141	130	rund	sesam	2		exemplaren distaal	
141	130	rund	sesam	2		proximaal compleet	
141	130	rund	sesam	2		compleet proximaal	
141	130	rund	sesam	1		compleet distaal	
141	130	rund	sternum	2		delen	
141	130	rund	sternum	5		delen waarvan 3 delen vergroeid	
141	130	rund	sternum	1		deel	niet vergroeid
141	130	rund	sternum	1		fragm xiphoidea	
141	130	rund	sternum	1		manubrium	niet vergroeid
141	130	rund	sternum	2		delen	niet vergroeid
141	130	rund	sternum	2		fragm xiphoidea	
141	130	rund	tarsale 1	1	L	compleet	
141	130	rund	tarsale 1	1	R	compleet	
141	130	rund	tarsale 2 + 3	1	L	compleet	
141	130	rund	tarsale 2 + 3	1	L	compleet	
141	130	rund	tarsale TC + 4	1	L	compleet	
141	130	rund	tarsale TC + 4	1	L	compleet	
141	130	rund	tarsale TC + 4	1	L	compleet	
141	130	rund	tarsale TC + 4	1	R	compleet	
141	130	rund	thoracale vertebra	1		exemplaar	deel spina ontbreekt; tws niet verg
141	130	rund	tibia	1	L	compleet	
141	130	rund	tibia	1	R	compleet	
141	130	rund	tws	3		exemplaren	niet vergroeid
141	130	rund	ulna	1	R	proxi fragm epi vergroeid	
146	82	rund	humerus	1	R	fragm diaphyse	vraatsporen
146	82	rund	lumbale vertebra	1		1/2 exemplaar	doormidden gehakt
146	82	rund	sacrum	1		fragm	deel afgehakt
146	82	rund	costa	3		fragm	afgehakt
149	120	huishoen	femur	1	L	compleet	concretie
159	117	varken	cranium	1	L	fragm parietale een occipitale	snijsporen
159	117	varken	scapula	1	L	fragm met deel spina	
165	2	eeend	coracoid	1	L	compleet	
168	148	groot/mg	scapula	1		fragm met deel spina	
169	150	groot/mg	humerus	1	R	epis niet vergr	neonaat
169	150	groot/mg	scapula	1	R	fragm met deel spina	neonaat
169	150	mg	costa	1		fragm	snijspoor
170	165	eeend	coracoid	1		compleet	concretie
174	166	rund	scapula	1	R	fragm van blad	hak- en snijsporen
174	166	rund	costa	1		fragm	
174	166	varken	geebitsselement	1		deel van kies	
179	165	rund	costa	1		fragm	
179	165	mg	costa	1		fragm	
179	165	varken	cranium	1		fragm	verveerd
182	142	mg	pijbeen	1		fragm diaphyse	verveerd
184	193	rund	astragalus	1	R	compleet	
184	193	rund	costa	8	L	exemplaren	
184	193	rund	costa	9	R	exemplaren	
184	193	rund	costa	7		fragm	
184	193	rund	femur	1	R	exemplaar	tuber major ontbreekt
184	193	rund	gebitselement	1		snijstand	
184	193	rund	mandibula	1	L	exemplaar met melkkies	juveniel; deel diastema en symphyse ontbreekt
184	193	rund	mandibula	1	R	compleet met melkkies	juveniel; vraatsporen
184	193	rund	mandibula	1	R	exemplaar met melkkies	juveniel; deel symphyse ontbreekt
184	193	rund	metacarpus	1	L	dist epi niet vergroeid	juveniel
184	193	rund	metatarsus	1	R	compleet	
184	193	rund	phalanx 2	2		proximaal niet vergroeid	juveniel
184	193	rund	scapula	1	L	exemplaar	met rond gat; deel ontbreekt
184	193	rund	scapula	1	L	exemplaar	klein deel ontbreekt
184	193	rund	scapula	1	L	fragm blad	
184	193	rund	scapula	1	R	fragm blad met fragm spina	
184	193	rund	thoracale vertebra	2		compleet	
195	176	varken	pelvis	1	L	fragm met acetabulum	snijsporen
201	200	groot	costa	1		fragm	snijspoor
201	200	varken	axis	1		exemplaar	tws niet vergr; deel afgebroken
219	216	groot	pijbeen	1		fragm	
219	216	mg	costa	1		fragm	
225	227	mg	pelvis	1		fragm met deel acetabulum	snij- en vraatsporen
232	239	rund	gebitselement	1		fragm kies	
232	239	mg/klein	pijbeen	1		fragm	
232	239	groot/mg	plat bot	1		fragm	
234	243	rund	atlas	1		fragm bovendeel	
234	243	rund	calcaneum	1		proxi epi	niet vergroeid
234	243	varken	tibia	1	L	epis niet vergroeid	vraatsporen
235	237	paard	tibia	1	R	proxi deel ontbreekt	vraatsporen
235	237	groot	spong bot	1		fragm	gecalcineerd
235	237	groot	pelvis	2		fragm acetabulum	
235	237	groot	spong bot	1		fragm	
235	237	groot	vertebra	2		fragm	vraatsporen
235	237	groot	pijbeen	1		fragm	
236	238	hond	cranium	2		in 2 delen; schedeldak ontbreekt	6 kiezen in bovenkaken
236	238	rund	ulna	1	L	proxi epi	niet vergroeid
236	238	rund	sesam	1		compleet	
236	238	schaap/geit	gebitselement	2		kiezen	
237	238	rund	carpale 2+3	1	L	compleet	
237	238	rund	carpale 4	1	L	compleet	
237	238	rund	carpale interm	1	L	compleet	
237	238	rund	carpale radius	1	L	compleet	
237	238	rund	carpale ulna	1	L	compleet	
237	238	rund	costa	1	L	exemplaar	delen afgebroken

Bijlage 12: Determinatielijst Dierlijk bot, Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

vnr	spoornr	dier	skeletdeel	aantal	R/L	omschrijving	opmerkingen
237	238	rond	costa	1	R	exemplaar	delen afgebroken
237	238	rond	costa	8		fragm	
237	238	rond	costa cartilage	2		fragm	
237	238	rond	cranium	1	R	fragm met hoornpit	
237	238	rond	humerus	1	L	compleet	
237	238	rond	mandibula	1	L	fragm met proc. Articularis	
237	238	rond	metacarpus	1	L	compleet	
237	238	rond	phalanx 1	2		compleet	
237	238	rond	phalanx 2	2		compleet	
237	238	rond	phalanx 3	2		compleet	
237	238	rond	radius	1	L	compleet met dist.deel ulna	
237	238	rond	sesam	1		proxi exemplaar	
237	238	rond	ulna	1	L	exemplaar	dist- en proxi epi niet vergroeid
238	244	rond	gebitselement	1		kies uit bovenkaak	deel afgebroken
238	244	rond	pelvis	1		fragm	
238	244	groot	cranium	1		fragm maxilla	
242	241	rond	atlas	1		fragm	
250	289	gans	humerus	1	R	compleet	
250	289	gans	femur	1	L	compleet	
250	289	gans	femur	1	R	proxi deel ontbeekt	
250	289	gans	tibiotarsus	1	R	compleet	
250	289	gans	tibiotarsus	1	L	compleet	
250	289	gans	tarsomt	1	R	compleet	
250	289	gans	tarsomt	1	L	dist deel ontbreekt	
250	289	gans	scapula	1	R	compleet	
250	289	gans	scapula	1	L	compleet	
250	289	gans	radius	1	L	compleet	
250	289	gans	ulna	1	L	compleet	
250	289	gans	fibula	1	L	compleet	
250	289	gans	pelvis	4		fragm	
250	289	gans	vertebra	15		compleet	
250	289	gans	costa	23		fragm	
254	220	rond	humerus	1	L	dist fragm epi vergroeid	hak-en vraatsporen
255	237	rond	astragalus	1	L	compleet	
255	237	rond	astragalus	1	L	compleet	
255	237	rond	atlas	1		compleet	
255	237	rond	atlas	1		compleet	
255	237	rond	calcaneum	1	L	compleet	
255	237	rond	calcaneum	2	L	compleet	
255	237	rond	cervicale vertebra	1		7e exemplaar	tws niet vergroeid
255	237	rond	costa	7	L	exemplaren	delen ontbreken
255	237	rond	costa	2	L	exemplaren	
255	237	rond	costa	2	L	exemplaren	delen afgebroken
255	237	rond	costa	3	L	compleet	
255	237	rond	costa	4	L	exemplaren	delen ontbreken
255	237	rond	costa	1	L	compleet	
255	237	rond	costa	7	R	exemplaren	delen ontbreken
255	237	rond	costa	3	R	exemplaren	delen afgebroken
255	237	rond	costa	4	R	compleet	
255	237	rond	costa	3	R	fragm	
255	237	rond	costa	1	R	fragm	
255	237	rond	costa	7		fragment	
255	237	rond	costa	2		fragm	
255	237	rond	costa cartilage	2		compleet	
255	237	rond	cranium	1	L	fragm maxilla met 6 kiezen	
255	237	rond	cranium	5		fragm frontale met linker hoornpit;maxilla en jukbeen	
255	237	rond	cranium	22		fragmenten	
255	237	rond	femur	1	L	compleet	
255	237	rond	femur	1	L	compleet	
255	237	rond	femur	1	R	compleet	
255	237	rond	femur	1	R	compleet	
255	237	rond	femur	1	R	compleet	
255	237	rond	gebitselement	1		snijtand	
255	237	rond	gebitselement	4		kiezen uit bovenkaak P4;M1,M2,M3	
255	237	rond	gebitselement	1		snijtand	
255	237	rond	humerus	1	L	compleet	
255	237	rond	hyoid	1	L	deel	
255	237	rond	hyoid	1	R	deel	
255	237	rond	lumbale vertebra	6		compleet	tws niet vergroeid
255	237	rond	lumbale vertebra	2		compleet	tws niet vergroeid
255	237	rond	lumbale vertebra	2		exemplaren	tws niet vergroeid
255	237	rond	mandibula	1	L	compleet met kiezen	in 2 delen
255	237	rond	mandibula	1	R	compleet met kiezen	
255	237	rond	metacarpus	1	L	exemplaar bewerkt tot glis	voor en achterzijde afgevlakt
255	237	rond	metacarpus	1	L	dist epi niet vergr	neonaat
255	237	rond	metacarpus	1	R	compleet	
255	237	rond	metatarsus	1	L	compleet	
255	237	rond	metatarsus	1	L	dist.niet vergroeid	neonaat
255	237	rond	metatarsus	1	L	compleet	
255	237	rond	metatarsus	1	R	compleet	
255	237	rond	os malleolare	1	R	compleet	
255	237	rond	patella	1	L	compleet	
255	237	rond	pelvis	1	R	rechter helft	deel pubis ontbreekt
255	237	rond	phalanx 1	2		compleet	
255	237	rond	phalanx 2	3		compleet	
255	237	rond	phalanx 3	1		compleet	
255	237	rond	radius	1	L	compleet met vergr dist epi ulna	
255	237	rond	radius	1	L	distaal fragm epi niet vergr	neonaat
255	237	rond	sacrum	1		exemplaar	deel afgebroken
255	237	rond	scapula	1	L	compleet	
255	237	rond	scapula	1	L	compleet	klein deel afgebroken
255	237	rond	scapula	1	R	fragm blad	neonaat
255	237	rond	tarsale TC + 4	1	L	compleet	
255	237	rond	tarsale TC + 4	2	L	compleet	
255	237	rond	tarsale TC + 4	1	R	compleet	
255	237	rond	thoracale vertebra	6		exemplaren	tws niet vergroeid
255	237	rond	thoracale vertebra	7		compleet	3 exempl 1 zijde vergr tws
255	237	rond	thoracale vertebra	3		compleet	tws niet vergroeid
255	237	rond	thoracale vertebra	1		exemplaar	deel spina afgebroken;tws niet vergroeid
255	237	rond	thoracale vertebra	1		fragm spina	
255	237	rond	tibia	1	L	compleet	
255	237	rond	tibia	1	L	compleet	
255	237	rond	tws	9		exemplaren	niet vergroeid
255	237	rond	tws	5		exemplaren	niet vergroeid

Bijlage 12: Determinatielijst Dierlijk bot, Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

vnr	spoornr	dier	skeletdeel	aantal	R/L	omschrijving	opmerkingen
255	237	rond	tws	8		exemplaren	niet vergroeid
255	237	rond	tws	7		exemplaren	niet vergroeid
255	237	rond	tws	4		exemplaren	niet vergroeid
255	237	rond	tws	3		exemplaren	niet vergroeid
256	237	rond	astragalus	1	R	compleet	
256	237	rond	astragalus	1	R	compleet	
256	237	rond	atlas	1		compleet	
256	237	rond	axis	1		compleet	
256	237	rond	calcaneum	1	L	compleet	
256	237	rond	calcaneum	1	R	compleet	
256	237	rond	calcaneum	1	R	compleet	
256	237	rond	carpale 2+ 3	1	L	compleet	
256	237	rond	carpale 2+ 3	1	L	compleet	
256	237	rond	carpale 4	1	L	compleet	
256	237	rond	carpale 4	1	L	compleet	
256	237	rond	carpale interm	1	L	compleet	
256	237	rond	carpale interm	1	L	compleet	
256	237	rond	carpale radius	1	L	compleet	
256	237	rond	carpale radius	1	L	compleet	
256	237	rond	carpale ulna	1	L	compleet	
256	237	rond	caudale vertebra	1		compleet	
256	237	rond	caudale vertebra	1		compleet	
256	237	rond	caudale vertebra	1		compleet	
256	237	rond	cervicale vertebra	4		compleet	
256	237	rond	cervicale vertebra	1		compleet	
256	237	rond	costa	4	L	exemplaren	delen ontbreken
256	237	rond	costa	5	R	exemplaren	delen ontbreken
256	237	rond	costa	3	R	exemplaren	delen ontbreken
256	237	rond	costa	1	R	exemplaar	deel ontbreekt
256	237	rond	costa	20		fragmenten	
256	237	rond	costa	12		fragm	
256	237	rond	costa	3		fragm	
256	237	rond	costa	5		exemplaren	delen afgebroken
256	237	rond	costa	8		fragm	
256	237	rond	costa	1		fragm	
256	237	rond	costa cartilage	3		fragm	
256	237	rond	costa cartilage	2		compleet	
256	237	rond	costa cartilage	1		exemplaar	
256	237	rond	costa cartilage	8		fragm	
256	237	rond	costa cartilage	1		fragm	
256	237	rond	costa cartilage	4		exemplaren	
256	237	rond	costa cartilage	2		fragmenten	
256	237	rond	cranium	1	L	fragm met maxilla en pre-maxilla en 6 kiezen	
256	237	rond	cranium	2	L	fragm zygomaticum en temporale	
256	237	rond	cranium,	1	L	nasale	
256	237	rond	cranium	1	R	maxilla met zygomaticum + kiezen	
256	237	rond	cranium	1	R	nasale	
256	237	rond	cranium	2	R	fragm maxilla en premaxilla	
256	237	rond	cranium	1		condyle occipitalis	
256	237	rond	cranium	3		lacrimale, maxilla,zygomaticum	
256	237	rond	cranium	1		frontale met hoornpitten	
256	237	rond	cranium	4		fragm met zygomaticum, os petrosus, bulla tympanica	
256	237	rond	femur	1	L	compleet	
256	237	rond	gebitselement	2		snijtanden	
256	237	rond	humerus	1	L	compleet	
256	237	rond	humerus	1	L	compleet	
256	237	rond	humerus	1	R	compleet	
256	237	rond	lumbale vertebra	3		compleet	
256	237	rond	lumbale vertebra	1		fragm transverse	
256	237	rond	mandibula	1	L	compleet met kiezen	in 2 stukken gebroken
256	237	rond	mandibula	1	R	exemplaar met kiezen	r vert ontbreekt; afgehakt
256	237	rond	mandibula	1	R	fragm ramus vert met proc.coronoideus	
256	237	rond	metacarpus	1	L	compleet	
256	237	rond	metacarpus	1	L	compleet	
256	237	rond	metacarpus	1	L	compleet	
256	237	rond	metacarpus	1	R	compleet	
256	237	rond	metatarsus	1	L	compleet	
256	237	rond	metatarsus	1	L	compleet	
256	237	rond	metatarsus	1	L	compleet	
256	237	rond	metatarsus	1	R	compleet	
256	237	rond	metatarsus	1	R	compleet	
256	237	rond	patella	1	L	compleet	
256	237	rond	patella	1	L	compleet	
256	237	rond	patella	1	R	compleet	
256	237	rond	pelvis	1	L	linker helft	deel ishium afgebroken
256	237	rond	pelvis	1	R	rechter helft	pubis ontbreekt;verweerd
256	237	rond	phalanx 1	4		compleet	
256	237	rond	phalanx 1	1		compleet	
256	237	rond	phalanx 1	5		compleet	
256	237	rond	phalanx 2	3		compleet	
256	237	rond	phalanx 2	1		compleet	
256	237	rond	phalanx 2	4		compleet	
256	237	rond	phalanx 3	3		compleet	
256	237	rond	phalanx 3	1		compleet	
256	237	rond	phalanx 3	1		compleet	
256	237	rond	phalanx 3	4		compleet	
256	237	rond	phalanx 3	2		compleet	
256	237	rond	radius	1	L	compleet met dist epi ulna vergroeid	
256	237	rond	radius	1	L	compleet met vergr diaphyse ulna	
256	237	rond	radius/ulna	1	L	compleet	
256	237	rond	radius/ulna	1	R	compleet	
256	237	rond	sacrum	1		fragment	
256	237	rond	sacrum	1		fragm	
256	237	rond	scapula	1	R	compleet	
256	237	rond	sternum	1		fragm manubrium	
256	237	rond	sternum	1		deel	niet vergroeid
256	237	rond	sternum	3		fragm xiphoidea(zwaardvormig)	
256	237	rond	sternum	1		deel	
256	237	rond	sternum	4		delen	niet vergroeid
256	237	rond	tarsale 2 + 3	1	L	compleet	
256	237	rond	tarsale TC + 4	1	R	compleet	
256	237	rond	tarsale TC + 4	1	R	compleet	

Bijlage 12: Determinatielijst Dierlijk bot, Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

vnr	spoornr	dier	skeletdeel	aantal	R/L	omschrijving	opmerkingen
256	237	rond	thoracale vertebra	6		compleet	
256	237	rond	thoracale vertebra	1		fragm corpus	
256	237	rond	thoracale vertebra	1		compleet	
256	237	rond	thoracale vertebra	2		exemplaren	tws niet vergroeid
256	237	rond	thoracale vertebra	1		spina	
256	237	rond	tibia	1	L	compleet met vergr ops malleolare proximale	
256	237	rond	tibia	1	R	compleet	
256	237	rond	tws	3		exemplaren	niet vergroeid
256	237	rond	ulna	1	L	dist deel ontbreekt; proxi epi vergr	
257	237	rond	astragalus	1	L	exemplaar	pre natal
257	237	rond	axis	1		1/2 exemplaar	in lengte gebroken; tws niet vergroeid
257	237	rond	axis	1		compleet	tws niet vergroeid
257	237	rond	calcaneum	1	L	exemplaar	pre natal
257	237	rond	carpale 2+3	1	L	compleet	
257	237	rond	carpale 4	1	L	compleet	
257	237	rond	carpale 4	1	R	compleet	
257	237	rond	cervicale vertebra	1		exemplaar	deel afgebroken; tws niet vergroeid
257	237	rond	cervicale vertebra	2		compleet	
257	237	rond	cervicale vertebra	3		compleet	2 expl tws 1 zijde niet vergr
257	237	rond	costa	5	L	exemplaren	delen afgebroken
257	237	rond	costa	5	L	exemplaren	delen afgebroken
257	237	rond	costa	4	R	exemplaren	delen afgebroken
257	237	rond	costa	7	R	exemplaren	delen afgebroken
257	237	rond	costa	10		fragm	
257	237	rond	costa cartilage	1		compleet	
257	237	rond	cranium	1	L	fragm met maxilla en 6 kiezen	
257	237	rond	cranium	1	R	fragm met maxilla en 6 kiezen; lacrimale en zygomaticum	
257	237	rond	cranium	4		fragm zygomaticum en lacrimale	
257	237	rond	cranium	1		fragm met frontale ,hoornpitten en occipitale	delen hoornpitten afgebroken
257	237	rond	femur	1	L	exemplaar	pre natal
257	237	rond	femur	1	L	compleet	
257	237	rond	femur	2	R	exemplaren compleet	
257	237	rond	gebitselement	3		snijtanden	
257	237	rond	humerus	1	R	compleet	
257	237	rond	hyoid	1	R	helft	
257	237	rond	lumbale vertebra	2		compleet	tws 1 zijdeniet vergroeid
257	237	rond	lumbale vertebra	1		exemplaar	tws niet vergroeid
257	237	rond	lumbale vertebra	3		exemplaren	
257	237	rond	mandibula	1	L	fragm proc coronoideus	
257	237	rond	mandibula	1	R	compleet met kiezen	
257	237	rond	metacarpus	1	R	compleet	
257	237	rond	metatarsus	1	R	compleet	
257	237	rond	pelvis	1	R	rechter helft	pubis been ontbreekt
257	237	rond	pelvis	1		fragm ilium	pre natal
257	237	rond	phalanx 1	3		compleet	
257	237	rond	phalanx 1	3		compleet	
257	237	rond	phalanx 1	1		compleet	
257	237	rond	phalanx 2	1		compleet	
257	237	rond	phalanx 2	3		compleet	
257	237	rond	phalanx 2	1		compleet	
257	237	rond	phalanx 3	2		compleet	
257	237	rond	phalanx 3	1		exemplaar	pre natal
257	237	rond	phalanx 3	1		compleet	
257	237	rond	phalanx 3	2		compleet	
257	237	rond	radius	1	L	compleet met vergr dist epi van ulna	
257	237	rond	scapula	1	R	compleet	
257	237	rond	sternum	2		delen	niet vergroeid
257	237	rond	tarsale 2 + 3	1	L	exemplaar	pre natal
257	237	rond	tarsale TC + 4	1	L	exemplaar	pre natal
257	237	rond	thoracale vertebra	6		exemplaar	tws niet vergroeid
257	237	rond	tibia	1	L	epis niet vergroeid	neonaat
257	237	rond	tibia	1	L	compleet	
257	237	rond	tibia	1	L	compleet	
257	237	rond	tws	6		exemplaren	niet vergroeid
257	237	rond	tws	4		exemplaren	niet vergroeid
257	237	rond	tws	1		exemplaar	niet vergroeid
257	237	rond	ulna	1	L	exemplaar	dist fragm ontbreekt
257	237	rond	ulna	1	L	exemplaar dist epi ontbreekt,niet vergroeid	
258	237	rond	atlas	1		compleet	
258	237	rond	axis	1		compleet	
258	237	rond	cervicale vertebra	1		compleet	
258	237	rond	costa	4	L	exemplaren	delen afgebroken
258	237	rond	costa	5	L	exemplaren	delen ontbreken
258	237	rond	costa	3	R	exemplaren	delen afgebroken
258	237	rond	costa	4	R	exemplaren	delen ontbreken
258	237	rond	costa	15		fragm	
258	237	rond	costa	14		fragm	
258	237	rond	costa cartilage	6		compleet	
258	237	rond	costa cartilage	3		compleet	
258	237	rond	costa cartilage	1		fragm	
258	237	rond	cranium	1	R	premaxillare	
258	237	rond	cranium	1	R	nasale	past met schedel vnr 297
258	237	rond	cranium	1		fragm os zygomaticum	
258	237	rond	hyoid	1	L	linker helft	
258	237	rond	lumbale vertebra	1		compleet	
258	237	rond	mandibula	1	L	compleet	past met schedel vnr 297
258	237	rond	mandibula	1	R	compleet	past met schedel vnr 297
258	237	rond	metacarpus	1	L	compleet	
258	237	rond	phalanx 1	1		compleet	
258	237	rond	phalanx 2	1		compleet	
258	237	rond	phalanx 3	1		compleet	
258	237	rond	scapula	1	L	exemplaar	delen afgebroken
258	237	rond	scapula	2	L	exemplaar	kleine delen ontbreken
258	237	rond	scapula	1	L	fragm blad en spina	
258	237	rond	sternum	2		delen	
258	237	rond	sternum	2		delen	niet vergroeid
258	237	rond	tarsale TC + 4	1	L	compleet	
258	237	rond	thoracale vertebra	5		exemplaren	
258	237	rond	thoracale vertebra	5		compleet	
258	237	rond	thoracale vertebra	3		fragm	
258	237	rond	tibia	1	L	exemplaar klein formaat; deel dist epi ontbreekt	snijsporen
263	263-267	paard	MT 3	1	R	compleet	vergr met MT 2
263	263-267	paard	MT 2	1	R	compleet	vergr met MT 3
263	263-267	paard	Phalanx 1	1		compleet	

Bijlage 12: Determinatielijst Dierlijk bot, Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

vrnr	spoornr	dier	skeletdeel	aantal	R/L	omschrijving	opmerkingen
263	263-267	rond	Mandibula	1	R	r.vert met kiezen	1 melkkies ;snij-hakspoor
263	263-267	rond	scapula	3	L	fragm met gewrkom	hak-snijsporen
263	263-267	rond	humerus	1	L	dist fragm epi vergroeid	
263	263-267	rond	mandibula	1	R	exemplaar met kiezen in doorbr	neonaat; deel weggevreten
263	263-267	rond	cranium	2		fragm met os petrosom	juveniel
264	269	paard	MC 3	1	R	exempl dist deel ontbreekt	vraatsporen
264	269	rond	thoracale vertebra	1		exempl met spina	delen ontbreken
264	269	rond	costa	1	R	fragm	
272	237	rond	astragalus	1	R	compleet	
272	237	rond	calcaneum	1	L	compleet	
272	237	rond	carpale 2+ 3	1	R	compleet	
272	237	rond	carpale 4	1	R	compleet	
272	237	rond	carpale interm	1	R	compleet	
272	237	rond	carpale radius	1	R	compleet	
272	237	rond	caudale vertebra	1		compleet	
272	237	rond	caudale vertebra	1		compleet	
272	237	rond	cervicale vertebra	1		compleet	
272	237	rond	costa	2	L	exemplaar	
272	237	rond	costa	3	L	exemplaren	delen ontbreken
272	237	rond	costa	1	R	compleet	
272	237	rond	costa	1	R	exemplaar	
272	237	rond	costa	2	R	exemplaren	delen ontbreken
272	237	rond	costa	1		fragm	
272	237	rond	costa cartilage	1		compleet	
272	237	rond	costa cartilage	4		fragm	
272	237	rond	costa cartilage	2		exemplaren	
272	237	rond	cranium	1	L	deel maxilla met M1,M2,M3	
272	237	rond	cranium	1	L	nasale	
272	237	rond	cranium	1	L	fragm nasale	
272	237	rond	cranium	7		fragm	neonaat
272	237	rond	cranium	1		fragm hoornpit	
272	237	rond	cranium	1		fragm met frontale, hoornpitten en occipitale	deel hoornpit ontbreekt
272	237	rond	femur	1	L	compleet	
272	237	rond	femur	1	R	compleet	
272	237	rond	gebitselement	4		snijtanden	
272	237	rond	gebitselement	3		melkkiezen	neonaat
272	237	rond	gebitselement	1		snijtand	
272	237	rond	humerus	1	L	tuber majus	
272	237	rond	humerus	1	R	compleet	
272	237	rond	hyoid	1	L	fragm	
272	237	rond	lumbale vertebra	2		exemplaren	tws niet vergroeid
272	237	rond	lumbale vertebra	2		compleet	
272	237	rond	lumbale vertebra	1		compleet	tws niet vergroeid
272	237	rond	lumbale vertebra	9		exemplaren	delen afgebroken
272	237	rond	mandibula	1	R	compleet	
272	237	rond	mandibula	1	R	fragm r. horz. + proc.art.	proc.coronoideus ontbr;afgehaakt;vraatsporen
272	237	rond	metacarpus	1	L	compleet	
272	237	rond	metacarpus	1	R	compleet	
272	237	rond	os malleolare	1	L	compleet	
272	237	rond	pelvis	1	L	linker helft compleet	
272	237	rond	pelvis	1	L	linker helft	enkele delen afgebroken en ontbreken
272	237	rond	pelvis	1	R	rechter helft compleet	
272	237	rond	pelvis	1	R	compleet rechter helft	
272	237	rond	phalanx 1	2		compleet	
272	237	rond	phalanx 2	1		compleet	
272	237	rond	phalanx 2	1		compleet	
272	237	rond	phalanx 3	1		compleet	
272	237	rond	radius	1	R	compleet met vergr dist epi ulna	
272	237	rond	radius/ulna	1	R	compleet	
272	237	rond	sacrum	1		compleet	
272	237	rond	sacrum	1		compleet	
272	237	rond	scapula	1	R	compleet	klein rond gat in blad
272	237	rond	sternum	1		manubrium compleet	
272	237	rond	sternum	1		deel	niet vergroeid
272	237	rond	sternum	1		fragm xiphoidea	
272	237	rond	sternum	2		delen	
272	237	rond	sternum	1		deel	niet vergroeid
272	237	rond	sternum	1		deel	
272	237	rond	thoracala vertebra	2		compleet	tws niet vergroeid
272	237	rond	thoracale vertebra	2		compleet	
272	237	rond	tibia	1	L	compleet	
272	237	rond	tibia	1	R	compleet	
272	237	rond	tibia	1	R	compleet	
272	237	rond	tws	2		exemplaren	niet vergroeid
272	237	rond	tws	1		fragm	niet vergroeid
272	237	rond	tws	2		exemplaren	niet vergroeid
272	237	rond	tws	1		exemplaar	niet vergroeid
272	237	rond	ulna	1	R	exemplaar	dist epi niet vergroeid
275	237	rond	calcaneum	1	R	compleet	
275	237	rond	cervicale vertebra	1		exemplaar deel ontbreekt	tws niet vergroeid
275	237	rond	lumbale vertebra	5		compleet	
275	237	rond	mandibula	1	L	exemplaar met kiezen	proc.coronoideus afgehaakt
275	237	rond	metacarpus	1	L	compleet	
275	237	rond	sternum	1		3 delen vergroeid	
291	237	rond	astragalus	1	R	compleet	
291	237	rond	calcaneum	1	R	compleet	
291	237	rond	carpale 4	1	R	compleet	
291	237	rond	carpale ulna	1	R	compleet	
291	237	rond	costa	1	R	compleet	
291	237	rond	costa	3		fragm	
291	237	rond	costa cartilage	1		exemplaar	
291	237	rond	cranium	1	L	maxilla met zygomaticum en 5 kiezen	P2 ontbreekt
291	237	rond	cranium	1	R	maxilla met zygomaticum en 5 kiezen	P2 ontbreekt
291	237	rond	cranium	5		fragm met frontale en os petrosom	hoorns afgehaakt
291	237	rond	humerus	1	R	1/2 exemplaar met dist epi niet vergroeid	neonaat
291	237	rond	lumbale vertebra	1		fragm transverse	
291	237	rond	mandibula	1	L	melkgebit	neonaat
291	237	rond	mandibula	1	R	melkgebit	neonaat
291	237	rond	metacarpus	1	L	compleet	
291	237	rond	metacarpus	1	R	epi niet vergroeid	neonaat
291	237	rond	metatarsus	1	L	compleet	
291	237	rond	metatarsus	1	R	compleet	
291	237	rond	patella	1	L	compleet	
291	237	rond	phalanx 1	6		compleet	

Bijlage 12: Determinatielijst Dierlijk bot, Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

vnr	spoornr	dier	skeletdeel	aantal	R/L	omschrijving	opmerkingen
291	237	rund	phalanx 2	7		compleet	
291	237	rund	phalanx 2	1		epi niet vergroeid	neonaat
291	237	rund	phalanx 3	6		compleet	
291	237	rund	radius	1	R	exemplaar met dist epi niet vergr	neonaat
291	237	rund	sesam	1		distaal	
291	237	rund	tarsale 2+3	1	R	compleet	
291	237	rund	tarsale TC + 4	1	L	compleet	
291	237	rund	tarsale TC + 4	1	R	compleet	
291	237	rund	ulna	1	R	epi niet vergr	neonaat
292	275	kat	mandibula	1	L	exempl met 2 kiezen	juveniel
293	273	rund	astragalus	1	R	compleet	
293	273	rund	calcaneum	1	L	compleet	
293	273	rund	carpale interm	1	L	compleet	
293	273	rund	carpale radius	1	L	compleet	
293	273	rund	costa	2		fragm	
293	273	rund	costa cartilage	1		fragm	
293	273	rund	femur	1	L	compleet	
293	273	rund	hyoid	1	L	linker helft	
293	273	rund	pelvis	1	L	fragm linker ishium	
293	273	rund	phalanx 1	2		compleet	
293	273	rund	phalanx 2	1		compleet	
293	273	rund	phalanx 3	1		compleet	
293	273	rund	radius	1	R	exemplaar + vergr dist epi van ulna	proxi deel ontbreekt
293	273	rund	tibia	1	L	compleet	
293	273	rund	tibia	1	R	compleet + vergr os malleolare proximale	
293	273	rund	tws	1		exemplaar	niet vergroeid
294	237	rund	astragalus	1	L	compleet	
294	237	rund	astragalus	1	L	compleet	
294	237	rund	astragalus	1	L	compleet	
294	237	rund	astragalus	1	R	compleet	neonaat
294	237	rund	atlas	1		compleet	
294	237	rund	axis	1		compleet	tws niet vergroeid
294	237	rund	calcaneum	1	R	compleet proxi epi niet vergr	neonaat
294	237	rund	caudale vertebra	1		compleet	
294	237	rund	cervicale vertebra	3		exemplaren	1 zijde tws niet vergroeid
294	237	rund	cervicale vertebra	4		compleet	
294	237	rund	costa	2	L	fragm	
294	237	rund	costa	4	L	exemplaren	delen afgebroken
294	237	rund	costa	6	L	exemplaren	delen ontbreken
294	237	rund	costa	3	L	exemplaren	delen ontbreken
294	237	rund	costa	8	R	exemplaren	delen afgebroken
294	237	rund	costa	3	R	exemplaren	delen ontbreken
294	237	rund	costa	4	R	compleet	
294	237	rund	costa	3	R	exemplaren	delen ontbreken
294	237	rund	costa	10		fragm	
294	237	rund	costa	2		fragm	
294	237	rund	costa	17		fragm	
294	237	rund	costa cartilage	2		exemplaar	
294	237	rund	costa cartilage	2		exemplaren	
294	237	rund	cranium	1	L	deel maxillare met premaxillare	
294	237	rund	cranium	1	L	fragm met arcus zygomaticus en temporale	
294	237	rund	cranium	5	R	fragm maxilla,pre-maxilla,zygomaticum,nasale en 5 kiezen	P2,P3,P4,M1,M2,M3
294	237	rund	humerus	1	L	compleet	
294	237	rund	humerus	1	R	compleet	
294	237	rund	hyoid	1	L	helft	
294	237	rund	hyoid	1	R	rechter helft	
294	237	rund	lumbale vertebra	1		exemplaar	tws niet vergroeid; delen afgebroken
294	237	rund	lumbale vertebra	2		fragm transverse	
294	237	rund	mandibula	1	L	compleet	P2 ontbreekt;diastema afgebroken
294	237	rund	metacarpus	1	L	compleet	
294	237	rund	metacarpus	1	R	compleet	
294	237	rund	metatarsus	1	R	compleet	
294	237	rund	patella	1	R	compleet	
294	237	rund	pelvis	1	L	fragm ilium	snij- en haksporen
294	237	rund	pelvis	1	R	pubis met fragm acetabulum	passend met pelvis (geen vondstnummer)
294	237	rund	phalanx 1	1		compleet	
294	237	rund	phalanx 1	1		compleet	
294	237	rund	phalanx 2	1		compleet	
294	237	rund	phalanx 3	1		compleet	
294	237	rund	radius/ulna	1	R	compleet	
294	237	rund	scapula	1	L	compleet	klein deel afgebroken
294	237	rund	scapula	1	R	compleet	rond gat in blad
294	237	rund	sternum	1		cartilage	
294	237	rund	sternum	1		deel manubrium	
294	237	rund	tarsale TC+ 4	1	L	compleet	
294	237	rund	tarsale TC + 4	1	R	compleet	
294	237	rund	thoracale vertebra	3		exemplaren	tws niet vergroeid
294	237	rund	thoracale vertebra	3		compleet	1 ontbreekt spina
294	237	rund	thoracale vertebra	4		exemplaar	tws niet vergroeid
294	237	rund	thoracale vertebra	2		compleet	1 expl tws niet vergroeid
294	237	rund	tibia	1	R	distaal deel; epi niet vergroeid	neonaat; vraatsporen
294	237	rund	tws	1		exemplaren	niet vergroeid
294	237	rund	tws	4		exemplaren	niet vergroeid
296	275	rund	astragalus	1	R	compleet	
296	275	rund	carpale 2+ 3	1	L	compleet	
296	275	rund	carpale 4	1	L	compleet	
296	275	rund	carpale accessory	1	L	compleet ; os pisiform	
296	275	rund	carpale interm	1	L	compleet	
296	275	rund	carpale radial	1	L	compleet	
296	275	rund	carpale ulna	1	L	compleet	
296	275	rund	caudale vertebra	1		compleet	
296	275	rund	cervicale vertebra	1		compleet	tws niet vergroeid
296	275	rund	cervicale vertebra	4		compleet	1 zijde tws niet vergroeid
296	275	rund	costa	1	L	compleet	
296	275	rund	costa	2	L	exemplaren	delen ontbreken
296	275	rund	costa	3	R	exemplaren	delen ontbreken
296	275	rund	costa	4	R	compleet	
296	275	rund	costa	3		fragm	pre natal
296	275	rund	costa	1		fragm	
296	275	rund	costa	8		fragm	
296	275	rund	costa cartilage	1		fragm	
296	275	rund	cranium	1	L	nasale	
296	275	rund	cranium	1	L	fragm maxilla en premaxillare	
296	275	rund	cranium	1	L	lacrimale	

Bijlage 12: Determinatielijst Dierlijk bot, Diemen Ouddiemerlaan OMN 34269

vnr	spoornr	dier	skeletdeel	aantal	R/L	omschrijving	opmerkingen
296	275	rund	cranium	2	L	fragm maxillare	
296	275	rund	cranium	1	L	fragm maxilla met M1 enM2	
296	275	rund	cranium	1	R	fragm jukbeen, maxilla en kiezen	
296	275	rund	cranium	1	R	nasale	
296	275	rund	cranium	1	R	fragm maxilla en premaxillare	
296	275	rund	cranium	1		schedel met deel hoornpitten	bovenkaak ontbreekt
296	275	rund	cranium	2		fragm palatinum	
296	275	rund	femur	1	L	exemplaar	pre natal
296	275	rund	femur	1	R	exemplaar	pre natal
296	275	rund	gebitselement	1	L	P2 uit bovenkaak	
296	275	rund	gebitselement	1		snijtand	
296	275	rund	humerus	1	R	exemplaar	pre natal
296	275	rund	humerus	1	R	compleet	
296	275	rund	hyoid	1	L	linker helft	
296	275	rund	hyoid	1	R	rechter deel	
296	275	rund	lumbale vertebra	1		exemplaar	1 transverse ontbreekt; 1 twss niet vergr
296	275	rund	lumbale vertebra	2		transversae	
296	275	rund	lumbale vertebra	1		exemplaar	delen afgebroken
296	275	rund	mandibula	1	L	exemplaar met kiezen	P2 niet doorgebroken; r horz ontbreekt
296	275	rund	mandibula	1	R	proc.coronoideus	
296	275	rund	mandibula	1	R	compleet met 5 kiezen; P3;P4;M1;M2;M3	P2 niet aanwezig
296	275	rund	metatarsus	1	R	exemplaar	pre natal
296	275	rund	metatarsus	1	R	dist deel ontbreekt	vraatsporen
296	275	rund	pelvis	1	R	fragm met ishium en fragm acetabulum	
296	275	rund	pelvis	3		delen	pre natal
296	275	rund	phalanx 1	1		compleet	
296	275	rund	phalanx 3	1		compleet	
296	275	rund	radius	1	L	compleet met dist.deel ulna	
296	275	rund	radius/ulna	1	R	compleet	
296	275	rund	scapula	1	L	exemplaar	pre natal
296	275	rund	scapula	1	L	exemplaar	proximaal deel ontbreekt
296	275	rund	scapula	1	R	exemplaar	pre natal
296	275	rund	scapula	1	R	compleet	
296	275	rund	thoracale vertebra	2		exemplaren	delen afgebroken
296	275	rund	thoracale vertebra	2		compleet	1 zijde tws niet vergroeid
296	275	rund	thoracale vertebra	6		compleet	
296	275	rund	tibia	1	R	exemplaar	pre natal
296	275	rund	tibia	1	R	compleet met vergr os mail proximaal	
296	275	rund	tws	7		exemplaren	niet vergroeid
296	275	rund	tws	3		exemplaren	niet vergroeid
296	275	rund	vertebra	1		fragm	pre natal
297	237	rund	cranium	1		exemplaar met in beide zijden in bovenkaak M1;M2;M3	delen maxilla en pre-maxilla ontbreken
306	366	schaap/geit	metatarsus	1		fragm diaphyse	snijspoor
306	366	vogel	radius	1		fragm	
307	360	varken	humerus	1	L	epis niet vergroeid	juveniel
307	360	mg	cervicale vertebra	1		exemplaar	tws niet vergroeid
307	360	groot/mg	costa	1		fragm	
308	358	rund	costa	1		fragm	
320	325	groot	gebitselement	1		kies	deel afgebroken
322	325	schaap/geit	metatarsus	1	L	proxi fragm	verveerd
322	325	groot	cranium	5		fragm	
322	325	groot	cranium	1		fragm zygomaticum	
323	325	mg	thoracale vertebra	1		exemplaar	delen afgebroken
323	325	rund	cranium	1	R	os lacrimale	
323	325	mg/klein	pijpbteen	1		fragm	
326	419	hond	gebitselement	1		canine	verveerd
326	419	mg	plat bot	2		fragm	
329	325	mg	cranium	1		fragm	
330	325	mg	vertebra	2		fragm	
351	419	rund	metatarsus	1		fragm	verveerd
stort		rund	carpale ulna	1	L	compleet	
stort		rund	costa cartilage	1		fragm	
stort		rund	cranium	1		fragm met condyle occipitalis,paramastoid,os petrosus,bulla tympanica	
stort		rund	pelvis	1		exemplaar; deel pubis rechter helft ontbreekt	helften zijn vergroeid
stort		rund	phalanx 1	1		compleet	
stort		rund	phalanx 2	1		compleet	
stort		rund	axis	1		compleet	tws niet vergroeid
stort		rund	cervicale vertebra	4		compleet	tws niet vergroeid
stort		rund	costa	2	L	exemplaren	delen ontbreken
stort		rund	costa	9		fragm	
stort		rund	humerus	1	R	compleet	
stort		rund	radius	1	R	compleet met vergr dist deel van ulna	
stort		rund	scapula	1	R	exemplaar	delen ontbreken
stort		rund	sternum	1		deel	niet vergroeid
stort		rund	thoracale vertebra	2		compleet	tws niet vergroeid
stort		rund	tws	8		exemplaren	niet vergroeid
stort		rund	ulna	1	R	compleet ,proxi epi niet vergroeid	
stort		groot	costa	1		fragm	snijsporen
stort		rund	caudale vertebra	2		compleet	
stort		rund	sacrum	1		fragment	
stort		rund	thoracale vertebra	3		exemplaren	delen afgebroken

Bijlage I Diemen-Ouddiemerlaan: beschrijving van de inhoud van de monstergoten en monsterbakken.

Na enig overleg bleek het mogelijk om het noordprofiel te verdiepen tot in de "Formatie van Naaldwijk, Laagpakket van Wormer". Dit profiel heeft wel kenmerken die overeenkomen met profielen in Waterland en de Zaanstreek, maar week op aan aantalpunten sterk af. De werkput werd wat verbreed en het profiel afgestoken, daarna is vanuit de onderliggende klei met negen monsterbakken/goten bemonsterd tot aan het maaiveld van de werkput.

Opmerkingen bij het profiel:

Goot I vanuit de klei tot in het rietrijke veen

Goot II met een overlap van 0,5 cm door het rietveen

Goot III met een overlap van 0,5 cm door rietveen en ander veen

Goot IV met overlap van 1,5 cm door veen met horizontaal liggend rood hout.

Op dit niveau kwam bij het opentrekken van de werkput een boomstronk in beeld (doorsnede ca. 30 cm).

Bak V met een overlap van 0 cm gaat door hoogveen

Goot VI met een overlap van 0,5 cm gaat door hoogveen

Bak VII met een overlap van 1 cm gaat door hoogveen

Bak VIII met een overlap van 0,5 cm gaat door veen/opgebracht veen/plaggen?

Goot IX met een overlap van 4 cm gaat door de ophoging.

In het veld zijn tijdens de beschrijving van het profiel nog extra aantekeningen gemaakt en wat monsters uit het profiel genomen:

- A: wortelhout op 5 cm boven de meetlat en is ongeveer uit de onderste laag van goot III afkomstig (*Salix spec.*).
- de kleiige laag in goot III lijkt op gyttja, zeer fijne plantenwortels en een stukje hout.
- ongeveer ter hoogte van het midden van goot III (zeer) fijne detritus
- B: veen? met fijne worteltjes, verzameld op ca. 16 cm onder de bovenkant van goot III.
- C: boven de vorige laag stukken hout met veel worteltjes. Deze laag lijkt sterk veraard. Het hout (*Cornus sanguinea*) is verzameld ongeveer op de overgang van goot III naar IV.
- D: ter hoogte van goot IV is een laag met horizontaal liggend rood hout (E = *Cornus sanguinea*). Veel houtige wortels, andere wortels, zwarte wortels.

Beschrijving van de inhoud van de monsterbakken/goten.

Goot I (276)

49,2x5x5 cm

Tekening 19

Bovenkant goot 49,2 cm = 560 cm -NAP

Onderkant goot 0 cm = 610 cm -NAP

Overlap met goot II: 5 mm

Kromme stippellijn tussen 4 en 7 cm

Lijn op 14 cm

Stippellijn op 30 en 33 cm

50 - 39 cm:	veen, donkerbruin; sterk vergaan, veel grove rietresten
39 - 38 cm:	kleiig laagje
38 - 28 cm:	veen, bruin; grovere plantenresten
28 - 17 cm:	veen, grijsbruin; compact, veel fijne horizontaal liggende wortels
17 - 12,5 cm:	tussen 26,5 en 28 cm groenige plantenresten veen, donkerbruin; compact; veel fijne horizontaal liggende wortels
12,5 - 12 cm:	klei, grijs
12 - 10,5 cm:	veen, donkerbruin; compact; veel fijne horizontaal

---

	liggende wortels
10,5 - 10 cm:	klei, grijs
10 - 8 cm:	klei, bruin-grijs, venig/zeer humeus; doorworteld
8 - 0 cm:	klei, grijs; vertikaal doorworteld tussen 8 en 6 cm een schuin liggende wortel

Goot II (277) 40x5x5 cm

Tekening 19

Bovenkant goot 40 cm = 520,5 cm -NAP

Onderkant goot 0 cm = 560,5 cm -NAP

Overlap met goot III: 5 mm

Lijn op 10 cm

Stippellijn op 20 en 25,5 cm

40 - 0 cm:	veen, donkerbruin; sterk vergaan, veel horizontaal liggende fijne wortels rond 23 cm rond rood hout 20 - 18 cm rond rood hout? 22 cm grove doorworteling 10 - 8 cm rietrest
------------	--

Goot III (278) 40x5x5 cm

Tekening 19

Bovenkant goot 40 cm = 481 cm -NAP

Onderkant goot 0 cm = 531 cm -NAP

Overlap met goot IV: 15 mm

Lijn op 10.8, 13.5, 24.7, 28, 29.8, 32 en 32,5 cm

40 - 13 cm:	veen, roodbruin; sterk vergaan, veel fijne wortels en andere plantenresten (mos?) tussen 24 en 22 cm rood hout op 21 cm 1 cm dik horizontaal liggend hout
13 - 8 cm:	gyttja (notitie op bak is klei) grens op 8 cm vaag
8 - 2 cm:	veen, donkerbruin; veel horizontale fijne wortels tussen 6 en 3 cm schuin liggend hout
2 - 0 cm:	veen, donkerbruin; ruller; veel horizontale fijne wortels

Goot IV (279) 40x5x5 cm

Tekening 19

Bovenkant goot 40 cm = 442,5 cm -NAP

Onderkant goot 0 cm = 482,5 cm -NAP

Overlap met bak V: 6 mm

Lijn op 5.4, 19.5, 21.8 cm

40 - 38 cm:	veen, donkerbruin/zwart; veel vezelige plantenresten
38 - 33 cm:	veen, donkerbruin/zwart
33 - 31 cm:	veen, donkerbruin/zwart; veel vezelige plantenresten
31 - 27 cm:	veen, donkerbruin/zwart
27 - 24 cm:	veen, roodbruin; minder vezelige plantenresten (<i>Eriophorum vaginatum?</i>), Ericaceae wortels en dunne

---

40 - 30 cm:	groenig bruin veen, compact; sterk vergaan 31 - 30 cm stukje Ericaceae wortel
30 - 29 cm:	<i>Eriophorum vaginatum</i>
29 - 27 cm:	veen, groenig
27 - 25 cm:	veen, roodbruin, grovere <i>Sphagnum</i> blaadjes.
25 - 20 cm:	veen, groenig
20 - 13 cm:	veen, roodbruin; grovere <i>Sphagnum</i> blaadjes
13 - 9 cm:	veen, groenig; <i>Sphagnum cuspidatum</i> 10 - 8 cm <i>Eriophorum vaginatum</i>
9 - 0 cm:	veen, donkerbruin; af en toe wat grovere plantenresten (mos?) 2 - 0 cm <i>Eriophorum vaginatum</i>

Bak VIII (283)   50x10x10 cm

Tekening 19

Bovenkant bak 50 cm = 285 cm -NAP

Onderkant bak 0 cm = 335 cm -NAP

Overlap met goot IX: 40 mm

Lijn op 4, 15.3, 27 en 36.3 cm

50 - 34 cm:	veen, bruin; sterk vergaan; brokkelig; gefragmenteerde plantenresten; van boven af recent doorworteld (wit); Opgebracht veen. Geen gelaagdheid te zien 40 - 36 cm schuin liggende plak <i>Eriophorum vaginatum</i> . 34 - 30 cm veel Ericaceae takjes/wortels
30 - 0 cm:	veen, sterk vergaan; lijkt veraard; de plantenresten zijn gefragmenteerd op 10 cm dunne laag <i>Eriophorum vaginatum</i>

Goot IX (284)   40x5x5 cm

Tekening 19

Bovenkant goot 40 cm = 249 cm -NAP

Onderkant goot 0 cm = 289 cm -NAP

Lijn op 12 cm

Bovenkant van het profiel op 32 cm

40 - 30 cm:	leeg, boven maaiveld van de werkput
30 - 15 cm:	klei, rommelig; opgebracht
15 - 12 cm:	veen, kleiig; zwartgrijs op 12 cm een platte rietrhizoom
12 - 0 cm:	veen, zwart; veraard; korrelig

Bijlage I *Diemen-Ouddiemerlaan*: beschrijving van de inhoud van de monstergoten en monsterbakken.

Na enig overleg bleek het mogelijk om het noordprofiel te verdiepen tot in de "Formatie van Naaldwijk, Laagpakket van Wormer". Dit profiel heeft wel kenmerken die overeenkomen met profielen in Waterland en de Zaanstreek, maar week op aan aantalpunten sterk af. De werkput werd wat verbreed en het profiel afgestoken, daarna is vanuit de onderliggende klei met negen monsterbakken/goten bemonsterd tot aan het maaiveld van de werkput.

Opmerkingen bij het profiel:

Goot I vanuit de klei tot in het rietrijke veen

Goot II met een overlap van 0,5 cm door het rietveen

Goot III met een overlap van 0,5 cm door rietveen en ander veen

Goot IV met overlap van 1,5 cm door veen met horizontaal liggend rood hout.

Op dit niveau kwam bij het opentrekken van de werkput een boomstronk in beeld (doorsnede ca. 30 cm).

Bak V met een overlap van 0 cm gaat door hoogveen

Goot VI met een overlap van 0,5 cm gaat door hoogveen

Bak VII met een overlap van 1 cm gaat door hoogveen

Bak VIII met een overlap van 0,5 cm gaat door veen/opgebracht veen/plaggen?

Goot IX met een overlap van 4 cm gaat door de ophoging.

In het veld zijn tijdens de beschrijving van het profiel nog extra aantekeningen gemaakt en wat monsters uit het profiel genomen:

- A: wortelhout op 5 cm boven de meetlat en is ongeveer uit de onderste laag van goot III afkomstig (*Salix spec.*).
- de kleiige laag in goot III lijkt op gyttja, zeer fijne plantenwortels en een stukje hout.
- ongeveer ter hoogte van het midden van goot III (zeer) fijne detritus
- B: veen? met fijne worteltjes, verzameld op ca. 16 cm onder de bovenkant van goot III.
- C: boven de vorige laag stukken hout met veel worteltjes. Deze laag lijkt sterk veraard. Het hout (*Cornus sanguinea*) is verzameld ongeveer op de overgang van goot III naar IV.
- D: ter hoogte van goot IV is een laag met horizontaal liggend rood hout (E = *Cornus sanguinea*). Veel houtige wortels, andere wortels, zwarte wortels.

Beschrijving van de inhoud van de monsterbakken/goten.

Goot I (276)

49,2x5x5 cm

Tekening 19

Bovenkant goot 49,2 cm = 560 cm -NAP

Onderkant goot 0 cm = 610 cm -NAP

Overlap met goot II: 5 mm

Kromme stippellijn tussen 4 en 7 cm

Lijn op 14 cm

Stippellijn op 30 en 33 cm

50 - 39 cm:	veen, donkerbruin; sterk vergaan, veel grove rietresten
39 - 38 cm:	kleiig laagje
38 - 28 cm:	veen, bruin; grovere plantenresten
28 - 17 cm:	veen, grijsbruin; compact, veel fijne horizontaal liggende wortels
	tussen 26,5 en 28 cm groenige plantenresten
17 - 12,5 cm:	veen, donkerbruin; compact; veel fijne horizontaal liggende wortels
12,5 - 12 cm:	klei, grijs
12 - 10,5 cm:	veen, donkerbruin; compact; veel fijne horizontaal

---

	liggende wortels
10,5 - 10 cm:	klei, grijs
10 - 8 cm:	klei, bruin-grijs, venig/zeer humeus; doorworteld
8 - 0 cm:	klei, grijs; vertikaal doorworteld tussen 8 en 6 cm een schuin liggende wortel

Goot II (277) 40x5x5 cm

Tekening 19

Bovenkant goot 40 cm = 520,5 cm -NAP

Onderkant goot 0 cm = 560,5 cm -NAP

Overlap met goot III: 5 mm

Lijn op 10 cm

Stippellijn op 20 en 25,5 cm

40 - 0 cm:	veen, donkerbruin; sterk vergaan, veel horizontaal liggende fijne wortels rond 23 cm rond rood hout 20 - 18 cm rond rood hout? 22 cm grove doorworteling 10 - 8 cm rietrest
------------	--

Goot III (278) 40x5x5 cm

Tekening 19

Bovenkant goot 40 cm = 481 cm -NAP

Onderkant goot 0 cm = 531 cm -NAP

Overlap met goot IV: 15 mm

Lijn op 10.8, 13.5, 24.7, 28, 29.8, 32 en 32,5 cm

40 - 13 cm:	veen, roodbruin; sterk vergaan, veel fijne wortels en andere plantenresten (mos?) tussen 24 en 22 cm rood hout op 21 cm 1 cm dik horizontaal liggend hout
13 - 8 cm:	gyttja (notitie op bak is klei) grens op 8 cm vaag
8 - 2 cm:	veen, donkerbruin; veel horizontale fijne wortels tussen 6 en 3 cm schuin liggend hout
2 - 0 cm:	veen, donkerbruin; ruller; veel horizontale fijne wortels

Goot IV (279) 40x5x5 cm

Tekening 19

Bovenkant goot 40 cm = 442,5 cm -NAP

Onderkant goot 0 cm = 482,5 cm -NAP

Overlap met bak V: 6 mm

Lijn op 5.4, 19.5, 21.8 cm

40 - 38 cm:	veen, donkerbruin/zwart; veel vezelige plantenresten
38 - 33 cm:	veen, donkerbruin/zwart
33 - 31 cm:	veen, donkerbruin/zwart; veel vezelige plantenresten
31 - 27 cm:	veen, donkerbruin/zwart
27 - 24 cm:	veen, roodbruin; minder vezelige plantenresten (<i>Eriophorum vaginatum?</i>), Ericaceae wortels en dunne

---

40 - 30 cm:	groenig bruin veen, compact; sterk vergaan 31 - 30 cm stukje Ericaceae wortel
30 - 29 cm:	<i>Eriophorum vaginatum</i>
29 - 27 cm:	veen, groenig
27 - 25 cm:	veen, roodbruin, grovere <i>Sphagnum</i> blaadjes.
25 - 20 cm:	veen, groenig
20 - 13 cm:	veen, roodbruin; grovere <i>Sphagnum</i> blaadjes
13 - 9 cm:	veen, groenig; <i>Sphagnum cuspidatum</i> 10 - 8 cm <i>Eriophorum vaginatum</i>
9 - 0 cm:	veen, donkerbruin; af en toe wat grovere plantenresten (mos?) 2 - 0 cm <i>Eriophorum vaginatum</i>

Bak VIII (283) 50x10x10 cm

Tekening 19

Bovenkant bak 50 cm = 285 cm -NAP

Onderkant bak 0 cm = 335 cm -NAP

Overlap met goot IX: 40 mm

Lijn op 4, 15.3, 27 en 36.3 cm

50 - 34 cm:	veen, bruin; sterk vergaan; brokkelig; gefragmenteerde plantenresten; van boven af recent doorworteld (wit); Opgebracht veen. Geen gelaagdheid te zien 40 - 36 cm schuin liggende plak <i>Eriophorum vaginatum</i> . 34 - 30 cm veel Ericaceae takjes/wortels
30 - 0 cm:	veen, sterk vergaan; lijkt veraard; de plantenresten zijn gefragmenteerd op 10 cm dunne laag <i>Eriophorum vaginatum</i>

Goot IX (284) 40x5x5 cm

Tekening 19

Bovenkant goot 40 cm = 249 cm -NAP

Onderkant goot 0 cm = 289 cm -NAP

Lijn op 12 cm

Bovenkant van het profiel op 32 cm

40 - 30 cm:	leeg, boven maaiveld van de werkput
30 - 15 cm:	klei, rommelig; opgebracht
15 - 12 cm:	veen, kleiig; zwartgrijs op 12 cm een platte rietrhizoom
12 - 0 cm:	veen, zwart; veraard; korrelig

Bijlage II Diemen-Ouddiemerlaan: overzicht van de monsters voor macroresten- en pollenonderzoek.

monster code	bak/zak materiaal	diepte in cm top	diepte in cm onder	diepte in cm -NAP top	diepte in cm -NAP onder	pollen volume ml	pollen bereid	macro gezeefdresidue volume 180 µm ml	waswater	uitgezocht		
DIEMENDO-28	Goot IX sektie	40	0	249	289	-	-	-				
DIEMENDO-28	Bak VIII sektie	50	0	285	335	-	-	-				
DIEMENDO-28	Bak VII sektie	50	0	334,5	384,5	-	-	-				
DIEMENDO-28	Goot VI sektie	40	0	383,5	423,5	-	-	-				
DIEMENDO-28	Bak V sektie	20	0	423	443	-	-	-				
DIEMENDO-27	Goot IV sektie	40	0	442,5	482,5	-	-	-				
DIEMENDO-27	Goot III sektie	40	0	481	521	-	-	-				
DIEMENDO-27	Goot II sektie	40	0	520,5	560,1	-	-	-				
DIEMENDO-27	Goot I sektie	50	0	560	610	-	-	-				
DO284-30	Goot IX opgebrachte klei	30	25	259	264	-	-	75	ja matig	d. bruin	ja	een weinig zand
DO284-24	Goot IX opgebrachte klei	25	24	264	265	2,5	ja	-	nee			
DO284-25	Goot IX opgebrachte klei	25	20	264	269	-	-	70	ja	d. bruin	ja	beetje klei bewaard in buisje 1
DO284-19	Goot IX opgebrachte klei	20	19	269	270	2	reserve	-	nee			
DO284-20	Goot IX opgebrachte klei	20	15	269	274	-	-	80	ja z. weinig	d. bruin	ja	beetje klei bewaard in buisje 1
DO284-15	Goot IX veen	15	10	274	279	-	-	65	ja veel	d. bruin/zwart	ja	
DO284-14	Goot IX kleilig veen	14	13	275	276	2	reserve	-	nee			
DO284-09	Goot IX veraard veen	10	9	279	280	1,5	ja	-	nee			
DO284-10	Goot IX veraard veen	10	5	279	284	-	-	70	ja veel	zwart	ja	
DO284-05	Goot IX ingedroogd veen	5	0	284	289	-	-	80	ja matig	zwart	ja	
DO283-49	Bak VIII ingedroogd veen	49	48	286	287	2	ja	30	ja extra gezeefd	zwart	ja	
DO283-41	Bak VIII ingedroogd veen	41	40	294	295	2	ja	25	ja matig	zwart	ja	
DO283-35	Bak VIII ingedroogd veen	35	34	300	301	2,5	reserve	35	ja matig	zwart	ja	
DO283-32	Bak VIII ingedroogd veen	32	31	303	304	2	reserve	30	ja matig	zwart	ja	
DO283-25	Bak VIII ingedroogd veen	25	24	310	311	2,5	ja	35	ja matig	zwart	ja	
DO283-15	Bak VIII ingedroogd veen	15	14	320	321	2	ja	35	ja matig	zwart	ja	
DO283-08	Bak VIII ingedroogd veen	8	7	327	328	2	reserve	60	ja matig	redel. zwart	ja	
DO283-02	Bak VIII ingedroogd veen	2	1	333	334	2	ja	30	ja matig	zwart	ja	
DO282-50	Bak VII veen	50	48	334,5	336,5	-	-	x	-			
DO282-48	Bak VII veen	48	47	336,5	337,5	2	ja	50	ja veel	veel bruin	ja	
DO282-39	Bak VII veen	39	38	345,5	346,5	2	ja	45	ja veel	veel bruin	ja	
DO282-28	Bak VII veen	28	27	356,5	357,5	2	reserve	35	ja veel	redel. bruin	ja	
DO282-26	Bak VII veen	26	25	358,5	359,5	2	reserve	55	ja zeer veel	redel. bruin	ja	
DO282-22	Bak VII veen	22	21	362,5	363,5	2	reserve	50	ja veel	veel bruin	ja	
DO282-18	Bak VII veen	18	17	366,5	367,5	2	reserve	50	ja zeer veel	weinig bruin	ja	
DO282-11	Bak VII veen	11	10	373,5	374,5	1	reserve	45	ja veel	veel bruin	ja	
DO281-32	Goot VI veen (alles)	32	31	391,5	392,5	1	reserve	20	ja	bruin	ja	veel zwart (zeer donker) materiaal
DO281-11	Goot VI veen	11	10	412,5	413,5	-	-	-		is dit werkelijk verzameld?		
DO281-05	Goot VI veen	5	4	418,5	419,5	-	-	x	-			
DO280-17	Bak V veen	17	16	429	430	1	reserve	22	ja	veel bruin	ja	veel zwart materiaal
DO280-03	Bak V veen	3	2	440	441	x	-	x	-			
DO279-39	Goot IV veen	39	38	443,5	444,5	x	-	x	-			
DO279-37	Goot IV veen	37	36	445,5	446,5	x	-	x	-			
DO279-23	Goot IV veen	23	22	459,5	460,5	2	reserve	20	ja zeer veel	weinig bruin		
DO279-22	Goot IV veen	22	21	460,5	461,5	-	-	x	-			
DO279-15	Goot IV veen	15	14	467,5	468,5	1	ja	20	ja	veel bruin	ja	
DO279-05	Goot IV veen	5	4	477,5	478,5	x	-	x	-			
DO278-40	Goot III veen (alles)	40	39	481	482	1	reserve	20	ja	veel bruin	ja	
DO278-22	Goot III veen	22	21	499	500	1	ja	22	ja	veel bruin	ja	
DO278-14	Goot III veen	14	13	507	508	x	-	x	-			
DO278-13	Goot III gytja	13	12	508	509	x	-	x	-			

monster code	bak/zak materiaal	diepte in cm top	diepte in cm onder	diepte in cm -NAP top	diepte in cm -NAP onder	pollen volume ml	pollen bereid	macro volume ml	gezeefdresidue 180 µm	waswater	uitgezocht
DO278-11	Goot III gyttja	11	10	510	511	1	ja	24	ja	veel bruin	ja
DO278-08	Goot III fijn amorf veen	8	7	513	514	1	reserve	18	ja	veel bruin	ja
DO278-03	Goot III fijn amorf veen/veen	3	2	519	520	1	ja	22	ja	veel bruin	ja
DO277-40	Goot II veen	40	39	520,5	521,5	x	-	x	-		
DO277-21	Goot II veen	21	20	539,5	540,5	1	ja	20	ja	veel bruin	ja
DO277-03	Goot II veen	3	2	557,5	558,5	x	-	x	-		
DO276-47	Goot I veen (alles)	47	46	563	564	1	reserve	22	ja	grof riet op 46,5 cm	ja
DO276-40	Goot I veen	40	39	570	571	x	-	x	-		
DO276-39	Goot I klei	39	38	571	572	-	-	-	-		
DO276-27	Goot I veen	27	26	583	584	1	ja	20	ja	veel bruin	ja
DO276-14	Goot I veen	14	13	596	597	1	reserve	16	ja	veel bruin	ja
DO276-13	Goot I veen	13	12,5	597,0	597,5	x	-	x	-		
DO276-12,5	Goot I klei	12,5	12	597,5	598,0	-	-	-	-		
DO276-11	Goot I veen	11	10,5	599,0	599,5	x	-	x	-		
DO276-10,5	Goot I klei	10,5	10	599,5	600,0	-	-	-	-		
DO276-10	Goot I hum. klei/wat grijze klei	10	8,5	600,0	601,5	1	ja	22	ja	veel bruin	ja
DO276-07	Goot I klei	7	6	603	604	1,5	reserve	20	ja	veel bruin	ja

Tabel 1 Diemen-Ouddiemerlaan, resultaten van het palynologisch onderzoek.

x = aanwezig, x(x) = matig, xx = veel, ? = identificatie niet zeker, 3t = 3 typen.

Preparaat nummer	PeO01	PeO02	PeO03	PeO04	PeO05	PeO06	PeO07	PeO08	PeO09	PeO10	PeO11	PeO12	PeO13	PeO14	PeO15	PeO16	
Preparaat code	276-10	276-27	277-21	278-03	278-11	278-22	279-15	282-39	282-48	283-02	283-15	283-25	283-41	283-49	284-10	284-25	
Diepte in cm -NAP	600	583	539,5	519	510	499	467,5	345,5	336,5	333	320	301	294	286	279	264	
Pollenrijkdom	(+)-	+-	--	-	+	+/-	--/-	-	-	-	-	-	-	-	+-	++	
Conservering	(+)-	+-	+-	+-	+-	+/-	+	+	+	+-	+-	+-	+-	+-	+-	+-	
Verontreiniging	+	+	+(+)	++	++	++	++(+)	++(+)	++(+)	++	+++	+++	++	++	++	+	
Telbaarheid / Analyse	red.	red.	-	-	red.	red.	red.	red.	red.	red.	red.	red.	red.	red.	red.	red.	
Niet inheemse bomen																	
Abies	.	.	.	.	6	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Zilverspar
Picea	2	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	Spar
Bos van drogere gronden																	
Betula	x	x	.	7	x	x(x)	x(x)	4	26	x	x	x	x	x	x	x	Berk
Carpinus	.	.	.	.	.	.	.	.	8	1	.	1	.	4	15	1	Haagbeuk
Corylus avellana	x	x	.	15	x	x	x	10	41	x	x	x	x	x	x	x	Hazelaar
Fagus sylvatica	.	.	.	.	6	.	.	3	10	4	6	.	6	13	45	x	Beuk
Fraxinus	2	.	.	5	5	.	.	.	2	x	.	x	.	1	15	x	Es
Pinus	x(x)	x	.	5	x	x	.	3	5	x	x	x	x	x	x	x	Den
Quercus	x	x	.	54	x	x	.	2	19	x	x	x	x	x	x	x	Eik
Tilia	24	.	.	6	15	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Linde
Tilia platyphyllos	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Zomerlinde
Ulmus	6	x	.	3	9	.	2	.	4	x	.	x	.	x	x	x	lep
Juniperus communis	2	1	.	1	1	.	.	.	.	.	.	.	?	?	.	.	Jeneverbess
Hedera helix	.	.	.	.	.	2	.	.	.	.	.	.	.	1	2	.	Klimop
Bos van natte gronden																	
Alnus	x	x	1	27	x	x	x	.	86	x	x	x	x	x	x	x	Els
Salix	x	.	.	.	4	.	.	.	.	.	.	2	.	.	x	x	Wilg
Cultuurgewassen																	
Cerealia type	.	.	.	.	.	.	.	.	6	1	.	.	4	3	1	10	graan type
Avena type	.	.	.	.	.	.	.	.	2	.	.	.	.	.	.	.	Haver type
Secale cereale	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	9	.	1	Rogge
Triticum	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	Tarwe
Triticum / Hordeum type	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	Tarwe/Gerst type
(Akker)onkruiden																	
Artemisia	x	x	.	1	x	.	.	.	1	.	.	.	.	.	x	x	Alsem (Bijvoet)
Plantago lanceolata	.	.	.	.	x	.	.	1	.	.	1	2	1	2	2	.	Smalle weegbree
Plantago major	x	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	Grote weegbree
Polygonum aviculare type	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	Varkensgras
Rumex acetosa type	.	.	.	.	x	.	.	.	.	.	.	.	.	x	x	x	Veldzuring type
Rumex acetosella	.	.	.	.	.	.	.	1	15	.	6	1	6	9	.	.	Schapezuring
Spergula arvensis	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	Gewone spurrie
Anthoceros punctatus	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	6	Zwart hauwmos
Ruigtevegetatie																	
Filipendula	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	x	.	.	x	.	(Moeras)spirea
Lythrum salicaria	.	x	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Kattenstaart
Solanum dulcamara	.	x	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Bitterzoet
Valeriana officinalis	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	x	Echte valeriaan
Moerasvegetatie/oevervegetatie																	
Caltha palustris	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	Dotterbloem

Preparaat nummer	PeO01	PeO02	PeO03	PeO04	PeO05	PeO06	PeO07	PeO08	PeO09	PeO10	PeO11	PeO12	PeO13	PeO14	PeO15	PeO16			
Preparaat code	276-10	276-27	277-21	278-03	278-11	278-22	279-15	282-39	282-48	283-02	283-15	283-25	283-41	283-49	284-10	284-25			
Diepte in cm -NAP	600	583	539,5	519	510	499	467,5	345,5	336,5	333	320	301	294	286	279	264			
Pollenrijkdom	(+)-	+-	--	-	+	+/-	--/-	-	-	-	-	-	-	-	+-	++			
Conservering	(+)-	+-	+-	+-	+-	+/-	+	+	+	+-	+-	+-	+-	+-	+-	+-			
Verontreiniging	+	+	+(+)	++	++	++	++(+)	++(+)	++(+)	++	+++	+++	++	+(+)	++	+			
Telbaarheid / Analyse	red.	red.	-	-	red.	red.	red.	red.	red.	red.	red.	red.	red.	red.	red.	red.			
Carex type	x	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Zegge type		
Cladium mariscus	.	1	.	7	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Galigaan		
Cyperaceae	x	x	.	19	>10	.	x	2	73	x	x	x	x	x	x	x	Cypergrassenfamilie		
Menyanthes trifoliata	x	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Waterdrieblad		
Phragmites australis (opaque epidermis)	.	.	.	.	.	x	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Riet		
Sparganium erectum	3	x	.	.	x	x	.	.	.	.	.	.	.	x	x	x	Grote egelskop		
Typha angustifolia	x	x	.	.	x	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	Kleine lisdodde		
Typha latifolia	x	.	.	.	>10	4	.	.	.	.	.	x	.	.	.	.	Grote lisdodde		
Open zoet water																			
Myriophyllum spicatum	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	x	Aarvederkruid	
Nymphaea alba type	1	.	.	.	>15	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	x	Witte waterlelie type	
Botryococcus	x	.	.	.	x	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	x	groenwier	
Closterium cf. C. rostratum (T.372)	x	x	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	groenwier	
Pediastrum	>5	.	.	.	x(x)	.	.	.	.	.	.	.	.	5	59	5	xxx	groenwier	
Spirogyra (T.130)	.	x	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	x	draadwier
Tetraëdron cf. T. minimum (T.371)	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	x	groenwier
Type 128A	x	xx	.	.	x	.	.	.	.	.	.	.	.	.	x	.	x	Type 128A	
Varens e.d.																			
Dryopteris type	x(x)	x	.	x(x)	xx	xx	x	2	3	.	x	x	x	x	x	x(x)	.	Niervarens	
Varensporangia	.	.	.	2	.	x	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Varens	
Osmunda regalis	.	.	.	.	x	.	.	.	.	.	1	.	.	.	x	.	.	Koningsvaren	
Polypodium	3	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	x	Eikvaren	
Pteridium aquilinum	5	x	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	x	.	x	x	Adelaarsvaren	
Thelypteris palustris	.	.	1	5	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Moerasvaren	
Hoogveenvegetatie																			
Myrica gale	.	.	.	.	x	x	.	1	72	x(x)	x	x	x	x	x	x	x	Wilde gagel	
Ericaceae	.	.	.	.	x	x	.	9	70	x	x	x	x	x	x	x	x	Heidefamilie	
Ericaceae (worteltjes fragmenten)	.	.	.	.	.	.	.	xx	x	x	xx	x(x)	x	x	.	.	.	Heidefamilie	
Erica tetralix (zaadfragment)	.	.	.	.	.	.	.	2	1	.	x	.	.	.	.	.	.	Dophei	
Drosera rotundifolia type	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	2	Ronde zonnedauw type	
Rhynchospora alba	.	.	.	.	.	.	.	.	3	.	.	.	.	.	.	.	.	Witte snavelbies	
Aulacomnium palustre (bladfragment)	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	x	.	.	.	Rood viltmos	
Sphagnum	.	.	.	1	.	.	x	31	55	x	x	x	x kl	x	x	x	x	Veenmos	
Sphagnum cuspidatum type	x	.	.	.	x	.	.	15	15	x	x	.	x	x	x	x	x	Waterveenmos	
Sphagnum spec. (bladfragment)	.	.	.	.	.	.	.	x	x	.	x	x	x	.	x	.	.	Veenmos	
Amphitrema flavum (T.31A)	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	1	.	.	.	.	.	.	schaalamoebe	
Assulina muscorum (T.32A)	.	.	.	.	.	x	.	5	9	5	7	.	3	.	x	.	x	schaalamoebe	
cf. Entophlyctis lobata (T.13)	.	.	.	.	.	.	.	6	4	.	x	.	.	x	x	x	x	schimmel	
Meliola ellisii (T.14)	.	.	.	.	.	.	.	5	3	x	x	x	x	x	x	.	.	schimmel	
Meliola ellisii (T.14) mycelium	.	.	.	.	.	.	.	2	x	x	x	x	x	.	.	.	.	schimmel	
Type 8C	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	x	.	.	.	schimmel	
Type 8E	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	x	.	.	.	.	.	schimmel	
Tilletia sphagni (T.27)	x	.	.	.	.	.	.	.	36	x	x	x	.	x	.	.	x	schimmel?	

Preparaat nummer	PeO01	PeO02	PeO03	PeO04	PeO05	PeO06	PeO07	PeO08	PeO09	PeO10	PeO11	PeO12	PeO13	PeO14	PeO15	PeO16			
Preparaat code	276-10	276-27	277-21	278-03	278-11	278-22	279-15	282-39	282-48	283-02	283-15	283-25	283-41	283-49	284-10	284-25			
Diepte in cm -NAP	600	583	539,5	519	510	499	467,5	345,5	336,5	333	320	301	294	286	279	264			
Pollenrijkdom	(+)-	+-	--	-	+	+/-	--/-	-	-	-	-	-	-	-	+-	++			
Conservering	(+)-	+-	+-	+-	+-	+/-	+	+	+	+-	+-	+-	+-	+-	+-	+-			
Verontreiniging	+	+	+(+)	++	++	++	++(+)	++(+)	++(+)	++	+++	+++	++	+(+)	++	+			
Telbaarheid / Analyse	red.	red.	-	-	red.	red.	red.	red.	red.	red.	red.	red.	red.	red.	red.	red.			
Type 10	.	.	.	.	.	.	.	3	2	.	x	x	.	.	x	.	schimmel		
Type 12	.	.	.	.	.	.	.	x(x)	>15	x	x	x	x(x)	x	xx	.	schimmel		
Type 18	.	.	x	2	2	.	.	2	11	x	.	>5	>10	x	.	x	schimmel		
Diversen																			
Apiaceae	2	4	.	.	2	.	.	.	4	.	.	.	.	.	.	.	3 t	Schermbloemenfamilie	
Asteraceae liguliflorae	x	.	.	.	.	.	.	.	5	x	x	.	x	3	x	.	x	Lintbloemige Asterfamilie	
Asteraceae tubuliflorae	2 t	x	.	.	3t	.	.	.	4	x	x	.	x	3	x	.	2t	Buisbloemige Asterfamilie	
Brassicaceae	.	.	.	.	2	.	.	.	1	.	.	.	x	3	.	.	x	Kruisbloemenfamilie	
Caryophyllaceae	.	.	.	.	2	.	.	.	.	.	.	x	.	2	.	.	x	Anjerfamilie	
Cerastium fontanum groep	.	.	.	.	.	x	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	Gewone hoornbloem groep	
Chenopodiaceae	>25	x	.	2	13	x	.	.	10	.	.	.	2	7	3	x(x)	.	Ganzevoetfamilie	
Circium type	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	x	Vederdistel type
Eupatorium cannabinum (zaadfragment)	x	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Koninginnekruid
Fabaceae	.	.	.	.	x	.	.	.	.	.	.	.	.	1	x	x	.	.	Vlinderbloemenfamilie
Galium type	.	>15	.	.	x	x	.	.	.	.	x	.	.	1	x	.	.	Walstro type	
Geranium molle type	x	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Zachte oioevaarsbek type
Heracleum sphondylium	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	Gewone berenklauw
Juncus articulatus (zaadfragment)	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	x	.	.	.	.	Zompus
Medicago lupulina type	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	Hopklaver type
Lysimachia vulgaris	.	.	.	.	.	x	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Grote wederik type
Plantago	x	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Weegbree
Poaceae	x	x	.	20	x	x(x)	x	1	55	x	x	x	x	x	x	klont	.	Grassenfamilie	
Poaceae (epidermisfragment)	x	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Grassen (epidermis)
Ranunculus acris type	.	.	.	.	x	.	.	.	1	.	.	.	.	1	x	x	.	.	Scherpe boterbloem type
Rhinanthus type	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	1	.	.	.	.	Ratelaar type
Spergularia type	x	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Schijnspurrie type
Sanguisorba minor	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	x	.	.	Kleine pimpernel
Succisa pratensis	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	x	.	.	Blauwe knoop
Vicia cracca type	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Vogelwikke type
Vicia type	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Wikke type
Xanthium strumarium type	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Late stekelnoot type
Varia	x	x	.	.	4	x	.	2	7	1	1	1	4	5	x	x	.	.	Varia
Indet	.	.	.	.	6	.	.	1	6	.	.	.	.	x	.	.	.	.	Indet
Zout beïnvloede standplaats																			
Limonium vulgare	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Lamsoor
Plantago maritima type	x	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Zeeweegbree type
Triglochin	x	x	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Zoutgras
Cirrenalia (T.813)	x	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Cirrenalia (T.813)
Culcitalna achraspora (T.707)	>10	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Culcitalna achraspora (T.707)
cf. Cymatiosphaera (T.116)	x	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	cf. Cymatiosphaera (T.116)
Hystrichospheridae (T.704C)	x	x	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Hystrichospheridae (T.704C)
Podosira stelliger (T.5085)	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	Podosira stelliger (T.5085)

Preparaat nummer	PeO01	PeO02	PeO03	PeO04	PeO05	PeO06	PeO07	PeO08	PeO09	PeO10	PeO11	PeO12	PeO13	PeO14	PeO15	PeO16	
Preparaat code	276-10	276-27	277-21	278-03	278-11	278-22	279-15	282-39	282-48	283-02	283-15	283-25	283-41	283-49	284-10	284-25	
Diepte in cm -NAP	600	583	539,5	519	510	499	467,5	345,5	336,5	333	320	301	294	286	279	264	
Pollenrijkdom	(+)-	+-	--	-	+	+/-	--/-	-	-	-	-	-	-	-	+-	++	
Conservering	(+)-	+-	+-	+-	+-	+/-	+	+	+	+-	+-	+-	+-	+-	+-	+-	
Verontreiniging	+	+	+(+)	++	++	++	++(+)	++(+)	++(+)	++	+++	+++	+++	++	+(+)	++	+
Telbaarheid / Analyse	red.	red.	-	-	red.	red.	red.	red.	red.	red.	red.	red.	red.	red.	red.	red.	
Prequair pollen	x	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Prequair pollen
Non-pollen microfossielen																	
Anthostomella fuegiana (T.4)	.	.	.	.	.	.	.	.	2	.	x	.	.	x	.	x	schimmel
Arnim type (T.262)	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2	.	.	schimmel
Beltrania type (T.96AB)	.	.	.	.	.	x	.	.	.	x	.	.	x	.	.	.	schimmel
Callidina angusticollis (T.37)	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	x	raderdiertje
Gelasinospora spec. (T.1)	.	x	.	.	.	.	.	.	2	x	.	.	2	x	x	.	schimmel
Gelasinospora cf. G. reticulispora (T.2)	.	.	.	.	x	.	.	.	.	.	.	.	x	x	x	x	schimmel
Helicoon pluriseptatum (T.30)	.	.	.	.	.	.	.	.	3	3	x	.	8	2	.	.	schimmel
Michystridium (T.115)	x	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Michystridium (T.115)
Rhabdocoela (T.353 B)	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	platworm
Sphaerodes fimicola (T.2, grof)	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2	.	.	schimmel
Tetraploa aristata (T.89)	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2	.	.	schimmel
Type 3A	.	.	.	.	.	.	.	.	.	x	3	>10	x	2	x	.	schimmel
Type 16A	.	.	.	.	.	.	.	.	4	.	.	.	.	.	.	.	schimmel
Type 114 (zeefplaat van hogere plant)	x	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	x	Type 114
Type DLO-22	x	x	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
Type 729	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	x	.	x	.	.	schimmel
Type 733	.	.	.	x	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Type 733
Type 5122	.	xx	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Type 5122
Mestschimmels																	
Arnim type (T.261)	.	x	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	mestschimmel
Cercophora type (T.112)	.	x	.	.	x	.	.	.	1	.	.	.	.	x	.	.	mestschimmel
Podospora type (T.368)	.	x	.	.	.	.	.	.	.	x	.	.	.	x	.	x	mestschimmel
Sordaria type (T.55A)	.	.	1	.	x	.	.	.	1	.	.	.	.	x	.	.	mestschimmel
Sporormiella type (T.113)	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	8	.	.	mestschimmel

Tabel 2 Diemen-Ouddiemerlaan: overzicht van de pollenkorrels van grassen met een grote diameter.
A = *Avena* type, H = *Hordeum* type, T = *Triticum* type, f = fijn.

Preparaat nummer	Diepte cm	Diepte cm -NAP	Diameter in μ	Annulus begrenzing	Structuur	Interpretatie
284	25	259	55	S	fH	Secale cereale
283	49	286	52	S	fT	Cereaal
283	49	286	>52	S		Cereaal
283	49	286	35	-		Poaceae
283	49	286	35	-		Poaceae
283	49	286	38	-		Poaceae
283	49	286	46	S	fH	Secale cereale
283	49	286	50	S	fH	Secale cereale
283	49	286	50	S	fH	Secale cereale
283	49	286	52	S	fH	Secale cereale
283	49	286	58	S	fH	Secale cereale
283	49	286	60	S	fH	Secale cereale
283	49	286	59	S	T	Triticum
282	48	336,5	46	S	A	Avena
282	48	336,5	46	S	A	Avena
282	48	336,5	49	S	T	Cereaal
282	48	336,5	>47	S	T	Cereaal
282	48	336,5	41	S	-	Cereaal/Poaceae >40 μ m
282	48	336,5	54	S	fH	Secale cereale
282	48	336,5	>52	S	T	Triticum/Hordeum

